

การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

วีระศักดิ์ สมยานะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนบูรณาการศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

**THE APPLICATION OF MORALITY IN SUFFICIENCY ECONOMY
PHILOSOPHY TO PROPEL THE PERFORMANCE OF LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS: A CASE STUDY OF LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN CHIANG MAI PROVINCE**

WIRASAK SOMYANA

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF THE DOCTOR OF PHILOSOPHY PROGRAM
MAJOR IN INTEGRAL DEVELOPMENT STUDIES
FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE
UBON RATCHATHANI UNIVERSITY
YEAR 2012
COPYRIGHT OF UBON RATCHATHANI UNIVERSITY**

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
ปริญญา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนบูรณาการศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์

เรื่อง การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการขับเคลื่อน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษา
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย นายวีระศักดิ์ สมยานะ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา หุตานุวัตร)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.อารีย์ วิบูลย์พงศ์)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย พันธเสน)

กรรมการ

(ดร.ธรรมวิมล สุขเสริม)

คณบดี

(ดร.วิโรจน์ มโนพิโมกษ์)

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ อินทร์ประสิทธิ์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์

ปีการศึกษา 2555

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือและดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย พันธเสน ผู้อำนวยการสถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม ผู้ซึ่งเป็นเสมือนพ่อครูที่คอยอบรมสั่งสอน และให้แรงบันดาลใจในการเรียน ตลอดจนการดำเนินชีวิตที่อุทิศตนเองให้กับลูกศิษย์จนประสบความสำเร็จจนถึงทุกวันนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา หุตานวัตร อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูสูงส่ง ที่กรุณาเสียสละเวลา แรงกายและแรงใจ รวมถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการให้คำปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงแนวทางการพัฒนาศิษย์ให้เป็นนักวิจัยที่ดีในอนาคตต่อไป

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อริ วิบูลย์พงค์ จากมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้กับข้าพเจ้าเสมือนแม่ครูต้นแบบทั้งการเรียนและการทำงาน ตลอดจนการดำเนินชีวิตในบทบาทของการเป็นอาจารย์ของข้าพเจ้าจนถึงทุกวันนี้ และอีกครั้ง ที่ท่านได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ธรรมวิมล สุขเสริม อาจารย์ประจำคณะบริหารศาสตรมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการร่วมเป็นกรรมการสอบครั้งนี้ ท่านได้ช่วยกรุณาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอน และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และมุมมองที่หลากหลาย

ขอขอบพระคุณ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้หากไม่ได้รับความช่วยเหลือจากคณะผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานและทีมสภากงศ์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนในอปท. ทั้ง 30 แห่ง ที่เข้าร่วมงานวิจัยครั้งนี้ สุดท้ายนี้ข้าพเจ้ายังได้กำลังใจจากเพื่อนร่วมงานประกอบด้วย ดร.กาญจนา สุระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมลทิพย์ คำใจ ดร.สุภาวดี ขุนทองจันทร์ รวมถึง คุณนพดล สายวงศ์ และกำลังใจที่ยิ่งใหญ่จากครอบครัวอันเป็นที่รัก ประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ข้าพเจ้าขอบอบแต่บิดามารดาและบุรพคณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ข้าพเจ้าจนประสบความสำเร็จเป็นทุกวันนี้

(นายวีระศักดิ์ สมยานะ)

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการขับเคลื่อน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

โดย : วีระศักดิ์ สมยานะ

ชื่อปริญญา : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชา : พัฒนบูรณาการศาสตร์

ประธานกรรมการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา หุตานุวัตร

ศัพท์สำคัญ : คุณธรรม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
การมีส่วนร่วม ความอยู่ดีมีสุข

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งนำไปสู่วิธีการหรือกระบวนการในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ให้สูงขึ้น ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและสนับสนุนด้วยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ข้อมูลปฐมภูมিরวบรวมจาก 30 อปท. ที่สนใจในการร่วมเวทีเสวนา ปฏิบัติการและตอบแบบประเมิน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลในแต่ละ อปท. ประกอบไปด้วยฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติงาน และฝ่ายสภา อปท. จำนวน 440 ชุดต่อ อปท. รวมทั้งสิ้น 13,200 ชุด และนำข้อมูลที่ได้มาจัดลำดับการพัฒนาองค์กรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเข้าถึง เข้าใจ เข้าช่าย และไม่เข้าช่าย โดยใช้สถิติอย่างง่าย คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นทำการวิเคราะห์การประยุกต์ใช้คุณธรรมในองค์กรแบบองค์รวมซึ่งเป็นการประเมินภายในฝ่ายและภายนอกฝ่ายขององค์กร ร่วมกับการวิเคราะห์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ อปท. กับชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยวิธีการสามเส้า

ผลการวิจัยพบว่าคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการภายในองค์กรที่เหมือนกันทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ทั้งนี้การวิจัยชี้ให้เห็นว่าคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่มีความจำเป็นมากที่สุดสำหรับการบริหารองค์กรการเมือง ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียรเหมาะสมที่จะใช้ร่วมกับการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน สำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นคุณธรรมที่ อปท. ต้องปฏิบัติโดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของ

ประชาชนเป็นที่ตั้ง ทั้งนี้ อปท. ที่มีการพัฒนาระดับเข้าถึงจะมีการประยุกต์ใช้คุณธรรมทั้ง 3 ประการอยู่ในระดับมากที่สุด

วิธีการหรือกระบวนการในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ให้สูงขึ้น ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนได้แก่ (1) การเตรียมตัวของผู้เข้าร่วมการพัฒนา (2) การวิเคราะห์ปัจจัยภายในเพื่อยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. (3) การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกเพื่อยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. (4) การสร้างกลยุทธ์ทางเลือก และ (5) การปรับปรุงและประเมินกลยุทธ์ทางเลือก เพื่อกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรให้สูงขึ้น ทั้งนี้ อปท. ที่มีลักษณะการพัฒนาระดับไม่เข้าข่ายควรกำหนดให้มีโครงการส่งเสริมคุณธรรมในการดำเนินงานในองค์กร เน้นความซื่อสัตย์สุจริต โดยเฉพาะผู้บริหารต้องใช้สังกัดหมวด 4 เป็นหลักธรรมในการบริหารองค์กร สำหรับ อปท. ระดับเข้าข่าย ควรพัฒนากระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลที่จะนำผลสะท้อนกลับมาพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน สำหรับ อปท. ระดับเข้าใจ ควรเน้นการนำเอาผลของการมีส่วนร่วมในการทำแผนกับชุมชนให้ได้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาลงสู่การปฏิบัติจริง ส่วน อปท. ระดับเข้าถึง ควรสร้างเครือข่ายระหว่าง อปท. ระดับเข้าใจและระดับเข้าถึงเข้าด้วยกัน ให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ อปท. ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้การวิจัยยังพบว่า ความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมีความสอดคล้องกับระดับคุณธรรมของ อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้ในทิศทางเดียวกัน คือ ในกลุ่มของ อปท. ที่มีระดับการพัฒนาคุณธรรมระดับเข้าถึงนั้น ชุมชนจะมีระดับความอยู่ดีมีสุขจากการได้รับบริการของ อปท. ในระดับสูงมาก ส่วน อปท. ที่มีคุณธรรมระดับเข้าใจและระดับเข้าข่าย และไม่เข้าข่ายจะมีความอยู่ดีมีสุขลดลงตามลำดับ ดังนั้นหากมีการส่งเสริมคุณธรรมใน อปท. ให้สูงขึ้นแล้วจะส่งผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559)

ABSTRACT

TITLE : THE APPLICATION OF MORALITY IN SUFFICIENCY ECONOMY
PHILOSOPHY TO PROPEL THE PERFORMANCE OF LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS: A CASE STUDY OF LOCAL
ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS IN CHIANG MAI PROVINCE

BY : WIRASAK SOMYANA

DEGREE : DOCTOR OF PHILOSOPHY

MAJOR : INTEGRAL DEVELOPMENT STUDIES

CHAIR : ASSOC.PROF. NUNTIYA HUTANUWATR, Ph.D.

KEYWORDS : MOROLITY / SUFFICIENCY ECONOMY / LOCAL ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION / PATICIPATION / WELL – BEING

The objective of this research is to study the philosophy of sufficient economy which can be applied for internal management of local municipality that leads to an improvement of living as well as an initiation of job operation, aligning with the philosophy. This study is qualitative in nature. However, analyzed data from quantitative analysis had been used to strengthen the finding of the study; data from 13,200 volunteers; working in management level, operation level and parliament of 30 local municipalities with 440 questionnaires for each municipality, had been gathered and analyzed. Sample statistics including mean, percentage and standard deviation; have been used to evaluate an improvement of organization operation that follows the philosophy; at an approachable level, understandable level and within a scope and out- of-scope level. The Triangulate method is used to evaluate frame work adaptation of both within and out of the organization, together with the evaluation of organization participation with local communities that results in better living conditions.

The findings showed that honesty, tolerance, intelligence and hospitality are true virtue of the philosophy of sufficient economy. The researcher pointed out further that honesty is prioritized as an essence of management within any organization whereas tolerance and intelligence are considered important for organization participation with local communities.

Hospitality is as important as other moralities, it is very much necessary for local municipality to follow based on happiness of the people.

The procedure of raising the standard of local municipality's morality includes five steps as follows: (1) the preparation of the development participants, (2) internal factor analysis in order to raise the standard of local municipality's morality, (3) external factor analysis in order to raise the standard of local municipality's morality, (4) alternative strategy development, and (5) alternative strategy improvement and evaluation. Local municipality can utilize the strategies as a guideline to raise the organization moral standard in accordance with other moralities. In other words, those do not meet the standard must set up a project in order to promote the morality within the organization focusing on honesty, particularly the administrators who are required to use Sangahavatthu 4 to administer the organization. For those meeting the standard, they should develop the community participation procedure, especially the participation of follow-up and evaluation processes which can later be used to co-develop the community. For those understanding the standard, they must bring the participatory results of community planning in order to put the strategic and sub-district development plan into practice. For those accessing the standard, they should develop the network of all groups mentioned in order to carry out the projects in accordance with sufficiency economy. In addition, the follow-up results reveal that the well-being of sufficiency economy community aligns with the morality of local municipality that can be used in the same direction. For those having accessing morality, the communities have a very high level of well-being resulting from the service while those having understanding, meeting and not meeting the moral standard have lower well-being levels respectively. As a result, if the morality within local municipality is promoted, the level of community's well-being in accordance with sufficiency economy will increase aligning with the National Economic and Social Development Plan (2012-2016).

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 คำถามเพื่อการวิจัย	6
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.5 ขอบเขตการวิจัย	7
1.6 คำนิยามศัพท์	8
2 การทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดในการพัฒนาประเทศกับแนวทางการกระจายอำนาจ สู่ท้องถิ่น	11
2.2 แนวคิดในการบริหารจัดการขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	18
2.3 แนวคิดเรื่องความอยู่ดีมีสุข	35
2.4 กรอบการวิจัยเพื่อต่อยอดและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	42
3 วิธีการวิจัย	
3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	51
3.2 ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง	58
3.3 ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	60
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล	84

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 บริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่	
4.1 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	89
4.2 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	91
4.3 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	92
4.4 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	93
4.5 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่	95
4.6 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลขุขะ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	96
4.7 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	97
4.8 บริบทของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	99
4.9 บริบทของเทศบาลตำบลแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่	100
4.10 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่อาว จังหวัดเชียงใหม่	101
4.11 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่	102
4.12 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.13 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	105
5 คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารจัดการองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่	
5.1 ข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตัวอย่าง	108
5.2 ระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่	115
5.3 วิธีการหรือกระบวนการในการยกระดับความมีคุณธรรม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จ.เชียงใหม่	134
5.4 แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่	139
5.5 สรุป	142
6 การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนในการพัฒนา ความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	
6.1 การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความ อยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	143
6.2 ระดับความสัมพันธ์ของระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตาม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับของการประยุกต์ใช้ คุณธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการมีส่วนร่วม ของชุมชน	153
6.2 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ต่อการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตาม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	155

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

7 สรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไปในอนาคต	
7.1 สรุปผลการศึกษา	160
7.2 การอภิปรายผล	165
7.3 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะในการวิจัย ต่อไปในอนาคต	171
เอกสารอ้างอิง	173
ภาคผนวก	
ก รายนามผู้เข้าร่วม Focus group	184
ข ภาพรวมระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่	189
ค การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ ฝ่ายบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่	196
ง การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของฝ่ายปฏิบัติงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่	209
จ การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของฝ่ายปฏิบัติงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่	223
ฉ ผลการประเมินระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทาง ของเศรษฐกิจพอเพียง	230
ช ผลการประเมินระดับการมีส่วนร่วมระหว่าง อปท. กับประชาชน	244
ประวัติผู้วิจัย	258

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ระดับคะแนนของประเภทของคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ อปท. ควรนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการองค์กร	56
3.2 ระดับคะแนนของการประเมินคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างเป็นองค์รวมในการบริหารจัดการองค์กร อปท.	57
3.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการวิจัย โดยมีการประเมินระหว่าง ส่วนงานทั้ง 3 ฝ่าย แบบระหว่างกลุ่ม	59
3.4 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินแยกตามฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร อปท.	65
3.5 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินผลของฝ่ายที่ 1 ฝ่ายผู้บริหารของ องค์กร อปท.	65
3.6 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินผลของฝ่ายที่ 2 ผู้ปฏิบัติงานของ องค์กร อปท.	65
3.7 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินผลของฝ่ายที่ 3 ฝ่ายสภาของ องค์กร อปท.	66
3.8 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินผลของฝ่ายที่ 4 ผู้แทนประชาชน ในพื้นที่	66
3.9 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินแบบองค์รวมของฝ่ายผู้บริหาร อปท.	66
3.10 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินแบบองค์รวมของฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท.	67
3.11 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินแบบองค์รวมของฝ่ายสภา อปท.	67
3.12 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตของ ฝ่ายบริหาร อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้	69
3.13 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความอดทนและความ ขยันหมั่นเพียรของฝ่ายบริหารที่นำไปประยุกต์ใช้	70
3.14 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของ ฝ่ายบริหาร อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้	71
3.15 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตของฝ่าย ปฏิบัติงาน อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
3.16	ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความอดทนและความ ขยันหมั่นเพียรของฝ่ายปฏิบัติงาน อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้	74
3.17	ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของ ฝ่ายปฏิบัติงาน อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้	75
3.18	ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตของฝ่าย สภา อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้	76
3.19	ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของ ฝ่ายปฏิบัติงาน อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้	77
3.20	ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของ ฝ่ายสภา อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้	78
3.21	ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมด้านการวางแผน โครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและไม่อยู่ในแผนพัฒนาชุมชน	79
3.22	ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและไม่อยู่ในแผนพัฒนา ชุมชน	79
3.23	ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับ ผลประโยชน์จากการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและไม่ อยู่ในแผนพัฒนาชุมชน	80
3.24	ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมในการติดตาม และ ประเมินผลโครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและนอกแผนพัฒนาชุมชน	80
5.1	ระดับคะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการองค์กร อปท. ด้วยวิธีการถ่วงน้ำหนัก	109
5.2	ระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในการบริหารจัดการองค์กร อปท. จำนวน 30 อปท.	111
3.19	ประเภทของผู้ตอบแบบประเมินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวอย่าง 13 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่	114

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.4	คะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฝ่ายบริหาร อปท.	116
5.5	คะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท.	122
5.6	คะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฝ่ายสภา อปท.	127
5.7	คะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่	131
6.1	ระดับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่ม อปท. ระดับเข้าใจ	146
6.2	ระดับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่ม อปท. ระดับเข้าใจ	148
6.3	ระดับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่ม อปท. ระดับเข้าใจ	150
6.4	ระดับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่ม อปท. ระดับเข้าใจ	152
6.5	ระดับความสัมพันธ์ของระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	153
6.6	ระดับความสัมพันธ์ของระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับของการมีส่วนร่วมของชุมชน	154

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
3.1	กรอบแนวคิดของการวิจัย	54

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างรุนแรงกว่าช่วงที่ผ่านมา ในระยะแผนพัฒนาฉบับที่ 9 – 10 (พ.ศ. 2545 – 2554) สังคมไทยได้เผชิญหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม จนถึงระดับประเทศ แต่ยังมีลักษณะกระจัดกระจายไม่เป็นระบบ แต่มีส่วนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้ท่ามกลางกระแสความขัดแย้งอย่างรุนแรงในประเทศ ซึ่งคงดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน และผลกระทบทางเศรษฐกิจจากภายนอกโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวิกฤตทรัพย์สินด้อยคุณภาพในสหรัฐอเมริการะหว่าง พ.ศ. 2551 – 2552 ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) นี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติยังคงน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องภายใต้สภาพความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อยังคงเป้าหมายเดิมที่จะให้ประชาชนในประเทศอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในการเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกัน ยังจำเป็นต้องบริหารจัดการให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้หลักการพัฒนาพื้นที่การกิจ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมไทย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

จากยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศข้างต้น จังหวัดเชียงใหม่มีวิสัยทัศน์ของการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ 4 ปี (พ.ศ. 2554 – 2557) คือ “นครแห่งชีวิตและความมั่งคั่ง เป็นเมืองที่ให้ความสุขและชีวิตที่มีคุณค่าแก่ผู้อยู่อาศัยและผู้มาเยือน ในฐานะเมืองที่น่าอยู่และน่าท่องเที่ยว

ในระดับเอเชีย พร้อมกับเป็นประตูก้าการค้าการลงทุนสู่สากล” และให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การสร้างความมั่งคั่งอย่างยั่งยืน อาจจะกล่าวได้ว่ามีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) แต่ยังสะท้อนมุมมองของความคิดแบบทุนนิยมและวัตถุนิยม เนื่องจากจุดเน้นยังคงเป็นการเพิ่มรายได้หรือความมั่งคั่งเป็นหลัก โดยการเพิ่มแนวทางหรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการค้าการลงทุนให้มากขึ้น โดยคาดว่าสิ่งเหล่านี้จะทำให้ชีวิตมีความสุขสบายและมีความสุข ซึ่งเป็นความจริงที่ว่าเงินตราและวัตถุสิ่งของต่าง ๆ สามารถทำให้ชีวิตมีความสุขสบายได้จริง แต่จะช่วยให้ชีวิตมีความสุขหรือไม่เป็นเรื่องที่น่าสงสัย เพราะความสุขขึ้นอยู่กับสถานะของจิตเป็นสำคัญ การเน้นเงินตราและวัตถุเป็นหลักดังกล่าวส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่เท่าที่เป็นอยู่ไม่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ จากผู้ที่ได้เปรียบทางการค้าการลงทุนไปสู่ประชาชนในพื้นที่ท้องถิ่นรอบนอกที่ยากจนของจังหวัด การใช้นโยบายแบบประชานิยมของจังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นอยู่ เห็นได้ชัดว่ามีความขัดแย้งกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นความสมดุลหรือการลดความเหลื่อมล้ำในเรื่องต่าง ๆ หากเป็นเรื่องเศรษฐกิจควรเน้นการกระจายรายได้ โดยต้องเน้นไปที่การพัฒนาขีดความสามารถของคน ซึ่งประกอบด้วยทักษะในการผลิตและทักษะในการดำรงชีวิตหรือจิตของคน มากกว่าการเน้นการพัฒนาทางด้านวัตถุเป็นหลัก จึงจะก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนได้

แนวทางการพัฒนาแบบทุนนิยมของจังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นไปตามกระแสการพัฒนาของประเทศโดยรวมที่ยังคงเน้นการพัฒนาเชิงวัตถุ แต่ไม่ได้เน้นถึงการพัฒนาทางด้านจิตใจ หรือความมี คุณธรรมและจริยธรรมของคนและองค์กรในสังคม ทำให้สังคมประสบปัญหาในเรื่องจิตใจขาดคุณธรรมและจริยธรรมในองค์กร ทั้ง ๆ ที่ในเมืองเชียงใหม่มีวัดเป็นจำนวนมากที่สะท้อนความงดงามทางศิลปวัฒนธรรมแต่แฝงไว้ด้วยวัตถุนิยมไปพร้อมกัน ลักษณะดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการทุจริต ตลอดจนการเอาัดเอาเปรียบผู้ที่ด้อยโอกาสกว่า ปัญหาดังกล่าวได้มีความพยายามในภาพรวมที่จะแก้ไข โดยการนำเอาหลักธรรมาภิบาลเข้ามาใช้ในการดำเนินงานจากราชการส่วนกลาง ซึ่งถึงแม้จะเน้นการพัฒนาแนววัตถุนิยมด้วยเช่นกัน แต่เพื่อให้เกิดความชอบธรรมในการบริหาร จำเป็นต้องนำเอาหลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารอย่างโปร่งใส เน้นการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักการที่ระดับหนึ่งแต่ในความเป็นจริงหลักการนี้จะใช้ได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับว่าหลักการดังกล่าวจะซึมซับเข้าไปในจิตใจของผู้ปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ถ้าไม่มีการอบรมบ่มเพาะทางจิตอย่างแท้จริงจะเป็นเพียงรูปแบบในการปฏิบัติและเป็นการทำเพียงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ที่สังคมพอจะรับได้ แต่ไม่เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในจิตของผู้ปฏิบัติแต่อย่างใด สังคมที่เน้นวัตถุเป็นหลักมักจะเน้นรูปแบบมากกว่าสำนึกที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ดังนั้น การกำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ต้องตอบสนองต่อนโยบายดังกล่าวของรัฐฯ มักจะเน้นในลักษณะรูปแบบมากกว่า เนื่องจาก อปท. เป็น

หน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนในภาคชนบทมากที่สุด คนในชนบทส่วนใหญ่จึงไม่มีทางเลือกอื่น นอกจากจะให้ความร่วมมือกับ อบท. มากกว่าองค์กรอื่น ๆ เพราะสามารถเป็นที่พึ่งพิงได้ในระดับหนึ่งขึ้นอยู่กับว่า อบท. จะเน้นความซื่อสัตย์ ยุติธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้เพียงใด หน่วยงานของ อบท. ที่มีบทบาทใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยถือได้ว่าเป็นหน่วยงานของรัฐที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด คือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลตำบล (ทต.) อันมีสถานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้และรายจ่ายของตนเอง มีพนักงานประจำตำบลเป็นผู้ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมของนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด อบต. และเทศบาลตำบลเป็นองค์กรที่ได้รับการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นสามารถบริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้คณะกรรมการและผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน ในทางทฤษฎีจึงควรทราบถึงปัญหาตลอดจนศักยภาพที่แท้จริงของชุมชนมากที่สุด แต่เนื่องจากการดูแลองค์กรและบุคลากรของ อบท. ถูกกำกับในสองลักษณะ คือ การกำกับดูแลภายในองค์กรของตนเอง และการกำกับดูแลโดยส่วนกลาง ผ่านระบบราชการส่วนภูมิภาค จึงขึ้นอยู่กับว่าแนวทางในการกำกับดูแลตนเองกับการกำกับดูแลจากราชการส่วนภูมิภาคจะมีความขัดแย้งกันหรือไม่ ซึ่งจะมีปัจจัยเรื่องผลประโยชน์เป็นสาเหตุหลักของความขัดแย้ง ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ อบท. เอง หากผู้บริหารของ อบท. เหล่านี้จะคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาลขององค์กรเป็นลักษณะที่ราชการส่วนภูมิภาคที่กำกับอยู่มิได้คำนึงถึงการมีผลประโยชน์ของตนเอง แต่มุ่งเน้นที่ผลงานที่จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง อันจะช่วยให้การบริหารองค์กรดังกล่าวมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นการบริหารจัดการที่มีคุณธรรม คือ การทำให้รูปแบบของธรรมาภิบาลเข้าไปอยู่ในจิตสำนึกของผู้ปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยส่งเสริมให้พนักงานทุกคนทำงานอย่างมีคุณธรรม คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก จึงจะสามารถพัฒนาองค์กรให้ตอบสนองต่อการพัฒนาของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการพัฒนาอย่างสมดุลในชุมชนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะนับตั้งแต่ประเทศไทยมีแผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 – 2509) ที่เน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นหลัก รวมทั้งสิ้นนับเป็นเวลา 14 ปี คือในปี พ.ศ. 2517 ซึ่งช่วงกลางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 – 2519) เป็นช่วงที่ช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคมอันเกิดจากการพัฒนาตามแนวทางทุนนิยมเริ่มปรากฏตัวให้เห็นอย่างชัดเจน (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์, 2545 : 168 – 170) แต่ขณะเดียวกันการพัฒนาประเทศยังคงเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ดังเช่นในระหว่าง พ.ศ. 2530 – 2539 เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวในอัตราที่สูง แต่ในที่สุดสัญญาณอันตรายที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2539 เมื่ออัตราการส่งออกเริ่มลดลงอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลจากภาวะเงินเฟ้อที่เกิดจากเศรษฐกิจฟองสบู่นำไปสู่วิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 อันเป็นผลมาจากความโลภของคนชั้นนำในสังคมไทยเอง ในจังหวัด

เชียงใหม่ก็มีลักษณะเช่นเดียวกันที่ชนชั้นนำยังคงมีความโลภ บริโภคอย่างฟุ่มเฟือย ทำให้เกิดการเอาอย่างในการบริโภคโดยทั่วไปเมื่อเกิดภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจทุกคนจึงตกอยู่ในภาวะหนี้สินอย่างถอนตัวไม่ขึ้น ขาดการเตรียมพร้อมในการดำรงชีวิตอย่างมั่นคง ทำให้ผู้ที่ยังคงแข็งแรงกว่าโดยเปรียบเทียบกระทำการในลักษณะที่เป็นการเบียดเบียนผู้ที่อ่อนแอกว่าได้ง่าย จากรูปแบบของการกระตุ้นด้วยลัทธิบริโภคนิยมที่ทำให้คนส่วนใหญ่ใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย มีผลทำให้ทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัด ตลอดจนวัฒนธรรมอันดีงามเสื่อมสลายหรือถูกทำลายเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรป่าหมดสิ้นไปและไม่อาจสร้างใหม่ให้กลับมามีสภาพดังเดิมได้ หากปล่อยให้แนวคิดหรือแนวทางการพัฒนาตลอดจนแนวทางการบริหารจัดการภายในจังหวัดเชียงใหม่ยังคงเป็นเช่นนี้ต่อไป ประชาชนย่อมได้รับความทุกข์ยากเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ภาพรวมของจังหวัดเชียงใหม่จะเจริญก้าวหน้าแบบกระจุกตัวเฉพาะบางพื้นที่บางชุมชน โดยไม่กระจายความเจริญไปยังพื้นที่หรือชุมชนอื่นอย่างมีคุณภาพ ระบบทุนนิยมยังทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้หมดสิ้น เสื่อมสลาย ด้อยคุณภาพ หรือใช้อย่างไม่คุ้มค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรป่าซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพของดิน ตลอดจนคุณภาพน้ำ ทำให้การดำรงชีวิตของประชาชนเป็นไปด้วยความยากลำบากยิ่งขึ้น เกิดการต่อสู้แข่งขันเพื่อสร้างควมร่ำรวยอย่างเกินความจำเป็น เกิดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนเพิ่มมากขึ้น ประชาชนมีคุณธรรมลดลง ทุกคนมองเฉพาะผลประโยชน์เฉพาะหน้าส่วนตนมากยิ่งขึ้น ครอบครัวและชุมชนแตกแยก เกิดการเอารัดเอาเปรียบกัน แต่ละชีวิตต้องต่อสู้ดิ้นรนและแสวงหาเกินความจำเป็นเนื่องจากเกิดจากภาวะความไม่มั่นคงทางทรัพยากร ย้อนไปส่งผลกระทบต่อความไม่มั่นคงทางจิตใจ มีการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติระหว่างประชาชนและชุมชนเพิ่มมากขึ้นด้วย ในลักษณะที่หากไม่สามารถปรับเปลี่ยนแนวโน้มดังกล่าว หายนะย่อมเกิดขึ้นกับเมืองเชียงใหม่และประเทศไทยโดยรวมในที่สุดอย่างแน่นอน

จากปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้นได้นำมาสู่การนำเสนอแนวคิดและแนวทางการบริหารจัดการตาม “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานเพื่อให้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและการดำเนินชีวิต อันจะนำไปสู่จุดหมายที่สำคัญ คือ ประเทศชาติและประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข หมายถึงประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงยั่งยืน รวมทั้งประชาชนในชาติทุกระดับมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยที่แนวคิดในลักษณะเช่นนี้ได้มีผู้เสนอมาก่อนบ้างแล้ว เช่น แนวคิด “สันติประชาธรรม” ของ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ และ “ธัมมิกสังคมนิยม” ของท่านพุทธทาสภิกขุ นอกจากนี้ยังมีแนวคิด “พุทธเศรษฐศาสตร์” ของ อี.เอฟ. ชูเมกเกอร์ (E. F. Shumaker) นักเศรษฐศาสตร์ชาวเยอรมันได้เสนอแนวคิดเศรษฐศาสตร์แนวใหม่ที่ต่อต้านแนวคิดการขยายตัวทางวัตถุอย่างไม่มีขอบเขตในบทความเรื่อง พุทธเศรษฐศาสตร์ (Buddhist Economics) ที่เน้นเรื่องความเหมาะสมของเทคโนโลยีในระบบการผลิตที่ให้ความสำคัญต่อคน

ไม่น้อยไปกว่าผลผลิตรวม ตลอดทั้งแนวคิด “คำตอบอยู่ที่หมู่บ้าน” ของ มหาตมะ คานธี ที่ได้เน้นความพอเพียงในระดับชุมชน แนวคิดนี้ได้กล่าวถึงแนวคิดทางเศรษฐกิจที่ตรงกันข้ามกับระบบทุนนิยมหรือระบบเสรีนิยมที่สนับสนุนความโลภอย่างไม่มีที่สิ้นสุด (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2550 : 5 - 6)

เมื่อเป็นที่ชัดเจนว่าเศรษฐกิจทุนนิยมได้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากมายและมีผลต่อความสามารถอยู่รอดในระยะยาวของชาวเชียงใหม่และมนุษย์โลกในภาพรวม ในประเทศไทยเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกเสนอขึ้นในฐานะเป็นแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่ถูกขับเคลื่อนด้วยความโลภของมนุษย์เป็นหลัก ดังนั้น หากเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการบริหารจัดการองค์กร โดย อบท. ซึ่งมีความใกล้ชิดกับชุมชนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ให้มีการจัดการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ในขณะที่เน้นหลักคุณธรรมในการบริหารจัดการที่เรียกว่าคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันได้แก่ การมีความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและความขยันหมั่นเพียร รวมถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งน่าจะมีความเหมาะสมกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของไทย สามารถประยุกต์ใช้กับท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันได้ ทั้งนี้ เพราะคุณธรรมเป็นเงื่อนไขที่พอเพียงของเศรษฐกิจพอเพียง และคุณธรรมนี้จะมีส่วนสำคัญในการกำหนดความพอประมาณ และความมีเหตุผลที่เป็นกระบวนการที่สำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำเอาคุณธรรมเหล่านี้มาประยุกต์ใช้เข้ากับการบริหารจัดการองค์กรของ อบท. อันเป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นฐานของจิตร่วมด้วยหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือที่เรียกว่าหลักธรรมาภิบาล ซึ่งเน้นรูปแบบที่จะช่วยให้ทุกคนร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดประสิทธิภาพของการดำเนินงานในองค์กรเพิ่มขึ้น อีกระดับหนึ่ง ซึ่งพอจะคาดหมายได้ว่าผลลัพธ์น่าจะเป็นความอยู่เย็นเป็นสุขของชุมชน แต่สำหรับ อบท. นั้น ยังมีเงื่อนไขที่สำคัญอีกข้อหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โดยเป้าหมายสุดท้ายของการดำเนินงานที่แท้จริงของ อบท. คือ ชุมชนท้องถิ่นมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้การบริหารชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนเป็นไปในทิศทางที่ประชาชนอยู่ดีกินดีและมีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อบท. ควรต้องเริ่มนำเอาหลักคุณธรรมเข้ามาใช้ในการดำเนินงานในทุกภาคส่วนขององค์กร มีการปลูกฝังและสอดแทรกหลักคุณธรรมเข้าไปทุกครั้งกับการทำงานร่วมกับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ โน้มน้าวให้ทุกภาคส่วนเห็นด้วยกับการส่งเสริมคุณธรรมในชุมชน กำหนดกรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานของชุมชนที่อิงอยู่บนหลักการของการมีคุณธรรม อันได้แก่ รู้รัก สามัคคี มีความอดทน มีความซื่อสัตย์ มีความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แบ่งปัน มีน้ำใจ และจริงใจต่อกัน ตลอดจนส่งเสริมให้ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบท. รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของตนเอง

บนหลักของคุณธรรมดังกล่าว ซึ่งเป็นวิธีการที่สำคัญในการทำให้ทุกภาคส่วนได้นำเอาหลักการของการส่งเสริมคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับชุมชนท้องถิ่นให้ประสบความสำเร็จและเกิดเป็นรูปธรรมได้จริงในที่สุด

ด้วยเหตุนี้การวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่” จึงเป็นการวิจัยเพื่อให้ทราบว่า คุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะสามารถนำมาใช้ได้จริงกับการบริหารจัดการของ อปท. ได้หรือไม่เพียงใด และมีคุณธรรมใดบ้างที่เหมาะสมแก่การประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารจัดการของ อปท. ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงวิธีการหรือกระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนาระดับคุณธรรมของ อปท. ให้เพิ่มสูงขึ้นได้หรือไม่ อย่างไร เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ต้องการให้เกิดสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขบนฐานของการพัฒนาจิตตามความหมายของการพัฒนามนุษย์ได้หรือไม่ในที่สุด

1.2 คำถามเพื่อการวิจัย

คำถามวิจัยในงานวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1.2.1 คุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาใช้ได้จริงกับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้หรือไม่ เพียงใด

1.2.2 มีคุณธรรมใดบ้างในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมแก่การประยุกต์เพื่อการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งการทำงานในส่วน of ฝ่ายการเมือง ฝ่ายข้าราชการและลูกจ้างองค์กร และฝ่ายสภาของ อปท. รวมถึงการทำงานร่วมกันกับชุมชน

1.2.3 มีวิธีการ หรือกระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนาระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ให้เพิ่มสูงขึ้นได้อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในงานวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1.3.1 เพื่อศึกษาคุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.3.2 เพื่อศึกษาวิธีการ หรือกระบวนการในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ให้เพิ่มสูงขึ้น จากการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมในเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารจัดการองค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับประเด็นความเป็นไปได้ อุปสรรคและของแนวทางดังกล่าว

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในงานวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1.4.1 ทราบถึงคุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมในการประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายการเมือง ฝ่ายข้าราชการและลูกจ้างองค์กร และฝ่ายสภา อปท. รวมถึงการทำงานกับชุมชนในท้องถิ่น

1.4.2 ทราบถึงแนวทาง วิธีการ หรือกระบวนการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการองค์กร อันเนื่องมาจากการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละ อปท.

1.4.3 ทราบถึงวิธีการ หรือกระบวนการในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ให้เพิ่มสูงขึ้น จากการประยุกต์ใช้หลักคุณธรรมในเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารจัดการของ อปท.

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัยดังต่อไปนี้

1.5.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในจังหวัดเชียงใหม่ (ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. และเทศบาลตำบล หรือ ทต.) ที่มีการบริหารงานอยู่ในช่วงปีที่ 2 – 3 กล่าวคือ องค์กรจะต้องทำการเลือกผู้บริหารและทำการบริหารองค์กรต่อเนื่องมาอย่างน้อย 1 ปี และไม่อยู่ในช่วงการบริหารในปีสุดท้าย คือ ปีที่ 4 และไม่อยู่ในช่วงระหว่างการเลือกตั้งใหม่หรือมีการปรับเปลี่ยนสถานภาพขององค์กรจาก อบต. เป็น ทต. โดยเฉพาะในกรณีของการเปลี่ยนการบริหารงาน ซึ่งการวิจัยจะไม่สามารถทราบผลของ

การศึกษาได้หากเกิดการปรับเปลี่ยนผู้บริหาร จากการศึกษา พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 42 อบต. ที่มีคุณสมบัติดังกล่าว

1.5.2 ประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลตำบล (ทต.) ที่มีความต้องการเข้าร่วมในงานวิจัยครั้งนี้ ด้วยความสมัครใจและเต็มใจ การศึกษาครั้งนี้พบว่ามี อบต. ที่มีความสนใจเข้าร่วมจำนวน 30 อบต.

1.5.3 ระยะเวลาของการศึกษาอยู่ในช่วง เดือน มกราคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2555 เป็นเวลา 4 ปี 7 เดือน

1.6 คำนิยามศัพท์

ในการวิจัยครั้งนี้มีนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.6.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท) เป็นนิติบุคคล มีรายได้ รายจ่ายของตนเอง มีพนักงานตำบล หรือเทศบาลตำบลเป็นผู้ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมของนายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต) และเทศบาลตำบล (ทต) เป็นระบบย่อยของการปกครองส่วนท้องถิ่น

1.6.2 ชุมชนท้องถิ่น

หมายถึง กลุ่มคนในท้องถิ่นที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวพันกันและมีการติดต่อสื่อสารเกี่ยวข้องกันอย่างต่อเนื่องเป็นปกติ มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำ อันเนื่องมาจากการอยู่ในพื้นที่ท้องถิ่นเดียวกัน หรือประกอบกิจการซึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือการมีวัฒนธรรมความเชื่อหรือมีความสนใจร่วมกันในท้องถิ่นนั้น ๆ

1.6.3 การบริหารการเมือง

หมายถึง เทคนิคการใช้คน ทรัพยากร และเวลาที่มีอยู่ของมนุษย์ในชุมชนหรือสังคม เพื่อให้เป้าหมายที่วางไว้ประสบความสำเร็จ ให้มีความสงบสุข หรือมีการใช้อำนาจหน้าที่ในการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าให้กับสังคม

1.6.4 การพัฒนาการเมืองและการบริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

หมายถึง การพัฒนาที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอนนับตั้งแต่ร่วมคิดค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา วางแผน ดำเนินการ ตลอดจนกำกับ ควบคุมและติดตาม ประเมินผล โดยมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างความโปร่งใสในการบริหารและการให้บริการแก่ประชาชน ให้เกิดความมีประชาธิปไตยในท้องถิ่นมากขึ้น

1.6.5 คุณธรรม

คุณธรรมเป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมหรือลักษณะของการแสดงออกของมนุษย์จากกุศลจิตภายใน ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำทางกายและวาจา ที่สะท้อนคุณภาพจิตที่แท้จริงของบุคคลนั้น ๆ โดยการพัฒนาคุณธรรมต้องเน้นไปที่ตัวบุคคล ให้คุณธรรมได้เข้าไปอยู่ในตัวคน และต้องมีวิธีการพัฒนาในลักษณะกลุ่ม โดยให้ผู้นำเป็นตัวอย่างของการพัฒนา จึงจะทำให้การพัฒนาคุณธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.6 ประเภทของคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประกอบไปด้วยคุณธรรม ได้แก่

1.6.6.1 ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ผู้ที่มีความประพฤติเที่ยงตรง ไม่โกหก เพื่อให้คนได้ประโยชน์และไม่คดโกงต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่โดยชอบธรรมและถูกต้อง ซึ่งรวมถึงความไม่โลภจนเกินไป หมายถึง ผู้ที่พร้อมจะดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย รู้ฐานะของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออม และไม่มีความต้องการหรืออยากได้เกินความจำเป็นในการใช้สอย

1.6.6.2 ความอดทนและความขยันหมั่นเพียร ความอดทน หมายถึง การทนต่อโลก โกรธ หลง ทั้งกายวาจาใจ การทนต่อความยากลำบาก ไม่ท้อถอย อดทนต่อความทุกข์ ความเหนื่อยยาก และไม่ปล่อยให้สิ่งที่ไม่ดีไม่งามมาครอบงำ รวมถึงผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนเองในฐานะผู้ฟังและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติให้บรรลุเป้าประสงค์ในสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าและเป็นผลดีแก่คนส่วนใหญ่ สำหรับความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ผู้ที่ตั้งใจทำอะไรอย่างจริงจังต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร ผู้เป็นคนสู้งาน มีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รักงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

1.6.6.3 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง ผู้ที่มีน้ำใจ คือผู้ที่มีความจริงใจต่อกัน ไม่เห็นแก่ตัวเองหรือเรื่องของตัวเองเป็นหลัก มีความเห็นอกเห็นใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นทุกครั้งที่มีโอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ค่อยโอกาสมากกว่า

1.6.7 จริยธรรม

หมายถึง ความประพฤติปฏิบัติที่มีธรรมะเป็นตัวกำกับ จริยธรรมก็คือ ธรรมที่เป็นไป ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม ตลอดจนจรรยาบรรณในวิชาชีพต่าง ๆ โดยมุ่งที่จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางลบต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

1.6.8 การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม

หมายถึง แนวทางการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ตั้งเป้าหมายเป็นประจำเพื่อผลประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยบุคคล และ/หรือ หน่วยงานนำมาใช้ในการเปลี่ยนแปลง พัฒนา หรือ สร้างความอยู่เย็นเป็นสุขให้แก่ประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยคำว่า คุณธรรม นั้น หมายถึง การคิดและทำคุณงามความดีเป็นประจำของคนเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม

1.6.9 ความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

หมายถึง สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมี ภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง

ด้วยความสำคัญดังกล่าว การวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่” จำเป็นต้องมีการทบทวนวรรณกรรมและ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ โดยเริ่มตั้งแต่การทบทวนแนวคิดในการพัฒนาประเทศที่ผ่าน มาของประเทศไทยสู่แนวคิดการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการ องค์กรร่วมกับชุมชนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม หรือเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้มากขึ้นในการพัฒนาชุมชนของตนเอง อันจะส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจ พอเพียงของประชาชนเอง ด้วยการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่” นักวิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรม เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดในการพัฒนาประเทศกับแนวทางการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น แนวคิดในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แนวคิดเรื่องความอยู่ดีมีสุข และกรอบการวิจัยเพื่อต่อยอดและแก้ไขปัญหการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดในการพัฒนาประเทศกับแนวทางการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

การที่จะทราบว่าความอยู่ดีมีสุขของประชาชนอยู่ระดับใดนั้น จำเป็นต้องมีการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ชี้วัดปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งครอบคลุมมิติของการดำรงชีวิต ซึ่งอาจจำแนกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (1) ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ (2) ตัวชี้วัดด้านสังคม และ (3) ตัวชี้วัดด้านการเมือง (วิญญู บุญมาร์ตัน, 2548) โดยที่เครื่องชี้วัดด้านเศรษฐกิจจะเป็นตัวช่วยบ่งชี้บทบาทหรือสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ อาทิ อัตราการกระจายรายได้ อัตราการมีงานทำ รายได้ที่เหมาะสมต่อหัวของประชากร อัตราเงินเฟ้อ การออม การลงทุน อัตราการค้า อัตราการเปิดประเทศ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม กรอบแนวคิดความอยู่ดีมีสุขที่ได้กำหนดขึ้น จะแสวงหาตัวบ่งชี้ที่มุ่งไปที่ความสำเร็จของปัจเจกบุคคล ไม่ใช่เพียงแค่เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จเท่านั้น ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดที่มีลักษณะเป็น “ผลลัพธ์” ของการดำเนินงานมากกว่าเป็น “ปัจจัย” ถึงแม้ว่าตัวชี้วัดทางด้าน “ปัจจัย” จะมีความสำคัญ เพราะมีส่วนช่วยเสริมสร้างหรือยกระดับความอยู่ดีมีสุข แต่ยังไม่ใช่ตัวชี้วัดที่บ่งบอกความสำเร็จ ตัวชี้วัดทางด้านสาธารณสุข สวัสดิการ และสิทธิเสรีภาพเป็นตัวอย่างตัวชี้วัดที่แสดง “ผลลัพธ์” ในขณะที่ตัวชี้วัดที่แสดงถึงความเพียงพอของปัจจัยต่าง ๆ ทั้งด้านอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย น้ำดื่ม การให้บริการต่าง ๆ การสรรหาทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการศึกษา การดูแลด้านสุขภาพอนามัย และรายได้เป็นตัวอย่างของตัวชี้วัดทางด้าน “ปัจจัย”

การจัดทำแผนพัฒนาประเทศของไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับแรกเมื่อปี พ.ศ. 2504 จนถึงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์

และเงื่อนไข รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยเฉพาะในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) การพัฒนาประเทศอยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ที่มีผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างรุนแรงจนกลายมาเป็นจุดเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของการวางแผนที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ตามแนวพระราชดำรัส “เศรษฐกิจพอเพียง” แบบที่ยังไม่เป็นทางการ มี “การพัฒนาในลักษณะที่เป็นองค์รวม” โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนา ต่อมาในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) และฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศอย่างเป็นทางการ สะท้อนให้เห็นถึงนโยบายอยู่ดีมีสุข อันเป็นผลลัพธ์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กมลพร กัลยาณมิตร, 2550) ควบคู่กับคุณธรรม ที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางในการบริหาร เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก รายได้ เศรษฐกิจระบบตลาด และเศรษฐกิจส่วนรวมภายใต้กรอบความยั่งยืนและความพอคิ มุ่งเน้นเสริมสร้างความเข้มแข็งในหมู่บ้านและชุมชนให้สามารถบริหารจัดการและพึ่งตนเองตามวิถีชุมชน

การพัฒนาประเทศภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เริ่มอย่างไม่เป็นทางการตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) เป็นต้นมา แต่ยังประสบปัญหาจากเศรษฐกิจและสังคมหลายครั้งอาทิวิกฤติต้มยำกุ้งในปี พ.ศ. 2540 และวิกฤติทรัพย์สินด้อยคุณภาพในสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2551 และ พ.ศ. 2552 นอกจากนั้นยังมีปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจเป็นระยะ ๆ อันเนื่องมาจากการพึ่งการส่งออกมากเกินไป รวมถึงปัญหาเศรษฐกิจที่ถึงแม้จะยังไม่รุนแรงแต่จะมีผลกระทบมากยิ่งขึ้นจากนโยบายประชานิยมของภาครัฐที่สะท้อนการที่ไม่ปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง และในช่วงเวลาของการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งภายในอันเกิดจากการแข่งขันทางการเมืองภายในอย่างรุนแรงและภายนอกประเทศที่เกิดขึ้นกับกลุ่มประเทศในกลุ่มยุโรปส่งผลต่อสหรัฐอเมริกาและประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ที่สำคัญของไทย กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ที่กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554 : 1 – 2)

ระบบการคลังของไทยในอดีตที่ผ่านมาถูกรวบอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง กล่าวคือ สัดส่วนของการใช้จ่ายของภาครัฐหรือภาคสาธารณะนั้น กว่าร้อยละ 90 เป็นการใช้จ่ายของรัฐบาลกลาง และการจัดเก็บรายได้เกือบทั้งหมดจัดเก็บโดยรัฐบาลกลาง ส่วนองค์กรท้องถิ่น แม้จะมีอำนาจการ

จัดเก็บภาษีบางประเภท แต่มีรายได้จำกัดไม่พอเพียงกับการใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตน ต้องพึ่งเงินช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนจากรัฐบาล จนกระทั่งเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2540 ได้บังคับให้รัฐบาลกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 78 มาตรา 282 ถึงมาตรา 290 บอณาการได้ว่า รัฐต้องกระจายอำนาจด้านต่าง ๆ ให้ท้องถิ่นตัดสินใจและพึ่งตนเอง กำหนดอำนาจหน้าที่การกำกับดูแลและการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น แม้ระดับจังหวัดต้องมีการพัฒนางานไปสู่การเลือกตั้งผู้นำจังหวัดเช่นกัน (เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม, 2546 : 521) และประกาศใช้เป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 ชื่อ “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542” รวมถึงประกาศต่าง ๆ ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มียากรัฐมนตรีเป็นประธานโดยตำแหน่ง รวมถึงมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (คณะกรรมการได้มอบหมายให้ส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีภารกิจที่ต้องถ่ายโอนภารกิจ ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเบื้องต้นตามกรอบแนวทางที่กำหนด และนำมารวบรวมบูรณาการเป็นแผนปฏิบัติการที่สมบูรณ์) ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 อย่างไรก็ตาม กติกาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มีบทบาทและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเมือง การปกครอง การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนมากกว่ารัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่าน ๆ มา แต่อยู่ที่รัฐบาลและเครื่องมือของรัฐบาล เช่น ส่วนราชการ ข้าราชการและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะนำไปใช้หรือไม่ และจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่อย่างไร (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์, 2545 : 168 -170) ซึ่งเห็นได้ว่าทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากปัญหาเชิงโครงสร้าง การกระจายรายได้ที่มีความเหลื่อมล้ำสูงโดยตลอด การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการยอมรับในพื้นที่ของตนเองให้ดำเนินการได้ไม่นาน จึงขาดความสามารถและประสิทธิภาพที่จะจัดการรายได้ให้พอใช้ (ในความเป็นจริงไม่สามารถทำได้เพราะปัญหาโครงสร้าง) ถึงแม้จะพอใช้แต่ยังมีปัญหาความสามารถเนื่องจากขาดประสิทธิภาพ และถึงแม้จะมี พ.ร.บ. นี้ แต่ในที่สุดการกระจายอำนาจทางการคลังมิได้เกิดขึ้นจริง ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วรวมทั้งเหตุผลทางการเมืองระหว่างรัฐบาลส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

ดังนั้นการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจและขั้นตอนการปฏิบัติดังกล่าว เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของ

ประเทศไทย ยังต้องมีการพัฒนาและลงอุกลงผิอีกมาก โดยเฉพาะต้องการความเข้าใจที่ตรงกัน ความมุ่งมั่น เชื่อมั่น ความอดทน จากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย นับแต่รัฐบาล ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการและประชาชน ว่าพร้อมที่จะร่วมกันพัฒนาการกระจายอำนาจโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องอย่างมุ่งมั่น (วุฒิสภา ดันไชย, 2544 : 23 - 24) ทั้งนี้ในส่วนของนโยบายการกระจายอำนาจนั้นยังขึ้นอยู่กับกลุ่มเงื่อนไขที่เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะรองรับการกระจายอำนาจ ความรู้ และโอกาสในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร รวมถึงความสามารถในด้านบริหารจัดการการเงินการคลังของท้องถิ่น (ประหยัด หงษ์ทองคำ, 2544 : 13) ความไม่พร้อมในเรื่องการบริหารและจัดการที่ดี ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้ การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลหลายแห่งยังเป็นการดำเนินงานของกลุ่มผู้นำ ผู้มีอิทธิพล หรือกลุ่มที่แสวงหาผลประโยชน์ ทำให้เกิดปัญหาทุจริตและการประพฤติมิชอบ ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจของบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรในระดับท้องถิ่น ความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมายในการดำเนินงาน ระเบียบราชการที่จะต้องปฏิบัติ และการดำเนินบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่น้อย แทบไม่ได้รับทราบหรือทำความเข้าใจในนโยบาย และความคาดหวังที่รัฐส่วนกลางต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติ ขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนา ทั้งด้านการวางแผนพัฒนาชุมชนในระยะต่าง ๆ รวมถึงการวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาชุมชนที่มีลักษณะแตกต่างกัน เนื่องจากหน่วยงานภาคราชการเคยเป็นผู้คิดวิเคราะห์และดำเนินงานในเรื่องเหล่านี้มาโดยตลอด ทำให้ทักษะและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในเรื่องเหล่านี้ไม่ได้ถูกถ่ายทอดไปให้บุคลากรในระดับพื้นที่ อีกทั้งความรู้ที่เป็นทุนเดิมของแต่ละคนก็แตกต่างกัน บางคนไม่มีความรู้ในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น การตีความระเบียบกฎหมายมีความแตกต่างกันไปตามความเข้าใจของตนเอง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ มุ่งเน้นการกระจายอำเภสู่ภูมิภาคและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองโดยให้ท้องถิ่นรับผิดชอบบริการสาธารณะ ให้ประชาชนร่วมพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11, 2554) ซึ่งในที่นี้ บริการสาธารณะ หมายถึง การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทางหนึ่งคือ การกระจายอำนาจการบริการสาธารณะ (Oates, Wallace and Fiscal, 1972) บริการสาธารณะในระดับท้องถิ่นที่มีปัญหามากที่สุดในปัจจุบัน คือ การบริการรายจ่ายสาธารณะ (Public Expenditure) ทั้งนี้รายจ่ายสาธารณะ คือ

(1) รายจ่ายในการจัดกิจกรรมร่วมมือของพลเมือง (2) พลเมืองร่วมกันจ่ายมาจากรายได้ของแต่ละคนตามมติมหาชนที่ตกลงหรือยินยอมพร้อมใจกันและ (3) มอบให้รัฐบาลหรือองค์กรสาธารณะทำหน้าที่จัดบริการสาธารณะให้เป็นไปตามเวลาเจตนารมณ์ของพลเมืองผู้เป็นเจ้าของทรัพยากรดังกล่าว (จรัส สุวรรณมาลา, 2546) การบริการจัดการรายจ่ายสาธารณะที่ดีสะท้อนให้เห็นถึงการกระจายอำนาจสู่ภาคประชาชนได้มากขึ้น (Coombs and Jenkins, 2002) จาก Public Sector Financial Management) ดังนั้นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบริการสาธารณะสังคมในท้องถิ่นจะได้รับความเป็นธรรมอย่างทั่วถึงมากขึ้น เพราะท้องถิ่นเองเป็นผู้รับผิดชอบในการบริการสาธารณะของท้องถิ่นเอง (Coombs and Jenkins, 2002) ได้อธิบายถึง ความสำคัญของสถาบันทางการเมืองกับการบริหารในระบบการคลังสาธารณะ ซึ่งในการกระจายอำนาจของไทยนั้นหมายถึงการปฏิบัติงานในระดับท้องถิ่น คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (จรัส สุวรรณมาลา, 2546) ทั้งนี้ในการกระจายอำนาจทางการคลังระหว่างรัฐบาลกับท้องถิ่นนั้น ท้องถิ่นรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะเอง เช่น บริการสาธารณะระดับท้องถิ่นด้านการศึกษา ประกอบด้วย การศึกษาก่อนวัยเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และการส่งเสริมการมีงานทำ ด้านสาธารณสุข เช่น การส่งเสริมสุขภาพ การเฝ้าระวังป้องกันโรคติดต่อ อนามัยสิ่งแวดล้อม อนามัยชุมชน และการรักษาพยาบาลขั้นต้น (First aid and clinical services) ด้านการรักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ได้แก่ การจัดระเบียบสังคม เฝ้าระวัง รักษาความสงบเรียบร้อย โดยเทศกิจและตำรวจชุมชน ฯลฯ เป็นต้น

แนวทางการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การเพิ่มความเข้มแข็งทางการเงินการคลังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีความสามารถในการพึ่งตนเองได้ในระยะยาว ซึ่งหมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีแหล่งรายได้ที่ดี และสามารถพึ่งแหล่งรายได้ดังกล่าวได้ (กรมการปกครอง, 2540ข : 29 – 30) ทั้งนี้เมื่อกล่าวถึงภารกิจของรัฐ แต่เดิมนั้นรัฐมีภารกิจ “เผ่าข้าม” คือ รัฐมีหน้าที่ที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ การป้องกันการรุกรานจากศัตรูภายนอกประเทศ และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ แต่ต่อมารัฐสมัยใหม่ได้ขยายภารกิจเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกข์สุขของประชาชนมากขึ้น โดยเข้ามาจัดการเรื่องสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ ภารกิจของรัฐสมัยใหม่จึงมีมากและซับซ้อนขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนโดยรวม (บรรเจิด สิงคะเนติ, 2551 : 166) โดยรัฐเป็นผู้กำหนดและดำเนินการแจกแจงคุณค่าให้แก่สังคมโดยส่วนรวมอย่างเป็นธรรม เมื่อรัฐกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใช้อำนาจจะต้องก่อให้เกิดผลในการแจกแจงคุณค่าต่าง ๆ ที่ตกถึงประชาชน ให้ประโยชน์แก่คนในท้องถิ่นโดยรวม โดยมีใช่เป็นการกระทำเพื่อผลประโยชน์แอบแฝงต่าง ๆ เช่น การสนับสนุนทางการเมืองหรือเพื่อ

การสนับสนุนผลประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แนวความคิดเรื่องการบริหารงานเพื่อท้องถิ่นนี้เป็นกรอบทิศทางให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับผิดชอบต่อสังคม บริหารงานเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นส่งเสริมให้เกิดความสมานฉันท์ การมีส่วนร่วม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น (บุญแสง ชีระภากร, 2552) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติให้รัฐต้องจัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง จัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และพนักงาน หรือลูกจ้างอื่นของรัฐ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ จึงได้กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำค่านิยมสร้างสรรค์และจรรยาบรรณให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือปฏิบัติ ดังเช่นการศึกษาของ Northouse (2001 : 258 – 264) เห็นว่า การบริหารที่ดีนั้น ผู้บริหารต้องทำงานอยู่บนหลักจริยธรรมของผู้นำ (Principles of ethical leadership) หรือประมวลจริยธรรมของสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์อเมริกัน (American Society for Public Administration) กำหนดกรอบจริยธรรมของสมาชิกซึ่งเป็นผู้บริหารในองค์การภาครัฐให้รับผิดชอบต่อและปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณในวิชาชีพ (Spirit of professional) (Rosenbloom, Krarchuck, & Rosenbloom, 2002 : 583 – 584) นอกจากนี้ Denhardt and Denhardt (2003 : 42 – 43) ได้เสนอหลักการบริหารงานภาครัฐในกระแสของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม โดยให้ความสำคัญกับประชาชนผู้รับบริการเป็นที่ตั้ง สอดคล้องกับการศึกษาของ Downs (1986 : 68) เห็นว่า ในทางการบริหาร อุดมการณ์เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลและกลุ่มต่าง ๆ ทั้งในองค์กรและนอกองค์กร อุดมการณ์นี้ถูกกำหนดขึ้นจากประสบการณ์ความสำนึกร่วมกันของคนในองค์กร และการชี้แนะของเจ้าหน้าที่ระดับสูง เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานขององค์กรบรรลุเป้าหมาย เช่นเดียวกับการศึกษาของ Lewis and Gilman (2005 : 36 – 37) ได้ศึกษาค่านิยมร่วม (Core values) ของกลุ่มประเทศสมาชิกองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Cooperation and Development – OECD) ที่ได้กำหนดค่านิยมร่วมของการบริหารภาครัฐ (Public service) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือปฏิบัติ ซึ่งพบว่าในปี ค.ศ. 2000 ประเทศต่าง ๆ กำหนดค่านิยมร่วมที่เหมือนกันถึง 8 ประการ ได้แก่

- 2.1.1 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง (Impartiality)
- 2.1.2 ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (Legality)
- 2.1.3 ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณธรรม (Integrity)
- 2.1.4 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส (Transparency)
- 2.1.5 ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency)
- 2.1.6 ปฏิบัติต่อผู้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน (Equality)

2.1.7 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ (Responsibility)

2.1.8 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม (Justice)

แนวทางการสร้างธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยมีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันมี 2 ระบบ คือ (1) ระบบทั่วไปที่ใช้กับท้องถิ่นทั่วไป ในปัจจุบันมีอยู่ 3 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (2) ระบบพิเศษ ที่ใช้เฉพาะบางแห่ง ปัจจุบันมี 2 รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งเจตนารมณ์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่บนพื้นฐานแนวความคิดเพื่อพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะความต้องการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบชุมชนของตนเอง เท่ากับเป็นการเพิ่มความสามารถและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการบริการสาธารณะให้ทั่วถึงและตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินตามพระราชกฤษฎีกา หลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 52 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ด้วยด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน (Participation) ในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยนำความต้องการจากเวทีประชาคมมาบรรจุไว้ในแผน การให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการพิจารณางบประมาณของสภาท้องถิ่น การตั้งตัวแทนประชาคมเป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง การคัดเลือกผู้แทนประชาคมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานหอกระจายข่าว การประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมในท้องถิ่นเพื่อรับฟังข้อร้องเรียนของประชาชน และการมอบหมายให้ท้องถิ่นจังหวัดเป็นผู้นิเทศงานในเรื่องการบริหารงานด้วยความมีประสิทธิภาพและความโปร่งใสน้อยปีละ 2 ครั้ง เป็นต้น การสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาลที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็คือการบริหารกิจการสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนผู้รับบริการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะยังคงให้มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีเป็นหลักปฏิบัติ ซึ่งส่งผลต่อการสร้างภาพลักษณ์อันดีงามขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความตั้งใจเข้ามาบริหารงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่เข้ามาเพื่อฉกฉวยผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง

ปัญหาเชิงโครงสร้างการจัดการที่ขาดหลักธรรมาภิบาล มีระบบวัฒนธรรมและค่านิยมที่เป็นต้นเหตุของปัญหาและอุปสรรค ประเด็นปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากการมีส่วนร่วมและการรับมอบอำนาจในการตัดสินใจ หากจะให้

ประสิทธิภาพต้องอาศัยกลไกหลากหลายที่ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ ซึ่งถือเป็นประเด็นที่จะต้องการศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งกลไกและตัวชี้วัดในการบริการสาธารณะว่า มีความโปร่งใสและเป็นไปตามหลักการและความต้องการจากการมีส่วนร่วมของชุมชน และต่อท้องถิ่นอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (Thai, 2006 : 3 – 13)

จากแนวคิดในการพัฒนาประเทศโดยเน้นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นภายใต้การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้กล่าวข้างต้น สามารถเชื่อมโยงเข้ากับแนวคิดการบริหารจัดการองค์กรของ อปท. ด้วยคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอันจะส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหมาะสมและสอดคล้องกับการปรับปรุงการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 แนวคิดในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.1 การกระจายอำนาจปกครองท้องถิ่น

หลักการกระจายอำนาจปกครอง การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน โดยทั่วไปแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ หลักการรวมอำนาจการปกครอง (Centralization) และหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2545 : 14 – 15) การกระจายอำนาจการปกครอง คือ การเพิ่มอำนาจ (Empowerment) ให้แก่ท้องถิ่นเพื่อจัดการบริการสาธารณะแก่ท้องถิ่นโดยมีอิสระตามควร การกระจายอำนาจการปกครอง หมายถึง การที่รัฐบาลกลางยินยอมมอบอำนาจการปกครองและการบริหารในกิจกรรมต่าง ๆ ให้ท้องถิ่นได้ดำเนินการปกครองตนเอง (Local self government) โดยประชาชนในท้องถิ่นจะเลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งเป็นรูปแบบที่สำคัญของการปกครองในระบบประชาธิปไตย การกระจายอำนาจเป็นระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีอำนาจให้การจัดการดูแลกิจกรรมสาธารณะรวมไปถึงกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในทุก ๆ ด้าน (Fox, 1995: 15) มีความหมายโดยรวมถึงการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ (Authority) และความรับผิดชอบในหน้าที่สาธารณะจากรัฐบาลกลาง (Central government) ไปสู่รัฐบาลระดับกลาง (Intermediate) และระดับท้องถิ่น (Local) หรือไปสู่รัฐกึ่งอิสระที่อยู่ภายใต้อำนาจรัฐบาลกลาง รวมทั้งการถ่ายโอนไปยังภาคเอกชน กล่าวคือ การกระจายอำนาจมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับการทำให้เป็นประชาธิปไตย (Democratization) (ลิจิต ชีรวะกิน, 2545 : 335; Cohen & Peterson, 2004; Fox, 1995 : 15) นอกจากนี้ วัฒนา อัครพานิช (2553 : 77) ได้ศึกษาว่าการกระจายอำนาจ คือ การจัดระเบียบการปกครองซึ่งรัฐหรือส่วนกลางมอบหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะให้ท้องถิ่นหรือ

องค์การอันมิใช่เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการส่วนกลางรับไปดำเนินการพร้อมด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น หรือองค์กรนั่นเอง โดยการบริหารราชการส่วนกลางเพียงแต่กำกับดูแลเท่านั้น ไม่ได้เข้าไปบังคับบัญชา หรือสั่งการ ส่วน โกวิท พวงงาม (2548 : 36 – 37) ให้ความหมายว่า การกระจายอำนาจ คือ การโอนภารกิจบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลาง โดยการกระจายอำนาจซึ่งมี 2 รูปแบบคือ (1) การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นหรือกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึงการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองพอสมควร (2) การกระจายอำนาจตามบริการหรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึงการโอนกิจการสาธารณะบางกิจการจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลาง ไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและเป็นอิสระ

ความจำเป็นของการกระจายอำนาจมาจากเหตุผลต่าง ๆ ได้แก่ (1) แก้ไขปัญหาการรวบรวมอำนาจและการควบคุมจากส่วนกลาง ลดความล่าช้าของระบบราชการเนื่องจากท้องถิ่นเป็นผู้ใกล้ชิดปัญหา สามารถเสนอความคิดเห็นและสะท้อนความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่น สร้างความใกล้ชิดการยอมรับระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐบาลทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นต่อประชาชน เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนาให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของแต่ละท้องถิ่น (2) พัฒนาขีดความสามารถในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานราชการในการบริหาร จัดการ และให้บริการแก่ประชาชน (3) สร้างการยอมรับและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น (4) เพิ่มประสิทธิภาพและความทั่วถึงในการให้บริการสาธารณะ (Cohen & Peterson, 2004) จากงานของ Petrusek, El Tom, and Archer (as cited in Ebel, 2001) อธิบายว่าประเภทหรือรูปแบบการกระจายอำนาจเป็นไปใน 3 ด้าน คือ การกระจายอำนาจทางการเมือง การบริหาร และการคลัง ดังนี้

2.2.1.1 การกระจายอำนาจทางการเมือง (Political decentralization) มีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนหรือตัวแทนประชาชนมีอำนาจมากขึ้นในกระบวนการสาธารณะ (Public decision making) ซึ่งเป็นการสนับสนุนกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย (Democratization) ได้ โดยการให้อำนาจกับประชาชนหรือพลเมืองที่ผ่านการคัดเลือกและเป็นตัวแทน

2.2.1.2 การกระจายอำนาจทางการบริหาร (Administrative decentralization) เป็นการกระจายอำนาจหน้าที่ (Authority) ความรับผิดชอบ (Responsibility) และทรัพยากรทางการเงินไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากงานวิจัยของ Cohen and Peterson (2004) ได้ใช้แนวคิดของ Rondinelli แบ่งการกระจายอำนาจทางการบริหารออกเป็น 3 แบบ คือ (1) การแบ่งอำนาจ (Deconcentration) (2) การโอนอำนาจหรือการสละอำนาจ (Devolution) และ (3) การมอบอำนาจ

(Delegation) ซึ่งการมอบอำนาจการปกครองหรือการโอนอำนาจเป็นรูปแบบกระจายอำนาจการบริหาร ที่มีการกระจายอำนาจมากที่สุด (Cohen & Peterson, 2004 ; Kingsley, 1996: 419; Uphoff, 2001)

2.2.1.3 การกระจายอำนาจทางการคลัง (Fiscal decentralization) เป็นองค์ประกอบหลักของการกระจายอำนาจ เพราะการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำหน้าที่ภายใต้อำนาจของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีรายได้และอำนาจในการจัดสรรงบประมาณเป็นของตนเอง

2.2.2 แนวทางในการดำเนินงานของ อปท.

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลให้อำนาจหรือการกระจายอำนาจไปให้หน่วยปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยมีองค์กรผู้รับผิดชอบ มีอิสระในการใช้ดุลยพินิจ มีเจ้าหน้าที่และงบประมาณในการดำเนินงานแยกออกจากราชการส่วนภูมิภาค แต่องค์กรปกครองท้องถิ่นยังมิได้มีอธิปไตยในตัวเอง ยังต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลกลาง เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับจะระบุว่ารัฐไทยเป็นรัฐเดี่ยว ไม่สามารถแบ่งแยกอำนาจในการปกครองออกไปได้อย่างแท้จริง โดยวิธีที่เหมาะสมแก่การปกครองของแต่ละท้องถิ่นที่มีหลายรูปแบบ แต่ที่สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลตำบล (ทต.) (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2552) ขณะเดียวกันในทางทฤษฎีในเรื่องการกระจายอำนาจนี้จะต้องมีการสร้างความเข้มแข็งหรือเพิ่มอำนาจ (Empowerment) ให้ประชาชนในท้องถิ่นไปด้วยพร้อมกัน มิฉะนั้นอำนาจที่กระจายจากรัฐบาลส่วนกลางจะไปกระจุกอยู่ที่ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นแทน สอดคล้องกับงานของ แคทท์ (Catt, 1999 : 39 – 56) ที่ได้เสนอไว้ว่า องค์ประกอบและเงื่อนไขที่สำคัญที่สุดของการเป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม คือ

2.2.2.1 ทุกคนสามารถยกประเด็นปัญหาใดปัญหาหนึ่งขึ้นมา เพื่อกำหนดเป็นวาระการประชุม สามารถทางเลือกและมีส่วนร่วมในการเลือกหรือการตัดสินใจสุดท้ายได้

2.2.2.2 เป็นการประชุมที่ทุกคนสามารถพูดคุยกันได้อย่างทั่วถึง (Face-to-face meeting)

2.2.2.3 มีการปรึกษาหารือ หรืออภิปรายประเด็นปัญหาที่หยิบยกมาพิจารณากันอย่างกว้างขวาง ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการอภิปราย และสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

2.2.2.4 มีแนวโน้มที่พยายามจะให้เกิดความเห็นพ้อง (Consensus) ร่วมกันในการประเด็นปัญหาที่พิจารณา

การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงจะมีคุณธรรมเป็นเครื่องกำกับการดำเนินงานขององค์กร อปท. โดยคุณธรรมดังกล่าวจะช่วยลดปัญหาการกระจุกตัวของอำนาจที่ผู้มีอิทธิพลท้องถิ่นได้ในระดับหนึ่ง เพราะคุณธรรมดังกล่าวจะช่วยให้ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต ดังนั้นผู้บริหารจะต้องเน้นผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ทั้งนี้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอาจจะไม่ลดการกระจุกตัวของอำนาจแต่จะเน้นให้ผู้มีอำนาจเป็นผู้มีคุณธรรมและใช้อำนาจโดยธรรม ไม่ใช่ใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์ แต่การกระจายอำนาจจะยิ่งช่วยทำให้การมีคุณธรรมของผู้บริหารดียิ่งขึ้น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ทางกฎหมายในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542) (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2552) ได้แก่

- 1) พัฒนาดำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)
- 2) มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา 67 ดังนี้
 - จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
 - การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 - ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและพิการ
 - คุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม

อันดีของท้องถิ่น

- ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย
- 3) มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขต อบต. ตามมาตรา 68 ดังนี้
 - ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
 - ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
 - ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 - ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

สวนสาธารณะ

- ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์
- ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ
- การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของ

แผ่นดิน

- หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.
- ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- การท่องเที่ยว
- การผังเมือง

หน้าที่ต่าง ๆ ของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวข้างต้นที่ร่างโดยความคิดกระจายอำนาจจากบนลงล่าง เน้นหน้าที่ในการจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการประกอบอาชีพ แต่มิได้เน้นหน้าที่ในการเพิ่มอำนาจให้กับประชาชนในการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่นเท่าที่ควร ส่วนนี้จะเป็นส่วนที่ขาดหายไปจากหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ตามกฎหมายและเป็นสาเหตุของการกระจุกอำนาจอยู่ในระดับผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น โดยไม่มีการกระจายอำนาจลงไปถึงประชาชนอย่างแท้จริง

หน้าที่ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้ อบต. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา 16 ดังนี้

- (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (2) การจัดให้มี และบำรุงรักษาทางบกทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (4) การสาธารณูปโภค และการก่อสร้างอื่น ๆ
- (5) การสาธารณูปการ
- (6) การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
- (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (9) การจัดการศึกษา

- - (10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
 - (11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 - (12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
 - (13) การจัดให้มี และบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
 - (14) การส่งเสริมกีฬา
 - (15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- - (16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
 - (17) การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
 - (18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
 - (19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
 - (20) การจัดให้มี และควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน
 - (21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
 - (22) การจัดให้มี และควบคุมการฆ่าสัตว์
 - (23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ
- - (24) การจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - (25) การผังเมือง
 - (26) การขนส่ง และการวิศวกรรมจราจร
 - (27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
 - (28) การควบคุมอาคาร
 - (29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - (30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน
 - (31) กิจอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
-

จากหน้าที่ดังกล่าวสังเกตได้ว่าใน พ.ร.บ ปี พ.ศ. 2542 ซึ่งออกภายหลังจากรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 ซึ่งถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด มีจุดเน้นเพิ่มขึ้นในข้อ 15 คือ ส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน และในข้อ 16 คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งไม่ใช่คำว่า “ประชาชน” ซึ่งเป็นการแสดงความแตกต่างของเจ้าหน้าที่ของรัฐและราษฎร คือว่า พ.ร.บ. ในปี พ.ศ. 2537 แต่ยังขาดหน้าที่ในการพัฒนาศักยภาพของประชาชน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญ ยกเว้น อบท. ที่มีนายก อบต. หรือนายกเทศมนตรีที่จะให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นพิเศษในลักษณะปัจเจกบุคคล

หากพิจารณาพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ในข้อ 16 จะมีการกำหนดให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่นนั้น เป็นดุลพินิจว่า อบท. จะทำแผนเองหรือให้ประชาชนมีส่วนร่วม แต่เริ่มจะเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำแผนพัฒนาตำบลมากขึ้น แต่แผนดังกล่าวจะนำมาปฏิบัติจริงโดย อบท. ทั้งหมดหรือไม่ยังเป็นปัญหา ส่วนข้ออื่น ๆ จะจำกัดอยู่เฉพาะกิจการที่เป็นประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งในทางที่ควรจะเป็นก็ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในสิ่งที่จะมีผลกระทบโดยตรงแก่ประชาชนที่เกี่ยวข้องในทุกเรื่อง โดยมีได้จำกัดเฉพาะที่คณะกรรมการกำหนด

บทบาทหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น มีผลทำให้แต่ละ อบท. ต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 7 ยุทธศาสตร์ เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ได้แก่

- (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- (2) การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน
- (3) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศอย่างยั่งยืน
- (4) การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบสาน ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- (5) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
- (6) การจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย
- (7) การพัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

แนวทางในการดำเนินงานของ อปท. ทั้ง 7 ยุทธศาสตร์ข้างต้น จะเห็นได้ว่าหากองค์กร (อปท.) จะพัฒนาได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับผู้นำองค์กรและคณะทำงานขององค์กรเป็นสำคัญ และการทำงานที่ผู้นำองค์กรและคณะทำงานพัฒนาไปสู่ทิศทางการบริหารจัดการที่ถูกต้องและเหมาะสม อาจจะดำเนินการได้ตามแนวคิดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งได้ระบุไว้ในยุทธศาสตร์การดำเนินงานของ อปท. ดังนั้นจึงควรจะใช้ยุทธศาสตร์ 7 ด้านนี้ตรวจสอบความสำเร็จในการพัฒนาโดยการพัฒนาตัวชี้วัดขึ้นมา และตัวชี้วัดที่ควรเน้นเป็นอย่างมากคือ ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ที่ 2 และยุทธศาสตร์ที่ 7 คือ การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน และการพัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

2.2.3 แนวคิดการบริหารจัดการที่ดี

การบริหารจัดการที่ดีนั้น Northouse (2001: 258 – 264) เห็นว่า ผู้บริหารนั้นจะต้องทำงานอยู่บนหลักจริยธรรมของผู้นำ (Principles of ethical leadership) ซึ่งประกอบด้วย

2.2.3.1 การเคารพผู้อื่น (Respect others) โดยยอมรับในความเชื่อ ศาสนา และค่านิยมที่แตกต่างกัน

2.2.3.2 การให้บริการผู้อื่น (Serve others) โดยให้ในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์

2.2.3.3 ให้ความเท่าเทียม (Just) ตามความต้องการ ตามสิทธิ ตามความสามารถ ตามความเสียสละ และตามคุณธรรม

2.2.3.4 มีความซื่อสัตย์ (Honest) ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น

2.2.3.5 มุ่งสร้างชุมชน (Build community) โดยมีเป้าหมายที่สังคมและคนชุมชนต้องการร่วมกัน

สำหรับประมวลจริยธรรมของสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์อเมริกัน (American Society for public Administration) กำหนดกรอบจริยธรรมของสมาชิกซึ่งเป็นผู้บริหารในองค์การทางภาครัฐให้รับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณในอาชีพ (Spirit of professional) ไว้ 5 ข้อ (Rosenbloom, Krarchuck & Rosenbloom, 2002 : 538 – 548) ได้แก่

(1) ตอบสนองต่อประโยชน์สาธารณะ (Serve the public interest)

(2) เคารพรัฐธรรมนูญและกฎหมาย (Respect the constitution and the law)

(3) มีความซื่อสัตย์ (Demonstrate personal integrity)

(4) ส่งเสริมให้เป็นองค์กรที่มีจริยธรรม (Promote ethical organizations)

(5) มุ่งสู่ความเป็นเลิศในวิชาชีพ (Strive for professional excellence)

ส่วน Denhardt and Denhardt (2003 : 42 – 43) ได้เสนอหลักการบริหารงานภาครัฐในกระแสของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมโดยให้ความสำคัญกับประชาชนผู้รับบริการไว้ว่า

(1) การให้บริการแก่ประชาชนไม่ใช่การกำกับดูแล เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงไม่เพียงแต่ต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนเท่านั้น แต่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่ประชาชนด้วย

(2) การสำรวจความสนใจและความต้องการของสาธารณชนเพื่อสร้างความสนใจร่วมและรับผิดชอบด้วยกัน

(3) การให้คุณค่าของประชาชนในฐานะของการเป็นพลเมืองมากกว่าผู้ประกอบการ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะยอมรับที่จะเป็นผู้ช่วยเหลือสังคมมากกว่าการเป็นผู้จัดการธุรกิจที่คิดและทำเสมือนเงินงบประมาณเป็นเงินของตัวเอง

(4) การคิดอย่างมีกลยุทธ์แต่ปฏิบัติอย่างเป็นประชาธิปไตย นโยบายและโครงการต่าง ๆ จะสนองความต้องการของสาธารณะชนได้อย่างมีประสิทธิภาพหากมีการทำงานร่วมกัน

(5) การตระหนักว่าการมีสำนึกรับผิดชอบไม่ใช่เรื่องง่าย เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ควรสนใจแค่เรื่องของการทำงานตามนโยบาย และการอยู่รอดของตน แต่ต้องสนใจเรื่องกฎหมายรัฐธรรมนูญ ค่านิยมของชุมชน สังคม บรรทัดฐานทางการเมือง มาตรฐานวิชาชีพและประโยชน์สาธารณะ

(6) มีการสร้างค่านิยมร่วมด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานนโยบาย ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์และค่านิยมร่วมกัน

(7) การคำนึงว่าประชาชนเป็นผู้มีคุณค่า ไม่ใช่แค่ผลผลิต หน่วยงานของภาครัฐจะประสบความสำเร็จหากดำเนินการด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสร้างการเป็นผู้นำร่วมกับประชาชนบนพื้นฐานของความเคารพประชาชน

การบริหารจัดการที่ดีเป็นหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นหลักการที่มีใช้เป็นรูปแบบทางทฤษฎีการบริหารงาน แต่เป็นหลักการทำงานซึ่งหากมีการนำมาใช้เพื่อการบริหารงานแล้วจะเกิดความเชื่อมั่นว่าจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ทั้งนี้ตามระเบียบสำนักงานกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 และปรับปรุงเพิ่มเติมตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 สามารถจำแนกองค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการที่ดีได้ 10 หลักการ คือ

(1) หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย การกำหนดกฎ กติกา และการปฏิบัติตาม กฎ กติกาที่ตกลงกันไว้ อย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพความยุติธรรมของสมาชิก

(2) หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริ่งใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ วินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

(3) หลักความโปร่งใส หมายถึง ความโปร่งใสพอเทียบได้ว่า มีความหมายตรงกันข้ามหรือเกือบตรงกันข้ามกับการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยที่การทุจริตประพฤติมิชอบให้ความหมายในเชิงลบ และมีความน่าสะพรึงกลัวแฝงอยู่ ความโปร่งใสเป็นคำศัพท์ที่ทำให้แง่มุมในเชิงบวกที่สะท้อนความสามารถในการตรวจสอบจากสาธารณชนได้ จึงทำให้ยากที่จะมีการทุจริตประพฤติมิชอบเกิดขึ้น

(4) หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ รวมถึงตลอดจนการควบคุมโดยตรงจากประชาชนและการพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนในการมีส่วนร่วม ตรงนี้ถือได้ว่าเป็นหลักการที่สำคัญที่สุดของการบริหารจัดการที่ดีในบริบทของสังคมไทยในปัจจุบันที่จะช่วยให้อำนาจที่กระจายมาจากส่วนกลางตกไปถึงประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง

(5) หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและการกระทำความผิดในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลดีและเสียจากการกระทำของตนเอง

(6) หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการในเรื่องนี้ให้เป็นตัวอย่างเพื่อที่ประชาชนจะได้ปฏิบัติตามโดยยึดถือความประหยัด ใช้อย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน โดยมุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมในการบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

(7) หลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่มีการเสริมสร้างจัดหาและแลกเปลี่ยนความรู้ตลอดจนนำความรู้ใหม่ที่มีจากภายนอกองค์กรและภายใน

องค์กร จากในตัวบุคคลมาปรับปรุงพฤติกรรมการทำงานให้มีความก้าวหน้าอันเกิดจากการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ

(8) หลักการบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการภาครัฐยุคใหม่ (New Public Management) จะเน้นว่าประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญ เป็นหัวใจของการบริหารรัฐกิจแนวใหม่ เพราะประชาชนมีฐานะของการเป็นพลเมือง และเป็นหุ้นส่วนในการดำเนินกิจกรรม เมื่อเป็นพลเมืองและหุ้นส่วน การปรึกษาหารือ การเปิดเผยข้อมูล การมีส่วนร่วม การทำงานอย่างโปร่งใส การทำงานที่มีหลักการ การยึดหลักนิติธรรม และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจึงเป็นประเด็นที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติ

(9) หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง กระบวนการที่สร้างให้บุคลากรในองค์กรได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน โดยการศึกษาอบรมปฏิบัติทดลองและการพัฒนา เป็นการดำเนินการเพิ่มพูนความรู้ศักยภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนปรับปรุงพฤติกรรมให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

(10) หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่รวมทั้งระบบคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารที่มีความเร็วสูง โดยนำ ข้อมูล เสียง และวีดิทัศน์มาเชื่อมโยงกัน เพื่อให้ได้สารสนเทศตามที่ต้องการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่มีผลในทางบวกต่อความสามารถในการบริหารจัดการ การเป็นองค์กรเรียนรู้จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศและความ เป็นองค์กรเรียนรู้

หลักของการบริหารจัดการที่ดีทั้ง 10 หลักการนั้น ได้ให้ความสำคัญกับคนเป็นหลัก ร่วมกับการมีส่วนร่วมกับชุมชน แต่หลักทั้ง 10 ข้อนั้นเป็นแนวทางที่สามารถตรวจสอบได้ จากภายนอกเท่านั้น แต่คุณธรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเรื่องของคุณภาพจากภายในของผู้บริหาร ซึ่งอยู่ในมิติที่ลึกกว่าการบริหารจัดการที่ดี ด้วยเหตุนี้ถึงแม้จะมีหลักการบริหารจัดการที่ดีกำกับแล้วยังต้องมีคุณธรรมของเศรษฐกิจพอเพียงกำกับร่วมด้วย เพื่อครอบคลุมมิติภายในของผู้บริหาร เพื่อลดความอ่อนด้อยจากการเพิ่มอำนาจให้แก่ประชาชนอันเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่สำคัญอันเป็นผลจากการกระจายอำนาจจากการปกครองที่ยังเป็นอยู่ในปัจจุบันที่ยังไปกระจุกตัวอยู่ที่ผู้บริหารถึงแม้จะมีการนำเอาหลักการบริหารจัดการที่ดีมาใช้ในการประเมินการทำงาน ของ อปท. ในท้องถิ่น กลับปรากฏว่าได้ละเลยยุทธศาสตร์ทั้งสองข้อข้างต้นไป ทั้งนี้ทางภาครัฐนิยมใช้แนวคิดตามรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA) และรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย (Thailand Quality Award: TQA) มาปรับให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาระบบราชการไทย ตามแผน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546 – 2550) การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่

ส่วนที่ 1 คือ ลักษณะสำคัญขององค์กร เป็นการอธิบายภาพรวมของสำนักงานสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับผู้รับบริการ ส่วนราชการและชุมชน สิ่งที่มีผลต่อการดำเนินการ และความท้าทายที่สำคัญในเชิงยุทธศาสตร์

ส่วนที่ 2 คือ เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งประกอบไปด้วย 7 เกณฑ์ ได้แก่ (1) การนำองค์กร (2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (3) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล (6) การจัดการกระบวนการ และ (7) ผลลัพธ์การดำเนินการ ทั้ง 7 เกณฑ์คุณภาพนี้ถูกพัฒนามาจากกรอบชี้วัดการยกระดับมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporation Social Responsibility: CSR)

คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐทั้ง 7 เกณฑ์ ดังกล่าวข้างต้น ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นเรื่องภายในจิตใจของผู้ปฏิบัติและสามารถพัฒนาต่อไปเป็นคุณธรรม วัฒนธรรมขององค์กร หรือแม้แต่การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน แต่อย่างไรก็ตาม ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่าง หลักของการบริหารจัดการที่ดีและเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ด้วยเหตุนี้การพัฒนาจากภายในตัว “คน” เป็นส่วนที่สำคัญต่อการพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กร ความสามารถในการสร้างคนให้มีมาตรฐานในการทำงาน มีความรักองค์กร และมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่ออย่างไว้วางใจได้ (Accountability) ให้เกิดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับคนในองค์กร และสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ เพราะกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม และหากพิจารณาถึงการนำเอาหลักการบริหารจัดการที่ดีแบบตะวันตกดังกล่าวมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรของ อปท. ของไทยด้วยแล้ว ยังพบว่าการบริหารจัดการของ อบต. และเทศบาลตำบลยังมีจุดอ่อนหรือข้อเสียที่พบอยู่ด้วยกันหลายประการ ดังการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ (วีระศักดิ์ สมยานะ, 2553) ดังนี้

1) ปัญหาด้านการเมือง การกระจายอำนาจนำไปสู่ภาวะของความไร้เอกภาพและเสถียรภาพในทางการเมืองได้ เช่น ในท้องถิ่นที่มีความเป็นเอกภาพที่ต่ำอยู่แล้ว ประกอบไปด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มทางศาสนา ที่มีความแตกต่างกันและขัดแย้งกันอยู่แล้ว การกระจายอำนาจอาจทำให้เกิดความไร้เอกภาพในทางการเมืองได้ ถึงแม้จะไม่มี ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์มากนัก ความขัดแย้งของกลุ่มผลประโยชน์ภายในท้องถิ่นอาจจะมี ความรุนแรงถึงขั้นมีการต่อสู้แย่งชิงทุกรูปแบบ ที่โดดเด่นมากที่สุดเมื่อประชาชนขาดความศรัทธาต่อระบบการ

เลือกตั้ง และมีการซื้อสิทธิขายเสียงกันเกิดขึ้นกันอย่างกว้างขวาง จะถูกลามไปเป็นปัญหาการทุจริตระดับชาติได้ในที่สุด

2) ปัญหาด้านการคลัง เนื่องจากสัดส่วนทางการคลังในภาคสาธารณะส่วนสำคัญอยู่ในระดับท้องถิ่น ยกเว้นการป้องกันประเทศ สาธารณภัย กระบวนการยุติธรรม การศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานในภาพรวม ซึ่งอยู่ในความควบคุมของรัฐบาลกลางในปัจจุบัน ถึงแม้รัฐบาลกลางจะกำหนดทิศทางและควบคุมระบบการคลังของประเทศโดยรวม แต่ก็จะมีข้อครหาในเรื่องการทุจริตประพดุมิชอบ นำไปสู่การที่ประชาชนมีทัศนคติที่ไม่ดีเนื่องจากความไม่ยุติธรรมและการรวบไหลดั้งแต่ระบบจัดเก็บภาษี รวมไปถึงการใช้จ่ายอย่างไม่มีประสิทธิภาพโดยรวม ถ้าหากการใช้จ่ายของท้องถิ่นต่าง ๆ ปราศจากวินัยในทางการคลัง เช่น การใช้จ่ายอย่างเกินตัว ขณะที่ความสามารถในการจัดเก็บรายได้มีต่ำ จะสร้างปัญหาและเกิดภาวะความไร้เสถียรภาพต่อระบบการคลังของประเทศได้เช่นกัน

3) ปัญหาด้านความเสมอภาค ที่นำไปสู่ความแตกต่างและความไม่เท่าเทียมกันระหว่างพื้นที่หรือท้องถิ่นต่าง ๆ ทั้งในทางเศรษฐกิจ การคลัง คุณภาพชีวิต การบริการสาธารณะ เนื่องจากอำนาจในทางการเมืองและการจัดทำบริการสาธารณะ ตลอดจนทรัพยากรทางการบริหาร ขึ้นอยู่กับศักยภาพของท้องถิ่นแต่ละแห่ง ความแตกต่างและไม่เท่าเทียมกันระหว่างท้องถิ่นจึงเกิดขึ้น ประเด็นเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารในแต่ละองค์กรที่มีต่อชุมชนจึงเป็นปัจจัยที่จำเป็นจะต้องได้รับการพิจารณาในลำดับต้น

4) ปัญหาทางด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน หัวใจหลักของการปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การปกครองตนเองของประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ แต่ในทางปฏิบัติจะพบว่า การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชนมีค่อนข้างน้อย คงมีเพียงแต่การไปใช้สิทธิเลือกตั้งสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ภายหลังเสร็จสิ้นการเลือกตั้งแล้วประชาชนมักจะไม่ค่อยมีส่วนร่วมอย่างอื่น ส่วนนี้สำคัญมาก เป็นเพราะมิได้มีการระบุให้เป็นหน้าที่สำคัญของ อบต. อย่างแท้จริงตามที่ได้อธิบายไปแล้วข้างต้น ทำให้ อบต. ขาดความร่วมมือและขาดความสนใจจากประชาชน ขาดพลังที่จะทำงานใด ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลได้เป็นอย่างดี เป็นผลให้การกระจายอำนาจจากส่วนกลางไประจุที่ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ขัดกับหลักการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

ปัญหาดังกล่าวนี เป็นปัญหาที่จะต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน ที่จะทำให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่ดีจากท้องถิ่นของตนอย่างเท่าเทียม หรือคิดว่าการให้บริการของราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จะเห็นว่าเมื่อใช้กรอบคิดแบบตะวันตกซึ่งมักจะเน้นแต่รูปแบบเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีวิธีการที่จะนำแนวคิดดังกล่าวให้ฝังลึกลงไป

จิตสำนึกของประชาชนจนกลายเป็นคุณธรรมประจำใจ การที่คุณธรรมหายไปเหลือเพียงรูปแบบเพื่อการตรวจสอบโดยราชการส่วนภูมิภาค ที่ทำหน้าที่แทนราชการส่วนกลาง ขณะเดียวกันหน้าที่ตามกฎหมายของ อบต. ก็มีได้เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง เป็นเหตุให้อำนาจที่กระจายจากส่วนกลางไปกระจุกอยู่กับผู้มีอิทธิพลท้องถิ่น เป็นสาเหตุของการทุจริตประทุพติมิชของ อบต. และ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศ และเป็นปัญหาใหญ่และมีความสำคัญยิ่ง จำเป็นต้องเร่งแก้ไขในปัจจุบัน การศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรของ อบต. ร่วมกับการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างจริงจังจึงเป็นประเด็นสำคัญ อีกทั้งการที่จะยกระดับคุณธรรมในการบริหารจัดการของ อบต. ให้สูงขึ้น อันจะเป็นการแก้ไขปัญหาในระดับชาติได้นั้น ยังไม่มีผลการศึกษาในเชิงประจักษ์ที่เป็นรูปธรรม

2.2.4 แนวคิดในการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรกับชุมชนต่อแนวทางในการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาชุมชน เป็นกิจกรรมที่สำคัญของการพัฒนาประเทศในภาพรวม หน่วยงานนักวิชาการและนักปฏิบัติการด้านการพัฒนาชุมชนขององค์กรระหว่างประเทศและประเทศต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของการพัฒนาชุมชนไว้มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่มีความสอดคล้องและคล้ายคลึงกัน เช่น “การพัฒนาชุมชน” เป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น โดยอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังของประชาชนและเกิดจากความคิดริเริ่มของประชาชน แต่หากประชาชนไม่เกิดความริเริ่มจำเป็นจะต้องใช้เทคนิคกระตุ้นให้ความริเริ่มเกิดขึ้น เพื่อให้ได้รับการตอบสนองจากประชาชนด้วยความกระตือรือร้นอย่างแท้จริง (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2546 : 10) ทั้งนี้ “การพัฒนาชุมชน” เป็นกระบวนการสร้างเสริมความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เพื่อการพึ่งตนเองอย่างแท้จริง โดยความคิดริเริ่มของประชาชนในชุมชน (UN Bureau of Social Affairs, 1955 : 6) นอกจากนี้ยังหมายถึง เป็นกระบวนการรวมกำลังระหว่างประชาชนในชุมชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล เพื่อปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ ให้เจริญยิ่งขึ้นและผสมผสานเข้าเป็นชีวิตของชาติ ทำให้ประชาชนสามารถอุทิศชีวิตตนเอง เพื่อความก้าวหน้าของประเทศชาติได้อย่างเต็มที่ (Chang, 1969 : 96 – 97 ; อ้างอิงจากรัชนีกร เศรษฐ, 2528 : 305 – 306) สำหรับประเทศไทยนั้น นักวิชาการและนักพัฒนาชุมชนของประเทศไทย คือ พัทน์ บุญรัตพันธุ์ (2517 : 1) นิรุติ ไชยกุล (2522 : 1) ไพรัตน์ เคชะรินทร์ (2524 : 13) ชูวัฒน์ วุฒิเมธี (2525 : 3) และสัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2546 : 10) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาชุมชนไว้ในทำนองเดียวกันว่า “การพัฒนาชุมชน” เป็นกระบวนการที่รัฐบาลและประชาชนในชุมชนร่วมมือกันวางแผนเพื่อปรับปรุงสร้างสรรค์ชุมชนให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง

และสิ่งแวดลอม ตามความต้องการของประชาชนในชุมชน โดยอาศัยความคิดริเริ่ม การพึ่งตนเองของประชาชนเป็นสำคัญ สรุปแล้ว “การพัฒนาชุมชน” คือ การพัฒนาความรู้ ความสามารถของประชาชน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการช่วยตนเอง เพื่อนบ้านและชุมชน ให้มีมาตรฐานความเป็นอยู่ดีขึ้น โดยการร่วมมือกันระหว่างประชาชนกับรัฐบาล เป็นวิธีการที่นำเอาบริการของรัฐบาลผนวกเข้ากับความต้องการของประชาชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นนั่นเอง

ความหมายและความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนข้างต้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เรียกว่า “การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม” หมายถึง การบริหารราชการที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐได้เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารและดำเนินงานของรัฐ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อที่จะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งกำหนดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation Spectrum) ไว้ทั้งสิ้น 5 ระดับ (สถาบันพระปกเกล้า, 2552) ได้แก่

2.2.4.1 ระดับการให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการให้ข้อมูลแก่สาธารณชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหา ทางเลือกและทางออก ใช้เทคนิคของการมีส่วนร่วมโดย Fact sheet, Websites และ Open house

2.2.4.2 ระดับการให้คำปรึกษา เป็นการรับข้อมูลย้อนกลับจากการวิเคราะห์ทางเลือกและการตัดสินใจ ใช้เทคนิคของการมีส่วนร่วมจากการสำรวจความคิดเห็น การประชุมเวทีสาธารณะ และการประชุมกลุ่มย่อย

2.2.4.3 ระดับการเข้าไปเกี่ยวข้อง เป็นการทำงานร่วมกับสาธารณชนตลอดกระบวนการ เพื่อให้แน่ใจว่ามีความเข้าใจในประเด็นสาธารณะและมีการพิจารณาความห่วงกังวลของสาธารณชน ส่วนใหญ่ใช้เทคนิคของการมีส่วนร่วมโดยการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

2.2.4.4 ระดับการร่วมมือ เป็นการร่วมเป็นหุ้นส่วน และเป็นหุ้นส่วนร่วมกับสาธารณชนในแต่ละด้านของการตัดสินใจ รวมถึงการพัฒนาทางเลือกและการระบุทางออกที่เป็นที่พอใจร่วมกัน เป็นการสร้างฉันทามติ ใช้เทคนิคของการมีส่วนร่วมโดยการแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาภาคประชาชน คณะกรรมการ และมีการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมกัน

2.2.4.5 ระดับการเพิ่มอำนาจการตัดสินใจ เป็นการเพิ่มอำนาจแก่ประชาชนในการตัดสินใจขั้นสุดท้าย อาศัยเทคนิคของการมีส่วนร่วมโดยการลงประชามติ

ทั้งนี้ สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กุมภาพันธ์ 2549) ได้ให้หลักการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับชุมชนในประเด็น

ของการมีส่วนร่วมไว้ 6 ระดับ ซึ่งมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลของ
 ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ (ถวิลวดี บุรีกุล, วันชัย วัฒนศัพท์ และสุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์, 2546) ดังนี้

(1) ระดับการให้ข้อมูล เป็นระดับต่ำสุด และเป็นวิธีที่ง่ายที่สุดของการ
 ติดต่อสื่อสารระหว่างผู้วางแผน โครงการกับประชาชน เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับการ
 ตัดสินใจของผู้วางแผนโครงการ

(2) ระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นระดับขั้นที่สูงกว่า
 ระดับแรก ผู้วางแผนโครงการเชิญชวนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น
 และประเด็นในการประเมินข้อดีข้อเสียชัดเจนยิ่งขึ้น

(3) ระดับปรึกษาหารือ เป็นระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สูง
 กว่าระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน เป็นการเจรายเป็นทางการและไม่เป็นทางการ
 ระหว่างผู้วางแผนโครงการและประชาชน

(4) ระดับการวางแผนร่วมกัน เป็นระดับที่สูงกว่าระดับปรึกษาหารือ
 กล่าวคือ เป็นเรื่องการมีส่วนร่วมที่มีขอบเขตกว้างมากขึ้น มีความรับผิดชอบร่วมกัน

(5) ระดับการร่วมปฏิบัติ เป็นระดับที่สูงกว่าระดับการวางแผนกัน
 ร่วมกัน คือ เป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับประชาชนร่วมกันดำเนิน โครงการ เป็นขั้นการ
 ดำเนินโครงการไปปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

(6) ระดับการกำกับด้วยประชาชนโดยตรง เป็นระดับที่สูงที่สุดของการมี
 ส่วนร่วมโดยประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่มีอยู่ทั้งหมดของขั้นตอนกระบวนการมีส่วนร่วม
 ของประชาชน

สำหรับกระบวนการมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นพลวัต 4 ขั้นตอนที่
 ต่อเนื่อง คือ

(1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ประกอบด้วย การรับรู้ เข้าถึงข้อมูล
 เกี่ยวกับการวางแผนและร่วมวางแผนโครงการ

(2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินการ เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับ
 การดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ และการตัดสินใจ

(3) การมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ เป็นการมีส่วนร่วมใน
 การจัดสรรผลประโยชน์หรือผลของโครงการ หรือผลของการตัดสินใจที่เกิดขึ้น

(4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ประชาชนจะเข้ามา
 เกี่ยวข้องกับการติดตามและประเมินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย ซึ่งผลของกระบวนการ

ประเพณีนี้จะกลายเป็นปัจจัยนำเข้าไปในกระบวนการมีส่วนร่วมในขั้นแรกซึ่งเป็นขั้นตอนการวางแผนต่อไป

หากสามารถยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการบริหารจัดการของ อปท. จนถึงระดับการมอบอำนาจการตัดสินใจได้ จะก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองด้วยคนในชุมชนเองได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 10 แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังต่อไปนี้

1) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนทางเศรษฐกิจ และสังคมรวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ

3) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่น

4) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชนรวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบ ให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่ได้โดยตรงและชัดเจน

5) ส่งเสริมให้การศึกษาแก่ประชาชนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

แนวคิดในการบริหารจัดการที่ดีและแนวคิดในการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรกับชุมชนต่อแนวทางในการพัฒนาชุมชนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าเป็นแนวคิดที่ อปท. สามารถนำไปปฏิบัติและก่อให้เกิดการบริหารจัดการองค์กรร่วมกับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ แต่แนวคิดดังกล่าวหากจะทำให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นต้องคำนึงถึงความอยู่ดีมีสุขของประชาชน หรือการทำให้ประชาชนมีความสุขด้วยอีกแนวคิดหนึ่ง

2.3 แนวคิดเรื่องความอยู่ดีมีสุข

2.3.1 ความหมายของคุณภาพชีวิต

นิยามของคำว่า “คุณภาพชีวิต” นั้นเป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก มีผู้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตไว้มากมายและแตกต่างกันออกไป ถือว่าเป็นเรื่องยากในการนิยามความหมายให้เป็นที่ยอมรับอย่างเป็นสากล เนื่องจากคุณภาพชีวิตเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากจิตใจ ซึ่งบุคคลสามารถตีความ หรือแสดงมุมมองที่แตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐาน ประสบการณ์ ความคิด และปรัชญาการใช้ชีวิตของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ คุณภาพชีวิตยังขึ้นอยู่กับคุณค่าที่แฝงอยู่ในแต่ละบุคคล การให้นิยามไม่ได้คำนึงความแตกต่างทางด้านอายุ ชนชั้นทางสังคม การศึกษา ล้วนแล้วแต่ได้รับอิทธิพลต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน ทำให้การนิยามคุณภาพชีวิตเป็นเพียงการกำหนดใช้ในการศึกษาเฉพาะกลุ่ม หรือบางประเด็น (Romney and Brown, 1994) อย่างไรก็ตามก็มีผู้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตไว้หลายแนวทาง ตัวอย่างเช่น องค์การยูเนสโก (UNESCO, 1993) ได้นิยามว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ระดับความเป็นอยู่ที่ดีของสังคม และระดับความพึงพอใจในความต้องการส่วนหนึ่งของมนุษย์ ดังนั้นคุณภาพชีวิตจึงเป็นระดับของการมีชีวิตที่ดี มีความสุข ความพึงพอใจในชีวิตและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ในการดำเนินชีวิตของปัจเจกบุคคลในสังคม ส่วนสต็อกเดล (Stockdale, 1973) อธิบายความหมายไว้ว่า “คุณภาพชีวิตไม่ได้หมายถึงการกินอยู่ดีทางด้านวัตถุเพียงอย่างเดียว แต่ควรประกอบด้วย สุขภาพจิต ความสามารถในการสร้างสรรค์ ความมีศักดิ์ศรี การได้รับความยอมรับ การรู้สึกว่าเป็นที่รักของคนอื่น และการปราศจากความกลัวและความกังวล”

สรุปได้ว่ามีผู้ให้นิยามความหมายของคุณภาพชีวิตแตกต่างหลายมิติ ทั้งความเป็นอยู่ของบุคคลที่ดีทั้งทางด้านอวัตถุวิสัยและภาวะวิสัย โดยเป็นการรับรู้ของปัจเจกบุคคลอย่างรอบด้าน ทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และระบบคุณค่าในชีวิตรวมทั้งเป้าหมายของมนุษย์ (คารุณี จงอุดมการณ์ และคณะ, 2551) แต่ทั้งนี้คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องที่ประเมินได้จากภายนอก แต่ไม่ได้เน้นเรื่องจิตใจ ด้วยเหตุนี้จึงมีการใช้คำว่า “การมีชีวิตที่ดี หรือ Well being” แทนจึงจำเป็นต้องศึกษาต่อไปถึงแนวคิดของการให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขบนพื้นฐานคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.3.2 แนวคิดเรื่องความอยู่ดีมีสุข

กรอบแนวคิดเรื่องความอยู่ดีมีสุข (Well – being) พัฒนามาจากแนวคิดการพัฒนาประเทศของศาสตราจารย์ อมาตยา เซน ที่ระบุว่า “ผลกระทบขั้นสุดท้ายของการพัฒนา คือการทำให้ปัจเจกบุคคลสามารถบรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ต้องการ และปัจเจกบุคคลมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกวิธีการไปสู่ความสำเร็จด้วยตัวของเขาเอง ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเพียงเครื่องมือหรือทางผ่านไปสู่ความสำเร็จเท่านั้น” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545) ดังนั้น “ความอยู่ดีมีสุข” ต้องพิจารณาในขอบเขตของความสำเร็จของแต่ละปัจเจกบุคคล

ไม่ใช่เพียงแค่การพิจารณา “เครื่องมือ” ที่ประชาชนเป็นเจ้าของและใช้ไปสู่จุดหมายปลายทางเท่านั้น มาตรฐานการดำรงชีวิต (The standard of living) ไม่ใช่เป็นเรื่องของการเป็นเจ้าของสินค้าและบริการ แต่เป็นเรื่องของการดำรงชีวิต ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ศาสตราจารย์ อมาตยา เซน ได้พัฒนาความคิดเกี่ยวกับ “ภารกิจ” และ “สมรรถภาพ” (Functionings and Capabilities) เพื่ออธิบายความอยู่ดีมีสุข “ภารกิจ” หมายถึง ความสำเร็จ และ “สมรรถภาพ” หมายถึง ความสามารถที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ “ภารกิจ” เป็นเรื่องที่เชื่อมโยงโดยตรงกับการเลือกดำเนินชีวิตของแต่ละปัจเจกบุคคล ในขณะที่ “สมรรถภาพ” เกี่ยวข้องกับทางเลือกหรืออิสรภาพที่บุคคลเลือกหาในการดำรงชีวิต หรือแสวงหาความสำเร็จในชีวิต (บัวพันธ์ พรหมพักพิง, 2549) ซึ่งการศึกษาทั้งหมดยังไม่ถึงระดับจิตใจ เพราะถ้าเป็นความอยู่ดีมีสุขในระดับจิตใจแล้วจะสามารถยอมรับในข้อจำกัดของสมรรถภาพได้

นอกจากตัวชี้วัดความสุขโดยรวม (GH) ของปัจเจกแล้ว ยังมีแนวคิดในเรื่องของ “ความสุขมวลรวมประชาชาติ” (Gross National Happiness: GNH) แนวคิดนี้มีที่มาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี ซิงเย วังชุก แห่งราชอาณาจักรภูฏานทรงเล็งเห็นว่ายังมีบางสิ่งบางอย่างที่เหนือกว่าสินค้าวัตถุ (Material goods) และสินค้าวัตถุไม่ใช่สิ่งที่ทำให้เกิดความสุขได้โดยตรง (กรรมะ อูระ, 2550) แนวคิดนี้มีฐานคิดของพระพุทธศาสนาและมีความแตกต่างจาก “ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ” (Gross National Product: GNP) ซึ่งเป็นแนวคิดการพัฒนากระแสหลักที่เน้นการสร้างความมั่นคงของชาติเพียงอย่างเดียว หลักสำคัญของแนวคิดนี้มี 4 ประการคือ (1) การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนและเสมอภาค (2) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (3) การรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรม และ (4) การส่งเสริมการปกครองที่ดี (ทวิวัฒน์ ปูลุทริกวิน, 2549)

การกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) จนถึงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2544 – 2549) ได้สะท้อนวิสัยทัศน์การพัฒนาที่ใกล้เคียงกับแนวคิดการพัฒนาเพื่อ “ความอยู่ดีมีสุข” ของประชาชน ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของทุกสังคม และให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การพัฒนามาเป็นแบบองค์รวม โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคในสังคม ความหมายของวิธีการทำงานแบบองค์รวม มิใช่เฉพาะการอาศัยความร่วมมือในการทำงานจากหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ความหมายของการดำเนินงานแบบองค์รวมมีความลึกซึ้งกว่านั้นและสัมพันธ์กับกรอบแนวคิดความอยู่ดีมีสุขที่ได้พัฒนาขึ้นโดยตรง ดังนั้นการแปลงแผนสู่ภาคปฏิบัติและติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ ที่มีจุดหมายอยู่ที่ความอยู่ดีมีสุขของประชาชน เกี่ยวข้องกับทุกหน่วยปฏิบัติ การมีส่วนร่วมมากขึ้นช่วยให้มีการใช้ประโยชน์จากศักยภาพของประชาชน เป็นการยกระดับ

ความเป็นอยู่ของประชาชนจึงถูกนำมาใช้ในการกำหนดแนวคิด “ความอยู่ดีมีสุข” ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) อีกทั้งยังมีการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีมีสุขซึ่งจะมีความครอบคลุมถึงความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงร่วมด้วย

2.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีมีสุข

ตัวชี้วัด (Indicator) คุณภาพชีวิตและความอยู่ดีมีสุขของประชาชนเป็นการนำข้อมูลดิบมาแปลงให้มีความหมายเชิงสรุปเพื่อสะท้อนการทำงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่บ่งบอกถึงความสำเร็จของการพัฒนาตัวชี้วัด ช่วยนำเสนอข้อมูลแก่ผู้กำหนดนโยบายและสาธารณชนในรูปข้อมูลสรุปเชิงปริมาณ (เช่น ความยากจน ความเจริญเติบโต การเจ็บป่วย ที่ลดลง ฯลฯ) และเชิงคุณภาพ (ความพึงพอใจของประชาชน ความรู้สึกนึกคิดของประชาชน ฯลฯ) โดยตัวชี้วัดที่จัดทำมีคุณลักษณะที่ตอบสนองผู้ใช้บริการ สัมพันธ์กับนโยบายของผู้บริหารและมีความเที่ยงตรงในการวัด สามารถวัดได้ง่าย และมีมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพโดยยึดถือการใช้บริการเป็นสำคัญ (อดิเรก ปัทมศิริวัฒน์ และคณะ, 2547 ; Pedhasur, Schmelkin, 1991)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีการจัดทำ “เครื่องชี้ภาวะสังคม” ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2528 เป็นต้นมาถือได้ว่าเป็นการบุกเบิกเครื่องมือใหม่ ๆ ในการรายงานสภาพความเป็นไปในสังคม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ และในช่วงใกล้เคียงกันนั้น กลุ่มของนักคิดด้านการพัฒนาสังคม ได้มีการนำเสนอแนวคิดว่าด้วยตัวชี้วัดระดับคุณภาพชีวิตในบริบทสังคมไทยด้วย ที่รู้จักกว้างขวางที่สุดก็คือ “จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน” ของ ดร. ป๋วย อึ๊งภากรณ์ (DMH Staffs กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2550) และในช่วงทศวรรษที่ 1980 (พ.ศ. 2523 – 2532) ป.อ.ปยุตโต (พระธรรมปิฎก) ได้เขียนเรื่อง เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ โดยทัศนะของท่านได้อธิบายว่าเป้าหมายทางเศรษฐศาสตร์เป็นเช่นเดียวกับปรัชญาของมนุษย์ทั้งหมด กล่าวคือ ควรมุ่งที่ “ความอยู่ดีมีสุข” ซึ่งนำไปสู่ความพอใจในสิ่งที่มีอยู่ โดยท่านเห็นว่าเศรษฐศาสตร์แนวพุทธนี้ “แตกต่างจากสมการของเศรษฐศาสตร์คลาสสิกที่ระบุว่า การบริโภคสูงสุดมีค่าเท่ากับความพึงพอใจสูงสุด เรามีการบริโภคแบบพอประมาณหรือการบริโภคแบบขาดแคลนมากกว่า ซึ่งจะนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขนั่นเอง และต่อมาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ได้มีการเปลี่ยนแนวคิดการพัฒนาไปสู่การพัฒนาแบบบูรณาการที่มีคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งหมายถึงการพัฒนาที่เพิ่มศักยภาพของคน และมุ่งให้คนได้รับประโยชน์โดยตรงจากการพัฒนา มีวิสัยทัศน์ของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมว่า “คนมีความสุข ครอบคลุมถ้วน ขุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน” และยังระบุด้วยว่ามีการสร้างดัชนีชี้วัดเพื่อวัดผลกระทบขั้นสุดท้ายของการพัฒนา ในด้านการพัฒนาคน สังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ได้เต็มทีเพราะว่าต้องแก้ปัญหาความยากจน การว่างงานจากวิกฤตเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ. 2540 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) นั่นเอง ดังนั้นต่อมาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) จึงยังคงยึดแนวคิดการพัฒนาที่มีคนเป็นศูนย์กลางอย่างต่อเนื่อง และนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นวิสัยทัศน์ของการพัฒนา โดยมีจุดมุ่งหมายคือ “การพัฒนาอย่างยั่งยืน และความอยู่ดีมีสุขของคนไทย” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมได้นิยามความอยู่ดีมีสุขว่า “ความอยู่ดีมีสุข หมายถึง การมีสุขภาพอนามัยที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรู้ มีงานทำอย่างทั่วถึง มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ มีครอบครัวอบอุ่นมั่นคง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี และอยู่ภายใต้ระบบการบริหารจัดการที่ดีของรัฐ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2546) แต่ยังไม่มีการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่ดีมีสุข ดัชนีชี้วัดความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ดัชนีชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงดัชนีชี้วัดทุนทางสังคม จนกระทั่งแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาที่มุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” โดยยึดแนวทางปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาแบบบูรณาการที่มีคนเป็นศูนย์กลางอย่างต่อเนื่องซึ่งจะมีความครอบคลุมถึงความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

การวัดผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยระดับความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจ รวมถึงปริมาณกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นแบบพอเพียง ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และความสุขที่เกิดจากการปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้กับตัวของบุคคล ครอบครัวหรือหน่วยที่ปฏิบัติเท่านั้น ไม่น่าจะครอบคลุมผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้ทั้งหมด “ประโยชน์สุข” น่าจะถูกนำมาวัดในฐานะผลลัพธ์ของเศรษฐกิจพอเพียง (อภิรักษ์ พันธเสน, 2555 : 188) ทั้งนี้ ขนิษฐา กาญจนรังสีนนท์และคณะ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องประโยชน์สุขจากเศรษฐกิจพอเพียง (Research Project on the Happy Benefit from Sufficiency Economy) ประโยชน์สุข หมายถึง ความสุขที่เกิดจากการให้และ/หรือการทำประโยชน์ให้กับคนอื่น การช่วยให้ผู้อื่นมีอยู่มีกิน ผ่อนคลายทุกข์ ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส รวมถึงการทำประโยชน์ให้กับสังคมและการทำงานเพื่อส่วนรวม เป็นความสุขที่ได้รับจากการทำให้คนอื่นเกิดประโยชน์และมีความสุขเป็นความสุขที่ไม่ได้มองที่ผลประโยชน์อันเกิดกับตัวเอง แต่มองผลประโยชน์อันตกแก่คนอื่น และสังคมโดยทั่วไป สังคมแห่งประโยชน์สุขเป็นสังคมที่คนในสังคมต่างมีความสุขจากการให้และ/หรือการทำประโยชน์ เป็นสังคมที่ผู้คนอยากช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอื้ออาทรแบ่งปัน ร่วมมือกัน ไม่ทะเลาะเบาะแว้งเกิดความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและอยากที่จะเผื่อแผ่ประโยชน์สุขที่ได้รับให้กับผู้อื่น

ต่อไป ทั้งนี้จากการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เริ่มแรกเป็นความสุขระดับบุคคล เป็นความสุขของตนเองและครอบครัว ซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 4 ประเภทสอดคล้องกับหลักความสุขของคฤหัสถ์ตามแนวทางของพระพุทธศาสนา ได้แก่ (1) สุขจากความมีทรัพย์สิน คือ ความภูมิใจ ความอึดใจว่าตนมีทรัพย์สินที่ได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรง ความขยันหมั่นเพียรของตนและโดยชอบธรรม (2) สุขจากการใช้จ่ายทรัพย์สิน คือ ความภูมิใจ อึดใจว่าตนได้ใช้ทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบนั้นเลี้ยงชีพ เลี้ยงผู้ควรเลี้ยงและบำเพ็ญประโยชน์ (3) สุขจากความไม่เป็นหนี้ คือ ความภูมิใจ อึดใจว่าตนเป็นไท ไม่มีหนี้สินติดค้างใครและ (4) สุขจากความประพาสไม่มีโทษ ความภูมิใจอึดใจว่าตนมีความประพาสสุจริต ไม่บกพร่องเสียหาย ใคร ๆ ดิเตือนไม่ได้ ทั้งทางกาย วาจา และใจ อย่างไรก็ตาม ประเภทของความสุขแม้ว่าจะมีความสำคัญ แต่สิ่งที่มีความสำคัญกว่าคือ ระดับของความสุข ซึ่งพบว่า ผู้ที่ดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงจนประสบความสำเร็จ ล้วนแต่มีความสุขในระดับที่มากพอที่จะไม่ต้องการอะไรเพื่อตัวเองและครอบครัวอีกแล้ว มีความภูมิใจ อึดใจจนอยากจะ “ให้” หรือ “แบ่งปัน” ผู้อื่น และการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสามารถกำหนดได้ 4 ระดับ ได้แก่

2.3.3.1 ระดับบุคคล สิ่งที่ผู้นิยมประโยชน์สุขให้ได้แก่ ความรู้ ความคิดแบบอย่างในการดำเนินชีวิต และให้คุณค่าหรือคุณประโยชน์ แม้แต่เรื่องที่ดีเหมือนจะเป็นกิจกรรมค้าขายหรือให้บริการที่ได้รับค่าตอบแทน ก็สามารถจัดว่าเป็นการให้ หากผู้ผลิตได้ผลิตสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ ไม่มีการโฆษณาเกินจริง ไม่หลอกลวง ซึ่งทำให้การขายผลผลิต ไม่ถือว่าเป็นการขาย แต่เป็นการให้ คือให้คุณค่าหรือคุณประโยชน์ที่หาไม่ได้ในตลาดซื้อขายทั่วไป คุณค่าที่ผู้ให้ภูมิใจที่ได้ให้คือ สินค้า ผลผลิต และบริการที่ผลิตหรือทำขึ้นจากการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหรือจากแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สิ่งที่ได้แล้วผู้ให้มีความสุขมากที่สุดและคิดว่าผู้รับจะมีความสุขด้วย คือ การให้ “ความรู้” เนื่องจากการให้ความรู้เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้รับเกิดความสามารถในการครองชีพ และผู้ให้ก็เกิดความพึงพอใจต่อชีวิต ซึ่งความรู้ที่นิยมให้เป็นความรู้ในการทำกิจกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องของการทำประโยชน์ เป็นเรื่องที่บุคคลในเมืองท่ามากกว่าคนในชนบทคือ การบำเพ็ญประโยชน์เกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมในชุมชน เช่น การกวาดถนน การปลูกไม้ดอกไม้ประดับภายในชุมชน การดูแลแหล่งน้ำ และการกำจัดขยะ ซึ่งในชนบทเป็นกิจกรรมระดับชุมชนไม่ใช่กิจกรรมระดับบุคคล

2.3.3.2 ระดับชุมชน ผู้รับจากชุมชนมีทั้งที่เป็นคนนอกชุมชน และคนในชุมชน สิ่งที่ชุมชนให้กับคนนอกชุมชน คือ ความรู้และประสบการณ์ของชุมชนในการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมของชุมชน สิ่งที่ชุมชนทำแล้วเป็นการทำประโยชน์สำหรับคนในชุมชน คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้คนในชุมชนมีวิถีชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจ

พอเพียง การกำหนดทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การทำกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของหมู่บ้าน รวมถึงการจัดสวัสดิการชุมชนด้วย สำหรับกิจกรรมของชุมชนที่ทำให้กับคนในชุมชนก็เป็นกิจกรรมที่จะทำให้คนในชุมชนสามารถดำเนินวิถีชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้สะดวกขึ้น เช่น การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ การส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน และการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้ชุมชนยังมีกิจกรรมหารายได้ของชุมชนเพื่อทำกิจกรรมสวัสดิการให้กับคนในชุมชนอีกด้วย การให้หรือการทำประโยชน์ของชุมชน ต้องได้รับความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชนด้วย เพราะกิจกรรมของชุมชนไม่สามารถทำได้ด้วยแรงของผู้นำชุมชนหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงลำพัง สมาชิกชุมชนต้องใช้เวลา ปัญญา ทรัพย์สิ้น และแรงงานกับการทำงานร่วมกันในนามของชุมชน

2.3.3.3 ระดับกลุ่มองค์กรชุมชน กลุ่มองค์กรชุมชน ให้หรือทำประโยชน์ โดยการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มและการผลิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การมีผลผลิตที่ปลอดภัย สารพิษ ไม่เบียดเบียนธรรมชาติ เป็นสิ่งมีคุณค่าที่กลุ่มทำให้กับสมาชิก ชุมชน และสังคม เพื่อให้คนในสังคมมีสุขภาพที่ดี กล่าวได้ว่าความรู้ และผลผลิต เป็นสิ่งที่กลุ่มองค์กรให้การเพิ่มคุณค่าในการผลิตด้วยการไม่ใช้สารเคมี คือประโยชน์ที่ทำให้กับสังคม การทำให้สมาชิกของกลุ่มองค์กรมีอาชีพ รายได้ และความสุขจากการทำอาชีพดังกล่าว รวมทั้งการฟื้นฟูกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการผลิต (เช่น การทำบุญแม่โพสพ) คือประโยชน์ที่ทำให้กับชุมชน

2.3.3.4 ระดับองค์กรภาครัฐ หน่วยงานภาครัฐให้หรือทำประโยชน์ โดยการพัฒนาองค์กร พัฒนาคนภายในองค์กร เริ่มจากการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง การปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และให้ความรู้แก่คนในองค์กรแล้วจึงมีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติขององค์กรสู่องค์กร/หน่วยงานอื่น ๆ จนสามารถเป็นองค์กรต้นแบบในการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้ โดยในองค์กรภาครัฐขนาดเล็กจะเน้นที่บุคลากรภายในองค์กร เน้นการสร้างจิตสำนึกในการให้บริการที่ดีแก่ประชาชนในพื้นที่ ในขณะที่องค์กรภาครัฐขนาดใหญ่ เน้นทั้งสามส่วนคือบุคลากรภายในองค์กร การบริหารองค์กร และการพัฒนาลูกค้า สิ่งที่ต้องกระทำของรัฐให้ คือ บุคลากรหรือข้าราชการที่ดี หน่วยงานการที่ดี บริการที่ปรารถนาดีต่อประชาชนผู้รับบริการ และความรู้ด้านการปฏิบัติงานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

การให้หรือทำประโยชน์ในหลายกรณีเป็นการให้ที่สูญเปล่า เพราะผู้ให้ไม่มีความสุข ผู้รับไม่มีความสุข การสร้างสังคมแห่งประโยชน์สุขต้องมีรูปแบบการให้หรือการทำประโยชน์ที่ทำให้ผู้ให้และผู้รับต่างก็เป็นสุขทั้งคู่ การให้ที่ทำให้ผู้ให้และผู้รับมีความสุขมีลักษณะดังนี้

1) การให้ที่ผู้รับนำไปใช้ต่อ ซึ่งอาจเป็นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือใช้ผลิตเป็นสินค้าออกจำหน่าย ล้วนแต่ทำให้ผู้ให้มีความสุขทั้งสิ้น ยิ่งถ้าสามารถทำให้ผู้รับมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีอาชีพ มีรายได้ ผู้ให้ยิ่งมีความสุขมากขึ้น ดังนั้นผู้ให้ก็ต้องดูว่าคำแนะนำ หรือความรู้แบบใดควรจะให้แก่ใคร อาจดูไปถึงศักยภาพและความพร้อมของผู้รับ เพราะถ้าให้ไปอย่างไม่เหมาะสม ผู้รับไม่สามารถนำไปปรับใช้ได้ ผู้รับไม่มีความสุข ผู้ให้ก็ไม่มีความสุขเช่นกัน

2) การให้ที่ทำให้การอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี ความจริงแล้ว ผู้นิยมประโยชน์สุขไม่นิยมการให้เพื่อการสงเคราะห์ เพราะเห็นว่าเป็นการช่วยที่ยังยั่งยืน แต่บางครั้งจำเป็นต้องให้ การให้แบบสงเคราะห์ควรให้เป็นการชั่วคราว แล้วหาทางปรับเปลี่ยนให้ผู้รับสามารถพึ่งตนเองได้โดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือจากใครต่อไป เมื่อผู้รับสามารถพึ่งตนเองได้ในระดับหนึ่งแล้วผู้ให้มีความสุข

3) การให้ในสิ่งที่ตรงตามความต้องการจำเป็นของผู้รับ การให้ที่ทำให้ผู้รับมีความสุขคือให้ในสิ่งที่เขากำลังต้องการ เพราะนั่นจะทำให้เป็นการให้ที่ไม่สูญเปล่า บางคนอาจมองว่า การให้ต้องให้สมกับฐานะของผู้รับ แต่สำหรับผู้นิยมประโยชน์สุขมองว่า ต้องมองความจำเป็นที่ต้องใช้ประโยชน์จากสิ่งที่ได้รับมากกว่า เช่นการให้เงินช่วยงาน ถ้าฐานะไม่ดีจำเป็นต้องใช้เงินจึงต้องให้เงินช่วยมากกว่าคนที่มีฐานะดี เป็นต้น

4) การให้ที่ไม่ทำให้ผู้ให้อยู่เหนือผู้รับ การให้ที่ทำให้ผู้ให้อยู่เหนือผู้รับคือการให้ที่ต้องมีการย่ำเรื่องของบุญคุณของผู้ให้ที่มีต่อผู้รับ ซึ่งผู้รับต้องตอบแทน การให้แบบนี้ทำให้ผู้รับไม่มีความสุข ดังนั้นการให้ที่ทำให้ผู้รับมีความสุขคือ การให้ที่ไม่พูดถึงเรื่องของบุญคุณ ผู้รับอาจรู้สึกไปเองว่าผู้ให้มีบุญคุณกับตัว แต่ผู้ให้ต้องไม่เรียกร้องหรือแม้แต่แสดงให้เห็นว่าการให้ของตนเป็นเรื่องยิ่งใหญ่แต่อย่างใด

5) ให้สิ่งที่มีค่าและเป็นประโยชน์ความรู้ ประสบการณ์ วิชาการสาระต่าง ๆ เป็นสิ่งที่มีค่ามากกว่าเงินทองวัตถุสิ่งของ การให้เงินทองแม้ในขณะที่ผู้รับมีความสุข แต่ผู้ให้ไม่เคยมีความสุขเลย เมื่อเงินทองหมดผู้รับก็จะกลับมาทุกข์เหมือนเดิม ยิ่งกว่านั้น ถ้าการให้เป็นการให้ยืม ผลที่ตามมาจะนำมาซึ่งความทุกข์ ในขณะที่ความรู้ ประสบการณ์ วิชาการสาระต่าง ๆ เป็นสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับมากกว่า เช่นเดียวกับคติพจน์นักพัฒนาที่ว่า “ถ้าท่านให้ปลาแก่เขา เขาจะมีปลากินเพียงแค่วันเดียว แต่ถ้าท่านสอนวิธีจับปลาให้เขา เขาจะมีปลากินตลอดชีวิต” ดังนั้นการให้สิ่งที่มีค่าและเป็นประโยชน์เท่านั้นที่จะทำให้ทั้งผู้ให้และผู้รับมีความสุข อย่างไรก็ตาม การให้และทำประโยชน์ที่ทำให้ผู้ให้และผู้รับระดับชุมชนเป็นสุขส่วนใหญ่มักเหมือนกันกับระดับบุคคลจะมีลักษณะแตกต่างไปจากระดับบุคคลเพียงเรื่องเดียว กล่าวคือ การให้ระดับบุคคลที่ผู้ให้และผู้รับไม่เป็นสุข คือการให้ประเภทสงเคราะห์ และการให้คำสั่งสอนที่เป็นการมุ่งให้ปรับเปลี่ยน

พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเป็นรายบุคคลซึ่งผู้ให้รายบุคคลไม่กล้าให้ ด้วยเกรงว่าจะเป็นการ “ขมคนข่มท่าน” หรือทำให้ผู้รับรู้สึกด่าด้อยยับอาย แต่ถ้าเป็นการให้ระดับชุมชน เรื่องนี้ได้รับการยกเว้น การที่ชุมชนให้การดูแลคนยากจน คนชรา หรือผู้ด้อยโอกาส หรือมีกฎกติกาเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ผู้ให้และผู้รับยอมรับได้โดยไม่ถือว่าผู้ให้อยู่เหนือผู้รับแต่อย่างใด ดังนั้นสิ่งที่เป็นการให้หรือทำประโยชน์ในระดับชุมชนที่ทำให้ผู้ให้ (ชุมชนหรือกรรมการบริหารชุมชนหรือผู้นำชุมชน) และผู้รับ (สมาชิกในชุมชน) เป็นสุข คือ การจัดระบบสวัสดิการของชุมชนการให้ที่ทำให้ผู้ให้และผู้รับมีความสุข ได้แก่ การให้การช่วยเหลือดูแลสมาชิกในชุมชนให้มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน มีการจัดสวัสดิการชุมชนนับแต่เกิดจนตาย รวมทั้งการปรับพฤติกรรมของบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขด้วย ผู้ให้มองว่า การให้เรื่องนี้ทำให้สมาชิกในชุมชนมีความอบอุ่นใจ การดำรงชีวิต รักผูกพันกับชุมชน และสามารถมีความสุขได้ด้วยการดูแลของชุมชน ผู้ให้มีความสุขที่เห็นคนในชุมชนมีความสุข นับว่าเป็นการจัดกิจกรรมที่ชุมชนควรทำแต่ชุมชนโดยทั่วไปไม่ได้ทำ

แนวทางดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การที่จะให้สังคมท้องถิ่นของไทยมีความอยู่ดีมีสุขและเป็นสังคมแห่งประโยชน์สุขได้นั้น การขับเคลื่อนตั้งแต่ระดับบุคคลจนถึงระดับองค์กรจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าในส่วนของผู้นำนั้นเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อน ทั้งผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรในชุมชนนั้น ๆ ทั้งที่เป็นผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป็นคนที่ชุมชนยอมรับนับถือ เป็นคนที่มีศักยภาพในการสื่อสารสร้างความเข้าใจกับคนกลุ่มต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เป็นคนที่เข้มแข็ง มีมุมมองกว้างขวาง มองการพัฒนาแบบองค์รวม และมีประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง เป็นนักสร้างและเน้นกระบวนการของการเสริมพลังจากการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และมีความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้โดยมีคุณธรรมเป็นตัวกำกับการดำเนินงานของตนเอง จึงเห็นได้ว่าการวิจัยครั้งนี้จะเน้นไปที่ผู้นำองค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดและเป็นที่ยอมรับจากประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างมาก นักวิจัยจึงได้นำเสนอกรอบการวิจัยเพื่อต่อยอดและแก้ไขปัญหาของการบริหารจัดการองค์กรของ อปท. ให้สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายของสังคมอยู่ดีมีสุขอย่างมีประโยชน์สุขร่วมกันดังนี้

2.4 กรอบการวิจัยเพื่อต่อยอดและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัญหาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนักวิจัยได้นำมาจัดทำกรอบการวิจัยเพื่อต่อยอดและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการของ อปท. โดยการนำหลักการของคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ร่วมกับการบริหารจัดการของ อปท. โดยเน้นไปที่กระบวนการในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร

(อปท.) เป็นหลักว่าจะมีกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรได้อย่างไรบ้าง และคุณธรรมใดที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการของ อปท. อันจะเป็นการส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรให้มีการบริหารจัดการอย่างมีคุณธรรมและมีความเป็นประชาธิปไตยทางการเมืองมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อแนวทางการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างไร มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 แนวคิดการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กร

การบริหารจัดการองค์กรของ อปท. นั้น ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนเป็นสำคัญ ทั้งนี้การพัฒนาคนนั้นต้องเริ่มที่พัฒนาจิตใจให้มีคุณธรรมต่อตนเองและต่อผู้อื่น อันจะส่งผลทางบวกต่อองค์กรในภาพรวมได้ ทั้งนี้ โซคราติส (Socrates) นักปรัชญาในยุคกรีกโบราณกล่าวถึงความหมายของคุณธรรมไว้ 5 ประการ คือ (1) ความรู้ (Wisdom) (2) การปฏิบัติหน้าที่ทางศาสนา (Deity) (3) ความกล้าหาญ (Courage) (4) ความสามารถในการควบคุมตนเอง (Self-control) และ (5) ความยุติธรรม (Justice) ส่วน พลาโต (Plato) เห็นว่า คุณธรรม (Virtue) มีความหมายคล้ายกับจริยธรรม (Ethics) โดยคุณธรรมเป็นความรู้ (Knowledge) หรือ Virtue is knowledge นอกจากนี้คุณธรรมไม่สามารถเกิดขึ้นเองหรือเกิดขึ้นโดยบังเอิญได้ แต่เกิดจากกระบวนการการเรียนรู้ (Learning process) หรือการมีประสบการณ์ (Experiences) และคุณธรรมต้องเกิดจากความรู้ที่ไม่ใช่ทฤษฎี โดยเป็นความรู้จากการปฏิบัติ พลาโตยังแบ่งลักษณะสำคัญของคุณธรรมออกเป็น 4 ประการ คือ (1) ปัญญาหรือปรีชาญาณ (Wisdom) (2) ความกล้าหาญ (Courage) (3) การรู้จักประมาณ / เคนสายกลาง (Temperance) และ (4) ความยุติธรรม (Justice) จากความหมายของคุณธรรมที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง หลักของความดี ความงาม ความถูกต้อง ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำ ทางกาย วาจาและจิตใจของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นหลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยเป็นสิ่งที่มิประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2551 : 10)

อริสโตเติล อ้างอิงจาก วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2551ก : 11) ได้เสนอแนวคิดว่าคุณธรรมจริยธรรม ทำให้มนุษย์มองเห็นแต่สิ่งที่มีคุณค่าเป็นลักษณะคุณธรรมเชิงพุทธิปัญญา ซึ่งเกิดจากการเรียนการสอน การได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณธรรมจริยธรรมที่เกิดจากพฤติกรรมที่อยู่ในธรรมชาติของมนุษย์ ต้องอาศัยการอยู่ร่วมกัน ประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องร่วมกัน คุณธรรมจริยธรรมจะต้องมีลักษณะภาวะความเป็นกลาง ความดีหรือลักษณะทางสายกลางเป็นสิ่งที่ทำได้ยากเพราะต้องสลัดสิ่งที่ติดอยู่ที่ปลายทั้งสองด้านที่เป็นความเข้มข้นและความอ่อนด้อยออกเสียก่อน ถ้าสามารถทำได้จะเข้าถึงความดี ความดีที่ อริสโตเติล กล่าวถึง คือ การอยู่ดี ทำดีและชีวิตประสบความสำเร็จโดยมุ่งหวังให้ทุกอย่างเป็นไปตามสภาวะการณ์หรือเป็นไปตามธรรมชาติอย่างแท้จริง หลักทฤษฎีทางจริยธรรมของ อริสโตเติล สามารถนำมาปรับใช้กับหลักการบริหารองค์กรได้เป็น

อย่างดี โดยเฉพาะหลักการว่าด้วยความดี ความสุขและทางสายกลาง เป็นต้น การนำมาใช้เพื่อปลูกฝังให้ผู้ได้บังคับบัญชาให้ฝึกฝนในความดีจะทำให้สังคมมีความสงบสุข จากทฤษฎีจริยศาสตร์ของ อริสโตเติล (อ้างอิงจาก วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2551ก : 11) ทั้งนี้มนุษย์ต้องดำเนินชีวิตไปตามหลักเหตุผล อีกทั้งการดำเนินชีวิตของมนุษย์ควรปฏิบัติไปตามทางสายกลาง ทำชีวิตให้สงบ และเน้นในเรื่องของจิตใจ รวมถึงความดีของมนุษย์ ซึ่งในประเทศตะวันตกได้กำหนดความดีไว้ 3 ประการ ได้แก่ (1) ความดีภายนอก หมายถึง ความดีที่เกิดจากการกระทำของคนนั้น ๆ แล้วได้สิ่งตอบแทน (2) ความดีทางวิญญาณ เช่น การทำความดีด้วยจิตวิญญาณ และการทำงานด้วยจิตวิญญาณที่ดี และ (3) ความดีทางร่างกาย หมายถึง ร่างกายของมนุษย์ที่มีสุขภาพกายที่ดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

นิยามเกี่ยวกับความดีของประเทศตะวันตกที่ได้กล่าวมาข้างต้นยังไม่สามารถที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมได้จริงในประเทศตะวันออก ทั้งนี้ในทางพุทธศาสนาได้อธิบายถึงความดี โดยเริ่มจากกุศลจิตแล้วพัฒนาต่อไปเป็นกุศลธรรม กุศลจิตจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีหิริ โอตตัปปะ มีความละอายและเกรงกลัวต่อบาป ซึ่งจะต้องถูกกำกับด้วยศีลในฐานะที่เป็นกฎเกณฑ์ คือ ต้องทำแต่ความดีและไม่ทำความชั่วจนพัฒนาต่อไปเป็นสมาธิที่นำไปสู่สติ คือความระลึกได้ตลอดเวลาและควบคุมปัญญาให้มีแต่กุศลจิตตลอดเวลา ดังนั้นหากรวมแนวคิดของฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออกเข้าด้วยกันสามารถสรุปได้ว่า คุณธรรมเป็นสิ่งดีงาม เป็นสิ่งสำคัญ และเป็นสิ่งที่จำเป็น รวมทั้งมีประโยชน์ต่อชุมชน สังคม ประเทศชาติ และต่อการบริหารจัดการในชุมชน ดังนั้นเมื่อการบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมได้นำคุณธรรมมาใช้จึงย่อมเพิ่มความสำคัญให้แก่การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมมากขึ้นด้วย ทั้งนี้สามารถสรุปได้ดังนี้

2.4.1.1 การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมเป็นการบริหารจัดการที่ได้ให้ความสำคัญกับคุณธรรม โดยคุณธรรมนั้นเป็นตัวกำหนด ควบคุม หรือบังคับให้พฤติกรรมของคนเป็นไปในด้านดีหรือประพฤติดี อันจะเป็นประโยชน์ต่อตัวบุคคลเอง เช่น ทำให้จิตใจผ่องใส มีความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ตลอดจนการบริหารจัดการด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมจึงมีส่วนส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้นและยังสอดคล้องกับสภาพที่เป็นอยู่ของสังคมไทยอีกด้วย

2.4.1.2 คุณธรรมเป็นตัวชี้วัดระดับความเจริญ ความเสื่อมของชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งครอบคลุมตัวชี้วัดด้านจิตใจที่แสดงว่ามนุษย์มีคุณค่าของความเป็นมนุษย์แตกต่างจากสัตว์ทั่วไป และยังครอบคลุมตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมตลอดทั้งความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนด้วย ตัวชี้วัดดังกล่าวนี้มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม โดยเฉพาะเมื่อมีการประเมินผลคุณภาพหรือบริการด้านจิตใจ

ของการบริหารจัดการ ทำให้การบริหารจัดการเป็นระบบและตอบสนองความต้องการด้านจิตใจของชุมชน

2.4.1.3 คุณธรรมมีส่วนทำให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างมั่นคง เข้มแข็ง และสันติสุข ดังนั้น การบริหารจัดการที่ยึดแนวทางคุณธรรม นอกจากจะทำให้การบริหารจัดการมีแนวโน้มที่จะบริหารจัดการได้ง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นแล้ว ยังจะช่วยเพิ่มความสำคัญให้แก่การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมอีกด้วย

2.4.1.4 คุณธรรมเป็นแนวทาง ยุทธศาสตร์ (Strategy) หรือมรรควิธี (Means) ที่นำไปสู่จุดหมายปลายทาง (Ends) ในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ เมื่อการบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมได้เน้นเรื่องคุณธรรมย่อมทำให้การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมดำเนินไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติด้วยเช่นกัน

2.4.1.5 คุณธรรมเป็นหัวใจหรือเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนา และบริหารจัดการทั้งหลาย เป็นต้นว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable development) การบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good governance) และการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมได้เน้นเรื่องคุณธรรมจึงทำให้การบริหารจัดการนี้ตรงประเด็น สอดคล้องกับสภาพของชุมชน สังคม ประเทศชาติ และยังมีความสำคัญเพิ่มขึ้นอีกด้วย

2.4.1.6 การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมย่อมเน้นในเรื่องคุณธรรมซึ่งมีส่วนช่วยให้คนคิดดี ทำดี ยังมีคุณธรรมมากก็ยิ่งทำให้คนมีแนวโน้มที่จะคิดและทำความดีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นกุศลจิตและกุศลกรรมในทางพุทธศาสนา หากแต่ละคนได้รับการปลูกฝังคุณธรรมและบำรุงให้เจริญงอกงามขึ้น โดยทั่วกันแล้ว คุณธรรมจะมีส่วนช่วยให้ชุมชน สังคม และประเทศชาติเกิดความร่มเย็นเป็นสุขพร้อมทั้งมีโอกาสรื้อสร้างหรือพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าและยั่งยืนต่อไปได้ ด้วยความสำคัญของคุณธรรมดังกล่าวนี้ ย่อมทำให้การบริหารจัดการที่เน้นแนวทางคุณธรรมมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นอีก

2.4.1.7 การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมมีส่วนช่วยให้การบริหารจัดการเกิดความเป็นธรรม รอบคอบ และคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

2.4.1.8 การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมยังมีส่วนช่วยให้ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับบริหารจัดการไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

2.4.1.9 การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมมีส่วนทำให้เกิดความสมดุลในการบริหารจัดการระหว่างด้านวัตถุกับด้านจิตใจ โดยช่วยยับยั้ง ชะลอ หรือช่วยให้การบริหาร

จัดการด้านวัตถุรอบคอบมากขึ้น ในเวลาเดียวกัน การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมยังมีส่วนส่งเสริมความสำคัญของการบริหารจัดการด้านจิตใจเพิ่มมากขึ้นด้วย

2.4.1.10 การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมมีส่วนสำคัญทำให้คนและบุคลากรที่มีคุณธรรมในหน่วยงานได้รับการยอมรับและยกย่องเพิ่มมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการ ตรงกันข้าม หากบุคลากรขาดคุณธรรมแม้จะมีสถานบรรดาศักดิ์หรือมีความรู้ความสามารถ ก็จะถูกดูถูกดูหมิ่นได้

ดังนั้น เมื่อบ้านเมืองและชุมชนได้เกิดปัญหาและเกิดวิกฤตทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยสาเหตุสำคัญมาจากการขาดคุณธรรม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความไร้คุณธรรมทำให้เกิดวิกฤตขึ้นในบ้านเมืองและชุมชน แนวทางแก้ไขปัญหาวิกฤตแนวทางหนึ่ง คือ การนำ “การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม” มาประยุกต์ใช้ในชุมชน สังคม และประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง โดยความสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม ตัวอย่างเช่น มีส่วนช่วยทำให้ผู้บริหารได้บริหารจัดการไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และยังมีส่วนทำให้เกิดความสมดุลในการบริหารจัดการระหว่างด้านวัตถุกับด้านจิตใจ โดยช่วยยับยั้ง ชะลอ หรือช่วยให้การบริหารจัดการด้านวัตถุรอบคอบมากขึ้นด้วย

2.4.2 แนวทางการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้มุ่งเน้นให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม โดยให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมกันในการพัฒนาชุมชนของตนเองอย่างมีคุณธรรม อาจกล่าวได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ รวมถึงระดับรัฐบาลในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 และภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจ พ.ศ.2540 ได้ทรงเน้นย้ำเป็นแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในทางเศรษฐกิจ และสาขาอื่น ๆ มาร่วมกันประมวลและกลั่นกรองพระราชดำรัส เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) และได้จัดทำเป็นบทความเรื่อง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และได้้นำความกราบบังคลทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2542 โดยทรงพระกรุณาปรับปรุงแก้ไขพระราชทาน และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำบทความที่ทรงแก้ไขแล้วไปเผยแพร่ เพื่อเป็น

แนวทางปฏิบัติของสำนักงานฯ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชน เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้แนวทาง การดำรงอยู่และปฏิบัติของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง มีความพอเพียง รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ซึ่งจะต้องอาศัย ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ในการนำวิชาต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน สำหรับการนำไปใช้นั้น ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนี้ เป็นกรอบแนวความคิดและทิศทางการพัฒนาระบบเศรษฐกิจมหภาคของไทย ซึ่งบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่สมดุล ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกัน เพื่อความอยู่ดีมีสุข มุ่งสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน หรือที่เรียกว่า สังคมสีเขียว (Green Society) ด้วยหลักการดังกล่าว แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 นี้จะไม่เน้นเรื่องตัวเลขการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ยังคงให้ความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจแบบทวิลักษณ์ หรือระบบเศรษฐกิจที่มีความแตกต่างกันระหว่างเศรษฐกิจชุมชนเมืองและชนบท เช่นเดียวกับหลักการของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ที่มุ่งพัฒนาภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม พัฒนาประเทศสู่ความสมดุลในทุกมิติ อย่างบูรณาการ และเป็นองค์กรร่วม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554 : 7 – 8)

แนวทางในการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐและเอกชน รวมถึงกลุ่มชุมชน แนวทางหนึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นพฤติกรรมหรือลักษณะการแสดงออกของคนเราจากภายใน ซึ่งจะแสดงออกมาโดยการกระทำ ทางกาย วาจาและจิตใจ ตามหลักคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อภิชาติ ปันธเสน, 2551) คุณธรรมดังกล่าวเป็นภูมิคุ้มกันอันดีต่อการนำไปปรับประยุกต์ใช้กับองค์กรทั้งภาครัฐและองค์กรชุมชนได้เหมาะสมอีกแบบหนึ่ง คุณธรรมดังกล่าวประกอบไปด้วย

2.4.2.1 ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ผู้ที่มีความประพฤติเที่ยงตรง ไม่โกหก เพื่อให้คนได้ประโยชน์และไม่ลด โกงค่อหน้าที ต่อวิชาชีพ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่โดยชอบธรรมและถูกต้อง ซึ่งรวมถึงความไม่โลภจนเกินไป หมายถึง ผู้ที่พร้อมจะดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย รู้จักฐานะของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออม และไม่มีความต้องการหรืออยากได้เกินความจำเป็นในการใช้สอย

2.4.2.2 ความอดทนและความขยันหมั่นเพียร สำหรับความอดทน หมายถึง การทนต่อโลก โกรธ หลง ทั้งกายวาจาใจ การทนต่อความยากลำบาก ไม่ท้อถอย อดทนต่อความทุกข์ ความเหน็ดเหนื่อย และไม่ปล่อยให้สิ่งที่ไม่ดีไม่งามมาครอบงำ รวมถึงผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับผิดชอบต่อตนเองในฐานะผู้ฟังและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติให้บรรลุเป้าประสงค์ในสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าและเป็นผลดีแก่คนส่วนใหญ่ ส่วนความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ผู้ที่ตั้งใจทำอย่างจริงจังต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกที่ควร ผู้เป็นคนสู้งาน มีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญ อุปสรรค รักงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

2.4.2.3 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ หมายถึง ผู้ที่มีน้ำใจ คือผู้ที่มีความจริงใจต่อกัน ไม่เห็นแก่ตัวเองหรือเรื่องของตัวเองเป็นหลัก มีความเห็นอกเห็นใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นทุกครั้งที่มีโอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่คอยโอกาสมากกว่า

การประยุกต์ใช้คุณธรรมในการบริหารจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้วจะก่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารจัดการที่เกิดจากการเสริมสร้างคุณภาพคนให้มีทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กัน ความรู้นั้นคือมีปัญญาที่ถูกควบคุมด้วยสติตลอดเวลา ซึ่งต้องฝึกด้วยกรรมฐาน คือเอาการปฏิบัติมาเป็นฐานของการเรียนรู้และความรู้ที่สำคัญที่สุดคือรู้ทันความคิดของตนเอง เมื่อรู้ว่กำลังคิดดีหรือไม่ดี ถ้าคิดดีก็ปล่อยไป ถ้าคิดไม่ดีก็หยุดเสีย ตรงนี้คือบทบาทของสตินั่นเอง หากองค์กรของ อปท. ได้มีการนำเอาความรู้และคุณธรรมมาใช้ในการบริหารองค์กรควบคู่กันแล้ว ยังต้องอาศัยความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมกันอีกหลายฝ่ายเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขกับประชาชน ได้แก่

ฝ่ายที่ 1 คือ ฝ่ายผู้บริหาร (ฝ่ายการเมือง) ได้แก่ ทีมของนายก อปท. จะเป็นการสะท้อนถึงการนำเอาคุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารองค์กรในฐานะของผู้บริหารองค์กร

ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายปฏิบัติงาน ได้แก่ ข้าราชการและลูกจ้างองค์กร จะเป็นการสะท้อนถึงการนำเอาคุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานร่วมกับฝ่ายผู้บริหารและตัวแทนประชาชนที่เข้ามาทำงานในบทบาทของสภา อปท.

ฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภา อปท. ได้แก่ ตัวแทนของชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ในการตรวจสอบและพิจารณาความเห็นชอบในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามวิสัยทัศน์ และโครงการของคณะผู้บริหาร ซึ่งจะเป็นการสะท้อนถึงการนำเอาคุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกับฝ่ายผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติงาน

ฝ่ายที่ 4 คือ ฝ่ายประชาชน ที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมระหว่างอปท. กับภาคประชาชน อันได้แก่ ตัวแทนของผู้นำชุมชนที่ทำงานร่วมกันกับทีมงานของ อปท. ในการทำกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ภายในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของ อปท. ทั้งส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ โครงการ หรือแม้แต่กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำร่วมกันกับ อปท. หรือแม้แต่โครงการที่อยู่นอกแผนพัฒนาชุมชน ซึ่งจะเป็นการสะท้อนภาพการทำงานร่วมกันระหว่างทีม อปท. ที่มีการนำเอาคุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกับประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง

ความสำคัญดังกล่าวข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า หากการศึกษาครั้งนี้เพื่อต่อยอดถึงการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารจัดการองค์กรทุกฝ่ายด้วยแล้ว โดยเฉพาะกับ อปท. ในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้เพราะคุณธรรมเป็นเงื่อนไขที่พอเพียงของเศรษฐกิจพอเพียง และคุณธรรมนี้จะมีส่วนสำคัญในการกำหนดความพอประมาณและความมีเหตุผลที่เป็นกระบวนการที่สำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสามารถคาดหมายได้ว่าผลลัพธ์น่าจะเป็นความอยู่เย็นเป็นสุขของชุมชน แต่สำหรับ อปท. นั้น ยังมีเงื่อนไขที่สำคัญอีกข้อหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องจากจะเกิดการกระจายอำนาจอย่างเป็นธรรมแล้วยังสามารถตรวจสอบและสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ได้จากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้อีกทางหนึ่ง อันจะส่งผลต่อแนวทางการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะทุกกิจกรรมล้วนแล้วแต่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง ถือว่าทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมกันพัฒนาชุมชน เป็นการกระจายอำนาจอย่างมีคุณธรรม นอกเหนือจากนี้ การศึกษาครั้งนี้ยังมีความสนใจในประเด็นของกระบวนการสร้างเสริมคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรของ อปท. ว่าจะมีกระบวนการสร้างคุณธรรมเหล่านั้นขึ้นได้อย่างไร จึงต้องทำการศึกษาวิจัยกับกลุ่ม อปท. ในเชิงลึกและกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาให้มีความเฉพาะเจาะจงลงไปกับกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาหลาย ๆ แบบ ทั้งอปท. ที่มีการดำเนินงานระดับพอใช้ ถึง อปท. ที่ดำเนินงานในระดับยอดเยี่ยม และสำหรับในแต่ละฝ่ายของ อปท. ยังต้องวิเคราะห์ให้ละเอียดถึงระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วย ทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายผู้ปฏิบัติและฝ่ายสภา ว่ามีการนำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในระดับใด จะเกิดการขับเคลื่อนหรือยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรได้อย่างไร ทั้งนี้หากทราบผลการศึกษาแล้วจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสร้างเสริมกระบวนการสร้างคุณธรรมในองค์กรของ อปท. ว่า คุณธรรมใดที่ควรส่งเสริมเป็นอันดับต้น ๆ (ที่มีความสำคัญมากที่สุดและจำเป็นมากที่สุด) และมีกระบวนการสร้างคุณธรรมเหล่านั้นได้อย่างไร การศึกษาดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วยกรอบ

แนวคิดในการวิจัยที่ได้ออกแบบไว้เพื่อที่จะตอบโจทย์ของการวิจัย รวมถึงกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย
ครั้งนี้จำนวน 30 อปท. ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าร่วมโครงการวิจัยเพื่อให้ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์
เพื่อหาคำตอบสนับสนุนการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่” นักวิจัยได้ออกแบบวิธีการดำเนินการวิจัยอันประกอบไปด้วย กรอบแนวคิดการวิจัย ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการอภิปรายผล มีรายละเอียดดังนี้

3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยในการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กร อปท. ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ประการ อันได้แก่ (1) ความซื่อสัตย์สุจริต (2) ความอดทนและความขยันหมั่นเพียร และ (3) ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารจัดการที่เกิดจากการเสริมสร้างคุณภาพคนให้มีทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กัน ทั้งนี้การบริหารองค์กรของ อปท. จะประสบความสำเร็จได้ต้องขึ้นอยู่กับบุคคลในองค์กรทุกฝ่ายที่ทำงานร่วมกับภาคประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมในองค์กรกับฝ่ายประชาชน รวมถึงเกณฑ์การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในมิติต่าง ๆ ทั้งนี้เกณฑ์เหล่านี้ได้มาจากการประชุมวิเคราะห์เชิงกลุ่ม (Focus group) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แบบใช้วิธีการแบบให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำตอบ โดยคัดเลือกตัวแทนจากทั้ง 4 ฝ่าย อันได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายเจ้าหน้าที่ของ อปท. ฝ่ายสภา อปท. และฝ่ายตัวแทนชุมชนเข้าร่วมประชุม (ตัวแทนจากทั้ง 4 ฝ่ายในการจัดทำ Focus group แสดงไว้ในภาคผนวก ก) ซึ่งตัวแทนเหล่านี้ต้องมีความรู้ความเข้าใจในตัวโครงการวิจัยและมีความสนใจที่จะให้ความคิดเห็นต่อการวิจัยเป็นสำคัญต่อการระดมสมองในการกำหนดระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ นักวิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทั้ง 3 มิติ ไว้ 3 ระดับ (อภิชัย พันธเสน, 2551) ดังนี้

มิติที่ 1 คือ ฝ่ายผู้บริหาร (ฝ่ายการเมือง) ได้แก่ ทีมของนายก อปท. จะเป็นการสะท้อนถึงการนำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารองค์กรในฐานะของผู้บริหารองค์กร ทั้งนี้ นักวิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในมิติที่ 1 ไว้ 3 ระดับ คือ

ระดับมากที่สุด	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 85.01 – 100 %
ระดับมาก	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 70.01 – 85.00 %
ระดับปานกลาง	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 50.00 – 65.00 %

และถ้าหากว่ามีระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ต่ำกว่า 50 % นั้น ถือว่าอยู่ในระดับน้อย (ถือว่ามิคุณธรรมไม่มีความเพียงพออันเป็นเงื่อนไขที่พอเพียงในการปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แสดงให้เห็นว่า ฝ่ายผู้บริหารของ อปท. แห่งนี้ ยังต้องปรับปรุงในเรื่องของคุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กร อปท.)

มิติที่ 2 คือ ฝ่ายปฏิบัติงาน ได้แก่ ข้าราชการและลูกจ้างองค์กร อปท. จะเป็นการสะท้อนถึงการนำเอาคุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินงานร่วมกับฝ่ายผู้บริหาร และตัวแทนประชาชนที่เข้ามาทำงานในบทบาทของสภา อปท. ทั้งนี้ นักวิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในมิติที่ 2 ไว้ 3 ระดับ คือ

ระดับมากที่สุด	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 85.01 – 100 %
ระดับมาก	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 70.01 – 85.00 %
ระดับปานกลาง	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 50.00 – 65.00 %

และถ้าหากว่ามีระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ต่ำกว่า 50 % นั้น ถือว่าอยู่ในระดับน้อย และต้องมีการปรับปรุงให้มีคะแนนคุณธรรมสูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

มิติที่ 3 คือ ฝ่ายสภา อปท. ได้แก่ ตัวแทนของชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ในการตรวจสอบและพิจารณาความเห็นชอบในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามวิสัยทัศน์ และโครงการของคณะผู้บริหาร ซึ่งจะเป็นการสะท้อนถึงการนำเอาคุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกับฝ่ายผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติงาน ทั้งนี้ นักวิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในมิติที่ 3 ไว้ 3 ระดับ คือ

ระดับมากที่สุด	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 85.01 – 100 %
ระดับมาก	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 70.01 – 85.00 %
ระดับปานกลาง	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 50.00 – 65.00 %

และถ้าหากว่ามีระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ต่ำกว่า 50 % นั้น ถือว่ายังต้องปรับปรุงการทำงานให้ต้องยึดถือหลักคุณธรรมมากกว่าที่เป็นอยู่

เพื่อให้เห็นถึงผลลัพธ์ของการบริหารจัดการองค์กรของ อปท. ด้วยการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรซึ่งจะต้องทำงานร่วมกันกับชุมชนในพื้นที่ นักวิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน (ประชาชน) ในท้องถิ่น ด้วยการกำหนดเกณฑ์การประเมิน อปท. ในการสร้างการมีส่วนร่วมในการ

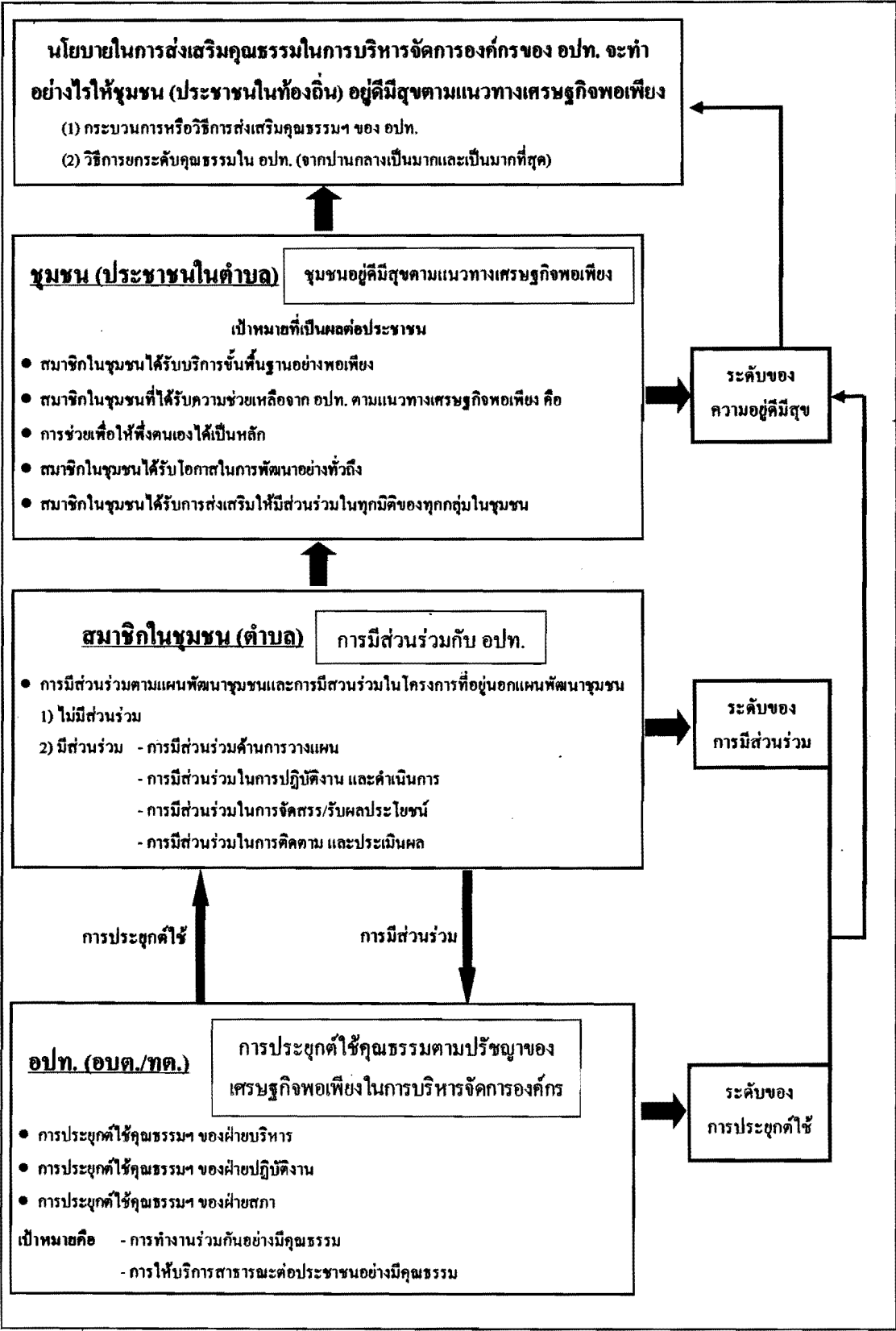
บริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรมกับประชาชนเป็นอีกหนึ่งเงื่อนไขด้วย โดยกำหนดไว้เป็นมิติที่ 4 คือ การมีส่วนร่วมระหว่าง อปท. กับภาคประชาชน ดังนี้

มิติที่ 4 คือ การมีส่วนร่วมระหว่าง อปท. กับภาคประชาชน ได้แก่ ตัวแทนของผู้นำชุมชนที่ทำงานร่วมกันกับคณะทำงานของ อปท. ในการทำกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่อยู่ในแผนและอยู่นอกแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของ อปท. ทั้งการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ โครงการ หรือแม้แต่กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำร่วมกันกับ อปท. ซึ่งจะเป็นการสะท้อนภาพการทำงานร่วมกันระหว่างทีม อปท. ที่มีการนำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินงานร่วมกับประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ทั้งนี้ นักวิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับมิติที่ 4 ไว้ 3 ระดับ คือ

ระดับมากที่สุด	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 85.01 – 100 %
ระดับมาก	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 70.01 – 85.00 %
ระดับปานกลาง	หมายถึง ระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ 50.00 – 65.00 %

และถ้าหากว่ามีระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้ต่ำกว่า 50 % นั้น ถือว่าอยู่ในระดับน้อย จะต้องมีการปรับปรุงเรื่องการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนให้มากกว่าที่เป็นอยู่

เพื่อให้เห็นภาพของแนวทางในการดำเนินการวิจัย นักวิจัยได้ออกแบบกรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

อาจกล่าวได้ว่า หากการศึกษาครั้งนี้เพื่อต่อยอดการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารจัดการองค์กรในการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน ทั้งการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาชุมชนและการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ ขั้นตอนหรือทุกกิจกรรมที่อยู่นอกแผนพัฒนาชุมชน ส่วนหนึ่งเพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจอย่างเป็นธรรมและยังสามารถตรวจสอบได้ เป็นวิธีการสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ได้จากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้การศึกษานี้ยังมีความสนใจกระบวนการสร้างเสริมคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรของ อปท. ว่าจะมีกระบวนการสร้างคุณธรรมเหล่านั้นขึ้นได้อย่างไร จึงต้องทำการศึกษาวิจัยกับกลุ่ม อปท. ในเชิงลึก และกำหนดกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาให้มีความเฉพาะเจาะจงให้เป็นกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาหลาย ๆ แบบ ทั้งอปท. ที่มีการดำเนินงานระดับพอใช้ ถึง อปท. ที่ดำเนินงานในระดับยอดเยี่ยม และสำหรับองค์ประกอบในแต่ละฝ่ายของ อปท. ยังต้องวิเคราะห์ให้ละเอียดถึงระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วย ทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายผู้ปฏิบัติงานและฝ่ายสภา ว่ามีการนำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในระดับใด ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จะให้น้ำหนักความสำคัญกับผู้บริหารมากกว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและสภา อปท. ตามลำดับ ทั้งนี้หากทราบผลการศึกษาแล้วจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อกระบวนการสร้างเสริมคุณธรรมในองค์กรของ อปท. เป็นอย่างมาก

ในประเด็นของคุณธรรมทั้ง 3 ประการจะเห็นได้ว่าคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ควรส่งเสริมเป็นอันดับต้น ๆ ทั้งนี้เพราะเป็นคุณธรรมที่สำคัญที่สุดและจำเป็นมากที่สุดหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นของการบริหารองค์กร (Necessary condition) ดังนั้นนักวิจัยจึงได้จัดประชุมวิเคราะห์เชิงกลุ่ม (Focus group) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แบบใช้วิธีการแบบให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้น้ำหนัก โดยคัดเลือกตัวแทนจากทั้ง 4 ฝ่ายอันได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายเจ้าหน้าที่ของ อปท. ฝ่ายสภา อปท. และฝ่ายตัวแทนชุมชนเข้าร่วมประชุม (ตัวแทนจากทั้ง 4 ฝ่ายในการจัดทำ Focus group แสดงไว้ในภาคผนวก ก) ซึ่งตัวแทนเหล่านี้ต้องมีความรู้ความเข้าใจในตัวโครงการวิจัยและมีความสนใจที่จะให้ความคิดเห็นต่อการวิจัยเป็นสำคัญต่อการระดมสมองเพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อการจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมประเภทต่าง ๆ ที่แต่ละฝ่ายควรจะต้องปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของ อปท. ซึ่งผลของการจัดทำ Focus group แสดงได้ดังตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ระดับคะแนนของประเภทของคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ที่ อปท. ควรนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการองค์กร

ประเภทของคุณธรรม	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
(1) คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตที่นำไปประยุกต์ใช้	70.00
(2) คุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกต์ใช้	20.00
(3) คุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้	10.00
รวม	100.00

การวิเคราะห์การบริหารจัดการด้วยคุณธรรมนั้นแท้จริงแล้วต้องพิจารณาเป็นองค์รวม คุณธรรมเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่ต้องไปด้วยกัน หากมีคุณธรรมความอดทน ความขยัน หรือ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แต่ขาดซึ่งคุณธรรมที่จำเป็นคือ ความซื่อสัตย์สุจริตแล้วจะเกิดปัญหาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีความอดทนและขยันหมั่นเพียรแต่ไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จะยังเป็นอันตราย ดังนั้นจึงต้องกำหนดเป็นสมมติฐานและทดสอบสมมติฐานดังกล่าว หลังจากนั้นจะเป็นการหาคำตอบว่าจะมีวิธีการสร้างความซื่อสัตย์สุจริตขึ้นมาได้อย่างไร โดยที่ความซื่อสัตย์สุจริตต้องมาพร้อมกับความอดทนและขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยพิจารณาถึงกระบวนการสร้างคุณธรรมเหล่านี้เป็นสำคัญ ทั้งนี้จากผลของการประชุม Focus group กับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 ฝ่าย สามารถกำหนดระดับคะแนนของการประเมินคุณธรรมอย่างเป็นองค์รวม โดยคะแนนความซื่อสัตย์สุจริตจะมีส่วนสำคัญในการกำหนดคะแนนรวม กล่าวคือ คะแนนรวมในเรื่องความอดทน ความขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จะสูงกว่าความซื่อสัตย์สุจริตไม่ได้แต่สามารถต่ำกว่าได้ แสดงได้ดังตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.2 ระดับคะแนนของการประเมินคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 อย่างเป็นองค์รวมในการบริหารจัดการองค์กร อปท.

ระดับคะแนนของการประเมิน (%)			คะแนนรวม (%)
ความซื่อสัตย์สุจริต	ความอดทนและความ ขยันหมั่นเพียร	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (ประโยชน์สุข)	
100	100	100	100
95	95	95	95
90	90	90	90
80	80	80	80
75	100	100	75
70	90	90	70
65	80	80	65
60	100	100	60
55	90	90	55
50	80	80	50

หมายเหตุ : 1) คะแนนรวม จะต้องไม่เกินระดับคะแนนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต
 2) หากระดับคะแนนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตมีระดับต่ำกว่า 50% แสดง
 ว่า อปท. เหล่านั้นมีคุณธรรม ไม่เพียงพออันเป็นเงื่อนไขที่พอเพียงในการ
 ปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิดของการวิจัยในภาพที่ 3.1 แสดงถึงผลลัพธ์ของการวิจัยหากมีวิธีการ
 ส่งเสริมหรือกระบวนการพัฒนาคุณธรรมใน อปท. ให้สูงขึ้นแล้ว รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วม
 กับชุมชนในการจัดทำโครงการตามแผนพัฒนาชุมชนและ โครงการนอกแผนพัฒนาชุมชนที่
 ประชาชนมีส่วนร่วมทุก ๆ กิจกรรมของ อปท. ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอัน
 เป็นเป้าหมายหลักของการมีส่วนร่วม จนถึงนำไปปฏิบัติได้จริง ทั้ง 4 ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม
 ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและดำเนินการ (3) การ
 มีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล
 ในแผนพัฒนาชุมชนและนอกแผนพัฒนาชุมชนนั้น ๆ แล้ว จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนได้
 อย่างไร ทั้งนี้ในการวิจัยได้กำหนดผลลัพธ์ของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่าง อปท. กับชุมชน
 อย่างมีคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาสู่ชุมชนอยู่ดีมีสุข

ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อันเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนาที่เป็นผลต่อประชาชน นักวิจัยได้กำหนดระดับความพอเพียงของชุมชนอยู่ดีมีสุขไว้ทั้งสิ้น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับมากที่สุด	หมายถึง ระดับคะแนนความพอเพียงของชุมชนอยู่ดีมีสุข
	85.01 – 100 %
ระดับมาก	หมายถึง ระดับคะแนนความพอเพียงของชุมชนอยู่ดีมีสุข
	70.01 – 85.00 %
ระดับปานกลาง	หมายถึง ระดับคะแนนความพอเพียงของชุมชนอยู่ดีมีสุข
	50.00 – 70.00 %

แนวคิดดังกล่าว หาก อบท. มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการองค์กรของตนเองได้ในระดับมากที่สุดแล้วจะเกิดผลลัพธ์ของการพัฒนาท้องถิ่นที่แสดงได้ถึงความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ดังนั้นหากพิสูจน์ได้ว่าหากมีการเพิ่มระดับคุณธรรมในองค์กร อบท. ให้สูงขึ้นแล้ว มีผลทำให้ชุมชนในท้องถิ่นมีความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นด้วย แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แสดงว่าหากนักวิจัยสามารถหาวิธีการหรือกระบวนการในการยกระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการองค์กรทุกฝ่าย ให้สูงขึ้นแล้ว ระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กรของ อบท. จะเพิ่มสูงขึ้นด้วย

3.2 ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบท.) ในจังหวัดเชียงใหม่ (ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ อบต. และเทศบาลตำบล หรือ ทต.) ที่มีการบริหารงานอยู่ในช่วงปีที่ 2 – 3 กล่าวคือ องค์กรจะต้องทำการเลือกผู้บริหารและทำการบริหารองค์กรต่อเนื่องมาอย่างน้อย 1 ปี และไม่อยู่ในช่วงการบริหารในปีสุดท้าย คือ ปีที่ 4 และไม่อยู่ในช่วงระหว่างการเลือกตั้งใหม่หรือมีการปรับเปลี่ยนสถานภาพขององค์กรจาก อบต. เป็น ทต. โดยเฉพาะในกรณีของการเปลี่ยนการบริหารงาน ซึ่งการวิจัยจะไม่สามารถทราบผลของการศึกษาได้ หากเกิดการปรับเปลี่ยนผู้บริหาร จากการศึกษาพบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 42 อบท. ที่มีคุณสมบัติดังกล่าว

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

พิจารณาได้จากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามวัตถุประสงค์ (Purposive sampling) หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลตำบล (ทต.) ที่มีความต้องการเข้าร่วมในงานวิจัยครั้งนี้ด้วยความสมัครใจและเต็มใจ การศึกษาครั้งนี้พบว่า มี อบต. ที่มีความสนใจเข้าร่วมงานวิจัยในการประเมินการบริหารจัดการองค์กรของตนเองจากการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างส่วนงานทั้ง 3 ฝ่าย แบบโดยผู้ประเมินนอกกลุ่มหรือระหว่างกลุ่ม (ฝ่ายผู้บริหาร ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน และฝ่ายสภา อบต.) จำนวน 30 อบต. ดังตารางที่ 3.3 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบให้กลุ่มตัวอย่างได้สมัครใจในการประเมินการบริหารจัดการองค์กรของตนเองจากการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มส่วนงานของตนเองทั้ง 3 ฝ่าย ด้วยการประเมินแบบภายนอกกลุ่มหรือแบบระหว่างกลุ่ม

ตารางที่ 3.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการวิจัย โดยมีการประเมินระหว่างส่วนงานทั้ง 3 ฝ่าย แบบระหว่างกลุ่ม

ลำดับที่	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ลำดับที่	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
1	องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ก้า	16	เทศบาลตำบลสำราญราษฎร์
2	องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่	17	เทศบาลตำบลป่าเมี่ยง
3	เทศบาลตำบลทุ่งด้อม	18	เทศบาลตำบลหนองหอย
4	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแม	19	องค์การบริหารส่วนตำบลยู่หว่า
5	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังพร้าว	20	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย
6	เทศบาลตำบลสันป่าเปา	21	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปง
7	เทศบาลตำบลหารแก้ว	22	องค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน
8	องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ	23	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง
9	องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน	24	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง
10	เทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง	25	องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฮ่อง
11	เทศบาลตำบลบ้านแหวน	26	เทศบาลตำบลออนใต้
12	องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งสะโตก	27	เทศบาลตำบลสันติสุข
13	เทศบาลตำบลหนองแฝก	28	เทศบาลตำบลแม่ท้อ
14	องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ท่าช้าง	29	องค์การบริหารส่วนตำบลกุดช้าง
15	เทศบาลตำบลชีเหล็ก	30	เทศบาลตำบลสันผักหวาน

3.3 ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากงานวิจัยต้องการสร้างความเข้าใจปรากฏการณ์ในเชิงเหตุผล ด้วยวิธีวิเคราะห์ที่เป็นระบบโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักและการวิจัยเชิงปริมาณเป็นส่วนสนับสนุน โดยนักวิจัยได้ออกแบบวิธีดำเนินการวิจัย ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) โดยการใช้การวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลทางสถิติที่สามารถตรวจสอบได้ในความถูกต้องของผลการวิจัย เก็บข้อมูลตัวเลขจากกลุ่มเป้าหมายด้วยวิธีการทางสถิติซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้วิธีการทางสถิติกับปัญหาทางเศรษฐศาสตร์ มีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญสองส่วนคือ ทฤษฎีและข้อเท็จจริง ช่วยให้เกิดการประเมินข้อมูลเชิงคุณภาพที่มีน้ำหนักจากข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วยโดยรวมทั้งสองส่วนเข้าด้วยกัน (อารี วิบูลย์พงศ์, 2549) ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ละเอียดลึกจากกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กเพื่อเจาะลึกบรรยายเหตุการณ์ที่เป็นเหตุเป็นผลสนับสนุนการดำเนินงานซึ่งจะทำให้ได้คำตอบที่ลึกซึ้งกว่าข้อมูลเชิงปริมาณแต่เพียงอย่างเดียวที่ไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้อย่างรอบคอบ

3.3.1 ประเภทของข้อมูล

3.3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสำรวจ สอบถามและสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ทั้ง 30 อปท.

3.3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ เอกสารยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ รายงานประเมินองค์กร รายงานประจำปีของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 30 อปท.

3.3.2 เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับบุคลากรทุกฝ่าย ใน อปท. รวมถึงการมีส่วนร่วมของ อปท. กับชุมชนในท้องถิ่นของตนเองด้วยการประเมินแบบองค์รวม ซึ่งประกอบไปด้วยการประเมินระหว่างกลุ่มร่วมกับการประเมินภายในกลุ่มของฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง 3 ฝ่าย ในองค์กร อปท. ทั้งนี้วิธีการประเมินจะดำเนินการเป็น 2 ลำดับดังนี้

3.3.2.1 ลำดับแรก เป็นการประเมินระหว่างกลุ่มของฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร ฝ่ายปฏิบัติงาน และฝ่ายสภา อปท. จำนวน 30 อปท. ดังตารางที่ 3.3 ข้างต้น และนำมาจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรมในองค์กร อปท. จำนวน 4 กลุ่มได้แก่ กลุ่มที่มีระดับการพัฒนาคุณธรรมระดับไม่เข้าข่าย ระดับเข้าข่าย ระดับเข้าใจ และระดับเข้าถึง โดยการประเมินดังกล่าวจะใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงกลุ่ม (Focus group) ด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulate) ซึ่งกรณีนี้คำถามเกี่ยวกับผู้บริหาร อปท. จะต้องถามจากผู้ปฏิบัติงาน และจากสภา อปท. คำถามเกี่ยวกับ

ผู้ปฏิบัติงานจะต้องถามจากผู้บริหาร อปท. และจากสภา อปท. ส่วนคำถามเกี่ยวกับ สภา อปท. จะต้องถามจากผู้บริหาร อปท. และผู้ปฏิบัติงานด้วย อธิบายวิธีการประเมินและจำนวนผู้ประเมินได้ดังนี้

1) วิธีการประเมินระหว่างกลุ่มผู้บริหาร (4 ตำแหน่ง ได้แก่ นายก อปท. รองนายก อปท. เลขา และที่ปรึกษานายก อปท. รวมทั้งสิ้น 4 ราย) ใช้แบบประเมินทั้งสิ้น 148 ชุด ต่อ อปท. โดยประเมินจาก

- ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 25 ราย เป็นผู้ประเมินฝ่ายผู้บริหาร อปท. ทั้ง 4 ราย รวมเป็น 100 ชุดประเมิน

- ฝ่ายสภา อปท. จำนวน 12 ราย เป็นผู้ประเมินฝ่ายผู้บริหาร อปท. ทั้ง 4 ราย รวมเป็น 48 ชุดประเมิน

2) วิธีการประเมินระหว่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน (3 ตำแหน่ง ได้แก่ ปลัด หัวหน้าฝ่าย และเจ้าหน้าที่ รวม 25 ราย) ใช้แบบประเมินทั้งสิ้น 144 ชุด ต่อ อปท. โดยประเมินจาก

- ฝ่ายผู้บริหาร อปท. จำนวน 4 ราย เป็นผู้ประเมินฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน ทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้แบบประเมินคนละ 9 ชุด (ได้แก่ ปลัด 1 ราย หัวหน้าฝ่ายจำนวน 4 ราย และเจ้าหน้าที่ทั้ง 4 ฝ่าย ๆ ละ 1 ราย) รวมเป็น 36 ชุดประเมิน

- ฝ่ายสภา อปท. จำนวน 12 ราย เป็นผู้ประเมินฝ่ายผู้ปฏิบัติงานทั้ง 3 ตำแหน่ง ใช้แบบประเมินคนละ 9 ชุด (ได้แก่ ประเมินปลัด 1 ราย หัวหน้าฝ่ายจำนวน 4 ราย และเจ้าหน้าที่ทั้ง 4 ฝ่าย ๆ ละ 1 ราย) รวมเป็น 108 ชุดประเมิน

3) วิธีการประเมินระหว่างกลุ่มสภา อปท. (3 ตำแหน่ง ได้แก่ ประธานสภา รองประธานสภา และสมาชิกสภา อปท. รวมทั้งสิ้น 12 ราย) ใช้แบบประเมินทั้งสิ้น 148 ชุด ต่อ อปท. โดยประเมินจาก

- ฝ่ายผู้บริหาร อปท. จำนวน 4 ราย เป็นผู้ประเมินฝ่าย สภา อปท. ทั้ง 12 ราย รวมเป็น 48 ชุดประเมิน

- ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 25 ราย เป็นผู้ประเมินฝ่าย สภา อปท. โดย ใช้แบบประเมินคนละ 4 ชุด (ได้แก่ ประเมินประธานสภา อปท. 1 ราย รองประธาน 1 ราย สมาชิก เขต 1 และเขต 2 เขตละ 1 ราย) รวมเป็น 100 ชุดประเมิน

สรุปได้ว่า 1 อปท. ต้องใช้แบบประเมินทั้งสิ้น 440 ชุด ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ทำการเก็บข้อมูลจาก อปท. ทั้งสิ้น 30 อปท. จึงต้องใช้แบบประเมินทั้งหมด 13,200 ชุด

3.3.2.2 ลำดับที่สอง เป็นการประเมินภายในกลุ่มของฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายปฏิบัติงาน และฝ่ายสภา อปท. จำนวน 13 อปท. ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความสนใจในการประเมินการบริหารจัดการองค์กรของตนเองจากการประยุกต์ใช้คุณธรรม

ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มส่วนงาน โดยการประเมินดังกล่าวจะใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงกลุ่ม (Focus group) ด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulate) อธิบายวิธีการประเมินและจำนวนผู้ประเมินได้ดังนี้

1) วิธีการประเมินภายในกลุ่มผู้บริหาร (4 ตำแหน่ง ได้แก่ นายก อบท. รองนายก อบท. เลขา และที่ปรึกษานายก อบท. รวมทั้งสิ้น 4 ราย) ใช้แบบประเมินทั้งสิ้น 12 ชุด โดยประเมินจาก

- นายก อบท. 1 ราย ใช้แบบประเมิน 3 ชุด (ได้แก่ ประเมินรองนายก อบท. 1 ราย ประเมินเลขา 1 ราย และประเมินที่ปรึกษานายก อบท. 1 ราย) รวมเป็น 3 ชุดประเมิน

- รองนายก อบท. 1 ราย ใช้แบบประเมิน 3 ชุด (ได้แก่ ประเมินนายก อบท. 1 ราย ประเมินเลขา 1 ราย และประเมินที่ปรึกษานายก อบท. 1 ราย) รวมเป็น 3 ชุดประเมิน

- เลขานายก อบท. 1 ราย ใช้แบบประเมิน 3 ชุด (ได้แก่ ประเมินนายก อบท. 1 ราย ประเมินรองนายก อบท. 1 ราย และประเมินที่ปรึกษานายก อบท. 1 ราย) รวมเป็น 3 ชุดประเมิน

- ที่ปรึกษานายก อบท. 1 ราย ใช้แบบประเมิน 3 ชุด (ได้แก่ ประเมินนายก อบท. 1 ราย ประเมินรองนายก อบท. 1 ราย และประเมินเลขา 1 ราย) รวมเป็น 3 ชุดประเมิน

2) วิธีการประเมินภายในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน (3 ตำแหน่ง ได้แก่ ปลัด หัวหน้าฝ่าย และเจ้าหน้าที่ รวม 25 ราย) ใช้แบบประเมินทั้งสิ้น 140 ชุด ต่อ อบท. โดยประเมินจาก

- ปลัด 1 ราย ใช้แบบประเมิน 8 ชุด (ได้แก่ ประเมินหัวหน้าฝ่าย 4 ราย และประเมินเจ้าหน้าที่ทั้ง 4 ฝ่าย ๆ ละ 1 ราย) รวมเป็น 8 ชุดประเมิน

- หัวหน้าฝ่าย 4 ราย ใช้แบบประเมินรายละ 8 ชุด (ได้แก่ ประเมินปลัด 1 ราย ประเมินเจ้าหน้าที่ทั้ง 4 ฝ่าย ๆ ละ 1 ราย และประเมินระหว่างหัวหน้าฝ่ายด้วยกันอีกคนละ 3 ราย) รวมเป็น 32 ชุดประเมิน

- เจ้าหน้าที่จำนวน 20 ราย ใช้แบบประเมินรายละ 5 ชุด (ได้แก่ ประเมินปลัด 1 ราย ประเมินหัวหน้าฝ่ายของตนเอง 1 ราย และประเมินสมาชิกที่อยู่ฝ่ายอื่น ๆ อีกคนละ 3 ราย) รวมเป็น 100 ชุดประเมิน

3) วิธีการประเมินภายในกลุ่มสภา อบท. (3 ตำแหน่ง ได้แก่ ประธานสภา อบท. รองประธานสภา อบท. และสมาชิกสภา อบท. รวมทั้งสิ้น 12 ราย) จะใช้แบบประเมินทั้งสิ้น 102 ชุด ต่อ อบท. ซึ่งประเมินจาก

- ประธานสภา อปท. 1 ราย ใช้แบบประเมิน 11 ชุด (ได้แก่ ประเมิน รองประธาน อปท. 1 ราย และสมาชิกสภา อปท. 10 ราย) รวมเป็น 11 ชุดประเมิน
- รองประธานสภา อปท. 1 ราย ใช้แบบประเมิน 11 ชุด (ได้แก่ ประเมินประธานสภา อปท. 1 ราย และสมาชิกสภา อปท. 10 ราย) รวมเป็น 11 ชุดประเมิน
- สมาชิกสภา อปท. 10 ราย ใช้แบบประเมินรายละ 8 ชุด (ได้แก่ ประเมินประธานสภา อปท. 1 ราย ประเมินรองประธานสภา อปท. 1 ราย และสมาชิกสภา อปท. นอกเขตของตนเอง 6 ราย) รวมเป็น 80 ชุดประเมิน

สรุปวิธีการประเมินแบบองค์รวมกับ 3 ฝ่ายในองค์กร อปท. มีจำนวนแบบประเมินทั้งหมดที่ใช้ ดังนี้

ฝ่ายที่ 1 ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ใช้แบบประเมินทั้งสิ้น 160 ชุด ได้แก่	
ถูกประเมินแบบภายในกลุ่ม	จำนวน 12 ชุด
ถูกประเมินระหว่างกลุ่ม โดยฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	จำนวน 100 ชุด
ถูกประเมินระหว่างกลุ่ม โดยฝ่ายสภา อปท.	จำนวน 48 ชุด
ฝ่ายที่ 2 ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน ใช้แบบประเมินทั้งสิ้น 284 ชุด ได้แก่	
ถูกประเมินแบบภายในกลุ่ม	จำนวน 140 ชุด
ถูกประเมินระหว่างกลุ่ม โดยฝ่ายผู้บริหาร อปท.	จำนวน 36 ชุด
ถูกประเมินระหว่างกลุ่ม โดยฝ่ายสภา อปท.	จำนวน 108 ชุด
ฝ่ายที่ 3 ฝ่ายสภา อปท. ใช้แบบประเมินทั้งสิ้น 250 ชุด ได้แก่	
ถูกประเมินแบบภายในกลุ่ม	จำนวน 102 ชุด
ถูกประเมินระหว่างกลุ่ม โดยฝ่ายผู้บริหาร อปท.	จำนวน 48 ชุด
ถูกประเมินระหว่างกลุ่ม โดยฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	จำนวน 100 ชุด

นักวิจัยได้สร้างแบบประเมิน จำนวน 4 ชุด เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์เพื่อวัดระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. ได้แก่ แบบประเมินการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายบริหาร แบบประเมินการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายปฏิบัติงาน และแบบประเมินการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายสภา อปท. แบบประเมินชุดที่ 1 – 3 จะถูกนำมาจัดกลุ่ม (Mapping) ระดับของคุณธรรมในแต่ละด้าน (ข้อสัต์สุจริต อดทนและขยันหมั่นเพียร และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่) ของผู้บริหาร อปท. ผู้ปฏิบัติงาน และ สภา อปท. เป็นอย่างไร เพื่อที่จะนำไปสู่การประเมินในแบบประเมินชุดที่ 4 เพื่อประเมินระดับของการมีส่วนร่วมของ อปท. กับชุมชนในท้องถิ่นที่สะท้อนให้เห็นถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกมิติของทุกกลุ่มในชุมชน อันจะส่งผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงจากการบริหาร

จัดการ อปท. อย่างมีคุณธรรม ทั้งนี้วิธีการประเมินแบบสอบถามชุดที่ 4 ใช้วิธีการประเมินโดยตัวแทนประชาชนในชุมชนซึ่งประกอบด้วยผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มสตรี ผู้นำกลุ่มเยาวชน ผู้นำกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส รวมถึงผู้พิการ ผู้นำกลุ่มอาชีพ ผู้นำกลุ่มอาสาสมัครประจำหมู่บ้านต่าง ๆ เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) อีกทั้งยังมีแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth) ในการสัมภาษณ์ผู้บริหารขององค์กร อปท. ในหัวข้อ “กระบวนการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” เพื่อนำผลที่ได้มาสนับสนุนการวิเคราะห์ผลเชิงปริมาณในลำดับต่อไป

วิธีการเก็บตัวอย่างจะทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการนำไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละ อปท. เป็นจำนวน 66 ราย ต่อ อปท. (ขึ้นอยู่กับสมาชิกขององค์กรแต่ละ อปท.) ประกอบไปด้วยตัวแทนแต่ละฝ่ายในแต่ละ อปท. ดังนี้

ฝ่ายที่ 1 คือ ผู้บริหารของ อปท. ประกอบไปด้วย นายก อปท. รองนายก เลขานุการ และที่ปรึกษานายก อปท. รวมทั้งสิ้น 4 ราย

ฝ่ายที่ 2 คือ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ในองค์กร อปท. ทั้งที่เป็นลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งสิ้นจำนวน 25 ราย

ฝ่ายที่ 3 คือ สภา อปท. ในกรณีขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จะประกอบไปด้วยสมาชิกจำนวนหมู่บ้านละ 2 ราย (ขึ้นอยู่กับจำนวนของแต่ละตำบล) เป็นจำนวนทั้งสิ้น 12 ราย ส่วนกรณีของเทศบาลตำบล (ทต.) ประกอบด้วยสมาชิกทั้ง 2 เขตละ 6 ราย เป็นจำนวนทั้งสิ้น 12 ราย

ฝ่ายที่ 4 คือ ตัวแทนประชาชนในพื้นที่ประกอบไปด้วย ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มสตรี ผู้นำกลุ่มเยาวชน ผู้นำกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส รวมถึงผู้พิการ ผู้นำกลุ่มอาชีพ ผู้นำกลุ่มอาสาสมัครประจำหมู่บ้านต่าง ๆ เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) จำนวน 25 ราย

ตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่างจะมีการให้น้ำหนักของค่าคะแนนการประเมินที่แตกต่างกัน เช่น ในฝ่ายที่ 1 ผู้บริหารของ อปท. นั้น นายก อปท. จะมีค่าคะแนนของการประเมินมากที่สุดเป็นต้น ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะมีการให้น้ำหนักตามหลักเชิงปริมาณโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงกลุ่ม (Focus group) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แบบให้ผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้น้ำหนักกับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ทั้ง 4 ฝ่าย โดยคัดเลือกตัวแทนจากทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายเจ้าหน้าที่ของ อปท. ฝ่ายสภา อปท. และฝ่ายตัวแทนชุมชนเข้าร่วม Focus group ซึ่งตัวแทนเหล่านี้ต้องมีความรู้ความเข้าใจในตัวโครงการวิจัยและมีความสนใจที่จะให้ความคิดเห็นต่อการวิจัยเป็นสำคัญเพื่อให้ได้

ข้อมูลที่สามารถนำไปจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรมประเภทต่าง ๆ ที่แต่ละฝ่ายควรจะต้องปฏิบัติและนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมของ อปท. ให้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งผลของการจัดทำ Focus group แสดงได้ดังตารางที่ 3.4 – 3.8 และระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินแบบองค์รวม ทั้งแบบระหว่างกลุ่มและภายในกลุ่ม แสดงได้ดังตารางที่ 3.9 – 3.11 ดังนี้

ตารางที่ 3.4 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินแยกตามฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร อปท.

ฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร อปท.	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
ฝ่าย 1 คือ ฝ่ายผู้บริหาร (ฝ่ายการเมือง) ได้แก่ ทีมของนายก อปท.	50.00
ฝ่าย 2 คือ ฝ่ายปฏิบัติงาน ได้แก่ ข้าราชการและลูกจ้างองค์กร	35.00
ฝ่าย 3 คือ ฝ่ายสภา อปท. ได้แก่ ตัวแทนของชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง	15.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.5 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินผลของฝ่ายที่ 1 ฝ่ายผู้บริหารขององค์กร อปท.

ตำแหน่งต่าง ๆ ในฝ่ายที่ 1 ฝ่ายผู้บริหาร อปท.	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
นายก อปท.	80.00
รองนายก อปท.	10.00
เลขานายก อปท.	5.00
ที่ปรึกษา อปท.	5.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.6 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินผลของฝ่ายที่ 2 ผู้ปฏิบัติงานขององค์กร อปท.

ตำแหน่งต่าง ๆ ในฝ่ายที่ 2 ผู้ปฏิบัติงาน อปท.	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
ปลัด อปท.	60.00
หัวหน้าส่วน/กอง/ฝ่าย	30.00
เจ้าหน้าที่ (พนักงาน)	10.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.7 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินผลของฝ่ายที่ 3 ฝ่ายสภาขององค์กร อปท.

ตำแหน่งต่าง ๆ ในฝ่ายที่ 3 ฝ่ายสภา อปท.	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
สมาชิกสภา อปท.	80.00
ประธานสภา อปท.	10.00
รองประธานสภา อปท.	10.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.8 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินผลของฝ่ายที่ 4 ผู้แทนประชาชนในพื้นที่

ตำแหน่งต่าง ๆ ในฝ่ายที่ 4	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
ฝ่ายปกครองในพื้นที่ (ผู้นำชุมชน, กรรมการหมู่บ้านและผู้นำกลุ่มฯ)	80.00
สมาชิกกลุ่มสตรีแม่บ้าน สมาชิกผู้สูงอายุ, เด็ก เยาวชน, ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) และอาสาสมัครอื่น ๆ	20.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.9 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินแบบองค์รวมของฝ่ายผู้บริหาร อปท.

ฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร อปท.	วิธีการประเมิน	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
ผู้บริหาร	แบบภายในกลุ่ม	20.00
ผู้ปฏิบัติงาน	แบบระหว่างกลุ่ม	35.00
สภา อปท.	แบบระหว่างกลุ่ม	45.00
รวม		100.00

ตารางที่ 3.10 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินแบบองค์รวมของฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท.

ฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร อปท.	วิธีการประเมิน	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
ผู้บริหาร	แบบระหว่างกลุ่ม	35.00
ผู้ปฏิบัติงาน	แบบภายในกลุ่ม	20.00
สภา อปท.	แบบระหว่างกลุ่ม	45.00
รวม		100.00

ตารางที่ 3.11 ระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินแบบองค์รวมของฝ่ายสภา อปท.

ฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร อปท.	วิธีการประเมิน	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
ผู้บริหาร	แบบระหว่างกลุ่ม	40.00
ผู้ปฏิบัติงาน	แบบระหว่างกลุ่ม	40.00
สภา อปท.	แบบภายในกลุ่ม	20.00
รวม		100.00

ตัวชี้วัดการพัฒนาไปสู่การยกระดับความพอเพียงของการพัฒนาคุณธรรมกับการบริหารจัดการองค์กรของ อปท. สามารถกำหนดตัวชี้วัดของการยกระดับ โดยเริ่มต้นจากการระดมสมองของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 4 ฝ่าย วิธีการคือ คัดเลือกตัวแทนจากทั้ง 4 ฝ่ายอันได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ของ อปท. สภา และตัวแทนชุมชนเข้าร่วม Focus group ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แบบให้ผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้น้ำหนักกับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้ประเด็นตัวชี้วัดในการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ อปท. ควรจะนำไปประยุกต์ใช้ จากนั้นนำมาจัดลำดับความสำคัญว่าตัวชี้วัดซึ่งเป็นการให้น้ำหนักต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในระดัมากที่สุดจนถึงระดับน้อยที่สุด ซึ่งทุกคนต้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมกันตัดสินใจต่อการจัดลำดับความสำคัญเหล่านั้นจนกระทั่งสามารถสรุปเป็นประเด็นของค่าน้ำหนักของการประเมินในแต่ละตัวชี้วัดได้ แสดงดังแบบประเมินชุดที่ 1 – 4 ดังนี้

แบบประเมินชุดที่ 1

ประเมินการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายบริหาร
อปท.

ประกอบไปด้วยสมาชิกได้แก่ นายก อปท. 1 ราย รองนายก อปท. 1 ราย และเลขานุการ
1 ราย และที่ปรึกษานายก อปท. 1 ราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 4 ราย สำหรับการให้คะแนนการประเมิน
ในแต่ละตัวชี้วัดในแต่ละประเด็น สามารถกำหนดได้ ดังนี้

ระดับการประยุกต์ใช้	ร้อยละของการปฏิบัติ	ระดับคะแนน
กรณีที่ไม่มีการปฏิบัติ	ร้อยละ 0.00	0 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด	น้อยกว่าร้อยละ 40 ของการปฏิบัติ	1 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อย	ร้อยละ 40 – 50 ของการปฏิบัติ	2 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับปานกลาง	ร้อยละ 51 – 70 ของการปฏิบัติ	3 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมาก	ร้อยละ 71 – 85 ของการปฏิบัติ	4 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด	มากกว่าร้อยละ 85 ของการปฏิบัติ	5 คะแนน

ประเด็นของคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ฝ่ายบริหารของ อปท.
สามารถปฏิบัติได้จำนวน 3 ประเภท และมีระดับน้ำหนักของคะแนนการประเมินแสดงดังตารางที่
3.12 – 3.14 ดังนี้

ตารางที่ 3.12 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตของฝ่ายบริหาร
อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้

1. ประเภทคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตที่นำไปประยุกต์ใช้	ระดับ น้ำหนักคะแนน (%)
1) ไม่มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง (เช่น การทำธุรกิจกับหน่วยงาน/ บุคคล/ องค์กรอื่น ที่อยู่นอกเหนือบทบาท/ หน้าที่ความรับผิดชอบของ อปท.)	18.00
2) ไม่ทำโครงการหรือกิจกรรมทุกชนิดที่มีผลประโยชน์แอบแฝงหรือเข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น การแจกเบี้ยยังชีพหรือการศึกษาดูงาน โดยไม่มีความจำเป็น ทั้งนี้เพราะในการศึกษาดูงานบางเรื่องมีความจำเป็น	16.00
3) มีนโยบายและการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความซื่อสัตย์สุจริตของคนในองค์กรและคนในชุมชน เช่น การประกาศเกียรติคุณยกย่องบุคคลที่เป็นตัวอย่างที่ดีของการมีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น	14.00
4) พยายามกระจายทรัพยากรให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง (ส่งเสริมความเท่าเทียมและไม่เน้นให้ประชาชนเกิดความโลภ)	13.00
5) ไม่สนับสนุนให้บุคคลหรือองค์กรใดเข้ามาใช้ประโยชน์ในทรัพยากร (สาธารณะ) ภายในชุมชน เพื่อประโยชน์ของผู้บริหาร	12.00
6) ปฏิบัติงานตามภารกิจหรือหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ	10.00
7) มีการปฏิบัติตามพันธะสัญญาและนโยบายหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง	9.00
8) ไม่มีกรณีฟ้องร้องหรือร้องเรียน รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์ผู้บริหารอปท. เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร	8.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.13 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความอดทนและความขยัน
หมั่นเพียรของฝ่ายบริหารที่นำไปประยุกต์ใช้

2. ประเภทคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียร ที่นำไปประยุกต์ใช้	ระดับ น้ำหนักคะแนน (%)
1) มีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารองค์กร	15.00
2) ไม่ขุดหรือเลิกล้มการดำเนินงานกลางคัน แม้ว่าการดำเนินงานนั้นจะ ประสบปัญหาเป็นอย่างมาก ขึ้นอยู่กับว่างานนั้นมีความเป็นไปได้ในการ ปฏิบัติจริงและมีผลดีแก่คนส่วนใหญ่มากน้อยเพียงใด	14.00
3) มีการจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของ ชุมชน	13.00
4) มีการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตลอดจนคำวิจารณ์ของเสียง ส่วนน้อยในที่ประชุม (รายงานการประชุม/ รายงานการจัดทำประชา พิจารณ์)	12.00
5) มีการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน คิดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการ ดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	11.00
6) มุมานะในการทำงาน (วิริยะ)	9.00
7) มีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ชุมชนนอกเหนือจากงานประจำของตนเองให้ดีขึ้น	8.00
8) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่ เห็นด้วยกับการดำเนินงานของ อปท.	7.00
9) มีความขยันในการหาโครงการที่เป็นประ โยชน์กับท้องถิ่น จาก หน่วยงานภายนอกองค์กรมาพัฒนาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง	6.00
10) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองรวมถึงการให้บริการแก่ประชาชนและ ชุมชนในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการอย่างเห็นได้ชัด	5.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.14 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของฝ่ายบริหาร อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้

3. ประเภทคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
1) มีการนำเอาคุณธรรมที่ดีของผู้บริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ สังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้ความรู้) ปิยวาจา (พูดจาดีไม่ก่อให้เกิดปัญหา) อุตถจริยา (ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และสมานัตตา (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายอ่อนน้อมถ่อมตน) ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กร	35.00
2) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งความคิด แรงกาย แรงใจ หรือแม้แต่ปัจจัยของผู้บริหาร	30.00
3) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	15.00
4) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องผู้ปฏิบัติงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	11.00
5) สนับสนุนชุมชนทั้งแนวทางและการปฏิบัติในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	9.00
รวม	100.00

แบบประเมินชุดที่ 2
ประเมินการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายปฏิบัติงาน
อปท.

ประกอบไปด้วยสมาชิก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ในองค์กรของ อปท. ทั้งที่เป็นลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 25 ราย สำหรับการให้คะแนนการประเมินในแต่ละตัวชี้วัดในแต่ละประเด็นสามารถกำหนดได้ ดังนี้

ระดับการประยุกต์ใช้	ร้อยละของการปฏิบัติ	ระดับคะแนน
กรณีที่ไม่มีการปฏิบัติ	ร้อยละ 0.00	0 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด	น้อยกว่าร้อยละ 40 ของการปฏิบัติ	1 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อย	ร้อยละ 40 – 50 ของการปฏิบัติ	2 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับปานกลาง	ร้อยละ 51 – 70 ของการปฏิบัติ	3 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมาก	ร้อยละ 71 – 85 ของการปฏิบัติ	4 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด	มากกว่าร้อยละ 85 ของการปฏิบัติ	5 คะแนน

ประเด็นของคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ฝ่ายปฏิบัติงานของ อปท. สามารถปฏิบัติได้จำนวน 3 ประเภท และมีระดับน้ำหนักของคะแนนการประเมินแสดงดังตารางที่ 3.15 – 3.17 ดังนี้

ตารางที่ 3.15 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตของ
ฝ่ายปฏิบัติงาน อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้

1. ประเภทคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตที่นำไปประยุกต์ใช้ ได้แก่	ระดับ น้ำหนักคะแนน (%)
1) ไม่มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเอง และพวกพ้อง	25.00
2) ใช้วิชาชีพในการบริหารแต่ละฝ่ายของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่ให้นักพร่องต่อวิชาชีพของตนเอง	20.00
3) ปฏิบัติงานเต็มวัน (เต็มเวลา) และปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และ ตั้งใจโดยเต็มกำลังความสามารถ	18.00
4) ประหยัดการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานหรือมีการบริหาร งบประมาณการใช้จ่ายของสำนักงานด้วยความรับผิดชอบต่อประชาชน ผู้เสียภาษีให้ แก่รัฐ	16.00
5) ดำรงชีพและปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฐานะ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่สุรุ่ยสุร่าย	12.00
6) ไม่มีกรณีฟ้องร้องหรือร้องเรียน รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์พนักงาน เกี่ยวกับการทุจริต	9.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.16 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความอดทนและความขยัน
หมั่นเพียรของฝ่ายปฏิบัติงาน อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้

2. ประเภทคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียร ที่นำไปประยุกต์ใช้	ระดับ น้ำหนักคะแนน (%)
1) มีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทั้งภายในและ ภายนอกองค์กร	15.00
2) มีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ชุมชนนอกเหนือจากงานประจำของตนเองอย่างเห็นได้ชัด	13.00
3) มุมานะมุ่งมั่นในการทำงาน รวมถึงมีความกระตือรือร้นและใส่ใจใน การให้บริการ	12.00
4) ไม่ยุติหรือเลิกล้มการดำเนินงานกลางคัน แม้ว่าการดำเนินงานนั้น จะประสบปัญหาเป็นอย่างมาก	11.00
5) ปฏิบัติงานด้วยความละเอียด รอบคอบ	10.00
6) มีการพัฒนาและปรับปรุงตนเองในการดำเนินงานให้ดีขึ้น/ พัฒนา ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อยู่เสมอ	9.00
7) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบ (การให้ความคิดเห็นและ พฤติกรรมส่วนตัวที่ไม่ประทับใจ) ต่อผู้ไม่สนับสนุนการดำเนินงานของ อปท.	8.00
8) มีการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการ ดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง	7.00
9) สามารถรับฟังและเข้าถึงปัญหาของประชาชนได้ดี จนสามารถนำไป ปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหานั้นได้	6.00
10) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	5.00
11) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองรวมถึงการให้บริการแก่ประชาชนและ ชุมชนในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการอย่างสม่ำเสมอ	4.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.17 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของฝ่ายปฏิบัติงาน อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้

3. ประเภทคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
1) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานกับการปฏิบัติงานในองค์กร	30.00
2) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	25.00
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	20.00
4) สนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	13.00
5) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละ ทั้ง ความคิด แรงกาย และแรงใจ หรือแม้แต่ปัจจัยของตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	12.00
รวม	100.00

แบบประเมินชุดที่ 3

ประเมินการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายสภา อปท.

ประกอบไปด้วยสมาชิกสภา อปท. สำหรับการให้คะแนนการประเมินในแต่ละตัวชี้วัดในแต่ละประเด็น กำหนดได้ ดังนี้

ระดับการประยุกต์ใช้	ร้อยละของการปฏิบัติ	ระดับคะแนน
กรณีที่ไม่มีการปฏิบัติ	ร้อยละ 0.00	0 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด	น้อยกว่าร้อยละ 40 ของการปฏิบัติ	1 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อย	ร้อยละ 40 – 50 ของการปฏิบัติ	2 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับปานกลาง	ร้อยละ 51 – 70 ของการปฏิบัติ	3 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมาก	ร้อยละ 71 – 85 ของการปฏิบัติ	4 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด	มากกว่าร้อยละ 85 ของการปฏิบัติ	5 คะแนน

ประเด็นของคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ฝ่ายสภาของ อปท. สามารถปฏิบัติได้จำนวน 3 ประเภท และมีระดับน้ำหนักของคะแนนการประเมินแสดงดังตารางที่ 3.18 – 3.20 ดังนี้

ตารางที่ 3.18 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตของฝ่ายสภา อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้

1. ประเภทคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตที่นำไปประยุกต์ใช้	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
1) ไม่มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง	35.00
2) มีการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือไม่มีอคติส่วนบุคคล	30.00
3) มีการสนับสนุนกิจกรรมของ อปท. ในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชุมชน	20.00
4) ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบความโปร่งใสในการทำงานแต่ละ โครงการของฝ่ายบริหาร	15.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.19 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความอดทนและความขยัน
หมั่นเพียรของฝ่ายสภา อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้

2. ประเภทคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียร ที่นำไปประยุกต์ใช้	ระดับ น้ำหนักคะแนน (%)
1) มีการจัดทำประชาพิจารณ์และประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและ ข้อร้องเรียนของชุมชน	17.00
2) มีการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตลอดจนคำวิจารณ์ของเสียง ส่วนน้อยในที่ประชุม (รายงานการประชุม/ รายงานการจัดทำประชา พิจารณ์) .	16.00
3) มีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคจากเหตุสุดวิสัยที่ทำให้สภา อปท. ต้องอดทน	15.00
4) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่ เห็นด้วยกับการดำเนินงานในการประชุมสภา อปท.	14.00
5) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองรวมถึงการให้บริการแก่ประชาชนและ ชุมชนในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการอย่างเห็นได้ชัด	12.00
6) มีการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการ ดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอและอย่างต่อเนื่อง	10.00
7) มุมนานะในการทำงาน	9.00
8) มีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการ และกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนนอกเหนือจากงานประจำ ของตนเองให้ดีขึ้น	7.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.20 ประเภทและระดับน้ำหนักคะแนนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของฝ่ายสภา
อปท. ที่นำไปประยุกต์ใช้

3. ประเภทคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้	ระดับ น้ำหนักคะแนน (%)
1) มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	50.00
2) เป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน ข้าราชการ และลูกจ้างทุกคน (มีมนุษยสัมพันธ์)	30.00
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการทำงานเป็นทีมของสภา อปท. ในการทำงานในพื้นที่	20.00
รวม	100.00

แบบประเมินชุดที่ 4

ประเมินระดับของการมีส่วนร่วมของ อปท. กับชุมชนในการดำเนินกิจกรรม

โครงการตามแผนพัฒนาชุมชนและโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชน

ประกอบไปด้วย ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มสตรี ผู้นำกลุ่มเยาวชน ผู้นำกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส รวมถึงผู้พิการ ผู้นำกลุ่มอาชีพ ผู้นำกลุ่มอาสาสมัครประจำหมู่บ้านต่าง ๆ เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) จำนวนทั้งสิ้น 25 ราย สำหรับการให้คะแนนการประเมินในแต่ละตัวชี้วัดในแต่ละประเด็น สามารถกำหนดได้ดังนี้

ระดับการประยุกต์ใช้	ร้อยละของการปฏิบัติ	ระดับคะแนน
กรณีที่ไม่มีการปฏิบัติ	ร้อยละ 0.00	0 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด	น้อยกว่าร้อยละ 40 ของการปฏิบัติ	1 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อย	ร้อยละ 40 – 50 ของการปฏิบัติ	2 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับปานกลาง	ร้อยละ 51 – 70 ของการปฏิบัติ	3 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมาก	ร้อยละ 71 – 85 ของการปฏิบัติ	4 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด	มากกว่าร้อยละ 85 ของการปฏิบัติ	5 คะแนน

ประเด็นของการมีส่วนร่วมของ อปท. กับชุมชนในการดำเนินกิจกรรม โครงการตาม แผนพัฒนาชุมชน และ โครงการนอกแผนพัฒนาชุมชน สามารถปฏิบัติได้จำนวน 4 ประเภท และมี ระดับน้ำหนักของคะแนนการประเมิน แสดงดังตารางที่ 3.21 – 3.24 ดังนี้

ตารางที่ 3.21 ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมด้านการวางแผน
โครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและไม่อยู่ในแผนพัฒนาชุมชน

1. ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมด้านการวางแผนโครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและไม่อยู่ในแผนพัฒนาชุมชน	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
1) จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	35.00
2) จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	25.00
3) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	22.00
4) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	18.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.22 ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและไม่อยู่ในแผนพัฒนาชุมชน

2. ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและดำเนินการตามโครงการทั้งที่อยู่ในแผนและไม่อยู่ในแผนพัฒนาฯ	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
1) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการหรือบริหารงาน	35.00
2) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	28.00
3) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	20.00
4) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	10.00
5) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรงหรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	7.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.23 ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์จากการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและไม่อยู่ในแผนพัฒนาชุมชน

3. ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์จากการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและไม่อยู่ในแผนพัฒนาชุมชน	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
1) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรและรับผลประโยชน์	50.00
2) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	30.00
3) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดสรรและรับผลประโยชน์ต่าง ๆ	20.00
รวม	100.00

ตารางที่ 3.24 ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและนอกแผนพัฒนาชุมชน

4. ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและนอกแผนพัฒนาชุมชน	ระดับน้ำหนักคะแนน (%)
1) จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	30.00
2) จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	20.00
3) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงติดตาม และประเมินผลติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	15.00
4) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	12.00

ตารางที่ 3.24 ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมในการติดตาม และ
ประเมินผลโครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและนอกแผนพัฒนาชุมชน (ต่อ)

4. ประเด็นและระดับน้ำหนักคะแนนของการมีส่วนร่วมในการติดตาม และ ประเมินผลโครงการต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในแผนและนอกแผนพัฒนาชุมชน	ระดับ น้ำหนักคะแนน (%)
5) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของ ปัญหาติดตาม และประเมินผล โครงการต่าง ๆ	10.00
6) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	8.00
7) สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านโครงการที่มี ผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	5.00
รวม	100.00

ในส่วนของการประเมินความอยู่ดีมีสุขของชุมชนในท้องถิ่นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง นักวิจัยได้ทำการประเมินจากกลุ่มแกนนำชุมชนและประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีการประชุมแบบ Focus group ในประเด็นของการบริหารจัดการองค์กร อปท. อย่างมีคุณธรรมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง มีผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนในท้องถิ่นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องใดบ้าง และถ้าส่งผลจริง การบริหารจัดการดังกล่าวส่งผลมากน้อยในระดับใด ผลของการประชุมระหว่างตัวแทนประชาชนในพื้นที่ประกอบไปด้วย ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มสตรี ผู้นำกลุ่มเยาวชน ผู้นำกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส รวมถึงผู้พิการ ผู้นำกลุ่มอาชีพ ผู้นำกลุ่มอาสาสมัครประจำหมู่บ้านต่าง ๆ เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) สรุปได้ประเด็นหลักของการบริหารจัดการ อปท. อย่างมีคุณธรรมที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 7 ประเด็น โดยประเด็นที่ 1) – 3) นั้น เป็นสิ่งที่ประชาชนสามารถประพจน์และปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาคนอื่นมากนัก มีรายละเอียดดังนี้

(1) ความอยู่ดีมีสุขจากความพอเพียงของรายได้ที่เพียงพอต่อรายจ่ายของครัวเรือนประกอบไปด้วย การมีงานทำ มีอาชีพและมีอาชีพที่ดี อาชีพมีความมั่นคง (มีหลักแหล่ง) มีรายได้พอใช้พอจ่าย (ไม่เดือดร้อนมากนัก) และมีความไม่ฟุ้งเฟ้อ

(2) ความอยู่ดีมีสุขจากทรัพย์สินที่มีอยู่ อันได้แก่ การมีที่ทำกิน ซึ่งต้องเป็นดินดี น้ำดี สิ่งแวดล้อมดี ไม่เป็นมลพิษ หรือมลภาวะ นอกจากนี้ยังรวมถึงเงินออมของครัวเรือน หรือการไม่เป็นหนี้มากนัก (มีหนี้พอที่จะชำระได้) เป็นต้น

(3) ความอยู่ดีมีสุขจากการที่มีสุขภาพที่ดี อันได้แก่ สามารถนอนหลับได้อย่างเต็มอิ่ม มีความสุขสบายพอประมาณ มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ เป็นต้น

สำหรับประเด็นที่ 4) – 7) นั้นจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนและ อบต. จะส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของชุมชนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการมีผู้นำที่ดี (หมายถึงมีคุณธรรมที่ดีด้วย) ซึ่งหมายถึง ผู้นำระดับ อบต. คือ นายก อบต. ด้วย มีรายละเอียดดังนี้

(4) ความอยู่ดีมีสุขจากการได้รับสาธารณูปโภคครบและดี มีคุณภาพ ได้แก่ น้ำประปา ไฟฟ้าบ้าน และไฟฟ้าตามถนน (ไฟกิ่ง) การกำจัดขยะมูลฝอย และพาหนะนำโรคต่าง ๆ เช่น ยุงลาย รวมถึงสุขอนามัยของประชาชน

(5) ความอยู่ดีมีสุขจากการที่อยู่ในชุมชนที่ดี ได้แก่ การมีเพื่อนบ้านที่ดี มีวัฒนธรรมที่ดี ชุมชนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กัน ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน มีความสามัคคี มีความซื่อสัตย์ต่อกัน ไม่ขัดแย้งกัน อยู่แบบชุมชนท้องถิ่นที่ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก รวมถึงการมีผู้นำชุมชนที่ดี ซึ่งจะทำให้ลูกบ้านมีความรู้สึกอยู่ดีมีสุขมากขึ้น

(6) ความอยู่ดีมีสุขจากความปลอดภัยในชุมชนที่ตนเองอยู่อาศัย ได้แก่ ความปลอดภัยจาก ขโมย ไม่มีอาชญากรรม รวมถึงไม่มียาเสพติด และการพนัน เป็นต้น

(7) ความอยู่ดีมีสุขจากการได้รับการดูแลและสนับสนุนจากหน่วยงานในท้องถิ่น ได้แก่ อบต. หรือเทศบาลตำบล ที่ได้ให้การสนับสนุน ให้ความดูแล เอาใจใส่ หรือช่วยเหลือในยามฉุกเฉิน เช่น การดูแลบุตรหลานให้เข้าเรียนในศูนย์เด็กเล็กของ อบต. การเอาใจใส่ผู้สูงอายุหรือผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาสที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ให้มีอาชีพ มีรายได้ หรือมีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแก่กลุ่มคนเหล่านี้ มีการให้กำลังใจ นอกจากนี้ยังรวมถึงการช่วยเหลือในภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ หรือ ความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นกะทันหัน ทาง อบต. จะมีรถบรรเทาสาธารณภัยเข้าไปช่วยเหลือชาวบ้านได้ ทันทีทั้งที่ เป็นต้น

ดังนั้นการศึกษาของนักวิจัยจึงได้ทำการประเมินการบริหารจัดการองค์กร อบต. ของนายก อบต. ที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมประเมินว่า นายก อบต. ของตนเองมีคุณธรรมมากน้อยเพียงใด และมีความสอดคล้องกับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในท้องถิ่นนั้นหรือไม่ นอกจากนี้ยังได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth) เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารขององค์กร อบต. ซึ่งเป็นผู้ที่กำหนดทิศทางของนโยบายการส่งเสริมและยกระดับคุณธรรมในองค์กร อบต. ในประเด็นของ “กระบวนการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ประกอบไปด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

(1) บริบทของผู้บริหาร

(1.1) อายุ สถานภาพ (โสด ฯลฯ) และสุขภาพร่างกาย (ความแข็งแรง ฯลฯ)

(1.2) ระดับการศึกษา ประสบการณ์ส่วนตัว และประวัติการศึกษา

(1.3) สถานะทางเศรษฐกิจ (อาชีพ และรายได้)

(1.4) สถานะทางสังคม และครอบครัว (บุตร ภรรยา ภูมิฐานะ และการย้ายที่อยู่ ฯลฯ)

(1.5) การดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร (ประวัติการทำงาน)

(2) คุณธรรมที่ผู้บริหารใช้ในการบริหารจัดการองค์กร ได้แก่

(2.1) ครอบครัวมีส่วนปลูกฝังคุณธรรมอย่างไรบ้าง ทั้งตัวท่านเอง และคนในชุมชน

(2.2) แนวคิดด้านคุณธรรมในการบริหารจัดการของนายกฯ เป็นอย่างไร

- ท่านใช้คุณธรรมใดในการบริหารจัดการภายในองค์กรของท่าน

- ท่านคิดว่าคุณธรรมใดสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กรได้ง่ายที่สุด ได้เหมาะสมที่สุด และสามารถครองใจคนได้มากที่สุด และตรงกับข้อ (2.1) ที่ท่านได้ปฏิบัติหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ท่านเข้าใจว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” หมายความว่าอย่างไร และท่านมีการนำเอาแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรหรือไม่ อย่างไร

- ท่านคิดว่าจะมีวิธีการที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรมได้หรือไม่ (การลดการครอบงำจากการเมืองระดับชาติ) ถ้าหากทำได้จะทำได้ด้วยวิธีการอย่างไร

- ท่านนำเอาคุณธรรมใดไปใช้ในการบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งเห็นผลเป็นเชิงรูปธรรมได้ชัดเจนและทำได้ด้วยวิธีการใด

- ท่านคิดว่าคุณธรรมด้านใดที่ท่านยังไม่สามารถนำมาปฏิบัติเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ อปท. ได้ เพราะเหตุใด และท่านยังมีความต้องการที่จะนำเอาคุณธรรมดังกล่าวมาปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร

(3) วิธีการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมแก่บุคลากรในด้านใดบ้าง

(3.1) การฝึกอบรมสัมมนาคุณธรรม จริยธรรม

(3.2) การพัฒนาตนเองด้านคุณธรรม จริยธรรม

(3.3) การจัดกิจกรรมทางศาสนา

(3.4) การมีจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือกันในองค์กรและในสังคม

(3.5) กิจกรรมทางคุณธรรมอื่น ๆ (ระบุ)

(4) ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในการบริหารจัดการ อปท. และแนวทางแก้ไข

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ นักวิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบ สอบถามที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 30 อปท. โดยแบ่งลำดับการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผลการวิจัยได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง ใช้วิธีประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนาด้วยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ อภิปรายผลโดยใช้ตารางเป็นส่วนประกอบ

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันในแต่ละฝ่าย ในองค์กรของ อปท. อันได้แก่ ค่าคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายบริหาร อปท. ค่าคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายปฏิบัติงาน และค่าคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายสภา อปท. โดยใช้วิธีประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อภิปรายผลโดยใช้ตารางเป็นส่วนประกอบ กำหนดการให้คะแนนคำตอบของผลการประเมินดังนี้

ระดับการประยุกต์ใช้	ร้อยละของการปฏิบัติ	ระดับคะแนน
กรณีที่ไม่มีการปฏิบัติ	ร้อยละ 0.00	0 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด	น้อยกว่าร้อยละ 40 ของการปฏิบัติ	1 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อย	ร้อยละ 40 – 50 ของการปฏิบัติ	2 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับปานกลาง	ร้อยละ 51 – 70 ของการปฏิบัติ	3 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมาก	ร้อยละ 71 – 85 ของการปฏิบัติ	4 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด	มากกว่าร้อยละ 85 ของการปฏิบัติ	5 คะแนน

ขั้นตอนที่ 3 การจัดกลุ่มตัวอย่างทั้ง 30 อปท. ให้อยู่ในระดับของความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการบริหารจัดการขององค์กร อปท. ตามระดับของการพัฒนา โดยนักวิจัยใช้วิธีการทางสถิติอย่างง่าย คือ ค่าร้อยละ แล้วนำมาแบ่งเกณฑ์คะแนนเพื่อความเหมาะสมในการจัดระดับการพัฒนาสู่ความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. จากการประเมิน อปท. จำนวน 30 แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ นักวิจัยสรุปผลการประเมินระดับคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละฝ่ายขององค์กรต่อระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กรทั้ง 3 ฝ่าย

การให้ค่าน้ำหนักของการบริหารองค์กรนั้นจะเห็นได้จากการประชุม Focus group โดยผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังตารางที่ 3.4 ซึ่งกำหนดให้แต่ละฝ่ายมีน้ำหนักคะแนนในการประเมินแยกตามฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร อปท. ดังนี้

ฝ่ายที่ 1 คือ ฝ่ายผู้บริหาร มีระดับน้ำหนักคะแนน 50%

ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายปฏิบัติงาน มีระดับน้ำหนักคะแนน 35%

ฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภา อปท. มีระดับน้ำหนักคะแนน 15%

การประเมินระดับคุณธรรมในองค์กร อปท. โดยการถ่วงน้ำหนักในแต่ละฝ่ายข้างต้น นักวิจัยจะได้ค่าคะแนนของการประเมินระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 30 อปท. และแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับองค์กรได้ จากนั้นทำการจัดกลุ่มโดยพิจารณาาร่วมด้วยความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหาร ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตกับผลที่พึงปรารถยานั้น ๆ ที่จะตามมาเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุดแสดงให้เห็นถึงระดับของคุณธรรมของฝ่ายบริหารที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของการบริหารจัดการองค์กรตามแนวทางคุณธรรมของเศรษฐกิจพอเพียงด้านอื่น ๆ ตามมาและมีกระบวนการสร้างคุณธรรมเหล่านั้นได้อย่างไร ความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถอธิบายและแยกเป็นตามลักษณะของความสัมพันธ์ของบุคคลกรในแต่ละฝ่ายในองค์กร อปท. โดยการจัดลำดับของการพัฒนาความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กร ได้แก่ ระดับของการเข้าถึง ระดับของการเข้าใจ ระดับของการเข้าช่วย และระดับของการไม่เข้าช่วย ได้ดังนี้

คะแนนร้อยละ 85.01 – 100.00 จัดอยู่ในระดับที่มีโอกาสมากที่สุดในการพัฒนาสู่ระดับของการเข้าถึงความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง

คะแนนร้อยละ 70.01 – 85.00 จัดอยู่ในระดับการพัฒนาเข้าสู่ระดับของการเข้าใจความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง

คะแนนร้อยละ 50.01 – 70.00 จัดอยู่ในระดับการพัฒนาเข้าสู่ระดับของการเข้าช่วยความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง

หากมีค่าคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 แสดงว่า อปท. เหล่านั้นจัดอยู่ในกลุ่มของความไม่เข้าช่วยความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง

จากนั้นนำมาเขียนมาจัดระดับของการพัฒนาความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง อาศัยเกณฑ์การวัดระดับของการพัฒนาคุณธรรมดังนี้

ระดับของการเข้าถึงคุณธรรมของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ระดับของการพัฒนาระดับที่ 1 (พิจารณาได้ดังกรณีที่ 1 – 2)

ระดับของการเข้าใจคุณธรรมของเศรษฐกิจพอเพียง คือระดับของการพัฒนาระดับที่ 2 (พิจารณาได้ดังกรณีที่ 3 – 10)

ระดับของการเข้าข่ายคุณธรรมของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ระดับของการพัฒนาระดับที่ 3 (พิจารณาได้ดังกรณีที่ 11 – 21)

ระดับของการไม่เข้าข่ายคุณธรรมของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ระดับของการพัฒนาระดับที่ 4 (พิจารณาได้ดังกรณีที่ 22 – 30)

ขั้นตอนที่ 4 ทำการประเมินแบบองค์รวม คือ ประเมินระหว่างกลุ่ม และประเมินภายในกลุ่มของฝ่ายต่าง ๆ ในการบริหารจัดการองค์กรของ อปท. โดยการสุ่มตัวอย่างจาก อปท. ซึ่งแสดงระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการองค์กร อปท. จำนวน 30 อปท. สามารถแบ่งระดับของความพอเพียงได้ 4 ระดับ ได้แก่ ระดับความพอเพียงของความเข้าถึงคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับความพอเพียงของความเข้าใจคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับความพอเพียงของความเข้าข่ายคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระดับความพอเพียงของความไม่เข้าข่ายคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักวิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการประเมินระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมในระดับที่ลดลงไปโดยการใช้วิธีการประเมินแบบองค์รวมของฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร ฝ่ายปฏิบัติงาน และฝ่ายสภา อปท. ซึ่งมี อปท. ที่มีความสนใจและสมัครใจในการวิจัย

ขั้นตอนนี้จะทำการประเมินการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนร่วมด้วย จึงทำให้ทราบถึงค่าคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายบริหาร อปท. ค่าคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายปฏิบัติงาน ค่าคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายสภา อปท. รวมถึงค่าคะแนนของระดับการมีส่วนร่วมระหว่าง อปท. กับภาคประชาชน โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติอย่างง่าย ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของ อปท. กับชุมชนในการดำเนินกิจกรรม โครงการตามแผนและนอกแผนชุมชนที่สะท้อนถึงความอยู่ดีมีสุขของชุมชนในท้องถิ่นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อภิปรายผลในเชิงพรรณนาโดยใช้ตารางเป็นส่วนประกอบ การอธิบายคำตอบดังกล่าว ซึ่งได้จากการประชุม Focus group ในประเด็นของการบริหารจัดการองค์กร อปท. อย่างมีคุณธรรมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง มีผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนในท้องถิ่นตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องใดบ้าง และถ้าส่งผลจริง การบริหารจัดการดังกล่าวส่งผลมากน้อยในระดับใด ดังเกณฑ์ระดับการประยุกต์ใช้ ดังนี้

ระดับการประยุกต์ใช้	ร้อยละของการปฏิบัติ	ระดับคะแนน
กรณีที่ไม่มีการปฏิบัติ	ร้อยละ 0.00	0 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด	น้อยกว่าร้อยละ 40 ของการปฏิบัติ	1 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับน้อย	ร้อยละ 40 – 50 ของการปฏิบัติ	2 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับปานกลาง	ร้อยละ 51 – 70 ของการปฏิบัติ	3 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมาก	ร้อยละ 71 – 85 ของการปฏิบัติ	4 คะแนน
มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด	มากกว่าร้อยละ 85 ของการปฏิบัติ	5 คะแนน

จากนั้นหาค่าเฉลี่ยของคำตอบจากผลการประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) 85.00 – 100.00	หมายถึง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) 70.00 – 84.99	หมายถึง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) 50.00 – 69.99	หมายถึง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) 40.00 – 49.99	หมายถึง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ) น้อยกว่า 40.00	หมายถึง ให้ความสำคัญอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ค่าการประเมินจะทำการถ่วงน้ำหนักด้วยประเภทของผู้ให้คะแนนประเมินดังตารางที่ 3.4 – 3.8 และถ่วงน้ำหนักด้วยระดับน้ำหนักคะแนนในการประเมินแบบองค์รวม ทั้งแบบระหว่างกลุ่ม และภายในกลุ่ม แสดงได้ดังตารางที่ 3.9 – 3.11

นักวิจัยได้ศึกษากระบวนการหรือวิธีการในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ทั้ง 13 แห่ง ให้เพิ่มสูงขึ้น โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัย ได้แก่ บุคลากรขององค์กร อปท. ทั้ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. และฝ่ายสภา อปท. ให้ตระหนักถึงสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กรของตน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดความพร้อมที่จะเข้าสู่กระบวนการวางแผน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการวิเคราะห์หาแนวทางในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน ซึ่งเป็นการให้ผู้เข้าร่วมพิจารณาจุดอ่อนและจุดแข็ง จากการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่าย โดยพิจารณาว่าอะไรบ้างที่ตนเองทำได้ดีและทำได้ไม่ดี เป็นจุดอ่อนและความสามารถของตนเองอย่างแท้จริง

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงผลของการศึกษาจุดอ่อนของการยกระดับคุณธรรมในแต่ละฝ่ายขององค์กรกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ภายนอกองค์กร กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วม

คาดการณ์สถานการณ์ภายนอก อปท. ว่าจะกระทบต่อการแก้ไขจุดอ่อนของการพัฒนาได้อย่างไร
อะไรจะเป็นโอกาสและอุปสรรคของการพัฒนาคุณธรรมของแต่ละฝ่าย

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนการสร้างกลยุทธ์ทางเลือกให้กับ อปท. ในการยกระดับคุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กรให้สูงขึ้น โดยกลยุทธ์ที่เลือกต้องบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร กระทำในขอบเขตของจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคขององค์กร โดยใช้วิธีการ SWOT matrix เป็นเครื่องมือในการสร้างกลยุทธ์ทางเลือก

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงและประเมินกลยุทธ์ทางเลือก โดยนักวิจัยได้วัดกระบวนการเสริมความรู้หรือข้อมูลให้กับผู้เข้าร่วมในแต่ละฝ่ายขององค์กร ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากคณะทำงานของสำนักงานส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ร่วมกับ ศ.นพ. ประเวศ วะสี เป็นวิทยากรในการขยายความคิดและมุมมองที่กว้างขึ้นกับผู้เข้าร่วม จากนั้นทำการปรับปรุงและประเมินกลยุทธ์ทางเลือกอีกครั้ง ก่อนพิจารณาสรุปแผนงานกลยุทธ์การขับเคลื่อนการบริหารจัดการองค์กรด้วยคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้วยวิธีการหรือกระบวนการในการยกระดับคุณธรรมของ อปท. ทั้ง 13 แห่ง ข้างต้นสามารถนำมาสรุปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมของ อปท. จังหวัดเชียงใหม่ในแต่ละประเภทของการพัฒนาคุณธรรมในระดับต่าง ๆ ร่วมกับผลการวิเคราะห์การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นและผลประเมินความอยู่ดีมีสุขจากการทำงานร่วมกันระหว่างชุมชนกับ อปท. ที่มีการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้นผลการศึกษาตามกรอบแนวคิดของการวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถนำเสนอผลการวิจัยและอธิบายได้ถึงระดับของคุณธรรมความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการองค์กรของ อปท. ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ส่งผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อันจะเป็นการสะท้อนถึงการกระจายอำนาจสู่ความเป็นประชาธิปไตยจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกกิจกรรมของชุมชนอย่างแท้จริง และทำให้ความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองดีขึ้นหรือไม่อย่างไร และบริบทของชุมชนแห่งนั้นเป็นอย่างไรผลการวิจัยแสดงได้ดังเนื้อหาในบทที่ 4 และบทที่ 5

บทที่ 4

บริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จังหวัดเชียงใหม่” นักวิจัยสามารถอธิบายบริบทของ อปท. ตัวอย่าง ที่มีความประสงค์ทำการประเมินระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมในระดับลึกลงไป โดยใช้วิธีการประเมินแบบองค์รวมของฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. และฝ่ายสภา อปท. โดยมี อปท. ที่มีความสนใจและสมัครใจในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 13 อปท. ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอหางดง องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง องค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง องค์การบริหารส่วนตำบลกุดช้าง อำเภอแม่แตง องค์การบริหารส่วนตำบลขุขะ อำเภอสันป่าตอง องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม เทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง เทศบาลตำบลแม่คือ อำเภอคอยสะเกิด, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่อาว องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอคอยสะเกิด และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปง อำเภอหางดง ประกอบด้วยรายละเอียดของบริบท ได้แก่ ลักษณะของที่ตั้ง เขตการปกครอง บริบทด้านประชากร สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมประจำตำบล นอกจากนี้ยังได้อธิบายบริบทของ อปท. แต่ละแห่งในประเด็นของการบริหารจัดการองค์กร ได้แก่ โครงสร้างการบริหาร วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประจำตำบล รวมถึงบริบทของผู้บริหารองค์กร กับการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรม มีรายละเอียดดังนี้

4.1 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

4.1.1 ลักษณะที่ตั้ง

สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) บ้านกลาง ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 บ้านใหม่สามหลัง ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีอาณาเขตทางทิศเหนือติดต่อกับ อบต. ขุขะ ทิศใต้ติดต่อกับ อบต. ท่าวังพร้าว ทิศตะวันออกติดต่อกับ อบต. แม่ก้ำ และทิศตะวันตกติดต่อกับ อบต. หุ่นสะโดก มีเนื้อที่ 8.5 ตารางกิโลเมตร (จำนวน 5,333 ไร่) โดยภูมิประเทศทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม

เหมาะกับการเกษตร มีหมู่บ้าน 5 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 4,010 คน แยกเป็นชาย 1,896 คน หญิง 2,114 คน

4.1.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือ การทำนา ทำสวน ปลูกพืชไร่ พืชสวนที่ปลูกมาก คือ ลำไย นอกจากนี้จะมีการเพาะปลูกพืชผักสวนครัว เช่น กระเทียม ถั่วเหลือง เป็นต้น ส่วนอาชีพรอง คือ การรับจ้าง และทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม กลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน เกษตรและสตรีสหกรณ์บ้านสันก้อเก็ด หมู่ที่ 10 เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนระดับประเทศ เน้นการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น กล้วยอบเนย ข้าวแต่น ผลไม้ดอง ลำไยอบแห้ง เป็นต้น มีการจัดตั้งโรงงานน้ำดื่มเพื่อชุมชนหลายแห่ง ผลิตน้ำดื่มสำหรับขายให้สมาชิกในหมู่บ้านในราคาถูก กลุ่มเกษตรกรทุกหมู่บ้าน รวมกลุ่มกันจัดทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้ในชุมชน นอกจากนี้มีการรวมกลุ่มอาชีพรายย่อยอื่น ๆ เช่น กลุ่มทำสวนลำไย กลุ่มผู้เลี้ยงผึ้ง กลุ่มจัดทำอาหารปลาสำเร็จรูป กลุ่มทำกระดาศา กลุ่มผลิตปุ๋ย เป็นต้น

4.1.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

ส่วนใหญ่ประชากรเป็นคนพื้นเมืองล้านนาและคนของสิบสองปันนา นับถือศาสนาพุทธ มีวัด / สำนักสงฆ์ 6 แห่ง มีโบสถ์ 1 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง และมีมวลชนจัดตั้งกลุ่มอาสา คือ ลูกเสือชาวบ้าน 70 คน ไทยอาสาป้องกัน 80 คน อปพร.อบต. บ้านกลาง 61 คน

4.1.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรก คือ ฝ่ายผู้บริหาร อบต. โดยมี นายเทียมทัน ปัญญา เป็นนายก อบต.บ้านกลาง ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อบต. มีจำนวนทั้งหมด 30 คน ประกอบด้วย สำนักปลัด 11 คน ส่วนการคลัง 5 คน ส่วนการศึกษา 10 คน และส่วนโยธา 4 คน และ ฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภาอบต. มีสมาชิก อบต. ทั้งหมด จำนวน 10 คน ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม และยุทธศาสตร์การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี มีการกำหนดพันธกิจ คือ การบำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน ทำสังคมให้น่าอยู่ ลดปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในชุมชนยึดหลักประชาธิปไตยเน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

4.1.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กร อปท. มีคุณธรรม

นายเทียมทัน ปัญญา นายก อบต.บ้านกลาง เป็นคนในตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อาชีพเสริมของนายก อบต. คือ ทำการเกษตร ปลูกข้าว มีสวนลำไย และมีฟาร์มเห็ด ได้รับเลือกตั้งเป็นนายก อบต. 3 วาระซ้อนได้รับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตามวัฒนธรรมของชาวยอง ที่ให้ความรักและความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์

ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การทำงานบริหารใน อบต. อาศัยความเมตตาและเอื้ออาทร เพื่อแผ่ไปยังคนรอบข้างอย่างชัดเจน สำหรับการบริหารจัดการในองค์กรได้ยึดหลักคุณธรรมสังคหวัด 4 เน้นการปฏิบัติเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังยึดหลักความอดทนและอดกลั้น ในการทำงานมานะในการที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนให้ดีขึ้น แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนโดยยึดหลักประชาธิปไตย เน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทั้งฝ่ายผู้บริหารและและฝ่ายอื่น ๆ มีการทำประชาพิจารณ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดทำรายงานการประชุมชี้แจงให้แก่ประชาคมตำบล มีการสรุปลำดับความสำคัญของปัญหาในการประชุมประชาคมที่ผ่านมาเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง

4.2 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่

4.2.1 ลักษณะที่ตั้ง

อบต. แม่ท่าช้าง ตั้งอยู่เลขที่ 111 หมู่ที่ 1 ตำบลหางดง อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่ มีเนื้อที่ประมาณ 4.056 ตารางกิโลเมตร หรือจำนวนประมาณ 2,535.00 ไร่ ทิศเหนือติดต่อบ้านแหวน และ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอลำดอง ทิศตะวันออก ติดต่อ เทศบาลตำบลหางดง และ ตำบลหนองแก้ว อำเภอลำดองทิศใต้ ติดต่อ ตำบลหารแก้ว อำเภอลำดอง ทิศตะวันตกติดต่อกับน้ำแพร่ อำเภอลำดอง แบ่งการปกครองออกเป็น 6 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 3,055 คน แยกเป็นชาย 1,486 คน หญิง 1,569 คน ส่วนใหญ่เป็นคนนอกพื้นที่เข้ามาอยู่อาศัยกันมากขึ้น มีบ้านจัดสรรเป็นจำนวนมาก

4.2.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่ อบต. ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การปลูกข้าวนาปีและข้าวนาปรัง รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ และอื่น ๆ ส่วนโรงงานอุตสาหกรรมมี 4 แห่ง โรงสีข้าว 1 แห่ง ปั่นน้ำมันและก๊าซ 1 แห่ง ร้านค้า 108 แห่ง อู่ซ่อมรถ 7 แห่ง หอพัก 16 แห่ง

4.2.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

ส่วนการศึกษามีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต. หางดง จำนวน 1 ศูนย์ โรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 1 ศูนย์ สถาบันและองค์การทางศาสนา วัด/สำนักสงฆ์ จำนวน 2 แห่ง ศาลเจ้า จำนวน 7 แห่ง โบราณสถาน จำนวน 1 แห่ง

4.2.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรก คือ ฝ่ายผู้บริหาร อบต. โดยมีนายทรัพย์สินทวี คำมาเป็นนายก อบต. แม่ท่าช้าง ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อบต. ประกอบด้วย สำนักปลัด 8 คน ส่วน

การคลัง 4 คน ส่วนการศึกษา 2 คน และส่วนโยธา 2 คน ฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภา อบต. มีทั้งหมดจำนวน 12 คน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารและจัดการองค์กร ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านคมนาคมและสาธารณูปโภค ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีพันธกิจ คือ เน้นการบริการประชาชนเป็นที่ตั้งและการบริหารองค์กรด้วยความโปร่งใสเป็นนัย

4.2.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรม

นายทรัพย์ทวี คำมา นายก อบต. แม่ท่าช้าง สำเร็จการศึกษาทางด้านนิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ประกอบอาชีพทนายความ ภูมิสำเนาเป็นคนดำนน้ำแพร์ เคยเป็นสมาชิกสภา อบต. 4 ปี พยายามพัฒนาท้องถิ่นโดยการหาสิ่งที่ดีมาใช้กับชุมชน ครอบครัวมีส่วนปลูกฝังคุณธรรมเป็นอย่างมาก พ่อแม่อบรมให้เป็นคนดีมีความซื่อสัตย์ หลักคุณธรรมที่สำคัญที่นำมาใช้กับการทำงานคือ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ทำดีได้ดี สิ่งแรกที่ยึดปฏิบัติ คือความซื่อสัตย์ โดยมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อผู้อื่น คุณธรรมที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรได้ง่ายที่สุด ได้เหมาะสมที่สุด และสามารถครองใจคนได้มากที่สุด คือ หลักในการทำงานเพื่อครองใจคนคือความเมตตากรุณา ทำตัวแบบพี่และน้องในการที่จะให้คำแนะนำปรึกษา ทำให้ได้รับความไว้วางใจจากลูกน้อง และเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างชุมชน

4.3 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร์ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

4.3.1 ลักษณะที่ตั้ง

สำนักงาน อบต. น้ำแพร์ ตั้งอยู่เลขที่ 123 หมู่ที่ 1 ตำบลน้ำแพร์ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศเหนือจรดบ้านไร่ ตำบลบ้านแหวน อำเภอหางดง ทิศใต้จรดบ้านจำปาลาว และบ้านป่าตึงใต้ ตำบลสันกลาง อำเภอสันป่าตอง ทิศตะวันออกจรดบ้านกองและบ้านโรงวัว ตำบลหางดง อำเภอหางดง ทิศตะวันตกจรดบ้านแม่ขนิลเหนือ ตำบลบ้านปง อำเภอหางดง และอำเภอสะเมิง มีจำนวนประชากร 11 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 2,510 ครัวเรือน มีเนื้อที่ประมาณ 80.55 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 50,340.75 ไร่ มีประชากรทั้งสิ้น 6,154 คน แยกเป็นประชากรชายจำนวน 3,077 คน ประชากรหญิงจำนวน 3,077 คน

4.3.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการเกษตร ปลูกข้าวและถั่วเหลืองและสวนลำไย บางส่วนที่มีอาชีพรับจ้างในเมือง มีปั๊มน้ำมันและก๊าซ 6 แห่ง มีโรงงานอุตสาหกรรม 31 แห่ง และโรงสี 3 แห่ง มีบ้านจัดสรรเป็นจำนวนมากและมีคนต่างพื้นที่ได้เข้ามาอยู่อาศัยมากขึ้น

4.3.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

ส่วนของการศึกษามีโรงเรียนอนุบาล 1 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง และที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน / ห้องสมุดประชาชน 11 แห่ง ในส่วนของสถาบันและองค์กรทางศาสนา มีวัด/สำนักสงฆ์ 9 แห่ง และมีศาลเจ้า 2 แห่ง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

4.3.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรก คือ ฝ่ายผู้บริหาร อบต. โดยมี นายอนุชา ธิบเร่ง เป็นนายกอบต. น้ำแพร่ ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อบต. มีทั้งหมดจำนวน 27 คนประกอบด้วย สำนักปลัด 11 คน ส่วนการคลัง 6 คน ส่วนการศึกษา 5 คนและส่วนโยธา 5 คน และฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภา อบต. มีสมาชิกทั้งหมดจำนวน 22 คน ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การพัฒนาด้านความปลอดภัยในชีวิต ปัญหาความยากจน ปัญหาสุขภาพจิต และด้านสาธารณสุข การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การบริหารจัดการ และการรับรู้ข่าวสารของประชาชน มีการกำหนดพันธกิจในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืน ให้เป็นเมืองน่าอยู่พร้อมต่อการท่องเที่ยว ชุมชนมีความสุขและพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น

4.3.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กร อย่างมีคุณธรรม

นายอนุชา ธิบเร่ง นายก อบต.น้ำแพร่ สำเร็จการศึกษา ปกศ. จากวิทยาลัยพลศึกษาเชียงใหม่ เมื่อสำเร็จการศึกษาได้เปิดกิจการร้านขายของชำและทำงานร่วมกับชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาในพื้นที่ ภูมิลำเนาเป็นคนตำบลน้ำแพร่โดยกำเนิด ต่อมาได้รับการเสนอชื่อจากชาวบ้านให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน ต่อจากนั้นได้รับการคัดเลือกให้เป็นกำนันอีกเป็นเวลา 8 ปี จนกระทั่งปี พ.ศ. 2544 ได้สมัครเป็นนายกอบต. และครองวาระการทำงานมา 3 สมัยจนถึงปัจจุบัน นายก อบต.น้ำแพร่ ได้เน้นหลักในการทำงานที่ยึดการทำงานแบบมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชน ตลอดจนยึดหลักความเสมอภาคและเป็นธรรมโดยเฉพาะการจัดสรรผลประโยชน์ให้ชุมชนจะได้รับการจัดสรรเท่าเทียมกัน ใช้นโยบายเชิงรุกในการดำเนินงาน เน้นความโปร่งใส ความซื่อสัตย์สุจริตของคณะผู้บริหารเป็นที่ตั้ง หากพบปัญหาในการปฏิบัติงาน นายกอบต. จะทำการแก้ไขโดยจะเรียกมาซักถามเตือนก่อนทุกครั้ง เน้นการทำงานเป็นทีม ในการให้บริการประชาชนตามสัญญาประชาคมที่ได้ตั้งไว้

4.4 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

4.4.1 ลักษณะที่ตั้ง

สำนักงาน อบต. มะขุนหวาน ตั้งอยู่เลขที่ 9 หมู่ 5 ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่โดยประมาณ 9.51 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 3,794 ไร่ มีเขตการปกครองและรับผิดชอบทั้งหมด 5 หมู่บ้าน โดยทิศเหนือติดต่อกับเขต ตำบลมะขามหลวง ทิศใต้ ติดต่อกับเขต ตำบลบ้านกลาง ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขต ตำบลแม่ก้า และ ตำบลมะขามหลวง และทิศตะวันตก ติดต่อกับเขต ตำบลบ้านกลาง มีประชากรทั้งสิ้นมีทั้งหมด 1,196 ครัวเรือน จำนวน 3,517 คน จำแนกเป็น ชาย 1,698 คน หญิง 1,819 คน

4.4.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านการพาณิชย์กรรม และ รับจ้างทั่วไป มีร้านค้าของชำต่าง ๆ ได้แก่ ร้านค้าเครื่องคั้น/อาหาร 31 แห่ง ปั้มน้ำมัน 5 แห่ง บริการเสริมสวย 4 แห่ง ร้านวัสดุทางการเกษตร 7 แห่ง ร้านอุปกรณ์ไฟฟ้า 2 แห่ง โรงสี 1 แห่ง โรงเลี้ยงสัตว์ 14 แห่ง ตู้ซ่อมรถ 2 แห่ง โรงฟักคอง 5 แห่ง

4.4.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

สถานศึกษามีโรงเรียนมัธยมประจำตำบล 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดคงป้าจิวและโรงเรียนบ้านม่วงพี่น้อง ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

4.4.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรกคือ ฝ่ายผู้บริหาร อบต. โดยมีนายเพชร ชะอนันต์ เป็นนายกอบต.มะขุนหวาน ส่วนฝ่ายที่ 2 คือ ผู้ปฏิบัติงาน อบต. มีทั้งหมด 20 คน ประกอบด้วย สำนักปลัด 7 คน ส่วนการคลังมี 5 คน ส่วนการศึกษา 5 คน ส่วนโยธา 3 คน และฝ่ายที่สาม คือ ฝ่ายสภา อบต. มีทั้งหมด 10 คน แผนยุทธศาสตร์มีรายละเอียดกำหนดในแผนพัฒนา 3 ปี คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. เน้นการเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาสังคมและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม มีการกำหนดพันธกิจคือ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก สิ่งสาธารณูปโภค ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านศาสนา และวัฒนธรรม การกีฬา

4.4.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กร อย่างมีคุณธรรม

นายเพชร ชะอนันต์ นายก อบต. มะขุนหวาน มีภูมิลำเนาบ้านเกิดที่ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง ครอบครัวได้ปลูกฝังให้นายกเพชร ชะอนันต์ มีความรัก และกตัญญูต่อถิ่นฐานบ้านเกิด การบริหารองค์กรของนายก อบต. มะขุนหวาน ได้ทำการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่นุคคลกร เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมที่สำคัญทางศาสนาเป็นสำคัญ สำหรับแนวคิดการขับเคลื่อนด้าน

คุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการของ นายก อบต. ได้นำเอาหลักของเบญจธรรม คือ คุณธรรมห้าประการเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการของ อบต. และอนุญาตให้สภาอบต. มีการตรวจสอบการทำงานโดยจะจัดให้มีการประชุมประจำปี เพื่อแสดงผลการทำงานที่ผ่านมา ให้สภาอบต. และผู้เกี่ยวข้อง ได้ซักถามข้อสงสัย ตลอดจนมีการจัดให้มีการร้องรับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการของนายก อบต. มาโดยตลอด

4.5 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลกีดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

4.5.1 ลักษณะที่ตั้ง

สำนักงาน อบต. กีดช้าง ตั้งอยู่เลขที่ 104 หมู่ที่ ตำบลกีดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศเหนือติดต่อกับ ตำบลเมืองทอง ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว ทิศใต้ติดต่อกับ ตำบลบ้านช้าง ตำบลเมืองเก่า ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลอินทขิล ตำบลแม่แตง ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลป่าแป๋ และ ตำบลแม่ธิ อำเภอปาย มีเนื้อที่มากถึง 306.25 ตารางกิโลเมตร หรือ 191,406.25 ไร่ มีจำนวน 8 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 5,037 คน โดยแยกเป็นชาย 2,588 และเป็น หญิง 2,449 คน ส่วนใหญ่เป็นชนชาติพันธุ์มากถึง 5 ชนเผ่า

4.5.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก ได้แก่ ทำการเกษตร กิจการท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและรับจ้างทั่วไป มีกลุ่มอาชีพ 26 กลุ่ม และกลุ่มออมทรัพย์ 8 กลุ่ม มีสถานประกอบการด้านพาณิชยกรรม ได้แก่ ปั๊มน้ำมันย่อย (ปั๊มหลอด) 10 แห่ง โรงสี 8 แห่ง ปางช้าง 12 แห่ง

4.5.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

ในส่วนของการศึกษาได้แก่ โรงเรียนที่อยู่ในเขต อบต. 8 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5 แห่ง ส่วนของศาสนามีวัด 5 แห่ง สำนักสงฆ์ 5 แห่ง โบสถ์คริสต์จักร 5 แห่ง ผู้คนนับถือศาสนา พุทธและศาสนาคริสต์

4.5.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรกคือ ฝ่ายผู้บริหารโดยมีนายเสถียร ใจคำ เป็นนายก องค์การบริหารส่วนตำบลกีดช้าง ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงานมีทั้งหมด 27 คน ประกอบด้วย สำนักปลัด 9 คน ส่วนการคลังมี 4 คน ส่วนการศึกษา 11 คน และส่วนโยธา 3 คน ฝ่ายที่สาม คือ สภา อบต. มี 17 คน โดยมีการกำหนดพันธกิจ คือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อสร้างรายได้ แก่ชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสส่งเสริมและรักษาประเพณีและ วัฒนธรรมภูมิปัญญา และส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งตนเองตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและมีการ

กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อบต. เน้นการเสริมธุรกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาสังคมและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

4.5.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรม

นายเสถียร ใจคำ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกี้ดช้าง มีภูมิลำเนาบ้านเกิดที่ตำบลกี้ดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อมีโอกาสได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน นายเสถียร ได้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้านและตำบลทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม และเมื่อได้รับการคัดเลือกให้เป็นนายก อบต. ติดต่อกันทั้ง 2 สมัย แนวคิดด้านคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารจัดการของนายกเสถียรที่ได้นำเอาหลักคุณธรรม คือ อิทธิบาท 4 ธรรมที่สร้างความสำเร็จให้กับ การดำเนินชีวิต ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา การขับเคลื่อนโดยอาศัยการยึดหลักของความโปร่งใสในการทำงานโดยอนุญาตให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานใน อบต. ตลอดจนสมาชิกสภาได้มีโอกาสซักถามประเด็นที่รองรับ เกี่ยวกับการทำงาน ตลอดจนอนุญาตให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาตรวจสอบการทำงานของตน ตลอดจนแสดงงบประมาณที่ อบต. ได้รับการจัดสรรให้พนักงานบุคคลภายนอกได้ ปัญหาปัจจุบัน คือ ขาดงบประมาณและบุคลากรในการให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง เพราะมีพื้นที่กว้างขวางประชาชนหลายชนเผ่าและอยู่กระจัดกระจาย

4.6 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลยู่หว่า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

4.6.1 ลักษณะที่ตั้ง

สำนักงาน อบต. ยู่หว่า ตั้งอยู่เลขที่ 299 หมู่ที่ 9 บ้านต้นผึ้ง ตำบลยู่หว่า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีอาณาเขตทิศเหนือติดต่อกับ ตำบลสันกลาง และ ตำบลน้ำบ่อหลวง ทิศใต้ติดต่อกับ ตำบลบ้านกลาง ทิศตะวันออกติดต่อกับ ตำบลมะขามหลวง และ ตำบลทุ่งด้อม และทิศตะวันตกติดต่อกับ ตำบลบ้านแม่ มีเนื้อที่ทั้งหมด 18.96 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศ มีจำนวน 14 หมู่บ้าน มีจำนวน 3,646 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้น 10,205 คน แยกเป็นชาย 4,883 คน เป็นหญิง 5,322 คน

4.6.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

อาชีพหลักของประชาชน คือ อาชีพด้านการเกษตร ได้แก่ การทำนา ทำสวน และปลูกพืชไร่ อาชีพรอง คือ การรับจ้าง และค้าขาย รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนครอบครัวละ 20,000 – 25,000 บาท/ปี ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีแหล่งผลิตศิลปหัตถกรรม แกะสลักไม้ที่มีชื่อเสียง มีกลุ่มอาชีพหลากหลายในพื้นที่ 44 กลุ่ม เช่น กลุ่มเย็บผ้า กลุ่มจักสาน กลุ่มเพาะเห็ด กลุ่มแกะสลักไม้ เป็นต้น กลุ่มออมทรัพย์ 12 กลุ่ม

4.6.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

การศึกษา/สถานศึกษาประจำตำบล มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง มีโรงเรียนประถมศึกษา 4 แห่ง มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลยูหว่า (กศน. ศบอ. สันป่าตอง) 1 แห่ง มีโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญ 1 แห่ง มีโรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง และมีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน/ห้องสมุดประชาชน 14 แห่ง ส่วนสถาบันองค์กรทางศาสนา มีวัด/สำนักสงฆ์ 13 แห่ง มีมัสยิด 1 แห่ง ส่วนสาธารณสุข มีโรงพยาบาลของรัฐ 1 แห่ง

4.6.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรกคือ ฝ่ายผู้บริหาร อบต. โดยมีนายสมบุญ ธรรมวัง เป็นนายก อบต. ยูหว่า ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อบต. มีทั้งหมดจำนวน 46 คน ประกอบด้วย สำนักปลัด 15 คน ส่วนการคลัง 6 คน ส่วนการศึกษา 18 คน ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม 3 คนและส่วนโยธา 4 คน ส่วนฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภา อบต. มีทั้งหมดจำนวน 30 คน แผนยุทธศาสตร์ คือ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาสังคมและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมซึ่งแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการมีรายละเอียดสามารถนำไปปฏิบัติได้ มีการทำประชาพิจารณ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดพันธกิจคือ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค แก้ไขความยากจน ส่งเสริมและพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีบนพื้นฐานวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และด้านการบริหารจัดการ

4.6.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กร อย่างมีคุณธรรม

นายสมบุญ ธรรมวัง นายก อบต. ยูหว่า มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลยูหว่า อำเภอสันป่าตองโดยกำเนิด ได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กด้านคุณธรรมจริยธรรมนี้มาตลอด อีกทั้งครอบครัวปลูกฝังให้เป็นคนที่มีความขยันหมั่นเพียร อดทนและเข้มแข็ง และมีคุณธรรมจริยธรรม เมื่อมีโอกาสได้เข้ามาทำงานเป็นนายก อบต. หลังจากเป็นกำนันมาหลายสมัยได้นำเอาหลักคุณธรรมจริยธรรมเข้ามาใช้กับการทำงาน เน้นความรับผิดชอบและความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้กับ เจ้าหน้าที่ พนักงาน และประชาชน เข้ามาตรวจสอบความโปร่งใสในการทำงานของฝ่ายบริหาร อบต. ได้ทุกระยะ ในส่วนตัวของนายก อบต. ยึดหลักพรหมวิหารสี่ ปัจจุบันปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตำบล ได้แก่ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เส้นทางคมนาคมและสาธารณูปโภคภายในหมู่บ้าน ไม่ได้มาตรฐาน ส่วนภาคเอกชนยังขาดโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานกับ อบต.

4.7 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

4.7.1 ลักษณะที่ตั้ง

อบต. ตั้งอยู่เลขที่ 100/1 หมู่ที่ 2 ตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ทิศเหนือติดกับ ตำบลสะลวง ทิศใต้ติดกับ ตำบลลริมเหนือ และ ตำบลแม่แรม ทิศตะวันออกติดกับ ตำบลสันโป่ง และ ตำบลชี้เหล็ก และทิศตะวันตกติดกับ ตำบลแม่แรม มีจำนวนหมู่บ้าน มีทั้งหมด 5 หมู่บ้าน จำนวนประชากรทั้งสิ้น จำนวน 1,172 ครัวเรือน จำนวน 4,324 คน แยกเป็น เพศชาย จำนวน 2,136 คน เพศหญิง 2,188 คน

4.7.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้างทั่วไป และรับราชการ

4.7.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

มีโรงเรียนประถมศึกษา 1 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง โรงเรียน/สถาบัน ขั้นสูง 1 แห่ง และศูนย์เด็กเล็ก 1 แห่ง สถาบันและองค์การทางศาสนาได้แก่ วัด/สำนักสงฆ์ 5 แห่ง

4.7.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรก คือ ฝ่ายผู้บริหาร อบต. โดยมีนายดวงดี ปันจันทร์ เป็นนายก อบต. ห้วยทราย ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อบต. มีทั้งหมดจำนวน 22 คน ประกอบด้วย สำนักปลัด 12 คน ส่วนการคลัง 6 คน ส่วนโยธา 4 คน ฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภา อบต. มีทั้งหมดจำนวน 10 คน ยุทธศาสตร์การพัฒนา ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบสาน ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ยุทธศาสตร์การจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี มีพันธกิจ คือการบริหารจัดการองค์กรเพื่อบริการประชาชน

4.7.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรม

นายดวงดี ปันจันทร์ นายก อบต. ห้วยทราย มีภูมิลำเนาบ้านเกิดในตำบลห้วยทราย เข้ามาศึกษาต่อในเมืองและเมื่อสำเร็จการศึกษาได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน และต่อมาได้ถูกเลือกให้เป็น กรรมการสภาตำบล และได้รับการคัดเลือกเป็นนายก อบต. ได้นำเอาหลักคุณธรรม คือ พรหมวิหารสี่ มาใช้กับการทำงาน แนวทางการขับเคลื่อนคือการให้การสนับสนุนพนักงานในการดำเนินงานใน องค์กรอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ปัจจุบันปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนา ได้แก่ ระบบการบริหารกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่ต้องปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา ไม่

สามารถบริการการพัฒนาได้ทั่วถึง ประชากรบางส่วนยังขาดการมีส่วนร่วม งบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนา ไม่สามารถดำเนินการตามที่ประชาคมเสนอเข้ามาได้ทั้งหมด การรวมกลุ่มอาชีพยังขาดความต่อเนื่อง สมาชิกไม่ให้ความสนใจในการดำเนินงาน ขาดจิตสำนึกในการรับผิดชอบร่วมกัน ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.8 บริบทของเทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

4.8.1 ลักษณะที่ตั้ง

สำนักงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน ตั้งอยู่เลขที่ 258 หมู่ 2 ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ 13 ตารางกิโลเมตร (8,862 ไร่) สภาพพื้นที่เป็นที่ราบ ทิศเหนือจรดเขต ตำบลแม่เหียะ และ ตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันตกจรดเขต ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันออกจรดเขต ตำบลสบแม่ข่า อำเภอหางดง และ ตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และทิศใต้จรดเขต ตำบลบ้านแหวน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ มีเขตลักษณะปกครองท้องที่ จำนวน 7 หมู่บ้าน ประชากรรวมทั้งสิ้น 9,445 คน แยกเป็นชาย 4,387 คน หญิง 5,058 คน ประชากรส่วนใหญ่เป็นคนพื้นเมืองและคนไทยภาคกลางที่ได้เข้ามาอาศัยอยู่ในบ้านจัดสรร สภาพพื้นที่เป็นเขตติดต่อเขตเมือง

4.8.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนในพื้นที่มีหลากหลายอาชีพ ด้านการเกษตร ได้แก่ ข้าว และถั่วเหลือง ด้านอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมการแกะสลัก จำนวน 2 แห่ง อุตสาหกรรมน้ำดื่ม จำนวน 2 แห่ง อุตสาหกรรมเทียนหอม จำนวน 1 แห่ง กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแปรรูปอาหารแม่บ้านเกษตรกร และ กลุ่มประติมากรรมดินเผาป่าตาล

4.8.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

ส่วนของการศึกษามีโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 แห่ง มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนประจำตำบลสันผักหวาน 1 แห่ง โรงเรียนอนุบาลเอกชน 1 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดกรมการศาสนา 1 แห่ง และมีวัด 5 แห่ง

4.8.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรก คือ ฝ่ายผู้บริหาร ทด. โดยมีนายณรงค์ ทาสึงห์คำ เป็นนายก ทด. สันผักหวาน ฝ่ายที่สอง คือ ผู้ปฏิบัติงาน ทด. มีจำนวนทั้งหมด 29 คน ประกอบด้วย สำนักปลัด 6 คน ส่วนการคลัง 9 คน ส่วนการศึกษา 6 คน กองช่าง 8 คน และฝ่ายที่สาม คือ ฝ่ายสภา ทด. มีทั้งหมด 11 คน ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาสังคมและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม มีการกำหนดพันธกิจ คือ การบำรุง

และส่งเสริมการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน จัดให้มีและบำรุงโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมโยงวิถีชีวิตชุมชนกับศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ประชาชนมีอาชีพมีรายได้อีกเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

4.8.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรม

นายณรงค์ ทาสีหาคำ นายกเทศมนตรีตำบลสันผักหวาน เป็นบุคคลตัวอย่างที่ดีของตำบลที่เกิดและเติบโตในตำบลแห่งนี้เมื่อจบการศึกษาได้รับราชการเป็นครู มีโอกาสเข้ามาสอนหนังสือในตำบลสันผักหวาน ต่อมาได้รับการคัดเลือกเป็นนายก ทต. ครอบครัวมีส่วนปลูกฝังคุณธรรมจากการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ถูกปลูกฝังให้มีความกตัญญูต่อแผ่นดินบ้านเกิด นายก ทต. มีแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น คือ การพัฒนาระบบบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการคมนาคมขนส่ง ด้านสาธารณสุข สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐานอื่น การพัฒนาการสร้างและพัฒนารวมกลุ่ม (Cluster) ธุรกิจชุมชน การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองและเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความยากจน การเกษตรทฤษฎีใหม่ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงทางการพัฒนาการเชื่อมโยงวิถีชีวิตชุมชนกับศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณภาพชีวิต เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส คุณธรรมในการบริหารจัดการภายในองค์กร บิดหลักอิทธิบาท 4 คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ในการบริหารจัดการองค์กรโดยทุ่มเทและเสียสละกับการทำงานไม่ย่อท้อ ปัญหาปัจจุบัน คือการขยายเขตเมือง ชุมชนเริ่มเป็นสังคมเมือง มีบ้านจัดสรรเป็นจำนวนมาก มีปัญหาการอพยพของแรงงานต่างด้าวเข้ามาอาศัยมากขึ้น

4.9 บริบทของเทศบาลตำบลแม่คือ อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่

4.9.1 ลักษณะที่ตั้ง

สำนักงานเทศบาลตำบลแม่คือ ตั้งอยู่เลขที่ 149 ม.2 ตำบลแม่คือ อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ ทิศเหนือติดต่อกับ อบต.ตลาดใหญ่ ทิศตะวันออกติดต่อกับ อบต.แม่ปูคา ทิศตะวันตกติดต่อกับ อบต.สำราญราษฎร์ อบต.สันปูเลย ทิศใต้ติดต่อกับ ทต.คันเปา มีเนื้อที่ ทั้งหมด 6.72 ตารางกิโลเมตร (ประมาณ 4,200 ไร่) เขตการปกครองมีหมู่บ้านจำนวน 6 หมู่บ้าน มีครัวเรือนรวม 2,015 ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น 4,993 คน แยกเป็นชาย 2,411 คน หญิง 2,582 คน

4.9.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนมีอาชีพหลากหลายส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรและรับจ้างทั่วไป มีรายได้เฉลี่ย 45,349 บาท/คน/ปี มีกลุ่มอาชีพ จำนวน 31 กลุ่ม ได้แก่ อุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น แกะสลักไม้ ทำพัด ทำร่ม ทำกระดาสา มีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 2 แห่ง

4.9.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

ส่วนการศึกษามีสถานศึกษา จำนวน 3 แห่ง มีวัด/สำนักสงฆ์ จำนวน 7 แห่ง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

4.9.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรก คือ ฝ่ายผู้บริหาร ทต. โดยมีนายอุดม อินคำ เป็นนายก ทต. แม่คือ ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน ทต. มีทั้งหมดจำนวน 30 คน ประกอบด้วย สำนักปลัด 17 คน ส่วนการคลัง 5 คน ส่วนการศึกษา 3 คน และส่วนโยธา 5 คน ฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภา ทต. มีทั้งหมดจำนวน 12 คน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศที่ยั่งยืน อนุรักษ์ ป่าไม้และสืบสานศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จัดระเบียบชุมชน สังคม การรักษาความสงบเรียบร้อย และการพัฒนาการบริหารจัดการที่ดี มีพันธกิจ คือการให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง

4.9.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรม

นายอุดม อินคำ นายก ทต. แม่คือ สำเร็จการศึกษา ณ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ ได้ประกอบอาชีพครู มีภูมิลำเนาบ้านเกิดที่ตำบลแม่คือ ครอบครัวปลูกฝังให้เป็นคนที่มีความเมตตา กรุณา และเสียสละ จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นนายก ทต. แม่คือ สำหรับการบริหารจัดการใน ทต. บิดหลักพรหมวิหารธรรมสี่ การขับเคลื่อนได้เน้นให้ทีมผู้บริหารได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่นุคลากร เน้นการให้บุคลากรมีจิตอาสา และความเสียสละ โดยวางระบบให้บุคลากรได้มีโอกาสไปเยี่ยมเยียนซักถามความอยู่ดีมีสุขของประชาชน รวมถึงปัญหาต่าง ๆ ของชาวบ้าน ปัจจุบันปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตำบล ได้แก่ ภาวการณ์ขาดแคลนการพัฒนาอย่างครบวงจร วิสาหกิจชุมชน และ SMEs ยังไม่เข้มแข็ง ขาดแคลนแรงงานในระดับล่าง ค่านิยมของแรงงานในท้องถิ่นชอบหยุดตามประเพณี ขาดความทุ่มเทในการทำงาน

4.10 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่เฒ่า จังหวัดเชียงใหม่

4.10.1 ลักษณะที่ตั้ง

สำนักงาน อบต. บ้านหลวง ตั้งอยู่เลขที่ 120 หมู่ 1 ตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่เฒ่า จังหวัดเชียงใหม่ มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 116.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 72,818.75 ไร่ อาณาเขตติดต่อทิศเหนือติดต่อกับ ตำบลสันคันทมี้อ และ ตำบลแม่นาวาง อำเภอแม่เฒ่า จังหวัดเชียงใหม่ ทิศใต้ติดต่อกับ ตำบลเวียง อำเภอฝาง และ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ทิศตะวันออกติดต่อกับ

ตำบลวาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ทิศตะวันตกติดต่อกับ ตำบลสันต้นหม้อ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ และ ตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มีทั้งหมด 10 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 1,633 ครัวเรือน ประชากรชาย 3,787 คน หญิง 3,672 คน รวมทั้งสิ้น 7,459 คน

4.10.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ได้แก่ ทำนา ส่วนการทำไร่ ได้แก่ ถั่วเหลือง พืชผัก พืชไร่ และไม้ผล เช่น ส้มเขียวหวาน ลำไย มีการประกอบการผลิตสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นอาชีพเสริม อันได้แก่ การจักสานหมวกจากหญ้ากก และการเพาะเห็ดหอม มีโรงสีข้าว 7 แห่ง ร้านค้า 73 แห่ง

4.10.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

ส่วนของการศึกษา มีโรงเรียนขยายโอกาส (ป.1 – ม.3) 3 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน 6 แห่ง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ตำบลบ้านหลวง (กศน.) 1 แห่ง ในส่วนของศาสนามีวัด/สำนักสงฆ์ 8 แห่ง ศาลเจ้า 2 แห่ง และโบสถ์ 5 แห่ง

4.10.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรก คือ ฝ่ายผู้บริหาร อบต. โดยมีนายบุญช่วย ชันคำ เป็นนายก อบต. บ้านหลวง ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนทั้งหมด 31 คน อบต. ประกอบด้วย สำนักปลัด 10 คน ส่วนการคลัง 5 คน ส่วนการศึกษา 13 คน ส่วนโยธา 3 คน ฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภา อบต. มีทั้งหมดจำนวน 20 คน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาสังคมและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม มีการกำหนดพันธกิจ คือ ส่งเสริมการต่อต้านยาเสพติดพร้อมควบคุม เฝ้าระวังแก้ไขปัญหายาเสพติด ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการพัฒนาทุกด้าน บุคลากรภายใน อบต. มีส่วนร่วมในการทบทวนวิสัยทัศน์

4.10.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรม

นายบุญช่วย ชันคำ นายก อบต. บ้านหลวง เมื่อจบการศึกษาได้ทำงานต่างจังหวัดและต่อมาเมื่อกลับบ้านเกิดจึงได้สมัครเป็นนายก อบต. ครอบครัวมีส่วนปลูกฝังคุณธรรมให้มีความกตัญญูรู้คุณค่าแผ่นดิน นายก อบต. ได้ใช้หลักคุณธรรมจริยธรรม 4 ในการดำเนินงาน ได้แก่ ฉันทะ กิริยะ จิตตะ และวิมังสา การบริหารจัดการด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจโดยกระตือรือร้นและส่งเสริมให้พนักงานทุ่มเทและตั้งใจในการทำงานอย่างโปร่งใส ปัญหาปัจจุบัน คือมีพื้นที่ให้บริการมาก ขาดงบประมาณและบุคลากรในการให้บริการ

4.11 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

4.11.1 ลักษณะที่ตั้ง

สำนักงาน อบต. แม่วิน ตั้งอยู่เลขที่ 9 หมู่ที่ 15 ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศเหนือติดต่อกับ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศใต้ติดต่อกับ ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันออกเฉียงใต้ติดต่อกับ ตำบลทุ่งปี อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันออกติดต่อกับ ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ทั้งหมด 276,250 ไร่ หรือ 442 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ครอบคลุม 19 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรรวม 11,155 คน แยกเป็นชาย 5,640 คน หญิง 5,515 คนส่วนใหญ่เป็นชนเผ่าอาศัยอยู่ในพื้นที่สูง

4.11.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น เลี้ยง ข้าวโพด ข้าวไร่ คอกไม้ต่าง ๆ ผักสลัด หอมญี่ปุ่น การทำสวนส่วนใหญ่จะเป็นสวนผลไม้เมืองหนาวต่าง ๆ เช่น พลับ สาลี่ ท้อ บ๊วย อโวคาโด ฯลฯ มีทั้งการส่งขายให้กับโครงการหลวงและขายเอง ราคาขึ้นอยู่กับการตลาดเป็นหลัก มีอุตสาหกรรมครัวเรือนขนาดเล็ก ใช้แรงงานคนในครอบครัวและชุมชน เช่น โรงสีข้าว หัตถกรรมเครื่องเงิน ทอผ้า จักสาน ทำผลิตภัณฑ์จากไม้ เช่น เรือใบจำลอง เกมสัฟฟิค สมอ ฯลฯ นำไปจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน

4.11.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

ประชาชนตำบลแม่วิน มีผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ แยกเป็นดังนี้ ศาสนาพุทธ ประมาณ 75 % มีวัดจำนวน 7 วัด ศาสนาคริสต์ ประมาณ 25 % มีโบสถ์จำนวน 12 แห่ง มีวัฒนธรรมหลากหลายของกลุ่มชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่อันประกอบด้วย คนพื้นราบ (คนเมือง) คนปกาเกอญอ (กระเหรี่ยง) คนม้ง ทำให้มีประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่หลากหลาย มีความกลมกลืนผสมผสานกันอย่างลงตัวอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข โดยแต่ละกลุ่มชนยังคงรักษาสืบทอด ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตของตนเอง คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์เช่นการใช้ภาษา การแต่งกาย การยึดถือจารีตประเพณี และความเชื่อดั้งเดิม การศึกษามีโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 9 แห่ง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 14 ศูนย์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 8 แห่ง

4.11.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรก คือ ฝ่ายผู้บริหาร อบต. โดยมี นายบุญใจ ไสทองเพ็ลลิส เป็นนายก อบต. แม่วิน ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนทั้งหมด 41 คน อบต. ประกอบด้วย สำนักปลัด 12 คน ส่วนการคลัง 5 คน ส่วนการศึกษา 19 คน ส่วนโยธา 5 คน ส่วนสวัสดิการสังคม 2 คน ฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภา อบต. มีทั้งหมดจำนวน 38 คน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เน้น

การพัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาสังคมและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม มีการกำหนดพันธกิจคือ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค แก้ไขความยากจน ส่งเสริมและพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีบนพื้นฐานวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ พันธกิจเป็นการให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง

4.11.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรม

นายบุญเจ้า ไสลทองเพลิส นายก อบต. แม่วิน เป็นชาวกะเหรี่ยง จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อาสาสมัครเป็นนายก อบต. แม่วิน การได้ทำงานในส่วนนี้เป็นที่ยอมรับของคนหมู่มาก (ชนเผ่า) แต่ยังขาดการยอมรับจากส่วนราชการ ทำให้การดำเนินงานบริหารองค์กรในระยะแรกประสบปัญหาความไม่เข้าใจและความสามารถในการบริหารองค์กร แต่นายกได้แสดงความสามารถในการพัฒนาตนเองมาโดยตลอด จนสามารถให้เป็นที่ยอมรับกับการทำงานร่วมกันในสภา อบต. และได้รับการคัดเลือกเข้ามาทำงานในสมัยที่ 2 แต่ปัจจุบันนี้มีความล่าช้าในการทำงานเป็นอย่างมาก เพราะการเมืองค่อนข้างรุนแรง และการรับคำสั่งหรือนโยบายจากส่วนกลาง (ระดับประเทศ) ทำให้การบริหารองค์กรที่ต้องให้ความสำคัญกับชนเผ่า (มากถึง 17 หมู่บ้าน) ค่อนข้างลำบากใจและเกิดปัญหาความไม่เข้าใจอยู่บ่อยครั้ง นายก อบต. ได้ใช้หลักความซื่อสัตย์ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ลูกน้อง เจ้าหน้าที่ ในการดำเนินงานโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ระบบการบริหารองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดในการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ทั้ง ๆ ที่ไม่มีความเข้าใจในหลักการดังกล่าวมากนัก เพียงแต่ในระดับปฏิบัติงาน (เจ้าหน้าที่ในองค์กร) สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว แต่เมื่อพิจารณาถึงระดับของการมีส่วนร่วมแล้วพบว่า ชาวบ้านไม่ได้เข้าใจ แต่ยังเข้าร่วมเพราะเข้าใจว่าเป็นแนวคิดของในหลวง

4.12 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

4.12.1 ลักษณะที่ตั้ง

สำนักงาน อบต. เทพเสด็จ ตั้งอยู่เลขที่ 31/1 หมู่ที่ 7 บ้านปางไฮ ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ มีเนื้อที่ประมาณ 75,625 ไร่ หรือประมาณ 121 ตารางกิโลเมตร มีจำนวน 8 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 1,690 คน แยกเป็นชาย 885 คน หญิง 805 คน สภาพพื้นที่เป็นที่สูงชันขาดระบบสาธารณูปโภค และไม่มีไฟฟ้าใช้ต้องปั่นใช้เองในบางครัวเรือน

4.12.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปลูกชา (ต้นเมี่ยง) และกาแฟ รับจ้างทั่วไป และค้าขายบ้างเล็กน้อย

4.12.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

ด้านการศึกษา มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 ศูนย์ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 1 ศูนย์ โรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง ส่วนสถาบันและองค์กรทางศาสนา วัด/สำนักสงฆ์ 9 แห่ง อาสาสมัครสาธารณสุข 81 คน อาสาพัฒนาชุมชน 32 คน และอาสาสมัครป้องกันบรรเทาสาธารณภัย 93 คน

4.12.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรก คือ ฝ่ายผู้บริหาร อบต. โดยมีนายไกรสร ใจมาเป็นนายก อบต. เทพเสด็จ ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อบต. ประกอบด้วย สำนักปลัด 8 คน ส่วนการคลัง 4 คน ส่วนการศึกษา 6 คน และส่วนโยธา 2 คน ฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภา อบต. มีทั้งหมดจำนวน 17 คน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา คือ การพัฒนาคนและสังคม ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและการนันทนาการ ด้านการเมืองการบริหาร ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และด้านการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับชุมชน พันธกิจคือการให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง

4.12.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรม

นายไกรสร ใจมา นายก อบต. เทพเสด็จ มีภูมิถิ่นเป็นคนตำบลเทพเสด็จ เมื่อดำรงตำแหน่งการเป็นนายก อบต. นับเป็นจุดเริ่มต้นของการทำความดีที่ได้รับการชมเชยเป็นครั้งแรก ดังนั้นการเน้นความซื่อสัตย์ สุจริต จึงเป็นสิ่งที่ตนเองให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก อีกทั้งครอบครัวได้ปลูกฝังให้นายกมีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่โกหกหลอกลวง ทำให้คุณธรรมดังกล่าวได้ติดตัวนายมาตั้งแต่เด็กและนำมาใช้กับการทำงานในปัจจุบัน มีการนำเอาคุณธรรมของการมีความซื่อสัตย์ ความตรงต่อเวลา ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และเสียสละมาเป็นหลักในการปฏิบัติงาน กล่าวคือจะทำตนเป็นตัวอย่างของการมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยทำงานตรงต่อเวลา การขับเคลื่อนของทีมผู้บริหาร อบต. คือ การสนับสนุนโครงการให้ทุนแก่นักงานในการไปศึกษาต่อทุกปี เวลาวางจากการปฏิบัติงานได้ทำการออกเยี่ยมเยือนชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีความโปร่งใสในการทำงาน อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ และสภา อบต. ทำการตรวจสอบการทำงานของตนได้ทุกระยะ มีการส่งเสริมการสร้างสรรค์คุณธรรม และจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับบุคลากรโดยเน้นให้บุคลากรได้ทำกิจกรรมร่วมกับทางชุมชน ทั้งทางศาสนา วัฒนธรรม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อปลูกฝังให้บุคลากรมีความเสียสละ ขยันหมั่นเพียร

เอื้อเพื่อพ่อแม่ แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่การให้บริการของ อบต. กว้างมาก ชุมชนกระจัดกระจาย ไม่สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง งบประมาณและบุคลากรไม่เพียงพอต่อการให้บริการ

4.13 บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

4.13.1 ลักษณะที่ตั้ง

อบต. บ้านโป่ง มีเขตการปกครองทิศเหนือติดต่อกับ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ทิศใต้ติดต่อกับ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันออกติดต่อกับ ตำบลแม่เหียะ และ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันตกติดต่อกับ ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ประมาณ 117.34 ตารางกิโลเมตร หรือ 73,337 ไร่ มีจำนวนหมู่บ้าน 11 หมู่บ้าน ประชากรทั้งสิ้น 4,333 คน แยกเป็นชาย 2,273 คน หญิง 2,060 คน ประชาชนประกอบด้วยคนพื้นเมืองและชนเผ่าต่าง ๆ

4.13.2 บริบทด้านเศรษฐกิจ

อาชีพส่วนใหญ่ของประชาชน คือ ทำไร่ ทำสวน ปัจจุบันมีประชาชนบางส่วนเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการ เช่น โรงแรม รีสอร์ท และบ้านพักตากอากาศ มีโรงแรม 4 แห่ง รีสอร์ท 11 แห่ง บ้านจัดสรร 6 แห่ง

4.13.3 บริบทด้านสังคมและวัฒนธรรม

สถานศึกษามีโรงเรียนประถมศึกษา 3 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง มีวัดและสำนักสงฆ์ 8 แห่ง โบสถ์คริสต์จักร 2 แห่ง

4.13.4 การบริหารจัดการองค์กร

แบ่งออกเป็น 3 ฝ่าย ฝ่ายแรก คือ ฝ่ายผู้บริหาร อบต. โดยมีนายประพันธ์ ทุนอินทร์ เป็นนายก อบต. บ้านโป่ง ฝ่ายที่ 2 คือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อบต. มีทั้งหมดจำนวน 24 คน ฝ่ายที่ 3 คือ ฝ่ายสภา อบต. มีทั้งหมดจำนวน 22 คน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา คือ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ยั่งยืนให้เป็นชุมชนที่พร้อมต่อการท่องเที่ยว พัฒนาการผลิตสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น และบูรณาการบริการสู่ประชาชน เพื่อความพึงพอใจของประชาชน พันธกิจ คือ ให้ ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ประชาชนมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเอง และสังคมอย่างก้าวทันเทคโนโลยี มีน้ำใจอัธยาศัยไมตรีตามวัฒนธรรมคนล้านนาสืบสานจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนน่าอยู่ มีทัศนียภาพที่สวยงาม เหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยวในระดับจังหวัด และประชาชนมีอาชีพและวิถีชีวิตตามแนวพระราชดำริ

4.13.5 บริบทของผู้บริหารองค์กรกับการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรม

นายประพันธ์ อินทุนะ นายก อบต. บ้านปง ได้รับการคัดเลือกเป็นนายก อบต. สมัยแรกเป็นคนหนุ่มไฟแรง อาศัยหลักคุณธรรมในเรื่องของความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันในชุมชนเป็นแนวทางในการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนในชุมชน โดยการพัฒนาท้องถิ่นจะมุ่งเน้นความมีน้ำใจเพื่อให้คนในชุมชนสามารถพึ่งพาอาศัยกัน สามารถสร้างเป็นพลังชุมชนที่เป็นแรงขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น แนวทางการขับเคลื่อนได้ยึดหลักของความยุติธรรมและความเสมอภาคมาใช้ในการบริหารงาน ตลอดจนมุ่งเน้นความโปร่งใส ปัจจุบันประสบปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กร จากแรงกดดันทางด้านการเมืองในชุมชนและการเมืองระดับประเทศค่อนข้างสูง รวมถึงภาวะการแข่งขันทางด้านการเมือง เมื่อเทียบกับชุมชนอื่น ๆ แต่อุปสรรคดังกล่าวก็ไม่ได้ทำให้ นายก อบต. เกิดความท้อแท้ ตรงกันข้ามกลับมุ่งมั่นตั้งใจทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างเต็มความสามารถ

บริบทของ อบต. ทั้ง 13 แห่ง ของจังหวัดเชียงใหม่ ที่นักวิจัยได้ศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมถึงบริบทของผู้บริหารในการพัฒนาชุมชนระดับตำบล ต่อศักยภาพที่จะพัฒนาชุมชนได้ นอกจากนี้แนวทางยุทธศาสตร์การพัฒนาตำบล และปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นแนวคิดการบริหารจัดการ อบต. อย่างมีคุณธรรม จึงถูกนำมาใช้กับ อบต. ทั้ง 13 แห่ง จะมีการประยุกต์ใช้คุณธรรมดังกล่าวได้มากน้อยเพียงใด ผลการศึกษาได้แสดงรายละเอียดในบทถัดไป

บทที่ 5

คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กับการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่” นักวิจัยสามารถอธิบายผลการวิจัยในประเด็นของระดับของการพัฒนาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้นำไปใช้กับการบริหารจัดการองค์กรของ อปท. ในความพอเพียงระดับต่าง ๆ ได้แก่ ระดับเข้าถึง ระดับเข้าใจ ระดับเข้าข่าย และระดับไม่เข้าข่าย และแสดงให้เห็นถึงรายละเอียดของการประยุกต์ใช้คุณธรรมดังกล่าวของแต่ละฝ่าย ทั้งฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน และฝ่ายสภาของ อปท. เพื่อที่จะทำให้ทราบว่า การที่จะยกระดับความพอเพียงของคุณธรรมให้สูงขึ้น ควรจะพัฒนาหรือเน้นคุณธรรมใด เพื่อให้ อปท. ที่มีระดับความพอเพียงที่ไม่เข้าข่าย พัฒนาสู่ความเข้าข่าย เข้าใจ และเข้าถึงได้ในที่สุด การวิจัยครั้งนี้ใช้ตัวอย่างจำนวน 13 อปท. อาศัยเกณฑ์สมัครใจและเต็มใจในการประเมินเพื่อต้องการทราบแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารตนเองในแต่ละฝ่ายขององค์กร มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตัวอย่าง

การวิเคราะห์ค่าคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันในแต่ละฝ่าย ในองค์กรของ อปท. อันได้แก่ ค่าคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายบริหาร อปท. ค่าคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายปฏิบัติงาน และค่าคะแนนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายสภา อปท. การจัดกลุ่มตัวอย่างทั้ง 30 อปท. ให้อยู่ในระดับของความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการบริหารจัดการขององค์กร อปท. ตามระดับของการพัฒนา โดยนักวิจัยใช้วิธีการทางสถิติอย่างง่าย คือ ค่าร้อยละ แล้วนำมาแบ่งเกณฑ์คะแนนเพื่อความเหมาะสมในการจัดระดับการพัฒนาสู่ความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. จากนั้นนำมาเขียนมาจัดระดับของการพัฒนาความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง อาศัยเกณฑ์การวัดระดับของการพัฒนาคุณธรรมดังนี้

ระดับของการเข้าถึงคุณธรรมของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ระดับของการพัฒนาระดับที่ 1 (พิจารณาได้ดังกรณีที่ 1 – 2)

ระดับของการเข้าใจคุณธรรมของเศรษฐกิจพอเพียง คือระดับของการพัฒนาระดับที่ 2 (พิจารณาได้ดังกรณีที่ 3 – 10)

ระดับของการเข้าข่ายคุณธรรมของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ระดับของการพัฒนาระดับที่ 3 (พิจารณาได้ดังกรณีที่ 11 – 21)

ระดับของการไม่เข้าข่ายคุณธรรมของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ระดับของการพัฒนาระดับที่ 4 (พิจารณาได้ดังกรณีที่ 22 – 30) ดังตารางที่ 5.1 และตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.1 ระดับคะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการองค์กร อปท. ด้วยวิธีการถ่วงน้ำหนัก

กรณีที่	อบต./ทต.	ระดับคะแนนการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง (ร้อยละ)			
		ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา อปท.	ภาพรวม อปท.
1	อบต. บ้านกลาง	90.242	92.898	92.634	91.012
2	อบต. แม่ท่าช้าง	90.132	89.09	90.012	89.912
3	อบต. น้ำแพร่	91.056	85.368	81.906	89.003
4	อบต. มะขุนหวาน	86.622	89.986	81.38	86.771
5	อบต. กัดช้าง	85.508	89.134	80.508	85.733
6	ทต. หารแก้ว	85.286	88.034	82.74	85.581
7	ทต. ป่าเมียง	77.984	87.178	89.29	80.953
8	ทต. หนองแฝก	74.676	91.218	89.768	79.494
9	ทต. หนองป่าครั่ง	87.192	73.062	80.682	83.715
10	อบต. ท่าวังพร้าว	84.678	82.692	85.912	84.404
11	อบต. ยู่หว่า	84.078	84.136	51.432	80.825
12	ทต. ลำธารราษฎร์	81.24	82.598	83.248	81.712
13	อบต. หุ่นสะโตก	78.902	84.236	84.69	80.548
14	อบต. แม่ก้า	80.654	81.78	84.176	81.231
15	ทต. สันป่าเปา	76.586	82.93	78.784	78.075

ตารางที่ 5.1 ระดับคะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการองค์กร อปท. ด้วยวิธีการถ่วงน้ำหนัก (ต่อ)

กรณีที่	อบค./ทต.	ระดับคะแนนการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง (ร้อยละ)			
		ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา อปท.	ภาพรวม อปท.
16	ทต. หนองหอย	82.84	72.352	69.38	79.396
17	อบค. ห้วยทราย	80.026	70.16	70.496	77.100
18	ทต. สันผักหวาน	70.926	76.168	75.268	72.409
19	ทต. บ้านแหวน	74.79	70.158	65.932	72.978
20	ทต. ชี้เหล็ก	74.432	66.898	70.292	72.511
21	ทต. แม่คือ	70.404	72.206	68.373	70.561
22	อบค. บ้านหลวง	67.762	76.132	67.584	69.418
23	อบค. แม่วิน	62.784	79.442	75.65	67.402
24	ทต. ออนใต้	67.02	68.54	75.494	68.171
25	อบค. แม่่งอน	60.022	76.368	73.094	64.598
26	ทต. สันติสุข	66.972	64.282	71.986	66.935
27	อบค. เทพเสด็จ	68.872	53.13	65.626	65.399
28	ทต. หุ้งด้อม	71.224	54.82	68.754	67.696
29	อบค. บ้านแม	53.3	72.912	80.474	59.940
30	อบค. บ้านปง	57.71	57.498	55.396	57.436

ตารางที่ 5.2 ระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในการบริหารจัดการองค์กร อปท. จำนวน 30 อปท.

กรณีที่	อบต./ทต.	ระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			ระดับของการ พัฒนาคุณธรรมฯ
		ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา อปท.	
1	อบต. บ้านกลาง	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	ระดับเข้าถึง
2	อบต. แม่ท่าช้าง	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	ระดับเข้าถึง
3	อบต. น้ำแพร่	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	ระดับเข้าใจ
4	อบต. มะขุนหวาน	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	ระดับเข้าใจ
5	อบต. กัดช้าง	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	ระดับเข้าใจ
6	ทต. หารแก้ว	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	ระดับเข้าใจ
7	ทต. หนองป่าครั่ง	มากที่สุด	มาก	มาก	ระดับเข้าใจ
8	ทต. ป่าเมี่ยง	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	ระดับเข้าใจ
9	ทต. หนองแฝก	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	ระดับเข้าใจ
10	อบต. ท่าวังพร้าว	มาก	มาก	มากที่สุด	ระดับเข้าใจ
11	ทต. สำราญราษฎร์	มาก	มาก	มาก	เข้าใจ
12	อบต. หุ่งสะโตก	มาก	มาก	มาก	เข้าใจ
13	อบต. แม่ก้า	มาก	มาก	มาก	เข้าใจ
14	ทต. สันป่าเปา	มาก	มาก	มาก	เข้าใจ
15	ทต. หนองหอย	มาก	มาก	มาก	เข้าใจ
16	อบต. ห้วยทราย	มาก	มาก	มาก	เข้าใจ
17	ทต. สันผักหวาน	มาก	มาก	มาก	เข้าใจ
18	อบต. ขุขันธ์	มาก	มาก	ปานกลาง	เข้าใจ
19	ทต. บ้านแหวน	มาก	มาก	ปานกลาง	เข้าใจ
20	ทต. ชี้เหล็ก	มาก	ปานกลาง	มาก	เข้าใจ
21	ทต. แม่คือ	มาก	ปานกลาง	มาก	เข้าใจ
22	ทต. หุ่งด้อม	มาก	ปานกลาง	ปานกลาง	ไม่เข้าใจ
23	อบต. แม่จอน	ปานกลาง	มาก	มาก	ไม่เข้าใจ
24	อบต. บ้านแม่	ปานกลาง	มาก	มาก	ไม่เข้าใจ

ตารางที่ 5.2 ระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการองค์กร อปท. จำนวน 30 อปท. (ต่อ)

กรณีที่	อบต./ทต.	ระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			ระดับของการพัฒนาคุณธรรมฯ
		ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา อปท.	
25	อบต. บ้านหลวง	ปานกลาง	มาก	ปานกลาง	ไม่เข้าข่าย
26	อบต. แม่วิน	ปานกลาง	มาก	ปานกลาง	ไม่เข้าข่าย
27	ทต. ออนใต้	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	ไม่เข้าข่าย
28	ทต. สันติสุข	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	ไม่เข้าข่าย
29	อบต. เทพเสด็จ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ไม่เข้าข่าย
30	อบต. บ้านปง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ไม่เข้าข่าย

หมายเหตุ : การให้ค่าความสำคัญของการบริหารองค์กรจะให้ความสำคัญกับผู้บริหาร อปท. มากกว่าผู้ปฏิบัติงานและมากกว่า สภา อปท. ตามลำดับ ซึ่งการให้น้ำหนักตามหลักเชิงปริมาณได้ใช้วิธีการแบบให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คะแนนกับการประเมินกลุ่มเป้าหมายโดยวิธีการ Focus group ดังตารางที่ 5.1 และ 5.2

ทำการประเมินแบบองค์รวม คือ ประเมินระหว่างกลุ่ม และประเมินภายในกลุ่มของฝ่ายต่าง ๆ ในการบริหารจัดการองค์กรของ อปท. โดยการสุ่มตัวอย่างจาก อปท. ในตารางที่ 5.2 ซึ่งแสดงระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการองค์กร อปท. จำนวน 30 อปท. สามารถแบ่งระดับของความพอเพียงได้ 4 ระดับ กล่าวคือ ในระดับความพอเพียงของความเข้าถึงคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีจำนวน 2 อปท. คือ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ท่าช้าง ส่วนระดับความพอเพียงของความเข้าใจคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีจำนวน 8 อปท. และระดับความพอเพียงของความเข้าข่ายคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีจำนวน 11 อปท. ส่วนระดับความพอเพียงของความไม่เข้าข่ายคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีจำนวน 9 อปท. จาก อปท. ทั้ง 30 แห่งนี้ นักวิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการประเมินระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมในระดับที่ลึกลงไปโดยการใช้วิธีการประเมินแบบองค์รวมของฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายปฏิบัติงาน อปท. และฝ่ายสภา อปท. ซึ่งมี อปท. ที่มีความสนใจและสมัครใจในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 13 อปท. แยกตามกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มของ อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับเข้าถึง มีจำนวน 2 อปท. คือ อบต.บ้านกลาง และ อบต.แม่ท่าช้าง

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มของ อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับเข้าใจ มีจำนวน 3 อปท. คือ อบต.น้ำแพร่ อบต.มะขุนหวาน และ อบต.กุดช้าง

กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มของ อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับเข้าใจ มีจำนวน 4 อปท. คือ อบต.ห้วยทราย เทศบาลตำบลสันผักหวาน อบต.บุหว่า และเทศบาลตำบลแม่คือ

กลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มของ อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับไม่เข้าใจ มีจำนวน 4 อปท. คือ อบต.บ้านหลวง อบต.แม่วิน อบต.เทพเสด็จ และ อบต.บ้านโป่ง

การวิจัยพบว่า มีผู้ตอบแบบประเมินทั้งสิ้น 858 ราย ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. จำนวน 52 ราย ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. จำนวน 325 ราย ฝ่ายสภา อปท. จำนวน 156 ราย และฝ่ายตัวแทนชุมชน จำนวน 325 ราย นักวิจัยสามารถอธิบายข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างได้ดังตารางที่ 5.3 ดังนี้

ตารางที่ 5.3 ประเภทของผู้ตอบแบบประเมินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตัวอย่าง 13 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

ประเภทของผู้ตอบแบบประเมินของ อปท.	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
(1) ฝ่ายผู้บริหาร อปท.		
(1.1) นายก อบต/ ทต.	13	25.00
(1.2) รองนายก	13	25.00
(1.3) เลขานายก	13	25.00
(1.4) ที่ปรึกษา	13	25.00
รวม (1)	52	100.00
(2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท.		
(2.1) ปลัด อบต/ ทต.	13	4.00
(2.2) หัวหน้าส่วน/กอง/ฝ่าย	52	16.00
(2.3) เจ้าหน้าที่ (พนักงาน)	260	80.00
รวม (2)	325	100.00
(3) ฝ่ายสภา อปท.		
(3.1) ประธานสภา	13	8.33
(3.2) รองประธานสภา	13	8.33
(3.3) สมาชิกสภา	130	83.33
รวม (3)	156	100.00
(4) ตัวแทนชุมชน		
(4.1) ฝ่ายปกครองในพื้นที่ (ผู้นำชุมชน,กรรมการหมู่บ้านและผู้นำกลุ่มฯ)	130	40.00
(4.2) สมาชิกกลุ่มสตรีแม่บ้าน สมาชิกผู้สูงอายุ, เด็กเยาวชน, ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส และอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) และอาสาสมัครอื่น ๆ	195	60.00
รวม (4)	325	100.00
รวมทั้งหมด (1) + (2) + (3) + (4)	858	100.00

5.2 ระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยได้วิเคราะห์ระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 ประการ อันได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและความขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ กับฝ่ายต่าง ๆ ในการบริหารจัดการองค์กรของ อปท. ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. และฝ่ายสภา อปท. ทั้งนี้ผลการวิจัยสามารถวิเคราะห์ระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ระดับไม่เข้าข่าย ระดับเข้าข่าย ระดับเข้าใจ และระดับเข้าถึง จำนวน 13 อปท. โดยอธิบายผลการวิเคราะห์ในฝ่ายต่าง ๆ ทั้งสิ้น 3 ฝ่าย ได้แก่ ระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายบริหาร อปท. ระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. และระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายสภา อปท. จากนั้นนำมาสรุปเป็นภาพรวมของ อปท. โดยมีการถ่วงน้ำหนักคะแนนการให้ประเมินทั้งการประเมินแบบระหว่างกลุ่ม และการประเมินภายในกลุ่ม ซึ่งจะให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมในแต่ละฝ่ายของ อปท. มีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 ระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของฝ่ายผู้บริหาร อปท.

การวิจัยได้ประเมินระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 ประการ อันได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและความขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ของฝ่ายผู้บริหาร (ฝ่ายการเมือง) คือ ทีมของนายก อปท. อันจะเป็นการสะท้อนถึงการนำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารองค์กรในฐานะของผู้บริหารองค์กร โดยการประเมินแบบองค์รวมด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulate) ได้แก่ การประเมินภายในฝ่ายผู้บริหารด้วยตนเอง และการประเมินภายนอกโดยฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. และฝ่ายสภา อปท. จากนั้นนักวิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายผู้บริหาร อปท. ไว้ 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง และนำมาสรุปเป็นภาพรวมของฝ่ายผู้บริหาร อปท. โดยมีการถ่วงน้ำหนักคะแนนการให้ประเมินทั้งการประเมินแบบระหว่างกลุ่ม และการประเมินภายในกลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 3 แห่ง ที่ฝ่ายผู้บริหาร อปท. มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กรในระดับมากที่สุด ได้แก่ อบต.บ้านกลาง อบต.แม่ท่าช้าง และ อบต.น้ำแพร่ ส่วน อปท. ที่ผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการบริหาร

จัดการองค์กรในระดับมาก พบว่ามีจำนวน 7 อบต. ได้แก่ อบต.มะขุนหวาน อบต.กีดช้าง อบต.บุหว่า อบต.ห้วยทราย ทต.สันผักหวาน ทต.แม่ค้อ และอบต.เทพเสด็จ ส่วนที่เหลืออีก 3 อบต. คือ อบต.บ้านหลวง อบต.แม่วิน และอบต.บ้านปาง ทีมผู้บริหาร อบต. มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กรในระดับเพียงปานกลางเท่านั้น (ตารางที่ 5.4) สำหรับรายละเอียดทั้งหมดได้แสดงในภาคผนวก ข

ตารางที่ 5.4 คะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฝ่ายผู้บริหาร อบต.

อบต.	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร อบต. (ค่าคะแนน)				
	ข้อดี สุจริต	อดทนและ ขยันหมั่นเพียร	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ภาพรวม	ระดับการ ประยุกต์ใช้
1. อบต.บ้านกลาง	97.66	98.39	95.70	97.61	มากที่สุด
2. อบต.แม่ท่าช้าง	95.89	96.02	98.52	96.18	มากที่สุด
3. อบต.น้ำแพร่	88.40	89.29	83.66	88.11	มากที่สุด
4. อบต.มะขุนหวาน	80.62	82.95	85.52	81.57	มาก
5. อบต.กีดช้าง	81.04	77.12	79.55	80.11	มาก
6. อบต.บุหว่า	83.34	83.44	80.48	83.07	มาก
7. อบต.ห้วยทราย	80.95	86.84	73.73	81.41	มาก
8. ทต.สันผักหวาน	80.45	78.59	81.67	80.21	มาก
9. ทต.แม่ค้อ	68.63	77.48	81.46	71.68	มาก
10. อบต.บ้านหลวง	63.00	58.02	66.64	62.36	ปานกลาง
11. อบต.แม่วิน	60.62	65.09	60.24	61.47	ปานกลาง
12. อบต.เทพเสด็จ	70.15	78.35	74.36	72.21	มาก
13. อบต.บ้านปาง	53.58	60.93	62.89	55.99	ปานกลาง
น้ำหนักการประเมิน	0.70	0.20	0.10		

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก คำนวณจาก ค่าถ่วงน้ำหนักการประเมินระหว่างกลุ่ม และค่าถ่วงน้ำหนักการประเมินภายในกลุ่ม

จากตารางที่ 5.4 ทำให้ทราบถึงระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายผู้บริหาร ทั้ง 13 แห่ง ทั้ง อบท. ที่มีการประยุกต์ใช้ตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับมากที่สุด การวิจัยพบว่าในกลุ่ม อบท. ที่มีการประยุกต์ใช้มากที่สุดแต่ก็ยังมีจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในบางประเด็น ส่วน อบท. ที่มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลางก็ยังมีบางประเด็นที่มีการปฏิบัติ ในส่วนของผู้บริหารมีรายละเอียด ดังนี้

ฝ่ายบริหาร อบต. บ้านกลาง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุดถึง 97.61 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องของการประยุกต์ใช้บางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ยังมีจุดอ่อนในประเด็นของการปฏิบัติตามพันธะสัญญาและนโยบายหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้งยังทำได้ไม่มากเท่าที่ควร ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร มีจุดอ่อนในประเด็นของการไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วยกับการดำเนินงานของ อบท. และในส่วนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจุดอ่อนในประเด็นของการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของผู้บริหาร อบต. หรือปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งส่วนนี้ยังไม่ได้รับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มากนัก (ภาคผนวก ก)

ฝ่ายบริหาร อบต.แม่ท่าช้าง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุดถึง 96.18 คะแนน แต่ในบางประเด็นยังมีข้อบกพร่อง คือ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ยังมีจุดอ่อนในประเด็นของการสนับสนุนให้บุคคลหรือองค์กรใดเข้ามาใช้ประโยชน์ในทรัพยากร (สาธารณะ) ภายในชุมชน ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่ายังมีการตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วยกับการดำเนินงานของ อบท. เป็นบางครั้ง และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งความคิดแรงกาย แรงใจ และปัจจัยของผู้บริหาร อบต. ยังไม่ชัดเจนมากนัก (ภาคผนวก ก)

ฝ่ายบริหาร อบต. น้ำแพร่ มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุดถึง 88.10 คะแนน แต่ยังพบว่ามีข้อบกพร่องของการประยุกต์ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่ายังมีจุดอ่อนในประเด็นของกรณีฟ้องร้องหรือร้องเรียน รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์อยู่บ้าง ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่ามีการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานยังไม่มากเท่าที่ควร และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ามีการนำเอาคุณธรรมที่ดีของผู้บริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ สังกหัตถ์ 4 ได้แก่ ทาน (การให้ความรู้) ปิยวาจา (พูดจาดีไม่ก่อให้เกิดปัญหา) อคฺคจริยา (ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และสมานัตตา (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายอ่อนน้อมถ่อมตน) ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กรยังไม่มากนัก (ภาคผนวก ก)

ฝ่ายบริหาร อบต.มะขุนหวาน มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 81.57 คะแนน โดยมีการประยุกต์ใช้ในคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยการสนับสนุนให้ประชาชนปฏิบัติ ในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอก ชุมชน แต่ทีมผู้บริหารยังมีข้อบกพร่องในบางประเด็น ได้แก่ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์ สุจริต ยังมีจุดอ่อนในประเด็นของการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเอง และพวกพ้อง ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร ยังมีจุดอ่อนในเรื่องของความอดทน ต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารองค์กร รวมถึงความกระตือรือร้นในการปรับปรุงการดำเนินงาน กิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าจุดอ่อน คือผู้บริหารนำเอาคุณธรรมที่ดีของผู้บริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ สังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้ความรู้) ปิยวาจา (พูดจาดีไม่ก่อให้เกิดปัญหา) อคฺคจริยา (ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ ผู้อื่น) และสมานัตตา (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายอ่อนน้อมถ่อมตน) ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กรมาใช้มากนัก (ภาคผนวก ก)

ฝ่ายบริหาร อบต. กัดช้าง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 80.11 คะแนน โดย มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการปฏิบัติงานตามภารกิจหรือ หน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ แต่ทั้งนี้ทีมผู้บริหารยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น ในส่วน ของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่ายังมีจุดอ่อนคือมีการปฏิบัติตามพันธะสัญญาและนโยบาย หรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้งไม่มากนัก ส่วนคุณธรรมความอดทน และขยันหมั่นเพียร พบว่ายังขาดความกระตือรือร้นในการปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมที่ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ชุมชน ส่วนคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าความเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวมทั้งความคิด แรงกาย แรงใจ และปัจจัยของผู้บริหารยังไม่มากเท่าที่ควร (ภาคผนวก ก)

ฝ่ายบริหาร อบต. บุษว่า มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 83.07 คะแนน โดย มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมด้านความอดทนและขยันหมั่นเพียรเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการไม่ยุติหรือ ล้มเลิกการดำเนินงานกลางคัน ทั้งนี้ทีมผู้บริหารยังมีข้อบกพร่องในบางประเด็น ในส่วนของ คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตพบว่า มีจุดอ่อนคือมีการปฏิบัติตามพันธะสัญญาและนโยบายหรือ ข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้งยังไม่ชัดเจน และมีกรณีฟ้องร้องหรือ ร้องเรียน รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตอย่างต่อเนื่อง ส่วนคุณธรรมความ อดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่ายังมีการตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุน หรือไม่เห็นด้วยกับการดำเนินงานของ อบต. อยู่บ้าง และคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าจุดอ่อน คือมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องผู้ปฏิบัติงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของ ผู้บริหาร อบต. หรือปัจจัยภายนอกองค์กรยังไม่มากเท่าที่ควร (ภาคผนวก ก)

ฝ่ายบริหาร อบต. ห้วยทราย มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 81.41 คะแนน โดยเน้นการประยุกต์ใช้คุณธรรมด้านความอดทนและขยันหมั่นเพียร โดยเฉพาะการทำประชา พิจารณ์เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อร้องเรียนจากประชาชน แต่ทีมผู้บริหารยังมีข้อบกพร่องในส่วน ของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่ายังมีจุดอ่อนในประเด็นของการสนับสนุนให้บุคคลหรือ องค์กรใดเข้ามาใช้ประโยชน์ในทรัพยากร (สาธารณะ) ภายในชุมชน ส่วนคุณธรรมความอดทนและ ขยันหมั่นเพียร พบว่ายังมีการตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็น ด้วยกับการดำเนินงานของ อบต. และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ามีการสนับสนุน ชุมชนทั้งแนวทางและการปฏิบัติในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชนไม่มากนัก (ภาคผนวก ค)

ฝ่ายบริหาร ทต. สันผักหวาน มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 80.21 คะแนน โดยมีการประยุกต์ใช้มากที่สุดของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยเฉพาะการปฏิบัติตามธรรมะ สังคหวัตถุ 4 ในการบริหารองค์กร แต่ก็ยังมีข้อบกพร่องในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า ยังมีจุดอ่อนในประเด็นของการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเอง และพวกพ้องอยู่บ้าง ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่ายังมีจุดอ่อนในประเด็น ของการยุติหรือเลิกสั้การดำเนินงานกลางคัน เมื่อการดำเนินงานนั้นจะประสบปัญหาเป็นอย่างมาก และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ายังมีจุดอ่อนคือขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อน ร่วมงานและลูกน้องผู้ปฏิบัติงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของผู้บริหาร ทต. หรือปัจจัยภายนอก องค์กร (ภาคผนวก ค)

ฝ่ายบริหาร ทต. แม่คือ มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 71.68 คะแนน โดย มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นสำคัญ โดยเฉพาะการสนับสนุนให้ชุมชนทำ กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมทั้งในและนอกองค์กร แต่ก็ยัง มีข้อบกพร่องอยู่ คือ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่ายังมีจุดอ่อนคือมีการปฏิบัติตาม พันธะสัญญาและนโยบายหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้งไม่มากนัก ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่ายังขาดความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารองค์กร สำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าจุดอ่อนคือมีความเอื้อเฟื้อและ เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งความคิด แรงกาย แรงใจ และปัจจัยของผู้บริหาร ทต. ไม่มาก เท่าที่ควร (ภาคผนวก ค)

ฝ่ายบริหาร อบต.บ้านหลวง มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลาง คือ 62.36 คะแนน ทั้งนี้เพราะมีข้อบกพร่องในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนคือ บางโครงการหรือกิจกรรมผลประโยชน์แอบแฝงหรือเข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน และคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่าจุดอ่อนคือมีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารองค์กร ไม่มากนัก ส่วนคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าขาดความเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งความคิด แรงกาย แรงใจ และปัจจัยของผู้บริหาร อบต. (ภาคผนวก ก) แต่ทีมผู้บริหารกลับมีจุดเด่นในคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยเฉพาะการสนับสนุนให้ชุมชนทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ฝ่ายบริหาร อบต.แม่วีน มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลาง คือ 61.47 คะแนน ทั้งนี้เพราะมีข้อบกพร่องในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่ามีจุดอ่อนคือ การปฏิบัติงานตามภารกิจหรือหน้าที่ของตนเองที่ไม่เต็มความสามารถส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่ายังมีการขุดหรือเลิกทิ้งการดำเนินงานกลางคัน กรณีที่การดำเนินงานนั้นจะประสบปัญหาเป็นอย่างมากและสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าขาดการนำเอาคุณธรรมที่ดีของผู้บริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ สังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้ความรู้) ปิยวาจา (พูดจาดี ไม่ก่อให้เกิดปัญหา) อุตถจริยา (ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และสมานัตตา (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายอ่อนน้อมถ่อมตน) ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กร (ภาคผนวก ก) แต่ทีมผู้บริหารกลับมีจุดเด่นในคุณธรรมด้านความอดทนและขยันหมั่นเพียร โดยเฉพาะการอดทนต่อการทำงานในพื้นที่ห่างไกลความเจริญ

ฝ่ายบริหาร อบต.เทพเสด็จ มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 72.21 คะแนน ซึ่งมีจุดเด่นในคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร โดยเฉพาะการรับฟังข้อวิจารณ์จากที่ประชุม แต่ทีมผู้บริหารยังมีข้อบกพร่องในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่ามีจุดอ่อน คือ มีการปฏิบัติตามพันธะสัญญาและนโยบายหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง ไม่มากเท่าที่ควร ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่าขาดความขยันในการหาโครงการที่เป็นประโยชน์กับท้องถิ่น จากหน่วยงานภายนอกองค์กร และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าขาดการนำเอาคุณธรรมที่ดีของผู้บริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ สังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้ความรู้) ปิยวาจา (พูดจาดี ไม่ก่อให้เกิดปัญหา) อุตถจริยา (ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และสมานัตตา (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายอ่อนน้อมถ่อมตน) ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กร มาใช้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง (ภาคผนวก ก)

ฝ่ายบริหาร อบต.บ้านปง มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลาง คือ 55.99 คะแนน ทั้งนี้เพราะมีข้อบกพร่องในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนคือไม่สามารถปฏิบัติตามพันธะสัญญาและนโยบายหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้งได้อย่างครบถ้วน ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่าขาดความขยันในการหาโครงการที่เป็นประโยชน์กับท้องถิ่น จากหน่วยงานภายนอกองค์กร ส่วนคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าฝ่ายบริหาร อบต. ไม่ได้ให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร (ภาคผนวก ค) แต่ทว่าผู้บริหารยังมีจุดเด่นในคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในประเด็นของการการนำเอาธรรมะสังคหวัตถุ 4 มาใช้บริหารองค์กร

5.2.2 ระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อบต.

การวิจัยได้ประเมินระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 ประการ อันได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและความขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ของฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อบต. ซึ่งประกอบไปด้วยข้าราชการและลูกจ้างองค์กร อันเป็นการสะท้อนถึงการนำเอาคุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินงานร่วมกับฝ่ายผู้บริหาร อบต. และตัวแทนประชาชนที่เข้ามาทำงานในบทบาทของสภา อบต. โดยการประเมินแบบองค์รวมด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulate) ได้แก่ การประเมินภายในฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อบต. ด้วยตนเอง และการประเมินภายนอกโดยฝ่ายผู้บริหาร อบต. และฝ่ายสภา อบต. จากนั้นนักวิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง และนำมาสรุปเป็นภาพรวมของฝ่ายผู้ปฏิบัติงานในองค์กร อบต. โดยมีการถ่วงน้ำหนักคะแนนการให้ประเมินทั้งการประเมินแบบระหว่างกลุ่ม และการประเมินภายในกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 แห่ง ที่ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อบต. มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการทำงานในองค์กรในระดับมากที่สุด ได้แก่ อบต.บ้านกลาง อบต.แม่ท่าช้าง อบต.น้ำแพร่ และอบต.มะขุนหวาน ส่วน อบต. ที่ผู้ปฏิบัติงาน อบต. มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการทำงานในองค์กรในระดับมาก พบว่ามีจำนวน 6 อบต. ได้แก่ อบต.กีดช้าง อบต.บุหว่า อบต.ห้วยทราย ทต.สันผักหวาน ทต.แม่คือ และอบต.บ้านหลวง ส่วนที่เหลืออีก 3 อบต. คือ อบต.แม่วิน อบต.เทพเสด็จ และอบต.บ้านปง ที่มีผู้ปฏิบัติงาน อบต. มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการทำงานในองค์กรในระดับเพียงปานกลางเท่านั้น (ตารางที่ 5.5) สำหรับรายละเอียดทั้งหมดได้แสดงในภาคผนวก ข

ตารางที่ 5.5 คะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท.

อปท.	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. (ค่าคะแนน)				
	ซื่อสัตย์ สุจริต	อดทนและ ขยันหมั่นเพียร	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ภาพรวม	ระดับการ ประยุกต์ใช้
1. อบต.บ้านกลาง	91.08	87.69	87.87	90.08	มากที่สุด
2. อบต.แม่ท่าช้าง	85.78	83.47	84.43	85.18	มากที่สุด
3. อบต.น้ำแพร่	78.76	83.91	82.29	85.48	มากที่สุด
4. อบต.มะขุนหวาน	88.19	70.38	93.78	85.19	มากที่สุด
5. อบต.กุดช้าง	86.35	77.12	87.74	84.65	มาก
6. อบต.บุหว่า	77.07	80.66	93.32	79.41	มาก
7. อบต.ห้วยทราย	76.41	70.65	80.42	75.66	มาก
8. ทต.สันผักหวาน	76.97	67.37	59.07	73.26	มาก
9. ทต.แม่ก้อ	76.32	69.63	64.43	73.80	มาก
10. อบต.บ้านหลวง	80.24	56.62	86.23	76.11	มาก
11. อบต.แม่วิน	68.36	72.71	73.41	69.74	ปานกลาง
12. อบต.เทพเสด็จ	72.57	62.99	52.95	68.69	ปานกลาง
13. อบต.บ้านปง	53.27	48.16	71.53	54.07	ปานกลาง
น้ำหนักการประเมิน	0.70	0.20	0.10		

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก คำนวณจาก ค่าถ่วงน้ำหนักการประเมินระหว่างกลุ่ม และค่าถ่วง
น้ำหนักการประเมินภายในกลุ่ม

จากตารางที่ 5.5 ทำให้ทราบถึงระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรม
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน ทั้ง 13 แห่ง ทั้ง อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้
ตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับมากที่สุด การวิจัยพบว่าในกลุ่ม อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้มากที่สุด
แต่ก็ยังมีจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในบางประเด็น ส่วน อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับ
ปานกลางก็ยังมีบางประเด็นที่มีการปฏิบัติ ในส่วนของผู้ปฏิบัติงานมีรายละเอียด ดังนี้

ฝ่ายปฏิบัติงาน อบต.บ้านกลาง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด คือ
90.08 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องของการประยุกต์ใช้บางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความ

ข้อสังเกตสุดท้าย พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายดังกล่าวคือพนักงานยังมีข้อบกพร่องในการใช้วิชาชีพในการบริหารแต่ละฝ่ายของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียรมีจุดอ่อนในประเด็นของการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าพนักงานมีการสนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชนยังไม่มากนัก (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงาน อบต.แม่ท่าช้าง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด คือ 85.18 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายดังกล่าวคือ ยังคงมีกรณีฟ้องร้องหรือร้องเรียน รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์พนักงานเกี่ยวกับการทุจริต ในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่ายังคงมีการตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบ (การให้ความคิดเห็นและพฤติกรรมส่วนตัวที่ไม่ประทับใจ) ต่อผู้ไม่สนับสนุนการดำเนินงานของ อบต. และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ายังมีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กรไม่มากเท่าที่ควร (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงาน อบต.น้ำแพร่ มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด คือ 85.48 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงานคือ พนักงานยังคงดำรงชีพและปฏิบัติตนไม่เหมาะสมกับฐานะของตนเองมากนัก มีความพุ่มพวยและสุร่ยสุร่าย ในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียร เมื่อพิจารณาจุดอ่อนเป็นรายประเด็นพบว่ายังไม่สามารถรับฟังและเข้าถึงปัญหาของประชาชนได้มากนัก และยังคงมีการยุติหรือเลิกดำเนินการดำเนินงานกลางคัน จากปัญหาที่เกิดขึ้นในบางโครงการและกิจกรรม และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ามีจุดอ่อนในประเด็นความเอื้อเฟื้อและเสียสละ ทั้ง ความคิด แรงกาย และแรงใจ หรือแม้แต่ปัจจัยของตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงาน อบต.มะขุนหวาน มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด คือ 85.19 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายดังกล่าวคือ ยังมีกรณีฟ้องร้องหรือร้องเรียน รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์พนักงานเกี่ยวกับการทุจริตอยู่บ้าง ในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่าจุดอ่อนคือมีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองรวมถึงการให้บริการแก่ประชาชนและชุมชนในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการยังไม่สม่ำเสมอมากนัก และสำหรับคุณธรรมความ

เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จุดอ่อนก็ยังคงมีความเอื้อเฟื้อและเสียสละ ทั้ง ความคิด แรงกาย และแรงใจ หรือแม้แต่ปัจจัยของตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมไม่มากเท่าที่ควร (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงาน อบต. กัดช้าง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 84.65 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน อบต. คือ ยังพบว่ามีการฉ้อโกงหรือร้องเรียน รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์พนักงานเกี่ยวกับการทุจริตอยู่บ้าง ในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียร ยังมีจุดอ่อนคือการลงพื้นที่เยี่ยมเยียน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างไม่สม่ำเสมอและเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่า ยังไม่มีการสนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชนเท่าที่ควร (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงาน อบต. อุหา มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 79.41 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงานคือ ยังขาดการดำรงชีพและปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฐานะ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่สุรุ่ยสุร่าย รวมถึงขาดความประหยัดการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานรวมถึงยังไม่มีการบริหารงบประมาณการใช้จ่ายของสำนักงานด้วยความรับผิดชอบต่อประชาชนผู้เสียภาษีให้แก่รัฐเท่าที่ควร ในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียร ยังมีจุดอ่อนที่แสดงให้เห็นถึงการตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบ (การให้ความคิดเห็นและพฤติกรรมส่วนตัวที่ไม่ประทับใจ) ต่อผู้ไม่สนับสนุนการดำเนินงานของ อบต. และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ายังขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานกับการปฏิบัติงานในองค์กรอยู่บ้าง (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงาน อบต. ห้วยทราย มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 75.66 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายดังกล่าวคือ ยังมีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้องอยู่บ้าง ในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียร เมื่อพิจารณาจุดอ่อนเป็นรายประเด็นพบว่าความกระตือรือร้นในการปรับปรุงการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนนอกเหนือจากงานประจำของตนเอง และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ามีการสนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชนยังไม่มากเท่าที่ควร (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงานเทศบาลตำบลสันผักหวาน มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 73.26 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายดังกล่าวคือ ความบกพร่องในการปฏิบัติงานเต็มวัน (เต็ม

เวลา) และปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และตั้งใจโดยเต็มกำลังความสามารถ ในส่วนของความอดทน และขยันหมั่นเพียร พบว่ายังขาดการพัฒนาและปรับปรุงตนเองในการดำเนินงานให้ดีขึ้น และขาดการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่อยู่บ้าง และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ายังมีจุดอ่อนคือขาดการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงาน ทต. แม่คือ มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 73.80 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงานคือมีการปฏิบัติงานไม่เต็มวัน (เต็มเวลา) และปฏิบัติงานด้วยความไม่เต็มใจ ขาดความตั้งใจ และไม่เต็มกำลังความสามารถเท่าที่ควร ในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียร จุดอ่อนคือประเด็นของความมุ่งมั่นในการทำงานรวมถึงมีความกระตือรือร้นและใส่ใจในการทำงาน และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ายังขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานกับการปฏิบัติงานในองค์กร (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงาน อบต.บ้านหลวง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 76.11 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตพบว่า จุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน อบต. คือ มีการปฏิบัติงานไม่เต็มวัน (เต็มเวลา) และไม่ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ขาดตั้งใจ และไม่เต็มกำลังความสามารถ และในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่าขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ามีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กรไม่มากนัก (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงาน อบต.แม่วิน มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลาง คือ 69.74 คะแนน ทั้งนี้เพราะมีข้อบกพร่องในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายดังกล่าวคือการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการเสาะแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง ในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียร จุดอ่อนคือขาดการลงพื้นที่เยี่ยมเยียน ติดตาม ประเมินผล และสนับสนุนการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงาน อบต. เทพเสด็จ มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลาง คือ 68.69 คะแนน ทั้งนี้เพราะมีข้อบกพร่องในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน อบต. คือ มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการเสาะแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้องอยู่บ้าง ในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียร พบว่าความ

มูมานะมุ่งมั่นในการทำงาน รวมถึงมีความกระตือรือร้นและใส่ใจในการให้บริการมีไม่มากนัก และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าขาดความสนใจในความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร (ภาคผนวก ง)

ฝ่ายปฏิบัติงาน อบต. บ้านปง มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลาง คือ 54.07 คะแนน ทั้งนี้เพราะมีข้อบกพร่องในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนในการยกระดับคุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน อบต. คือ พนักงานยังมีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง ในส่วนของความอดทนและขยันหมั่นเพียรพบจุดอ่อนในประเด็นของความกระตือรือร้นในการปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนนอกเหนือจากงานประจำของตนเองอย่างเห็นได้ชัด และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ามีการปิดกั้นโอกาสแก่เพื่อนร่วมงานในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร (ภาคผนวก ง)

5.2.3 ระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายสภา อบต.

การวิจัยได้ประเมินระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 ประการ อันได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและความขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ของฝ่าย สภา อบต. ซึ่งมาจากตัวแทนของชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการตรวจสอบและพิจารณาความเห็นชอบในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามวิสัยทัศน์ และ โครงการของคณะผู้บริหาร อบต. ซึ่งจะเป็นการสะท้อนถึงการนำเอาคุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกับฝ่ายผู้บริหาร อบต. และฝ่ายปฏิบัติงาน โดยการประเมินแบบองค์รวมด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulate) ได้แก่ การประเมินภายในฝ่ายสภา อบต. ด้วยตนเอง และการประเมินภายนอกโดยฝ่ายผู้บริหาร อบต. และฝ่ายปฏิบัติงาน อบต. จากนั้นนักวิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายสภา อบต. ไว้ 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง สรุปเป็นภาพรวมของฝ่าย สภา อบต. โดยมีการถ่วงน้ำหนักคะแนนการให้ประเมินทั้งการประเมินแบบระหว่างกลุ่ม และการประเมินภายในกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 3 แห่ง ที่ฝ่ายสภา อบต. มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการทำงานในองค์กรในระดับมากที่สุด ได้แก่ อบต.บ้านกลาง อบต.แม่ท่าช้าง และอบต.กีดช้าง ส่วน อบต. ที่ฝ่ายสภา อบต. มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในการทำงานในองค์กรในระดับมาก พบว่ามีจำนวน 7 อบต. ได้แก่ อบต.น้ำแพร่ อบต.มะขุนหวาน อบต.ห้วยทราย ทต.สันผักหวาน ทต.แม่คือ อบต.บ้านหลวง และอบต.แม่วิน ส่วนที่เหลืออีก 3 อบต. ได้แก่ อบต.บุหว่า อบต.เทพเสด็จ และ อบต.บ้านปง ทีมสภา อบต. มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมใน

การทำงานในองค์กรในระดับเพียงปานกลางเท่านั้น (ตารางที่ 5.6) สำหรับรายละเอียดทั้งหมดได้แสดงในภาคผนวก ข

ตารางที่ 5.6 คะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฝ่าย สภา อปท.

อปท.	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายสภา อปท. (ค่าคะแนน)				
	ซื่อสัตย์ สุจริต	อดทนและ ขยันหมั่นเพียร	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ภาพรวม	ระดับการ ประยุกต์ใช้
1. อบต.บ้านกลาง	92.08	86.70	89.50	90.75	มากที่สุด
2. อบต.แม่ท่าช้าง	93.22	83.87	81.11	90.14	มากที่สุด
3. อบต.น้ำแพร่	78.23	77.99	74.74	84.17	มาก
4. อบต.มะขุนหวาน	85.30	83.23	83.39	84.69	มาก
5. อบต.กุดช้าง	80.54	88.60	75.38	81.63	มาก
6. อบต.บุหว่า	66.91	73.34	78.35	69.34	ปานกลาง
7. อบต.ห้วยทราย	88.76	61.76	87.32	83.22	มาก
8. ทต.สันผักหวาน	69.98	71.96	69.48	70.32	มาก
9. ทต.แม่คือ	74.03	77.62	86.37	75.98	มาก
10. อบต.บ้านหลวง	71.55	81.17	75.49	73.87	มาก
11. อบต.แม่วิน	67.66	74.79	80.14	70.80	มาก
12. อบต.เทพเสด็จ	55.51	50.72	36.25	52.63	ปานกลาง
13. อบต.บ้านโป่ง	64.54	55.32	61.96	62.44	ปานกลาง
น้ำหนักการประเมิน	0.70	0.20	0.10		

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก คำนวณจาก ค่าถ่วงน้ำหนักการประเมินระหว่างกลุ่ม และค่าถ่วงน้ำหนักการประเมินภายในกลุ่ม

จากตารางที่ 5.6 ทำให้ทราบถึงระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายสภา ทั้ง 13 แห่ง ทั้ง อบท. ที่มีการประยุกต์ใช้ตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับมากที่สุด การวิจัยพบว่าในกลุ่ม อบท. ที่มีการประยุกต์ใช้มากที่สุด แต่ก็ยังมีจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในบางประเด็น ส่วน อบท. ที่มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลางก็ยังมีบางประเด็นที่มีการปฏิบัติ ในส่วนของฝ่ายสภา มีรายละเอียด ดังนี้

ฝ่ายสภา อบต. บ้านกลาง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด คือ 90.75 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องในบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่ายังมีจุดอ่อนที่ฝ่ายสภาให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบความโปร่งใสในการทำงานแต่ละโครงการของฝ่ายบริหาร ไม่มากเท่าที่ควร เช่นเดียวกับส่วนของคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้น ที่สภามีการจัดทำประชาพิจารณ์และประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของชุมชน ไม่ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และในส่วนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าสภายังขาดความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างเห็นได้ชัดเจน (ภาคผนวก จ)

ฝ่ายสภา อบต. แม่ท่าช้าง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด คือ 90.14 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องของการประยุกต์ใช้ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่ามีจุดอ่อนด้านการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือไม่มีอคติส่วนบุคคลยังไม่มากเท่าที่ควร ในส่วนของคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้น พบว่าสภายังมีการตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วยกับการดำเนินงานในการประชุมสภาอยู่บางครั้ง เช่นเดียวกับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าจุดอ่อนยังอยู่ที่สภา อบต. ยังขาดความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าที่ควร (ภาคผนวก จ)

ฝ่ายสภา อบต. น้ำแพร่ มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด คือ 84.17 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องในบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนคือยังขาดการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือไม่มีอคติส่วนบุคคล ในส่วนของคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียร พบว่าสภา อบต. ยังมีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองรวมถึงการให้บริการแก่ประชาชนและชุมชนในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการยังไม่เต็มที่ ส่วนคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่นั้น จุดอ่อนคือสภายังไม่พร้อมที่จะเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากนัก (ภาคผนวก จ)

ฝ่ายสภา อบต. มะขุนหวาน มีการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด คือ 84.69 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องในบางประเด็น ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต จุดอ่อนคือยังมีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง ในส่วนของคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้น พบว่าสภา อบต. ยังขาดความกระตือรือร้นในการปรับปรุงและ

พัฒนาการดำเนินโครงการและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนนอกเหนือ จากงานประจำของตนเองให้ดีขึ้น และในส่วนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าจุดอ่อนคือสภา อบต. ยังขาดความเสถียรเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (ภาคผนวก จ)

ฝ่ายสภา อบต. กี้ดช้าง มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 81.64 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องในบางประเด็น คือ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนคือยังขาดการสนับสนุนกิจกรรมในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชุมชนมากนัก ส่วนคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้น พบว่าสภา อบต. ยังมีการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผล และสนับสนุนการดำเนินงานที่ไม่สม่ำเสมอและขาดความต่อเนื่อง และในส่วนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ายังขาดความเสถียรเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (ภาคผนวก จ)

ฝ่ายสภา อบต. บุษว่า มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลาง คือ 69.34 คะแนน ทั้งนี้เพราะมีข้อบกพร่อง คือ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่ามีจุดอ่อนคือยังขาดการสนับสนุนกิจกรรมของ อบต. ในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชุมชนอยู่มาก ส่วนคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้น พบว่าสภายังคงมีการตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วยกับการดำเนินงานในการประชุมสภา อบต. สำหรับของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ายังขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการทำงานเป็นทีมของสภา อบต. ในการทำงานในพื้นที่ (ภาคผนวก จ)

ฝ่ายสภา อบต. ห้วยทราย มีการประยุกต์ใช้ระดับมาก คือ 83.22 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่อง คือ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนคือ การปฏิบัติงานตามหน้าที่ยังมีอคติส่วนบุคคลอยู่บ้าง ในส่วนของคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้น พบว่าสภา อบต. ยังมีการตอบโต้และแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วยกับการดำเนินงานในการประชุมสภา และในส่วนของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ายังไม่แสดงให้เห็นถึงความเสถียรเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากนัก (ภาคผนวก จ)

ฝ่ายสภา ทต. สันผักหวาน มีการประยุกต์ใช้ระดับมาก คือ 70.32 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น คือ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่ายังมีจุดอ่อนคือมีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการเสาะแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้องอยู่บ้าง ในส่วนของคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้น ทั้งนี้พบว่าสภามีการตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วยกับการดำเนินงานในการประชุมสภา ทต. เช่นเดียวกับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งพบว่ายังขาดความเสถียรเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (ภาคผนวก จ)

ฝ่ายสภา ทต. แม่คือ มีการประยุกต์ใช้ระดับมาก คือ 75.98 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น คือ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่ามีจุดอ่อนคือมีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง ส่วนคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้น พบว่าสภา ทต. ยังขาดความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคจากเหตุสุดวิสัยที่เกิดขึ้นในการทำงานกับชุมชน และสำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ายังขาดความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (ภาคผนวก จ)

ฝ่ายสภา อบต.บ้านหลวง มีการประยุกต์ใช้ระดับมาก คือ 73.87 คะแนน แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประเด็น คือ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต คะแนน พบว่าจุดอ่อนคือขาดการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีอคติส่วนบุคคลในบางครั้ง รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมของ อบต. ในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชุมชนไม่มากนัก และส่วนคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้น พบว่าสภายังขาดการจัดทำประชาพิจารณ์และประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อร้องเรียนของชุมชน และสำหรับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ายังขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการทำงานเป็นทีมของสภา อบต. ในการทำงานในพื้นที่ (ภาคผนวก จ)

ฝ่ายสภา อบต.แม่วิน มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลาง คือ 69.74 คะแนน ทั้งนี้เพราะมีข้อบกพร่อง คือ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนคือขาดการให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบความโปร่งใสในการทำงานแต่ละโครงการของฝ่ายบริหารอย่างจริงจัง ในส่วนของคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้น พบว่าสภา อบต. มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองรวมถึงการให้บริการแก่ประชาชนและชุมชนในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการอย่างเห็นได้ไม่ชัดเจน และไม่ดีเท่าที่ควร เช่นเดียวกับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าจุดอ่อนคือความเป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน ข้าราชการ และลูกจ้างทุกคน (มีมนุษยสัมพันธ์) ยังไม่ดีเท่าที่ควร (ภาคผนวก จ)

ฝ่ายสภา อบต. เทพเสด็จ มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลาง คือ 52.63 คะแนน ทั้งนี้เพราะมีข้อบกพร่อง คือ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตพบว่ามีจุดอ่อน คือ ขาดการสนับสนุนกิจกรรมของ อบต. ในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม ส่วนความอดทนและความขยันหมั่นเพียร พบว่าสภา อบต. ขาดการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองรวมถึงการให้บริการแก่ประชาชนและชุมชนในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการอย่างเห็นได้ชัด เช่นเดียวกับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่าสภายังขาดความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างเห็นได้ชัด (ภาคผนวก จ) แต่ทีมสภายังมีจุดเด่นในความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยเฉพาะการเสียสละเพื่อส่วนรวมเป็นอย่างมาก เนื่องจากพื้นที่ของตำบลห่างไกลความเจริญ

ฝ่ายสภา อบต.บ้านโป่ง มีการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลาง คือ 62.44 คะแนน ทั้งนี้เพราะมีข้อบกพร่อง คือ ในส่วนของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าจุดอ่อนคือขาดการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบความโปร่งใสในการทำงาน แต่ละโครงการของฝ่ายบริหาร อบต. ส่วนคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้น พบว่าสภาขาดการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตลอดจนคำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุม และสำหรับของคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พบว่ามีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมไม่มากเท่าที่ควร (ภาคผนวก จ) แต่ทีมสภายังมีจุดเด่นในคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการเสียสละเพื่อส่วนรวมเป็นอย่างมากเนื่องจากพื้นที่ของตำบลห่างไกลความเจริญ

5.2.4 ระดับความพอเพียงของการพัฒนาคุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

ผลการประเมินระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายผู้บริหาร อบต. ผู้ปฏิบัติงาน อบต. และสภา อบต. ดังตารางที่ 5.4 – 5.6 ข้างต้น นักวิจัยได้นำมาสรุปเป็นภาพรวมของระดับความพอเพียงของการพัฒนาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการองค์กรของ อบต. ทั้ง 13 แห่ง โดยมีการถ่วงน้ำหนักคะแนนการให้ประเมินทั้งการประเมินแบบระหว่างกลุ่มและการประเมินภายในกลุ่ม ดังตารางที่ 5.7 มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 5.7 ระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

อปท.	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของ อบต. (ร้อยละ)				
	ซื่อสัตย์ สุจริต	อดทนและ ขยันหมั่นเพียร	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ภาพรวม	ระดับการ ประยุกต์ใช้
1. อบต.บ้านกลาง	94.52	92.89	92.03	93.95	มากที่สุด
2. อบต.แม่ท่าช้าง	91.95	89.80	90.98	91.42	มากที่สุด
3. อบต.น้ำแพร่	83.50	85.72	81.84	83.78	มาก
4. อบต.มะขุนหวาน	83.97	78.59	88.09	83.31	มาก
5. อบต.กุดช้าง	84.32	78.84	81.79	82.97	มาก
6. อบต.ยูหว่า	78.68	80.95	84.65	79.73	มาก

ตารางที่ 5.7 ระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ (ต่อ)

อปท.	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของ อปท. (ร้อยละ)				
	ซื่อสัตย์ สุจริต	อดทนและ ขยันหมั่นเพียร	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ภาพรวม	ระดับการ ประยุกต์ใช้
7. อบต.หัวทราย	80.53	77.41	78.11	79.67	มาก
8. ทต.สันผักหวาน	77.66	73.67	71.93	76.29	มาก
9. ทต.แม่คือ	72.13	74.75	76.24	73.07	มาก
10. อบต.บ้านหลวง	70.31	61.00	74.82	68.90	ปานกลาง
11. อบต.แม่วิน	64.39	69.21	67.83	65.70	ปานกลาง
12. อบต.เทพเสด็จ	68.80	68.83	61.15	68.04	ปานกลาง
13. อบต.บ้านปาง	55.12	55.62	65.78	56.28	ปานกลาง
น้ำหนักการประเมิน	0.70	0.20	0.10		

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก คำนวณจาก การถ่วงน้ำหนักโดยฝ่ายผู้บริหาร (50%) การถ่วง
น้ำหนัก โดยฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (35%) และการถ่วงน้ำหนัก โดยฝ่ายสภา อปท. (15%)

5.2.4.1 อปท. ที่มีระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเข้าถึง คุณธรรมที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกของ อปท. กลุ่มนี้คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขความเพียงพอในเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ คุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียรและคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ส่วนการนำไปประยุกต์ใช้นั้น พบว่า อปท. กลุ่มนี้มีการนำไปใช้ในฝ่ายผู้บริหารเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน และฝ่ายสภา แต่ทั้งนี้ทุกฝ่ายมีระดับการประยุกต์ใช้อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อบต.บ้านกลาง และ อบต.แม่ท่าช้าง ที่มีคะแนนการประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด คือ 93.95 คะแนน และ 91.42 คะแนนตามลำดับ

5.2.4.2 อปท. ที่มีระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเข้าใจ คุณธรรมส่วนใหญ่ที่ อปท. กลุ่มนี้นำไปใช้ คือ คุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์สุจริต และความอดทนและขยันหมั่นเพียร ซึ่งอปท. ในกลุ่มนี้จะให้ความสำคัญต่อการเอาใจใส่องค์กร ความสัมพันธ์ด้านมิตรภาพ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นหลัก แต่ทั้งนี้การประยุกต์ใช้คุณธรรมทั้ง 3 ประเภท ในภาพรวมมีระดับการประยุกต์ใช้ระดับมาก

เท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่าระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมในฝ่ายต่าง ๆ นั้น ผู้บริหารมีการนำไปประยุกต์ใช้มากที่สุด รองลงมาคือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงานและฝ่ายสภา ทั้งนี้เห็นได้ว่า อบท. ในกลุ่มระดับเข้าใจนั้น ในประเด็นของการประยุกต์ใช้คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตในภาพรวมทำได้เพียงระดับเท่านั้น ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อบต.น้ำแพร่ อบต.มะขุนหวาน และ อบต.กุดช้าง ที่มีคะแนนการประยุกต์ใช้ในระดับมาก คือ 83.78, 83.31 และ 82.97 คะแนน ตามลำดับ

5.2.4.3 อบท. ที่มีระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเข้าข่าย คุณธรรมส่วนใหญ่ที่ อบท. นำไปใช้ในอันดับแรกคือ คุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รองลงมาคือคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตและคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร เช่นเดียวกับกลุ่ม อบท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในระดับเข้าใจ เพียงแต่ อบท. ในกลุ่มเข้าข่ายนี้แต่ละฝ่ายจะมีการประยุกต์ใช้ในระดับมากลงไป โดยภาพรวมของ อบท. ยังมีการประยุกต์ใช้ทุกคุณธรรมต่ำกว่า 80 % อีกทั้งยังพบว่า อบท. ในกลุ่มนี้จะมีการนำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในกลุ่มของผู้บริหารใกล้เคียงกันกับฝ่ายสภา ไม่มีกลุ่มใดนำไปใช้ถึงระดับมากที่สุดได้ ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อบต.บุหา อบต.ห้วยทราย ทต.สันผักหวาน และ ทต.แม่คือ โดยมีคะแนนการประยุกต์ใช้คุณธรรม คือ 79.73, 79.67, 76.29 และ 73.07 คะแนน ตามลำดับ

5.2.4.4 อบท. ที่มีระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับไม่เข้าข่าย อบท. ในกลุ่มนี้มีการนำคุณธรรมดังกล่าวไปประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งองค์กรไม่ได้เน้นความซื่อสัตย์สุจริตเป็นอันดับแรก จึงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขความเพียงพอของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้การวิจัยยังพบว่า แต่ละฝ่ายขององค์กร อบท. ที่นำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้นั้น ฝ่ายผู้บริหารจะมีการนำไปใช้ประยุกต์ใช้น้อยกว่าฝ่ายสภาและฝ่ายปฏิบัติงาน แสดงถึงการไม่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งหากจะขับเคลื่อนให้ อบท. กลุ่มนี้มีการยกระดับการพัฒนาความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงให้สูงขึ้น การวิจัยได้เสนอแนวทางดังกล่าวในลำดับต่อไป ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อบต.บ้านหลวง อบต.แม่วิน อบต.เทพเสด็จ และ อบต.บ้านปง ที่มีคะแนนการประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลาง คือ มีคะแนนเพียง 68.90, 65.70, 68.04 และ 56.28 คะแนน ตามลำดับ

5.3 วิธีการหรือกระบวนการในการยกระดับความมีคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยครั้งนี้ได้ค้นพบว่าวิธีการหรือกระบวนการในการยกระดับความมีคุณธรรมของอปท. ให้สูงขึ้นด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเตรียมตัวผู้เข้าร่วมการวิจัย 2) การวิเคราะห์หาแนวทางในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน 3) การวิเคราะห์หาแนวทางในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก 4) การสร้างกลยุทธ์ทางเลือก และ 5) การปรับปรุงและการประเมินกลยุทธ์ทางเลือก โดยนักวิจัยได้ดำเนินการวิจัยในพื้นที่ของชุมชน ใช้เวลา อปท. ละ 2 วัน ในการจัดประชุม มีขั้นตอนดังนี้

5.3.1 การเตรียมตัวผู้เข้าร่วมการวิจัย

ขั้นตอนนี้ช่วยให้ผู้เข้าร่วม ได้แก่ บุคลากรขององค์กรทั้ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. และฝ่ายสภา อปท. ทั้งหมดได้ตระหนักถึงสภาพการณ์ปัจจุบันขององค์กรของตน เป็นการกระตุ้นให้เกิดความพร้อมที่จะเข้าสู่กระบวนการวางแผน มีทั้งสิ้น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นักวิจัยนำเสนอผลการประเมินระดับความพอเพียงของการพัฒนาคุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กร ได้แก่ ระดับคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต ระดับคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร และระดับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ของบุคลากรทั้ง 3 ฝ่าย ให้ผู้เข้าร่วมทบทวนผลการประเมินว่าเป็นจริงตามนั้นหรือไม่ ผลการประเมินของแต่ละฝ่ายได้มาอย่างไร ทั้งการประเมินภายในและภายนอกกลุ่มมีความสอดคล้องหรือขัดแย้งหรือไม่ อย่างไร

ขั้นตอนที่ 2 นักวิจัยให้ผู้เข้าร่วมค้นหาจุดอ่อนของการพัฒนาคุณธรรมแต่ละประเภทในการบริหารจัดการองค์กรของแต่ละฝ่าย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ตารางแสดงผลการประเมินระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมแต่ละประเภทว่าคุณธรรมใดมีการประยุกต์ใช้สูงสุดและต่ำสุดในประเด็นใด ซึ่งต้องสอดคล้องกับการประเมินทั้งภายในและภายนอกกลุ่มด้วย

ขั้นตอนที่ 3 นักวิจัยให้ผู้เข้าร่วมค้นหาปัจจัยที่ทำให้เกิดจุดอ่อนของการพัฒนาคุณธรรมในแต่ละประเภทใน (ขั้นตอนที่ 1 - ขั้นตอนที่ 2) โดยใช้เทคนิคการเขียนปัจจัยที่ได้ลงในกระดาษสี่เหลี่ยม แล้วอธิบายความคตินั้น ๆ ของแต่ละฝ่ายในองค์กร โดยดำเนินการเช่นนี้กับทุกคน จากนั้นสรุปเป็นข้อสรุปร่วมในการนี้จะให้ผู้เข้าร่วมเป็นผู้สรุปร่วม โดยแต่ละฝ่ายเลือกตัวแทนขึ้นมาดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 4 ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจสถานการณ์ของแต่ละฝ่ายในองค์กร ภาพรวม จุดอ่อนของทั้ง อปท. รวมถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดจุดอ่อนของการพัฒนาฯ จากความเข้าใจสถานการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้เข้าร่วมมีความพร้อมเข้าสู่การวางแผนในขั้นตอนต่อไป

5.3.2 การวิเคราะห์หาแนวทางในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน ขั้นตอนนี้เป็นการให้ผู้เข้าร่วมพิจารณาจุดอ่อนและจุดแข็งจากการปฏิบัติของแต่ละฝ่าย โดยพิจารณาว่าอะไรบ้างที่ตนเองทำได้ดีและไม่ดี และได้ และเป็นจุดอ่อนและความสามารถของตนเองอย่างแท้จริง โดยปฏิบัติตามลำดับขั้น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นักวิจัยกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมคิดถึงวิธีการหรือกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมในการทำงานในองค์กรแต่ละฝ่าย ว่าฝ่ายของตนเองสามารถปฏิบัติได้ดีในแนวทางใดที่จะทำให้จุดอ่อนของการยกระดับความมีคุณธรรมในการดำเนินงานนั้นลดลงหรือหายไปได้ ซึ่งจะเป็นจุดแข็งของฝ่าย แล้วเขียนจุดแข็งนั้นในการคาสีเขียว โดยใช้กระดาษหนึ่งแผ่นต่อหนึ่งข้อ เช่นเดียวกันกับจุดอ่อนของแต่ละฝ่ายไว้สามารถทำได้โดยเขียนจุดอ่อนในกระดาษสีเหลืองข้อละ 1 แผ่น

ขั้นตอนที่ 2 ผู้เข้าร่วมแต่ละคนเสนอความคิดของตนเองตาม (ขั้นตอนที่ 1) แล้วกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมอภิปรายข้อเสนอนั้น ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและตัดสินใจว่า ข้อที่นำเสนอ นั้นเป็นจุดอ่อนและจุดแข็งจริงหรือไม่

ขั้นตอนที่ 3 นักวิจัยนำเสนอจุดอ่อนและจุดแข็งซึ่งได้จากการศึกษาองค์กร พร้อมทั้งให้ทุกฝ่ายตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาว่าเป็นจุดอ่อนและจุดแข็งจริงหรือไม่

ขั้นตอนที่ 4 นำจุดอ่อนและจุดแข็งจาก (ขั้นตอนที่ 2) และ (ขั้นตอนที่ 3) ซึ่งผู้เข้าร่วมพิจารณาว่าเป็นจุดอ่อนและจุดแข็งจริงมาสรุปรวม และจัดทำเป็นรายการจุดจุดอ่อนและจุดแข็ง

ขั้นตอนที่ 5 ผู้เข้าร่วมให้น้ำหนักจุดอ่อนและจุดแข็งแต่ละข้อ โดยพิจารณาจาก “เป็นจุดอ่อนและจุดแข็งที่มีศักยภาพส่งผลกระทบต่อกลุ่ม (potential impact)” โดยใช้เกณฑ์ปริมาณต่ำมาก ต่ำ กลาง สูง และสูงมาก จากนั้นนำเอาเกณฑ์นี้มาคำนวณเป็นคะแนนโดยให้ค่าต่ำมาก = 1, ต่ำ = 2, กลาง = 3, สูง = 4, สูงมาก = 5 แล้วรวมเป็นคะแนนแต่ละข้อ

ขั้นตอนที่ 6 นำเอาคะแนนที่ได้จากการวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็งใน (ขั้นตอนที่ 5) มาจัดเรียงลำดับใหม่โดยเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดจนถึงต่ำสุด เพื่อให้ทราบจุดอ่อนและจุดแข็งที่มีศักยภาพภายในของกลุ่มที่สามารถแก้ไขและยกระดับคุณธรรมของฝ่ายต่าง ๆ ใน อปท. ให้สูงขึ้นได้

5.3.3 การวิเคราะห์แนวทางในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

ขั้นตอนนี้เป็นการเชื่อมโยงผลของการศึกษาจุดอ่อนของการยกระดับคุณธรรมในแต่ละฝ่ายขององค์กรกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ภายนอกองค์กร โดยชี้ให้ผู้เข้าร่วมเห็นว่าสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร อปท. เป็นสิ่งจำเป็น จากนั้นกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมคาดการณ์สถานการณ์ภายนอก อปท. ว่า จะกระทบต่อการแก้ไขหรือลดจุดอ่อนของการพัฒนาได้อย่างไร อะไรจะเป็นโอกาสหรืออุปสรรคของการพัฒนาคุณธรรมของแต่ละฝ่าย โดยปฏิบัติตามลำดับขั้น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นักวิจัยเสนอปัจจัยแวดล้อมสถานการณ์ภายนอก อปท. ซึ่งได้จากการวิเคราะห์องค์กรและให้ผู้เข้าร่วมพิจารณา และอภิปราย โอกาสและอุปสรรค ที่จะทำให้องค์กรมีการพัฒนาคุณธรรมได้มากขึ้น ทั้งในระดับกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ จนถึงระดับโลกในระยะเวลา 5 ปี ข้างหน้า

ขั้นตอนที่ 2 นักวิจัยกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมแต่ละคนพิจารณาเหตุการณ์นั้น จะกระทบต่อแนวทางพัฒนาองค์กรในเชิงโอกาสและอุปสรรค โดยให้แต่ละคนเขียนข้อพิจารณาของตนเองในกระดาษสีน้ำเงินสำหรับโอกาสและสีแดงสำหรับอุปสรรค แล้วให้แต่ละคนนำเสนอข้อพิจารณาของตนและร่วมกันอภิปราย

ขั้นตอนที่ 3 นักวิจัยประมวลผลด้านที่เป็นผลเชิงบวกเป็นข้อสรุปรวม บางข้ออาจไม่ต้องพิจารณาเมื่อผู้เข้าร่วมเห็นว่าไม่มีผลกระทบต่อองค์กรแต่อย่างใด จากนั้นจัดทำเป็นรายการชุดโอกาสและอุปสรรค

ขั้นตอนที่ 4 ผู้เข้าร่วมให้น้ำหนักโอกาสแต่ละข้อ โดยพิจารณาจาก “เป็นโอกาสที่มีศักยภาพส่งผลกระทบต่อกลุ่ม (potential attractiveness) และอะไร “เป็นอุปสรรคที่มีศักยภาพส่งผลกระทบต่อกลุ่ม (potential impact) โดยใช้เกณฑ์ปริมาณต่ำมาก ต่ำ กลาง สูง และสูงมาก จากนั้นนำเอาเกณฑ์นี้มาคำนวณเป็นคะแนนโดยให้ค่าต่ำมาก = 1, ต่ำ = 2, กลาง = 3, สูง = 4, สูงมาก = 5 แล้วรวมเป็นคะแนนแต่ละข้อ

ขั้นตอนที่ 5 นำคะแนนที่ได้จากการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคใน (ขั้นตอนที่ 4) มาจัดเรียงลำดับใหม่ โดยเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดจนถึงต่ำสุด เพื่อให้ทราบโอกาสและอุปสรรคที่จะสามารถพัฒนาคุณธรรมในการบริหารจัดการของแต่ละฝ่ายใน อปท.

5.3.4 การสร้างกลยุทธ์ทางเลือก

นักวิจัยดำเนินการในพื้นที่ของชุมชนใช้เวลา 1 วัน เป็นการสร้างกลยุทธ์ทางเลือกให้กับ อปท. ในการยกระดับคุณธรรมในการบริหารจัดการองค์กรให้สูงขึ้น ประกอบด้วยขั้นตอน 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดภารกิจและวัตถุประสงค์ของ อปท.

ขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดภารกิจและวัตถุประสงค์ขององค์กรว่ามีความต้องการยกระดับการพัฒนาคุณธรรมของทุกฝ่ายในองค์กรให้สูงขึ้น และมีความสอดคล้องกับบริบทของชุมชน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในระยะเวลาหลายปีข้างหน้า โดยการกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมช่วยกันกำหนดและเขียนภารกิจขององค์กร รวมถึงกำหนดและเขียนวัตถุประสงค์ของการยกระดับการพัฒนาให้ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์ทางเลือก

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้เข้าร่วมต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร การสร้างกลยุทธ์ทางเลือกกระทำในขอบเขต จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคขององค์กร โดยใช้วิธีการที่เรียกว่า SWOT matrix มีลำดับการดำเนินงานกิจกรรม ดังนี้

ลำดับที่ 1 แยกจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ตามประเภทของฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. และฝ่ายสภา อปท.

ลำดับที่ 2 คัดเฉพาะจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคที่มีคะแนนสูง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ ด้วยจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ที่มีคะแนนต่ำจะไม่นำมาพิจารณา แต่สามารถย้อนกลับไปพิจารณาปัจจัยที่มีคะแนนต่ำได้

ลำดับที่ 3 เรียงจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ตามลำดับคะแนน โดยจำแนกตามฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. และฝ่ายสภา อปท.

ลำดับที่ 4 สร้างตาราง matrix ของแต่ละฝ่ายโดยจุดแข็งและจุดอ่อนที่เรียงคะแนนไว้แล้วในแนวนอน และโอกาสและอุปสรรคที่เรียงคะแนนไว้แล้วในแนวตั้ง

ลำดับที่ 5 สร้างกลยุทธ์ทางเลือกในการยกระดับการพัฒนาคุณธรรม โดยใช้จุดแข็งของฝ่ายไปช่วงชิงโอกาสที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยใช้วิธีการจับคู่ระหว่างจุดแข็งและโอกาส หากคู่ใดเกิดความสอดคล้องจะทำการบันทึกกลยุทธ์ทางเลือกนั้น ซึ่งการจับคู่อาจใช้จุดแข็งหรือโอกาสมากกว่าหนึ่งข้อได้ เรียกว่า กลยุทธ์จุดแข็ง – โอกาส

ลำดับที่ 6 สร้างกลยุทธ์ทางเลือกในการยกระดับการพัฒนาคุณธรรม โดยใช้จุดแข็งของกลุ่มเสี่ยงอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยใช้วิธีการจับคู่ระหว่างจุดแข็งและอุปสรรค หากคู่ใดเกิดความสอดคล้องจะทำการบันทึกกลยุทธ์ทางเลือกนั้น ซึ่งการจับคู่อาจใช้จุดแข็งหรืออุปสรรคมักกว่าหนึ่งข้อได้ เรียกว่า กลยุทธ์จุดแข็ง – อุปสรรค

ลำดับที่ 7 สร้างกลยุทธ์ทางเลือกในการยกระดับคุณธรรมในแต่ละฝ่าย โดยใช้โอกาสที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของฝ่ายมาแก้ไขจุดอ่อน โดยใช้วิธีการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนและโอกาส

หากคู่ใดเกิดความสอดคล้องจะทำการบันทึกกลยุทธ์ทางเลือกนั้น ซึ่งการจับคู่อาจใช้จุดอ่อนและโอกาสมากกว่าหนึ่งข้อได้ เรียกว่า กลยุทธ์จุดอ่อน – โอกาส

ลำดับที่ 8 สร้างกลยุทธ์ทางเลือกในการยกระดับคุณธรรมในแต่ละฝ่าย โดยการลดจุดอ่อนของกลุ่มและเล็งอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิด โดยใช้วิธีการจับคู่ระหว่างจุดอ่อนและอุปสรรค หากคู่ใดเกิดความสอดคล้องจะทำการบันทึกกลยุทธ์ทางเลือกนั้น ซึ่งการจับคู่อาจใช้จุดอ่อนหรืออุปสรรคมากกว่าหนึ่งข้อได้ เรียกว่า กลยุทธ์จุดอ่อน – อุปสรรค

ลำดับที่ 9 นักวิจัยแสดงให้ผู้เข้าร่วมเห็นถึงกลยุทธ์ทางเลือกทั้ง 4 แบบ ของทั้ง 3 ฝ่าย ในองค์กร จากนั้นนำมาสรุปเป็นภาพรวมขององค์กรทั้ง 3 องค์กร ให้ทุกคนได้รับทราบก่อนที่จะเตรียมเข้าสู่การปรับปรุงและประเมินกลยุทธ์ทางเลือกในครั้งต่อไป

5.3.5 การปรับปรุงและการประเมินกลยุทธ์ทางเลือก

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ นักวิจัยได้จัดกระบวนการเสริมความรู้หรือข้อมูลให้กับผู้เข้าร่วมในแต่ละฝ่ายขององค์กร เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสามารถคาดการณ์สถานะสิ่งแวดล้อมภายนอกที่จะมีผลกระทบต่อการยกระดับการพัฒนาองค์กรของตนเองได้มากขึ้น สำหรับการประชุมใช้เวลา 2 วัน ในพื้นที่ของชุมชน มีขั้นตอนทั้งสิ้น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดกระบวนการเสริมข้อมูล

นักวิจัยทำการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบว่าแต่ละฝ่ายของ 3 องค์กร แต่ละแห่ง ยังขาดข้อมูลในส่วนใด ควรจะเพิ่มข้อมูลในด้านใด ซึ่งในการนี้นักวิจัยได้ความอนุเคราะห์จากคณะทำงานของสำนักส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ร่วมกับศาสตราจารย์ นพ.ประเวศ วะสี เป็นวิทยากรในการขยายความคิดและมุมมองที่กว้างขึ้นกับผู้เข้าร่วมชุดเดิม

ขั้นตอนที่ 2 การปรับปรุงกลยุทธ์ทางเลือก

ผู้เข้าร่วมทำการปรับปรุงกลยุทธ์ทางเลือก โดยวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรเพิ่มเติม แล้วสร้างกลยุทธ์ทางเลือกเพิ่มขึ้น จากนั้นนำเอากลยุทธ์ทางเลือกที่สร้างไว้แล้วและกลยุทธ์ที่ได้เพิ่มเติม สรุปเป็นกลยุทธ์ทางเลือกชุดใหม่

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์ทางเลือก

ผู้เข้าร่วมพิจารณากลยุทธ์ทั้งหมด ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์ทางเลือกกับวัตถุประสงค์ของกลุ่ม โดยคาดว่าเมื่อนำกลยุทธ์ทางเลือกใดไปปฏิบัติจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ โดยใช้เกณฑ์ 3 ประการ คือ มีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นไปได้หรือไม่ และยอมรับกันหรือไม่

ขั้นตอนที่ 4 จัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์

ผู้เข้าร่วมจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ โดยการจับคู่เปรียบเทียบทีละคู่ทุกกลยุทธ์ในแต่ละคู่กลยุทธ์ที่เปรียบเทียบกัน กลยุทธ์ที่สำคัญกว่าจะได้คะแนนมากที่สุด จนกระทั่งเสร็จสิ้นการเปรียบเทียบทุกคู่ จึงรวมคะแนนและเรียงลำดับกลยุทธ์ที่มีคะแนนสูงสุดจนถึงต่ำสุด

ขั้นตอนที่ 5 การพิจารณาสรุป

ผู้เข้าร่วมพิจารณากลยุทธ์ที่จัดลำดับเสร็จแล้วจาก (ขั้นตอนที่ 4) เพื่อหาข้อสรุปสุดท้ายของการจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ เมื่อจัดทำข้อสรุปเสร็จแล้วองค์กรจะได้แผนงานกลยุทธ์ ซึ่งเป็นแนวทางในการยกระดับคุณธรรมในแต่ละฝ่ายของ อปท. ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ทั้งนี้ อปท. สามารถบรรจุแนวทางดังกล่าวในแผนกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ปฏิบัติตามอย่างเป็นรูปธรรม

5.4 แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

การทบทวนจุดอ่อนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายตนเอง เพื่อหาวิธีการหรือกระบวนการในการยกระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมกับการบริหารงาน รวมถึงการทำงานกับฝ่ายอื่น ๆ ใน อปท. ทั้ง 13 อปท. ครั้งนี้ได้แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตัวแทนจังหวัดเชียงใหม่ สามารถอธิบายแนวทางในการขับเคลื่อน อปท. ในกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าใจ กลุ่มที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าใจ กลุ่มที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าใจ และกลุ่มที่มีการพัฒนาในระดับความไม่เข้าใจ ได้แนวทางดังนี้

5.5.1 แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าใจ

การยกระดับจะต้องเน้นความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้เพิ่มขึ้นเพื่อนำประโยชน์สุขต่อชุมชนเป็นสำคัญพอ ๆ กับการยกระดับคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ ทั้งนี้เพราะ อปท. กลุ่มนี้มีคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตสูงมาก จึงเป็นที่เชื่อมั่นและเชื่อใจในด้านความโปร่งใสในการทำงานของ อปท. เป็นอย่างยิ่ง โดย อปท. ในกลุ่มที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับเข้าใจ สามารถยกระดับการบริหารองค์กรของตนเองให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้สูงขึ้น โดยการทำงานร่วมกันทั้ง 3 ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ควรให้ความสำคัญกับการรักษาและดำรงความซื่อสัตย์สุจริตของตนเอง ทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง โดยปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ให้ไว้กับชุมชนปฏิบัติด้วยความ

อดทนและขยันทำงานให้มากขึ้น โดยเน้นการให้โอกาสกับผู้ได้บังคับบัญชา โดยสละได้แม้ปัจจัยของตนเอง

ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. ควรเน้นความซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพของตนเองเป็นที่ตั้ง ขยันและอดทนตามหน้าที่ และใช้ความรู้ในการให้บริการ เอื้อเพื่อผู้มารับบริการ

ฝ่ายสภา อปท. นั้นควรเน้นความซื่อตรงต่อตนเองในการทำงานในส่วนการตรวจสอบและประเมิน ไม่เห็นแก่พวกพ้อง ขยันในการลงพื้นที่เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม กับ อปท. ให้มาก และอดทนต่อความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นจากการติดตาม และประเมินผลการทำงานของ อปท.

5.5.2 แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี การพัฒนาในระดับความเข้าใจ

การยกระดับจะต้องเน้นความซื่อสัตย์สุจริตเป็นลำดับแรก เพราะโดยรวมยังมีการ ประยุกต์ใช้น้อยกว่าคุณธรรมด้านอื่น ๆ ซึ่ง อปท. กลุ่มนี้มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมความเอื้อเพื่อผู้รับบริการ มากที่สุด หากไม่มีการพัฒนาคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลักแล้วก็จะทำให้ภาพรวมของการ ทำงานของ อปท. จะไม่เกิดความซื่อตรงโปร่งใสได้ โดย อปท. ในกลุ่มที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรม ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับเข้าใจสามารถยกระดับการบริหารองค์กรของตนเอง ให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้สูงขึ้น โดยการทำงานร่วมกันทั้ง 3 ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายบริหาร อปท. ต้องเน้นการกระจายทรัพยากรอย่างเป็นธรรมและทั่วถึงเสริม ด้วยกิจกรรมสร้างความเข้าใจให้กับชุมชนร่วมด้วย และอดทนต่อคำวิจารณ์เรื่องความไม่ซื่อตรงเป็น หลัก โดยการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารได้ ผู้บริหาร อปท. ต้องปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดีให้กับชุมชน

ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. นั้น ต้องเน้นความซื่อตรงต่อตนเอง โดยการปฏิบัติตาม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและซื่อตรงต่อองค์กร โดยทำงานตามหน้าที่อย่างซื่อตรงโปร่งใส และ แสดงน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาใช้บริการ

ฝ่ายสภา อปท. ควรจะเน้นความซื่อตรงต่อตนเอง โดยทำตนให้โปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่เห็นแก่พวกพ้อง อดทนต่อคำวิจารณ์และขยันทำงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างชุมชน กับ อปท. เอื้อเพื่อชุมชน โดยไม่แบ่งแยกพื้นที่เขตการปกครอง

5.5.3 แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี การพัฒนาในระดับความเข้าใจ

คุณธรรมทุกประเภทที่ อปท. กลุ่มนี้ประยุกต์ใช้ได้เพียงระดับมากเท่านั้น จึงต้อง ยกระดับให้มากขึ้น แต่การยกระดับจะต้องเน้นความซื่อสัตย์สุจริตมาเป็นอันดับต้น ๆ เพราะถือว่าทำ ได้น้อยกว่าคุณธรรมด้านอื่น ๆ รองลงมาคือเน้นความเอื้อเพื่อผู้รับบริการโดยเฉพาะกับชุมชนที่ไม่ได้รับ

การกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึง ส่วนความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้นต้องเน้นการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ โดย อปท. ในกลุ่มที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับเข้าข่ายสามารถยกระดับการบริหารองค์กรของตนเองให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้สูงขึ้น โดยการทำงานร่วมกันทั้ง 3 ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายผู้บริหาร อปท. จะต้องปรับปรุงความโปร่งใสในการทำงานให้ทุกฝ่ายสามารถตรวจสอบได้ อดทนต่อการวิจารณ์ในด้านลบให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมโดยเฉพาะภาคประชาชน โดยต้องไม่เห็นแก่พวกพ้องเป็นที่ตั้ง

ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. ต้องเน้นความอดทนและขยันให้มากเพราะเป็นงานที่ต้องปฏิบัติ โดยความซื่อตรงต่อตนเองและองค์กร

ฝ่ายสภา อปท. ต้องยึดมั่นในหน้าที่ของตน เน้นความซื่อสัตย์สุจริต แต่ต้องไม่เห็นแก่พวกพ้อง ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมกับชุมชนอื่น ๆ ร่วมด้วย

5.5.4 แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาในระดับความไม่เข้าข่าย

ที่ผ่านมา อปท. ในกลุ่มไม่เข้าข่ายเหล่านี้ไม่สามารถประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้มากนัก ทำให้เพียงระดับปานกลางหรือต่ำกว่า โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริตที่ได้น้อยที่สุด จึงต้องเน้นให้ทุกฝ่ายของ อปท. มีกฎระเบียบ หรือบทลงโทษ เกี่ยวกับการตรวจสอบการทำงานของ อปท. ที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังต้องสร้างสรรค์โครงการเกี่ยวกับความส่งเสริมความซื่อตรงในองค์กร มีการให้รางวัล เป็นเครื่องจูงใจในการปฏิบัติ หรือการเข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น เป็นต้น โดย อปท. ในกลุ่มที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับไม่เข้าข่ายสามารถยกระดับการบริหารองค์กรของตนเองให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้สูงขึ้น โดยการทำงานร่วมกันทั้ง 3 ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ต้องปรับปรุงการทำงานเป็นอย่างมากโดยเฉพาะการไม่เข้าใจบทบาทของตนเองในการบริหารองค์กรด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ต้องพัฒนาตนเองให้เป็นต้นแบบเรื่องความซื่อตรงโปร่งใสก่อนจะขยายไปยังผู้ปฏิบัติงานและทีมสภา อปท. ต้องมีความอดทนและขยันหมั่นเพียรในการทำงานเพื่อประโยชน์สุขต่อชุมชนเป็นที่ตั้ง ควรจะทำกฎระเบียบเรื่องนี้ใช้ในองค์กร อปท. และรักษาสัญญาไว้กับชุมชนด้วย เน้นสังคหวัตถุ 4 เป็นสำคัญในการทำงาน

ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. ต้องเน้นความอดทนและความขยันเป็นที่ตั้ง รับผิดชอบงานของตนเอง และมีส่วนร่วมให้ดีที่สุด โดยต้องมีกฎระเบียบและวินัยควบคุมผู้ที่ไม่ปฏิบัติงานตามส่วนการให้บริการชุมชนต้องเน้นการทำประชาวิจารณ์และเอาผลเหล่านั้นมาใช้จึงจะเกิดการเอื้อเพื่อเอื้อแก่กับชุมชนได้จริง ไม่ใช่เขียนโครงการแล้วเอาไปบังคับใช้กับชุมชน

ฝ่ายสภา อปท. ที่ต้องเน้นความซื่อสัตย์สุจริต ต่อหน้าที่ของตนเองในการมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงานของ อปท. โดยตลอด ไม่เห็นแก่พวกพ้องและกระจายประโยชน์ให้แก่ชุมชนอย่างทั่วถึง

5.5 สรุป

ผลการวิจัยในส่วนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ แสดงให้เห็นถึงแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมของ อปท. รวมถึงระดับของการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อปท. โดยแต่ละฝ่ายของ อปท. (ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และสภา อปท.) ได้ทำการทบทวนจุดอ่อนของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของฝ่ายตนเองเพื่อหาวิธีการหรือกระบวนการในการยกระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมกับการบริหารงานของตนเอง รวมถึงการทำงานกับฝ่ายอื่น ๆ ใน อปท. ทั้ง 13 อปท. ครั้งนี้จึงได้แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนจังหวัดเชียงใหม่ ในกลุ่มต่าง ๆ ทั้งกลุ่มที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าใจ กลุ่มที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าใจ กลุ่มที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าใจ และกลุ่มที่มีการพัฒนาในระดับความไม่เข้าใจ ที่มีแนวทางที่แตกต่างกัน แต่ทั้งนี้แนวทางดังกล่าวจะมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระดับของการนำไปใช้ในแต่ละ อปท. ดังนั้นเพื่อให้เกิดความกระฉ่งของการวิจัยมากขึ้น นักวิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ว่าหาก อปท. ดังกล่าวมีการยกระดับความมีคุณธรรมและสามารถประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่ม อปท. ดังกล่าวได้จริงจะส่งผลกระทบต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้มากน้อยเพียงใด ผลการวิจัยแสดงได้ดังเนื้อหาในบทที่ 6

บทที่ 6

การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน ในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

การศึกษานี้ นักวิจัยทำการวิจัยร่วมกับ อบต. และชุมชน ทั้ง 13 แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อวิเคราะห์หาระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง จากการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ อบต. ร่วมกับการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทกับการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับ อบต. ของตนเองให้เป็นไปตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น ผลการวิจัยแสดงได้ดังนี้

6.1 การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

การนำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 13 อบต. องค์กรดังกล่าวได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำโครงการตามแผนชุมชนและโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของ อบต. ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอันเป็นเป้าหมายหลักของการมีส่วนร่วม จนถึงนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งการมีส่วนร่วมดังกล่าวได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและดำเนินการ (3) การมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ ในแผนพัฒนาชุมชนและนอกแผนพัฒนาชุมชน

ผลการวิจัยสามารถประเมินระดับของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของอบต. กับชุมชน ในการดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนพัฒนาชุมชนและโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชน ซึ่งตัวแทนของชุมชนที่ทำการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วยตัวแทนในพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละ อบต. ได้แก่

ตัวแทนผู้นำชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน และผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน

ตัวแทนสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ได้แก่ สมาชิกกลุ่มสตรีแม่บ้าน สมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุ เด็ก เยาวชน ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส รวมถึงสมาชิกอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) และสมาชิกอาสาสมัครอื่น ๆ

ทั้งนี้ตัวแทนชุมชนจะทำการประเมิน อปท. ในประเด็นของการให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนร่วมกับ อปท. โดยเฉพาะโครงการที่อยู่ในแผนและโครงการที่อยู่นอกแผนพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ตัวแทนชุมชนดังกล่าวยังได้ทำการประเมินถึงระดับคุณธรรมของนายก อปท. ที่มีต่อชุมชนร่วมด้วย เพื่อที่จะเป็นการสะท้อนถึงระดับของคุณธรรมในการบริหารจัดการ อปท. ของนายก อปท. ต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้กับชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนต่อไป

ผลจากการวิจัยอธิบายได้ว่าระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ จากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนร่วมกันทั้งฝ่าย อปท. และฝ่ายชุมชนเอง หรือแม้แต่การที่ประชาชนต้องพึ่งพาตนเองในการดำเนินชีวิตตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง (บทที่ 3 หน้า 80) ซึ่งการวิจัยนี้สรุปได้ 3 แบบ ได้แก่ (1) การพึ่งพาตนเอง หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมีความอยู่ดีมีสุขได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง (2) การพึ่งพาชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมีความอยู่ดีมีสุขได้ด้วยการพึ่งพาคนในชุมชนเป็นหลัก และ (3) การพึ่งพา อปท. หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมีความอยู่ดีมีสุขได้ด้วยการพึ่งพา อปท. หรือรัฐบาลเป็นหลัก หรือเกินความสามารถของตนเองหรือชุมชนที่จะทำให้มีความสุขได้

การวิจัยได้ให้ตัวแทนชุมชนได้ร่วมกันระดมสมองเพื่อค้นหาตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขของชุมชน ซึ่งแต่ละชุมชนต่างก็มีตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริบทของชุมชนเอง (บทที่ 4) และตัวชี้วัดดังกล่าวนี้ประชาชนมีการพึ่งพาตนเอง พึ่งพาชุมชนด้วยกัน หรือต้องพึ่งพา อปท. เพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือความอยู่ดีมีสุขเหล่านั้นต้องพึ่งพาทุกฝ่ายร่วมกันที่เรียกว่าการมีส่วนร่วม จึงจะดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้ ทั้งนี้หากความอยู่ดีมีสุขของชุมชนต้องอาศัยความร่วมมือแล้ว อปท. ควรที่จะส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในส่วนนี้ให้มากขึ้น ผลการวิจัยสามารถชี้ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละกลุ่มของ อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมดังกล่าวในระดับต่าง ๆ ได้แก่ ระดับเข้าถึง ระดับเข้าใจ ระดับเข้าข่าย และระดับไม่เข้าข่าย มีรายละเอียด ดังนี้

6.1.1 การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่ม อปท. ระดับเข้าถึง

กลุ่ม อบท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมดังกล่าวในระดับเข้าถึง ได้แก่ อบต. บ้านกลาง และ อบต.แม่ท่าช้าง มีระดับการมีส่วนร่วมทั้งหมดมากที่สุด (85.91 – 88.72 คะแนน) โดยมีระดับการมีส่วนร่วมด้านที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมด้านที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและการดำเนินงานตามโครงการและการมีส่วนร่วมด้านที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมด้านการจัดสรรและรับผลประโยชน์จากโครงการต่าง ๆ และการมีส่วนร่วมด้านที่ 4 คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในโครงการต่าง ๆ ลดลงตามลำดับ มีความสอดคล้องกับระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนที่มีส่วนร่วมกับ อบท. ดังกล่าวในระดับมาก (85.63 คะแนน) ในประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ อบต. บ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง ได้แก่ การมีผู้นำชุมชนที่ดีมีคุณธรรมสูงมากถึง 90 คะแนน และไม่มี การซื้อสิทธิ์ขายเสียง การมีสาธารณูปโภคดีและครบครัน (90 คะแนน) การได้รับการสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมจากรัฐบาล (85 คะแนน) และสังคมปลอดภัยไม่มีขโมย อาชญากรรม และภัย จากยาเสพติด (80 คะแนน) สำหรับประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ อบต.แม่ท่าช้าง อ.หางดง ได้แก่ การมีผู้นำท้องถิ่นเป็นคนดี มีคุณธรรม ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของนักการเมืองสูงถึง 90 คะแนน การไม่มีการซื้อขายสิทธิ และเสียงในการเลือกตั้งได้คะแนนสูงถึง 90 คะแนน ชาวบ้านในชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครองในท้องถิ่น (90 คะแนน) คนในชุมชนช่วยกันรักษาความสะอาดในหมู่บ้านและครัวเรือน และมีการนำเอาขยะมาใช้ให้เกิดประโยชน์ จึงไม่มีปัญหาขยะ/ อากาศเสีย (90 คะแนน) การมีบุคลากรทางการแพทย์ เช่น หมอ พยาบาล ประจำตำบลให้มากขึ้น (80 คะแนน) การไม่มียาเสพติดในหมู่บ้าน (80 คะแนน) และการไม่มีร้านเกมส์ในหมู่บ้าน (75 คะแนน) ทั้งนี้หากมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในส่วนที่ 4 ให้มากขึ้นแล้ว จะส่งผลให้ระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนเพิ่มขึ้นอีกระดับหนึ่ง (ตารางที่ 6.1) ส่วนรายละเอียดแสดงดังภาคผนวก ฉ และภาคผนวก ช

ตารางที่ 6.1 ระดับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชน
ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่ม อบท. ระดับเข้าถึง

ชื่อ อบท.	ระดับอยู่ดีมีสุข ที่พึงพา อบท. ^a (คะแนน)	ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการดำเนินงานร่วมกับ อบท. จังหวัดเชียงใหม่ ^b (คะแนน)				
		ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	ด้านที่ 4	ภาพรวม
อบต.บ้านกลาง	86.25	89.00	87.50	90.50	87.86	88.72
อบต.แม่ท่าช้าง	85.00	92.00	92.00	81.33	78.29	85.91
เฉลี่ยรวม	85.63	90.50	89.75	85.92	83.08	87.32
ระดับ	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด

หมายเหตุ : 1. การพึงพา อบท. หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมีความอยู่ดีมีสุขได้ด้วย
การพึ่งพาอบท. หรือรัฐบาลเป็นหลัก หรือเกินความสามารถของตนเองหรือชุมชนที่
จะทำให้มีความสุขได้

2. การมีส่วนร่วมด้านที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมด้านที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และดำเนินการตาม
โครงการต่าง ๆ

4. การมีส่วนร่วมด้านที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์จากการ
โครงการต่าง ๆ

5. การมีส่วนร่วมด้านที่ 4 คือ การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล

6. ภาพรวมได้จากการหาค่าเฉลี่ยจากการมีส่วนร่วม ทั้ง 4 ด้าน

a จากภาคผนวก ฉ

b จากภาคผนวก ช

6.1.2 การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตาม
แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่ม อบท. ระดับเข้าใจ

กลุ่ม อบท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมดังกล่าวในระดับเข้าใจ ได้แก่ อบต.
น้ำแพร่ อบต.มะขุนหวาน และ อบต.กุดช้าง มีระดับการมีส่วนร่วมทั้งหมดระดับมาก (เฉลี่ยร้อยละ
81.37 คะแนน) และทุกการมีส่วนร่วมทำได้เพียงระดับมากเท่านั้น โดยมีระดับการมีส่วนร่วม
ด้านที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมด้าน
ที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและการดำเนินงานตามโครงการ และการมีส่วนร่วมด้าน

ที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมด้านการจัดสรรและรับผลประโยชน์จากโครงการต่าง ๆ และการมีส่วนร่วมด้านที่ 4 คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในโครงการต่าง ๆ ลดลงตามลำดับ มีความสอดคล้องกับระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนที่มีส่วนร่วมกับ อปท. ดังกล่าวในระดับมาก (เฉลี่ย 73.52 คะแนน) ในประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ อบต.น้ำแพร่ อำเภอหางดง ได้แก่ คนในชุมชนมีสุขภาพแข็งแรง (85 คะแนน) การไม่ซื้อขายสิทธิ และเสียงในการเลือกตั้ง (85 คะแนน) ชาวบ้านในชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครองในท้องถิ่น (80 คะแนน) การมีผู้นำท้องถิ่นเป็นคนดี มีคุณธรรม ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของนักการเมืองได้คะแนนระดับมาก (80 คะแนน) การมีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ (80 คะแนน) คนในชุมชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมถึงมีการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้คนร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (80 คะแนน) การไม่มีแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมายในชุมชน (75 คะแนน) การไม่มียาเสพติดหรือแหล่งอบายมุขในชุมชน (75 คะแนน) และการไม่มีปัญหา ขยะ หรือหมอกควันพิษ (70 คะแนน) สำหรับประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ อบต.มะขุนหวาน อ.สันป่าตอง ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับการเมือง การปกครองในท้องถิ่นในระดับมาก (85 คะแนน) การมีผู้นำท้องถิ่นเป็นคนดี มีคุณธรรม ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของนักการเมืองได้คะแนน 80 คะแนน การมีไฟฟ้าส่องสว่างทางของหมู่บ้าน (75 คะแนน) การมีบุคลากรทางการแพทย์ เช่น หมอ พยาบาล ประจำตำบลให้มากขึ้น (75 คะแนน) การไม่มียาเสพติดในหมู่บ้าน (70 คะแนน) และการไม่ซื้อขายสิทธิและเสียงในการเลือกตั้งในระดับมาก (70 คะแนน) และสำหรับประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ อบต.กุดช้าง อ.แม่แตง ได้แก่ การมีความปลอดภัย ไม่มีขโมย อาชญากรรม และยาเสพติด (75 คะแนน) การมีผู้นำชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถ ในเรื่อง กฎระเบียบเกี่ยวกับการเมือง การปกครองท้องถิ่น (70 คะแนน) การมีความรู้ที่สามารถนำมาพัฒนางานอาชีพได้ (70 คะแนน) การมีบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความรู้ (65 คะแนน) ถูกหลานคนในชุมชนมีโอกาสได้พัฒนาตนเอง (60 คะแนน) และการมีการคมนาคมสะดวก (55 คะแนน) ซึ่งหากมีการเพิ่มการมีส่วนร่วมด้านที่ 4 ให้มากขึ้น จะทำให้ระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนเพิ่มขึ้นอีกระดับหนึ่ง (ตารางที่ 6.2) สำหรับรายละเอียดแสดงดังภาคผนวก ฉ และภาคผนวก ช

ตารางที่ 6.2 ระดับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชน
ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่ม อบท. ระดับเข้าใจ

ชื่อ อบท.	ระดับอยู่ดีมีสุข ที่พึงพา อบท.* (คะแนน)	ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการดำเนินงาน ร่วมกับ อบท. จังหวัดเชียงใหม่ ^๖ (คะแนน)				
		ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	ด้านที่ 4	ภาพรวม
อบต.น้ำแพร่	78.89	90.75	90.80	91.17	86.29	89.75
อบต.มะขุนหวาน	75.83	76.63	85.40	92.67	77.29	83.00
อบต.กุดช้าง	65.83	81.75	72.40	66.67	64.64	71.37
เฉลี่ยรวม	73.52	83.04	82.87	83.50	76.07	81.37
ระดับ	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก

- หมายเหตุ : 1. การพึงพา อบท. หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมีความอยู่ดีมีสุขได้ด้วยการพึ่งพาอบท. หรือรัฐบาลเป็นหลัก หรือเกินความสามารถของตนเองหรือชุมชนที่จะทำให้มีความสุขได้
2. การมีส่วนร่วมด้านที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมด้านที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ
4. การมีส่วนร่วมด้านที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์จากการโครงการต่าง ๆ
5. การมีส่วนร่วมด้านที่ 4 คือ การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล
6. ภาพรวมได้จากการหาค่าเฉลี่ยจากการมีส่วนร่วม ทั้ง 4 ด้าน
- a จากภาคผนวก ฉ
- b จากภาคผนวก ช

6.1.3 การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตาม
แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่ม อบท. ระดับเข้าใจ

กลุ่ม อบท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมดังกล่าวในระดับเข้าใจ ได้แก่ อบต. ยู่หวา อบต.ห้วยทราย ทต.สันผักหวาน และ ทต.แม่คือ มีระดับการมีส่วนร่วมทั้งหมดในระดับมาก (เฉลี่ย 73.40 คะแนน) แต่น้อยกว่ากลุ่ม อบท. ในระดับเข้าใจ ทั้งนี้การมีส่วนร่วมโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยมีระดับการมีส่วนร่วมด้านที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน อยู่ในระดับ

มาก รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมด้านที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและการดำเนินงานตามโครงการและการมีส่วนร่วมด้านที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมด้านการจัดสรรและรับผลประโยชน์จากโครงการต่าง ๆ ยกเว้นการมีส่วนร่วมด้านที่ 4 คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในโครงการต่าง ๆ มีระดับเพียงปานกลาง มีความสอดคล้องกับระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนที่มีส่วนร่วมกับ อบท. ดังกล่าวในระดับเพียงปานกลางเท่านั้น (เฉลี่ย 66.85 คะแนน) ในประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ อบท.บุหว่า อำเภอสันป่าตอง ได้แก่ การมีสาธารณูปโภคและครบครัน (75 คะแนน) การมีผู้นำชุมชนที่ดีมีคุณธรรมระดับปานกลาง (70 คะแนน) การมีความปลอดภัยไม่มีขโมย อาชญากรรม และยาเสพติด (65 คะแนน) และมีการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมือง การปกครองแก่เด็กและเยาวชนในชุมชน (50 คะแนน) สำหรับประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ อบท.ห้วยทราย อำเภอแม่ริม ได้แก่ การไม่มีปัญหาการทุจริตและคอร์รัปชันในหน่วยงานของรัฐในระดับปานกลาง (70 คะแนน) การมีผู้นำในท้องถิ่นที่มีความซื่อตรงได้คะแนนเพียง (65 คะแนน) การมีนักการเมืองในท้องถิ่นมีความเสียสละ ทำงานเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง (65 คะแนน) การไม่มีปัญหาการลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทในชุมชน (65 คะแนน) และ การมีน้ำในลำเหมืองที่อุดมสมบูรณ์เพียงพอต่อการทำเกษตร (60 คะแนน) สำหรับประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ ทต.สันผักหวาน อำเภอหางดง ได้แก่ การไม่มีการแตกแยกความคิดของคนในชุมชนเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง หรือคนในชุมชนมีความสามัคคีไม่แบ่งแยกกัน (80 คะแนน) การที่ชุมชนมีเศรษฐกิจเจริญรุ่งเรือง (70 คะแนน) ครอบครัวมีรายได้ที่พอเพียงและไม่มีหนี้สิน (70 คะแนน) คนในชุมชนมีงานทำ สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชนได้ตลอดและเป็นที่ยึดกันอย่างแพร่หลาย (70 คะแนน) การมีผู้นำชุมชนเอาใจใส่ติดตามดูแลทุกข์สุขประชาชนทำได้เพียง 70 คะแนน การไม่มีขโมยหรือมิจฉาชีพในชุมชน (65 คะแนน) การไม่มีคนจรจัดหรือแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย (65 คะแนน) คนในชุมชนมีการออกกำลังกาย/ตรวจสุขภาพประจำปี (65 คะแนน) และ คนในชุมชนมีความสนใจและติดตามตรวจสอบการทำงานของท้องถิ่นเพียง 65 คะแนน สำหรับประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ ทต.แม่คือ อำเภอคอยสะเกิด ได้แก่ การไม่มีปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานของรัฐ (80 คะแนน) การมีผู้นำในท้องถิ่นมีความสามัคคี มุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (80 คะแนน) การไม่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุขในชุมชน (70 คะแนน) การมีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์เพียงพอต่อการทำนาและบริโภค (70 คะแนน) คนในชุมชนช่วยกันดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อม (70 คะแนน) นักการเมืองในท้องถิ่นมีความเสียสละ ทำงานเพื่อชุมชนอย่างแท้จริงทำได้เพียง 70 คะแนน การมีกองทุนช่วยเหลือคนว่างงาน คนพิการ เด็กและคนชรา ฯ (65 คะแนน) การไม่มีปัญหาการลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทในชุมชน (65 คะแนน) คนในชุมชนมีการออกกำลังกายและตรวจสุขภาพประจำปีอย่างต่อเนื่อง (65 คะแนน) และการมีบุคลากรทาง

การแพทย์ดูแล/ทำกายภาพบำบัดให้ผู้พิการ ฯ (50 คะแนน) ซึ่งหากมีการเพิ่มการมีส่วนร่วมด้านที่ 4 จะทำให้ระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนเพิ่มขึ้นอีกระดับ (ตารางที่ 6.3) สำหรับรายละเอียดแสดงดัง ภาคผนวก ฉ และภาคผนวก ช

ตารางที่ 6.3 ระดับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชน
ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่ม อปท. ระดับเข้าข่าย

ชื่อ อปท.	ระดับอยู่ดีมีสุข ที่พึงพา อปท. ' (คะแนน)	ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการดำเนินงาน ร่วมกับ อปท. จังหวัดเชียงใหม่ ^๖ (คะแนน)				
		ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	ด้านที่ 4	ภาพรวม
อบต.ยูหว่า	65.00	83.00	77.50	73.33	48.86	70.67
อบต.ห้วยทราย	65.00	72.00	75.90	81.83	81.71	77.86
ทต.สันผักหวาน	68.89	63.75	82.70	74.00	60.07	70.13
ทต.แม่กือ	68.50	75.50	73.20	77.33	73.71	74.94
เฉลี่ยรวม	66.85	73.56	77.33	76.62	66.09	73.40
ระดับ	ปานกลาง	มาก	มาก	มาก	ปานกลาง	มาก

- หมายเหตุ : 1. การพึงพา อปท. หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมีความอยู่ดีมีสุขได้ด้วยการพึ่งพาอปท. หรือรัฐบาลเป็นหลัก หรือเกินความสามารถของตนเองหรือชุมชนที่จะทำให้มีความสุขได้
2. การมีส่วนร่วมด้านที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมด้านที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ
4. การมีส่วนร่วมด้านที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์จากการโครงการต่าง ๆ
5. การมีส่วนร่วมด้านที่ 4 คือ การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล
6. ภาพรวมได้จากการหาค่าเฉลี่ยจากการมีส่วนร่วม ทั้ง 4 ด้าน
- a จากภาคผนวก ฉ
- b จากภาคผนวก ช

6.1.4 การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่ม อปท. ระดับไม่เข้าข่าย

กลุ่ม อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมดังกล่าวในระดับไม่เข้าข่าย ได้แก่ อบต. บ้านหลวง อบต.แม่วิน อบต.เทพเสด็จ และอบต.บ้านปง มีระดับการมีส่วนร่วมทั้งหมดอยู่ในระดับน้อย (เฉลี่ย 57.83 คะแนน) ทั้งนี้ทุกประเภทของการมีส่วนร่วมได้ระดับน้อย มีความสอดคล้องกับระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนที่มีส่วนร่วมกับ อปท. ดังกล่าวในระดับน้อย (เฉลี่ย 58.92 คะแนน) ในประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ ตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่สาย ได้แก่ การมีน้ำในลำเหมืองที่อุดมสมบูรณ์เพียงพอต่อการทำนาและบริโภค (70 คะแนน) การไม่มีปัญหาการลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทในชุมชน รวมถึงไม่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุขในชุมชน (65 คะแนน) การมีผู้นำในท้องถิ่นเป็นคนดี มีคุณธรรมยังไม่มากนัก (60 คะแนน) การมีสาธารณูปโภคพร้อม (45 คะแนน) และการมีกองทุนช่วยเหลือคนว่างงาน คนพิการ เด็กและคนชราที่ถูกทอดทิ้ง (45 คะแนน) สำหรับประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ อบต.แม่วิน อำเภอแม่จาง ได้แก่ การมีน้ำและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์และคนในชุมชนช่วยกันดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อม (70 คะแนน) การไม่มีปัญหาการลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทในชุมชน (65 คะแนน) การมีผู้นำในท้องถิ่นเป็นและการมีผู้นำในท้องถิ่นมีความเสียสละและรักคนในชุมชนไม่มากนัก (60 คะแนน) การไม่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุขในชุมชน (60 คะแนน) การไม่มียาเสพติด (60 คะแนน) การมีสาธารณูปโภคพร้อม (45 คะแนน) การมีกองทุนช่วยเหลือคนว่างงาน (45 คะแนน) และการมีสถานพยาบาลประจำชุมชนที่มีบุคลากรทางการแพทย์พร้อม (45 คะแนน) สำหรับประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ อบต.เทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด ได้แก่ การมีผู้นำชุมชนที่ดีมีคุณธรรมเพียง 70 คะแนน การมีความปลอดภัยไม่มีขโมย อาชญากรรม และยาเสพติด (70 คะแนน) การได้รับความรู้ในการพัฒนาอาชีพ เช่น ผลผลิตกาแฟให้มีคุณภาพและจำหน่ายได้ในราคาดี (60 คะแนน) การมีสาธารณูปโภคดีและครบครัน (50 คะแนน) เด็กและเยาวชนมีโอกาสได้ศึกษาต่อ (50 คะแนน) การไม่มีการบุกรุกที่ดินจากนายทุน (50 คะแนน) และการมีการนำเอาทรัพยากรจากธรรมชาติ เช่น สมุนไพร มาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (50 คะแนน) และสำหรับประเด็นของความอยู่ดีมีสุขของ อบต.บ้านปง อำเภอหางดง ได้แก่ การมีน้ำและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ (70 คะแนน) คนในชุมชนมีความสามัคคีกัน (65 คะแนน) การไม่มีปัญหาการลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทในชุมชน (65 คะแนน) การมีผู้นำในท้องถิ่นมีความซื่อสัตย์ต่อคนในชุมชน ติดตามดูแลทุกข์สุขของชาวบ้านอย่างใกล้ชิดยังไม่มากนัก (65 คะแนน) การไม่มียาเสพติดในชุมชน (60 คะแนน) การไม่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุขในชุมชน (60 คะแนน) คนในชุมชนช่วยกันดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อม (60 คะแนน) การมีผู้นำในท้องถิ่นเป็นคนดี มีคุณธรรม (60 คะแนน) นักการเมืองในท้องถิ่นมีความเสียสละทำงานเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง (60 คะแนน) และการมีสาธารณูปโภค

พร้อม (55 คะแนน) ซึ่งต้องการเพิ่มการมีส่วนร่วมทุกประเภทให้มากขึ้น (ตารางที่ 6.4) สำหรับรายละเอียดแสดงดังภาคผนวก ฉ และภาคผนวก ช

ตารางที่ 6.4 ระดับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชน
ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่ม อบต. ระดับไม่เข้าข่าย

ชื่อ อบต.	ระดับอยู่ดีมีสุข ที่พึงพา อบต. ^a (คะแนน)	ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการดำเนินงาน ร่วมกับ อบต. จังหวัดเชียงใหม่ ^b (คะแนน)				
		ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	ด้านที่ 4	ภาพรวม
อบต.บ้านหลวง	57.00	68.88	51.40	51.33	77.36	62.24
อบต.แม่วีน	56.67	69.50	64.60	68.00	62.64	66.19
อบต.เทพเสด็จ	60.00	54.25	61.00	64.17	59.21	59.66
อบต.บ้านปาง	62.00	42.75	58.40	40.00	31.71	43.22
เฉลี่ยรวม	58.92	58.85	58.85	55.88	57.73	57.83
ระดับ	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย

- หมายเหตุ : 1. การพึงพา อบต. หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมีอยู่ดีมีสุขได้ด้วย
การพึ่งพาอบต. หรือรัฐบาลเป็นหลัก หรือเกินความสามารถของตนเองหรือชุมชน
ที่จะทำให้มีความสุขได้
2. การมีส่วนร่วมด้านที่ 1 คือ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมด้านที่ 2 คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และดำเนินการตาม
โครงการต่าง ๆ
4. การมีส่วนร่วมด้านที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์จากการ
โครงการต่าง ๆ
5. การมีส่วนร่วมด้านที่ 4 คือ การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล
6. ภาพรวมได้จากการหาค่าเฉลี่ยจากการมีส่วนร่วม ทั้ง 4 ด้าน
- a จากภาคผนวก ฉ
- b จากภาคผนวก ช

6.2 ระดับความสัมพันธ์ของระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการมีส่วนร่วมของชุมชน

ผลการวิจัยแสดงความสัมพันธ์ของระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละประเภทของชุมชนและคะแนนรวมของคุณธรรมทั้งหมด อธิบายด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Spearman ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 6.5

ตารางที่ 6.5 ระดับความสัมพันธ์ของระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประเภทของคุณธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับสหสัมพันธ์ Spearman' s rho
ความซื่อสัตย์สุจริต	0.861**
ความอดทนและขยันหมั่นเพียร	0.839**
ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	0.746**
รวม	0.861**

หมายเหตุ : ** คือ ระดับนัยสำคัญที่ 99 %

แสดงให้เห็นว่า โดยคะแนนรวมของคุณธรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์กับระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Spearman เท่ากับ 0.861 ทั้งนี้ พบว่า คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต มีความสัมพันธ์กับระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา คือ คุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร และคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.861, 0.839 และ 0.746 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าหากองค์กร อปท. มีการส่งเสริมคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตให้กับผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรทุกฝ่ายแล้ว จะส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกันและหากมีการส่งเสริมคุณธรรมทุกประเภทแล้วก็จะทำให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขเพิ่มขึ้นอีกลำดับหนึ่ง

นักวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ในลำดับต่อไปในประเด็นของการที่ อปท. ได้ทำงานแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน ซึ่งหากมีการทำงานแบบมีส่วนร่วมที่ดี ซึ่งหมายถึงการทำงานอย่างมีคุณธรรม

ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงด้วยแล้ว อาจจะส่งผลต่อระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนเพิ่มขึ้นได้ ผลการวิจัยในความสัมพันธ์ดังกล่าว แสดงได้ดังตารางที่ 6.6

ตารางที่ 6.6 ระดับความสัมพันธ์ของระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงกับระดับของการมีส่วนร่วมของชุมชน

ประเภทของการมีส่วนร่วม	ระดับสหสัมพันธ์ Spearman' s rho
ระดับของการมีส่วนร่วมด้านวางแผน	0.721**
ระดับของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและดำเนินการ	0.900**
ระดับของการมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์	0.776**
ระดับของการมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล	0.580**
ผลรวมของระดับการมีส่วนร่วม	0.850**

หมายเหตุ : ** คือ ระดับนัยสำคัญที่ 99 %

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Spearman ดังตารางที่ 6.6 แสดงให้เห็นว่าระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับระดับของการมีส่วนร่วมสูงมาก ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.850 ทั้งนี้พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและดำเนินงานสูงสุด รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการวางแผนและการมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์ และน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Spearman เท่ากับ 0.900, 0.776, 0.721 และ 0.580 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าหาก อปท. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้านการวางแผนให้มากขึ้นและส่งเสริมให้ประชาชนมีการติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ ทั้งในและนอกแผนของ อปท. แล้วจะทำให้ระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนสูงขึ้นในทางเดียวกัน

6.3 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ต่อการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

จากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อ พบว่า คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการภายในองค์กร อปท. ทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ทั้งนี้การวิจัยชี้ให้เห็นว่าคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญหรือจำเป็นมากที่สุดสำหรับการบริหารองค์การการเมือง ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียรเหมาะสมที่จะใช้กับการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน สำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นคุณธรรมที่ อปท. ต้องปฏิบัติโดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง อปท. ที่มีการพัฒนาระดับเข้าถึงจะมีการประยุกต์ใช้คุณธรรมทั้ง 3 ประการอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยในครั้งนี้แล้วนักวิจัยยังได้บทสรุปเพิ่มเติมจากการสังเกตและติดตามหลังการวิจัยในปี 2555 นี้ ซึ่งเป็นผลของผลของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดย อปท. ในจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 13 อปท. ที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำโครงการตามแผนชุมชนและโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของ อปท. ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอันเป็นเป้าหมายหลักของการมีส่วนร่วม จนถึงนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งการมีส่วนร่วมดังกล่าวได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและดำเนินการ (3) การมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ ในแผนพัฒนาชุมชนและนอกแผนพัฒนาชุมชน

การศึกษาสรุปได้ว่า คุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาใช้ร่วมกับการบริหารจัดการของอปท. โดยการนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการองค์กรทั้ง 3 ฝ่าย กับการมีส่วนร่วมกับชุมชน และคุณธรรมในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 ประการ มีความเหมาะสมแก่การประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งการทำงานในส่วน of ฝ่ายการเมือง ฝ่ายข้าราชการและลูกจ้างองค์กร และฝ่ายสภาของ อปท. รวมถึงการมีส่วนร่วมกับประชาชน ซึ่งคุณธรรมที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดคือ คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต รองลงมาคือความอดทนและขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ตามลำดับ ทั้งนี้แนวทางการส่งเสริมและยกระดับความมีคุณธรรมและของ อปท. ต่อการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงให้สูงขึ้น จากระดับไม่เข้าข่ายเป็นระดับเข้าข่าย สู่ระดับเข้าใจ และระดับเข้าถึง ดังนี้

6.3.1 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ระดับไม่เข้าข่าย

อปท. ในกลุ่มของการประยุกต์ใช้คุณธรรมระดับไม่เข้าข่ายต้องกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมขององค์กร โดยเริ่มจากการเพิ่มความรู้ความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองในการปฏิบัติงานในทุกฝ่ายขององค์กร โดยเน้นประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง ให้นุเคราะห์ทุกคนรวมถึงผู้บริหารได้เข้าใจในประเด็นดังกล่าวมากขึ้น นอกจากนี้ยังต้องจัดทำกฎระเบียบ หรือบทลงโทษในการตรวจสอบการทำงานของบุคลากรทุกฝ่ายอย่างเคร่งครัด เนื่องจาก อปท. ในกลุ่มนี้ยังมีระดับความมีคุณธรรมน้อย ต้องใช้เครื่องมือดังกล่าวเป็นเครื่องควบคุม แต่การควบคุมก็ต้องให้ความรู้ร่วมด้วยเป็นการให้ภูมิคุ้มกันกับองค์กร ในประเด็นของการส่งเสริมคุณธรรมผู้บริหารและทีมงานทุกฝ่ายต้องร่วมกันสร้างสรรค์โครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมความซื่อตรงในองค์กร (เน้นความซื่อสัตย์สุจริต) เช่น การอบรมคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง และนำไปใช้ปฏิบัติจริงให้มากขึ้น โดยเฉพาะธรรมของผู้บริหาร คือ สังคหวัตถุ 4 (ทาน ปิยวาจา อตถจริยา และสมานัตตา) ที่ต้องยึดถือปฏิบัติและเป็นต้นแบบให้กับบุคลากรในองค์กร นอกจากนี้การให้รางวัลการทำความดีแก่คนมีคุณธรรม เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับคนในองค์กร เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นไปอย่างต่อเนื่องจากความสุขของผู้ที่ได้ทำความดี เช่นเดียวกับการที่จะต้องมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับประชาชนร่วมด้วย จึงจะเกิดการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีความสุข

6.3.2 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ระดับเข้าข่าย

อปท. ในกลุ่มของการประยุกต์ใช้คุณธรรมระดับเข้าข่ายสามารถยกระดับการพัฒนาองค์กรได้ โดยเน้นประเด็นของการเพิ่มอำนาจให้กับประชาชนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรม ทั้งที่อยู่ในแผนพัฒนาชุมชน และนอกแผนฯ จากนั้นให้ประชาชนทำแผนฯ ดังกล่าวเสนอ อปท. เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาชุมชนต่อไป แต่ทั้งนี้หากจะให้เกิดผลลัพธ์คือการตอบสนองต่อชุมชนที่อยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว จำเป็นต้องเพิ่มการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมการตรวจสอบการดำเนินงานของ อปท. มากขึ้น ว่ามีการปฏิบัติงานจริงและผลของการดำเนินงานนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนมากน้อยหรือไม่ และเป็นไปตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงที่คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลักเพียงใด

6.3.3 แนวทางการส่งเสริมและยกระดับความมีคุณธรรมของ อบท. จากระดับเข้าใจสู่ระดับเข้าถึง

อบท. ในกลุ่มของการประยุกต์ใช้คุณธรรมระดับเข้าใจสามารถยกระดับการพัฒนาองค์กรได้ โดยให้ประชาชนทำแผนฯ เสนอ อบท. เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาชุมชน โดยระบุไว้ในข้อบัญญัติ และเทศบัญญัติที่สามารถนำไปใช้ได้จริง สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้ตลอดช่วงระยะเวลาการดำรงตำแหน่งทางการเมืองของผู้บริหาร (4 ปี) และหากเป็นแผนการส่งเสริมคุณธรรมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนควรคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก และตอบสนองได้จริง แผนดังกล่าวจะมีความยั่งยืนและจะถูกนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตามข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติของ อบท. ต่อไป

สำหรับการพัฒนาที่จะก่อให้เกิดความยั่งยืนมากขึ้น จนเป็นต้นแบบของ อบท. ที่มีการบริหารจัดการอย่างมีคุณธรรมระดับเข้าถึงแล้ว อบท. ต้องสร้างเครือข่าย อบท. ที่มีระดับเข้าใจกับระดับเข้าถึงด้วยกัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการส่งเสริมและยกระดับความมีคุณธรรมของ อบท. ให้สูงขึ้น โดยการสร้างเพื่อขยายขอบเขตการบริหารองค์กรแบบเครือข่าย ทั้งในแนวกว้าง (ขยายพื้นที่และชุมชน) รวมถึงแนวลึก คือ การพัฒนาพัฒนาคนในองค์กรให้สามารถนำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้กับการบริหารจัดการใน อบท. ให้มากขึ้น โดยเริ่มจากผู้บริหาร (ด้านความซื่อสัตย์สุจริต) จากนั้น ถ่ายทอดสู่ผู้ปฏิบัติงานให้เป็นองค์กรต้นแบบ เพื่อขับเคลื่อนในระดับภูมิภาคหรือประเทศต่อไป

ผลลัพธ์หลังการวิจัยครั้งนี้ การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ อบท. ในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สามารถขับเคลื่อนการพัฒนา อบท. ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงในปี พ.ศ. 2556 ได้ จำนวน 8 อบท. ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (3) องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (4) องค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ (5) องค์การบริหารส่วนตำบลกุดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ (6) เทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (7) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ และ (8) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ในโครงการพัฒนาองค์กรต้นแบบของความซื่อตรง ประจำปี พ.ศ. 2555 และอีก 5 อบท. ที่เหลือ ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ (2) เทศบาลตำบลแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ (3) องค์การบริหารส่วนตำบลยุหว่า อำเภอสันป่าตอง จังหวัด

เชียงใหม่ (4) องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอคอกยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ และ (5) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำบันทึกข้อตกลงในการเป็นเครือข่ายกับ อปท.ต้นแบบทั้ง 8 แห่ง ในปีงบประมาณ 2556 นอกจากนี้ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของทั้ง 13 อปท. ที่จะทำให้ชุมชนได้ยกระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ความซื่อตรงในองค์กรด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยมีโครงการและแผนงานที่จะดำเนินการในระยะยาว (แผน 4 ปี คือ พ.ศ. 2556 – 2559) ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของ อปท. โดยการบรรจุแผนดังกล่าวไว้ในข้อบัญญัติและเทศบัญญัติของ อปท. ทั้ง 13 แห่ง และพร้อมดำเนินการได้ใน ปีงบประมาณ 2556 นี้เป็นต้นไป เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นร่วมกับ อปท. อย่างมีคุณธรรมเป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

บทที่ 7

สรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไปในอนาคต

การศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณธรรมตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับการประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งนำไปสู่วิธีการหรือกระบวนการในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ให้เพิ่มสูงขึ้น ให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ อปท. ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยการประเมินองค์กร อปท. ทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร อปท. ผู้ปฏิบัติงาน อปท. และสภา อปท. ในประเด็นของการนำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อจัดระดับของการพัฒนาองค์กรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ ระดับเข้าถึง ระดับเข้าใจ ระดับเข้าข่าย และระดับไม่เข้าข่าย จากนั้นทำการประเมินระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมในระดับที่ลดลงไป โดยการประเมินแบบองค์รวมด้วยวิธีการสามเส้า (Triangulate) กับฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง 3 กลุ่ม อาศัยเกณฑ์ความสนใจและสมัครใจได้ด้วยอย่าง จำนวน 13 อปท. นอกจากนี้งานวิจัยยังได้ศึกษาถึงระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมดังกล่าวของ อปท. กับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมร่วมกับ อปท. ในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยนักวิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ว่ามีมากน้อยเพียงใด ผลลัพธ์จะทำให้ทราบว่าหาก อปท. มีคุณธรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงแล้วทำงานร่วมกับชุมชนแบบมีส่วนร่วม โดยให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทกับการพัฒนาชุมชนร่วมกัน อปท. แล้วความอยู่ดีมีสุขของชุมชนจะเพิ่มขึ้นและเป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้จริงหรือไม่ หากเป็นจริงแล้วงานวิจัยสามารถนำผลลัพธ์ไปเสนอแนวทางการขับเคลื่อนการบริหารองค์กรของ อปท. ในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้ในเชิงนโยบายต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

7.1 สรุปผลการศึกษา

7.1.1 คุณธรรมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมในการประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาคุณธรรมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมในการประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. และฝ่ายสภา อปท. รวมถึงการทำงานกับชุมชนในท้องถิ่น คือ คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณธรรมที่ควรส่งเสริมเป็นอันดับต้น ๆ ทั้งนี้เพราะเป็นคุณธรรมที่สำคัญที่สุดและจำเป็นมากที่สุด หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นของการบริหารองค์กร (Necessary Condition) เนื่องจาก อปท. เป็นหน่วยย่อยของการบริหารองค์กรทางการเมือง ความซื่อสัตย์สุจริตต้องปฏิบัติเป็นอันดับแรก ส่วนคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้นเป็นคุณธรรมที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ประจำของตนเองอยู่แล้ว ซึ่งหากองค์กรมีความซื่อสัตย์สุจริตอยู่มากจะทำให้ภาพรวมขององค์กรมีระดับของการพัฒนาตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงสูงขึ้น เช่นเดียวกับการมีคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งเป็นคุณธรรมที่ อปท. ได้สร้างประโยชน์สุขหรือความอยู่ดีมีสุขให้กับชุมชน แต่ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า อปท. ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าร่วมการวิจัยมีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

7.1.1.1 อปท. ที่มีระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเข้าถึง คุณธรรมที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกของ อปท. กลุ่มนี้คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขความเพียงพอในเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือ คุณธรรมความอดทน และขยันหมั่นเพียรและคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ส่วนการนำไปประยุกต์ใช้นั้น พบว่า อปท. กลุ่มนี้มีการนำไปใช้ในฝ่ายผู้บริหาร อปท. เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. และฝ่ายสภา อปท. แต่ทั้งนี้ทุกฝ่ายมีระดับการประยุกต์ใช้อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

7.1.1.2 อปท. ที่มีระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเข้าใจ คุณธรรมส่วนใหญ่ที่ อปท. กลุ่มนี้นำไปใช้ คือ คุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รองลงมาคือ ความซื่อสัตย์สุจริต และความอดทนและขยันหมั่นเพียร ซึ่งอปท. ในกลุ่มนี้จะให้ความสำคัญต่อการเอาใจใส่องค์กร ความสัมพันธ์ด้านมิตรภาพ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นหลัก แต่ทั้งนี้การประยุกต์ใช้คุณธรรมทั้ง 3 ประเภท ในภาพรวมมีระดับการประยุกต์ใช้ระดับมากเท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่าระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมในฝ่ายต่าง ๆ นั้น ผู้บริหาร อปท. มีการนำไปประยุกต์ใช้มากที่สุด รองลงมาคือ ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. และฝ่าย

สภา อปท. ทั้งนี้เห็นได้ว่า อปท. ในกลุ่มระดับเข้าใจนั้น ในประเด็นของการประยุกต์ใช้คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตในภาพรวมทำได้เพียงระดับมากเท่านั้น

7.1.1.3 อปท. ที่มีระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเข้าข่าย คุณธรรมส่วนใหญ่ที่ อปท. นำไปใช้ในอันดับแรกคือ คุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รองลงมาคือคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตและคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร เช่นเดียวกันกับกลุ่ม อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในระดับเข้าใจ เพียงแค่ อปท. ในกลุ่มเข้าข่ายนี้แต่ละฝ่ายจะมีการประยุกต์ใช้ในระดับมากลงไป โดยภาพรวมของ อปท. ยังมีการประยุกต์ใช้ทุกคุณธรรมต่ำกว่า 80 % อีกทั้งยังพบว่า อปท. ในกลุ่มนี้จะมีการนำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในกลุ่มของผู้บริหาร อปท. ใกล้เคียงกันกับฝ่ายสภา อปท. ไม่มีกลุ่มใดนำไปใช้ถึงระดับมากที่สุดได้

7.1.1.4 อปท. ที่มีระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับไม่เข้าข่าย อปท. กลุ่มนี้มีการนำคุณธรรมดังกล่าวไปประยุกต์ใช้เพียงระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งองค์กรไม่ได้เน้นความซื่อสัตย์สุจริตเป็นอันดับแรก จึงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขความเพียงพอของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้การวิจัยยังพบว่า แต่ละฝ่ายขององค์กร อปท. ที่นำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้นั้น ฝ่ายผู้บริหาร อปท. จะมีการนำไปใช้ประยุกต์ใช้น้อยกว่าฝ่ายสภา อปท. และฝ่ายปฏิบัติงาน อปท. แสดงถึงการไม่ส่งเสริมหรือสนับสนุนการขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งหากจะขับเคลื่อนให้ อปท. กลุ่มนี้มีการยกระดับการพัฒนาความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงให้สูงขึ้น การวิจัยได้เสนอแนวทางดังกล่าวในลำดับต่อไป

7.1.2 แนวทางในการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมของ อปท. จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยครั้งนี้ได้พบว่า วิธีการหรือกระบวนการในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. ให้สูงขึ้นประกอบด้วย 5 ขั้นตอนได้แก่ (1) การเตรียมตัวของผู้เข้าร่วมการพัฒนา (2) การวิเคราะห์แนวทางในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (3) การวิเคราะห์แนวทางในการยกระดับความมีคุณธรรมของ อปท. โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (4) การสร้างกลยุทธ์ทางเลือก และ (5) การปรับปรุงและประเมินกลยุทธ์ทางเลือก ทั้งนี้ อปท. สามารถนำ กลยุทธ์ที่ได้ไปกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรให้สูงขึ้นในแต่ละประเภทของการพัฒนาคุณธรรมในระดับต่าง ๆ ดังนี้

7.1.2.1 แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาในระดับความไม่เข้าข่าย

อปท. ในกลุ่มไม่เข้าข่ายเหล่านี้ไม่สามารถประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้มากนัก ทำให้เพียงระดับปานกลางหรือต่ำกว่า โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริตที่ได้น้อยที่สุด จึงต้องเน้นให้ทุกฝ่ายของ อปท. มีกฎระเบียบ หรือบทลงโทษ เกี่ยวกับการตรวจสอบการทำงานของ อปท. ที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังต้องสร้างสรรค์โครงการเกี่ยวกับความส่งเสริมความซื่อตรงในองค์กร มีการให้รางวัล เป็นเครื่องจูงใจในการปฏิบัติ หรือการเข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น เป็นต้น โดยผู้บริหาร อปท. ต้องปรับปรุงการทำงานเป็นอย่างมากโดยเฉพาะการไม่เข้าใจบทบาทของตนเองในการบริหารองค์กรด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ต้องพัฒนาตนเองให้เป็นต้นแบบเรื่องความซื่อตรงโปร่งใสก่อนจะขยายไปยังผู้ปฏิบัติงานและทีมสภา อปท. ต้องมีความอดทนและขยันหมั่นเพียรในการทำงานเพื่อประโยชน์สุขต่อชุมชนเป็นที่ตั้ง ควรจะทำกฎระเบียบเรื่องนี้ใช้ในองค์กร อปท. และรักษาสัญญาไว้กับชุมชนด้วย เน้นสังคหวัตถุ 4 เป็นสำคัญในการทำงาน ส่วนฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. ต้องเน้นความอดทนและความขยันเป็นที่ตั้ง รับผิดชอบงานของตนเอง และส่วนร่วมให้ดีที่สุด โดยต้องมีกฎระเบียบและวินัยควบคุมผู้ที่ไม่ปฏิบัติงานตาม ส่วนการให้บริการชุมชนต้องเน้นการทำประชาวิจารณ์และเอาผลเหล่านั้นมาใช้จึงจะเกิดการเอื้อเพื่อเผื่อแผ่กับชุมชนได้จริง ไม่ใช่เขียนโครงการแล้วเอาไปบังคับใช้กับชุมชน สำหรับฝ่ายสภาที่ต้องเน้นความซื่อสัตย์สุจริต ค่อน้ำที่ของตนเองในการมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำงานของ อปท. โดยตลอด ไม่เห็นแก่พวกพ้องและกระจายประโยชน์ให้แก่ชุมชนอย่างทั่วถึง

7.1.2.2 แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าข่าย

คุณธรรมทุกประเภทที่ อปท. กลุ่มนี้ประยุกต์ใช้ได้เพียงระดับมากเท่านั้น จึงต้องยกระดับให้มากขึ้น แต่การยกระดับจะต้องเน้นความซื่อสัตย์สุจริตมาเป็นอันดับต้น ๆ เพราะถือว่าทำได้น้อยกว่าคุณธรรมด้านอื่น ๆ รองลงมาคือเน้นความเอื้อเพื่อเผื่อแผ่โดยเฉพาะกับชุมชนที่ไม่ได้รับการกระจายผลประโยชน์อย่างทั่วถึง ส่วนความอดทนและความขยันหมั่นเพียรนั้นต้องเน้นการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ โดยฝ่ายผู้บริหาร อปท. จะต้องปรับปรุงความโปร่งใสในการทำงานให้ทุกฝ่ายสามารถตรวจสอบได้ อดทนต่อการวิจารณ์ในด้านลบให้มีความสำคัญกับการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะภาคประชาชน โดยต้องไม่เห็นแก่พวกพ้องเป็นที่ตั้ง ส่วนฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. ต้องเน้นความอดทนและขยันให้มากเพราะเป็นงานที่ต้องปฏิบัติ โดยความซื่อตรงต่อตนเองและองค์กร

สำหรับสภา อปท. ต้องยึดมั่นในหน้าที่ของตน เน้นความซื่อสัตย์สุจริต แต่ต้องไม่เห็นแก่พวกพ้อง ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมกับชุมชนอื่น ๆ ร่วมด้วย

7.1.2.3 แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าใจ

การยกระดับจะต้องเน้นความซื่อสัตย์สุจริตเป็นลำดับแรก เพราะโดยรวมยังมีการประพฤติใช้น้อยกว่าคุณธรรมด้านอื่น ๆ ซึ่ง อปท. กลุ่มนี้มีการประพฤติใช้คุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มากที่สุด หากไม่มีการพัฒนาคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลักแล้วก็จะทำให้ภาพรวมของการทำงานของ อปท. จะไม่เกิดความซื่อตรงโปร่งใสได้ โดยฝ่ายบริหาร อปท. ต้องเน้นการกระจายทรัพยากรอย่างเป็นธรรมและทั่วถึงเสริมด้วยกิจกรรมสร้างความเข้าใจให้กับชุมชนร่วมด้วย และอดทนต่อคำวิจารณ์เรื่องความไม่ซื่อตรงเป็นหลัก โดยการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารได้ ผู้บริหาร อปท. ต้องปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดีให้กับชุมชน ส่วนผู้ปฏิบัติงาน อปท. นั้น ต้องเน้นความซื่อตรงต่อตนเอง โดยการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและซื่อตรงต่อองค์กร โดยทำงานตามหน้าที่อย่างซื่อตรงโปร่งใส และแสดงน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาใช้บริการ สำหรับฝ่ายสภา อปท. ควรจะเน้นความซื่อตรงต่อตนเอง โดยทำตนให้โปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่เห็นแก่พวกพ้อง อดทนต่อคำวิจารณ์และขยันทำงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับ อปท. เอื้อเฟื้อต่อชุมชน โดยไม่แบ่งแยกพื้นที่เขตการปกครอง

7.1.2.4 แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าใจ

การยกระดับจะต้องเน้นความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้เพิ่มขึ้นเพื่อเน้นประโยชน์สุขต่อชุมชนเป็นสำคัญพอ ๆ กับการยกระดับคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียร ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ ทั้งนี้เพราะ อปท. กลุ่มนี้มีคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตสูงมาก จึงเป็นที่เชื่อมั่นและเชื่อใจในด้านความโปร่งใสในการทำงานของ อปท. เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะฝ่ายผู้บริหาร อปท. ควรให้ความสำคัญกับการรักษาและดำรงความซื่อสัตย์สุจริต ของตนเอง ทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง โดยปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ให้ไว้กับชุมชนปฏิบัติด้วยความอดทนและขยันทำงานให้มากขึ้น โดยเน้นการให้โอกาสกับผู้ได้บังคับบัญชา โดยสละได้แม้ปัจจัยของตนเอง ส่วนฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท. ควรเน้นความซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพของตนเองเป็นที่ตั้งขยันและอดทนตามหน้าที่ และใช้ความรู้ในการให้บริการ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้รับบริการ สำหรับฝ่ายสภา อปท. นั้น ควรเน้นความซื่อตรงต่อตนเองในการทำงานในส่วนการตรวจสอบและประเมิน ไม่เห็นแก่พวก

ห้อง ขยับในการลงพื้นที่เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับ อบท. ให้มาก และลดทอนต่อความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นจากการติดตาม และประเมินผลการทำงานของ อบท.

7.1.3 ผลของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

จากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อ พบว่า คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการภายในองค์กร อบท. ทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ทั้งนี้การวิจัยชี้ให้เห็นว่าคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญหรือจำเป็นมากที่สุดสำหรับการบริหารองค์การการเมือง ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียรเหมาะสมที่จะใช้กับการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน สำหรับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นคุณธรรมที่ อบท. ต้องปฏิบัติโดยคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง อบท. ที่มีการพัฒนาระดับเข้าถึงจะมีการประยุกต์ใช้คุณธรรมทั้ง 3 ประการอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยในครั้งนี้แล้วนักวิจัยยังได้บทสรุปเพิ่มเติมจากการสังเกตและติดตามหลังการวิจัยในปี 2555 นี้ ซึ่งเป็นผลของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดย อบท. ในจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 13 อบท. ที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำโครงการตามแผนชุมชนและโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของ อบท. ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอันเป็นเป้าหมายหลักของการมีส่วนร่วม จนถึงนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งการมีส่วนร่วมดังกล่าวได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและดำเนินการ (3) การมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ ในแผนพัฒนาชุมชนและนอกแผนพัฒนาชุมชน

การติดตามผลหลังการวิจัยยังพบว่า ระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ 3 แบบ ได้แก่ (1) การพึ่งพาตนเอง หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมีอยู่ดีมีสุขได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง (2) การพึ่งพาชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมีอยู่ดีมีสุขได้ด้วยการพึ่งพาคนในชุมชนเป็นหลัก และ (3) การพึ่งพา อบท. หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมีอยู่ดีมีสุขได้ด้วยการพึ่งพา อบท. หรือรัฐบาลเป็นหลัก หรือเกินความสามารถของตนเองหรือชุมชนที่จะทำให้มีความสุขได้ โดยพบว่าความอยู่ดีมีสุขจากการที่ อบท. ได้ทำงานร่วมกันกับชุมชนมีความสอดคล้องกับระดับ

คุณธรรมของ อปท. กล่าวคือ ในกลุ่มของ อปท. ที่มีระดับการพัฒนาคุณธรรมในระดับเข้าถึงจะมีระดับความอยู่ดีมีสุขจากการให้บริการของ อปท. ในระดับสูงมากและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วน อปท. ที่มีคุณธรรมระดับเข้าใจและระดับเข้าข่ายและไม่เข้าข่ายจะมีความอยู่ดีมีสุขลดลงตามลำดับ นอกจากนี้การมีส่วนร่วมด้านที่ 4 การติดตามและประเมินผลของการมีส่วนร่วมที่ อปท. ทำได้น้อยที่สุด และหาก อปท. สามารถเพิ่มการมีส่วนร่วมด้านนี้ได้ จะส่งผลให้ความอยู่ดีมีสุขของชุมชนเพิ่มมากขึ้นอีกระดับหนึ่ง

7.2 การอภิปรายผล

7.2.1 คุณธรรมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมในการประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยครั้งนี้พบว่า คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการภายในองค์กรทั้ง 3 ฝ่าย ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ทั้งนี้คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญหรือจำเป็นมากที่สุดในการบริหารองค์กรการเมือง ส่วนคุณธรรมความอดทนและขยันหมั่นเพียรเหมาะสมที่จะใช้ร่วมกับการทำงานในชุมชนนอกเหนือจากภายในองค์กร เช่นเดียวกับคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่ต้องคำนึงถึงประชาชนเป็นหลัก เน้นประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง ทั้งนี้ผลการศึกษาคุณธรรมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมในการประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ในแต่ละระดับสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

7.2.1.1 อปท. ที่มีระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเข้าถึง

การที่ อปท. จะมีการยกระดับสู่ความเข้าถึงคุณธรรม ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้นั้นต้องมีคุณธรรมทั้ง 3 ประการ ในระดับมากที่สุด โดยต้องเน้นความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลัก อีกทั้งผู้บริหารองค์กรต้องมีการประยุกต์ใช้มากที่สุด เพราะผู้บริหารเป็นผู้มีอำนาจจึงต้องมีคุณธรรมประกอบการใช้อำนาจ และใช้อำนาจโดยธรรม ตรงกับแนวคิดคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของ อภิชาต พันธเสน (2551) ซึ่งได้อธิบายว่า คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตเป็นเงื่อนไขที่จำเป็น (Necessary Connection) ของการบริหารองค์กร ดังนั้นหาก อปท. ที่มีการบริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงต้องคำนึงถึงเงื่อนไขนี้เป็นสำคัญ การวิจัยพบว่าในส่วนของคุณ อปท. ที่มีการพัฒนาระดับเข้าถึงนั้นจะให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้คุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตมากกว่า อปท. ในกลุ่มระดับเข้าใจ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ข้อสรุปมากกว่าการค้นพบ

ดังกล่าว คือ อปท. จำเป็นต้องมีคุณธรรมด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย ทั้งคุณธรรมความอดทนและ ขยันหมั่นเพียรรวมถึงคุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่ง อปท. ในกลุ่มระดับเข้าใจจะให้ความสำคัญ กับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มากกว่า อปท. ในกลุ่มเข้าถึง สอดคล้องตามการศึกษาของ วิรัช วิรัชนิภา วรณ (2551ข) เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีคุณธรรมที่ อปท. ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มากกว่าความซื่อสัตย์สุจริต

7.2.1.2 อปท. ที่มีระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเข้าใจ

อปท. ในกลุ่มระดับเข้าใจนั้นในภาพรวมมีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในระดับมากใกล้เคียงกับกลุ่มระดับเข้าถึง ทั้งนี้การศึกษาพบว่ามีการส่งเสริมจากการประยุกต์ใช้คุณธรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มากกว่าความซื่อสัตย์สุจริต สะท้อนให้เห็นว่า อปท. ในกลุ่มเข้าใจ ให้ความสำคัญแก่คนในชุมชนเป็นที่ตั้ง ซึ่งอาจเป็นประชาชนในหมู่บ้านของตนเอง (ผู้มีอำนาจ) จนอาจละเลยความซื่อสัตย์สุจริตได้ สอดคล้องกับข้อค้นพบของ Northouse (2001) ที่ว่าองค์กรจะให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ (Honest) ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นเพียงอย่างเดียวจะไม่เพียงพอ ไม่อาจพัฒนาคนในองค์กรให้เป็นต้นแบบของการบริหารจัดการคุณธรรมตามตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ ทั้งนี้ในปี 2002 อเมริกาได้จัดทำประมวลจริยธรรมของสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์อเมริกัน (American Society for public Administration) ขึ้น โดยกำหนดกรอบจริยธรรมของสมาชิกซึ่งเป็นผู้บริหารในองค์การทางภาครัฐให้รับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณในอาชีพ (Spirit of professional) ไว้ 5 ข้อ (Rosenbloom, Krarchuck & Rosenbloom, 2002) โดยเน้นการตอบสนองต่อประโยชน์สาธารณะ (Serve the public interest) เป็นที่ตั้งแต่ไม่ได้เน้นให้มีความซื่อสัตย์เป็นลำดับแรกของประมวลจริยธรรม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้เสนอให้ อปท. ในกลุ่มเข้าใจนี้ หากจะมีการยกระดับสู่การเข้าถึงได้ งานวิจัยได้เสนอให้เห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมความซื่อสัตย์เป็นสำคัญกว่าคุณธรรมด้านอื่น

7.2.1.3 อปท. ที่มีระดับของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเข้าข่าย

การวิจัยพบว่า อปท. ในระดับเข้าข่ายมีการประยุกต์ใช้คุณธรรมในองค์กร ส่วนใหญ่เพียงระดับปานกลางเท่านั้น เป็นการแสดงให้เห็นว่า อปท. ดังกล่าว ยังไม่สามารถส่งเสริมการกระจายอำนาจหรือเพิ่มอำนาจให้ประชาชนได้มากเท่าที่ควร สอดคล้องตามแนวคิดการกระจายอำนาจ ของ อดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ และคณะ (2547) ; จรัส สุวรรณมาลา (2546) ในประเด็นของธรรมาภิบาลบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งโดยส่วนใหญ่ อปท. จะมีธรรมาภิบาลในภาพรวมไม่มากนัก โดยเฉพาะการกระจายอำนาจในการให้บริการสาธารณะซึ่งการ

วิจัยได้ข้อสรุปที่สอดคล้องกับงานของ Coombs and Jenkins (2002) จาก Public Sector Financial Management ที่ได้อธิบายว่า การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบริการสาธารณะสังคมในท้องถิ่นจะได้รับความเป็นธรรมอย่างทั่วถึงมากขึ้น เพราะท้องถิ่นเองเป็นผู้รับผิดชอบในการบริการสาธารณะของท้องถิ่นเอง และ Coombs, Jenkins (2002) ยังได้อธิบายถึง ความสำคัญของสถาบันทางการเมืองกับการบริหารในระบบการคลังสาธารณะ การวิจัยครั้งนี้พบว่า การกระจายอำนาจของไทยนั้นหมายถึงการปฏิบัติงานในระดับท้องถิ่น คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นเดียวกับแนวคิดของ จรัส สุวรรณมาลา (2546) ที่ได้อธิบายว่าการกระจายอำนาจทางการคลังระหว่าง อปท. นั้น ท้องถิ่นรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะเอง เช่น บริการสาธารณะระดับท้องถิ่นด้านการศึกษา ประกอบด้วย การศึกษาก่อนวัยเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และการส่งเสริมการมีงานทำ ด้านสาธารณสุข เช่น การส่งเสริมสุขภาพ การเฝ้าระวังป้องกันโรคติดต่อ อนามัยสิ่งแวดล้อม อนามัยชุมชน และการรักษาพยาบาลขั้นต้น (First aid and clinical services) ได้แก่ ด้านการรักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ได้แก่ การจัดระเบียบสังคม เฝ้าระวังรักษาความสงบเรียบร้อย โดยเทศกิจและตำรวจชุมชน ฯลฯ เป็นต้น ทั้งนี้การวิจัยได้ข้อสรุปนอกเหนือจากนี้คือ การกระจายอำนาจอย่างมีคุณธรรมส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในส่วนของผู้บริหารที่องค์กรมากกว่าผู้บริหารองค์กร ซึ่งทำให้ได้ข้อเสนอแนะต่อการยกระดับคุณธรรมของ อปท. ในกลุ่มนี้ที่ต้องเน้นการพัฒนาคุณธรรมในส่วนของผู้บริหารเป็นลำดับแรก

7.2.1.4 อปท. ที่มีระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับไม่เข้าข่าย

การวิจัยพบว่า อปท. กลุ่มที่ไม่เข้าข่ายคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าส่วนใหญ่ ผู้บริหารและบุคลากร รวมถึงสภา อปท. ไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารการเมือง สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2546) ; ประเวศ วะสี (2544) ในประเด็นของประชาคมพุทธศาสตร์เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อศีลธรรมโดยให้ข้อเสนอแนะว่าการพัฒนาคนต้องพัฒนาจากจิตใจและเพิ่มความรู้ไปพร้อมกัน โดยเฉพาะท้องถิ่นแล้วต้องให้ความรู้ ความเข้าใจ กับผู้นำท้องถิ่นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมร่วมด้วยกับความรู้ในการบริหารการเมืองการปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่ยังมีการบริหารจัดการที่ไม่ดีนัก ไม่มีการส่งเสริมการกระจายอำนาจหรือเพิ่มอำนาจให้ประชาชนและไม่คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชน ทั้งนี้การวิจัยพบว่า อปท. ในกลุ่มที่พัฒนาระดับความเข้าใจถึงคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำได้ดีกว่า อปท. กลุ่มอื่นในประเด็นดังกล่าว สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานของ ขนิษฐา กาญจนรังสันทน์ และคณะ (2544) ที่ได้อธิบายถึงประโยชน์สุขจากเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนะแนวทางการขับเคลื่อน อปท. ที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วมให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นประโยชน์สุขของชุมชนเป็นที่ตั้ง ซึ่งหากพิจารณาพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ในข้อ 16 จะมีการกำหนดให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่นนั้น เป็นดุลพินิจว่า อปท. จะทำแผนเองหรือให้ประชาชนมีส่วนร่วม แต่เริ่มจะเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำแผนพัฒนาตำบลมากยิ่งขึ้น แต่แผนดังกล่าวจะนำมาปฏิบัติจริงโดย อปท. ทั้งหมดหรือไม่ยังเป็นปัญหา ส่วนข้ออื่น ๆ จะจำกัดอยู่เฉพาะกิจการที่เป็นประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งในทางที่ควรจะเป็นก็คือควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในสิ่งที่จะมีผลกระทบโดยตรงแก่ประชาชนที่เกี่ยวข้องในทุกเรื่อง โดยมีได้จำกัดเฉพาะที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ทำได้ถึงระดับการส่งเสริมคุณธรรมในการทำงานทั้งในและนอกองค์กร

7.2.2 แนวทางในการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมของ อปท. จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยพบว่า แนวทางในการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมของ อปท. จังหวัดเชียงใหม่ มีความสอดคล้องกับแนวทางการบริหารจัดการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชทานเพื่อให้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและการดำเนินชีวิต อันจะนำไปสู่จุดหมายที่สำคัญ คือ ประเทศชาติและประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข หมายถึงประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง ยั่งยืน รวมทั้งประชาชนในชาติทุกระดับมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังนั้นหากเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีการบริหารจัดการองค์กรโดย อปท. ซึ่งมีความใกล้ชิดกับชุมชนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ให้มีการจัดการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) โดยเน้นหลักคุณธรรมในการบริหารจัดการที่เรียกว่า คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันได้แก่ การมีความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและความขยันหมั่นเพียร รวมถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งน่าจะมีความเหมาะสมกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่นของไทย ซึ่งการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ว่าสามารถประยุกต์ใช้กับท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันได้ โดยนำเอาคุณธรรมเหล่านี้มาประยุกต์ใช้เข้ากับการบริหารจัดการองค์กรของ อปท. อันเป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นฐานของจิต ช่วยให้ทุกคนร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดประสิทธิภาพของการดำเนินงานในองค์กรเพิ่มขึ้นอีกระดับหนึ่ง แต่เป้าหมายสุดท้ายของการดำเนินงานที่แท้จริงของอปท. คือชุมชนท้องถิ่นมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้การบริหารชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนเป็นไปในทิศทางที่ประชาชนอยู่ดีกินดีและ

มีความสุขตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อปท. จะต้องเริ่มนำเอาหลักคุณธรรมเข้ามาใช้ในการดำเนินงานในทุกภาคส่วนขององค์กร มีการปลูกฝังและสอดแทรกหลักคุณธรรมเข้าไปทุกครั้งที่การทำงานร่วมกับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ โน้มน้าวให้ทุกภาคส่วนเห็นด้วยกับการส่งเสริมคุณธรรมในชุมชน กำหนดกรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานของชุมชน ที่อิงอยู่บนหลักการของการมีคุณธรรม โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดและเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นของการบริหารองค์กรภาครัฐ ตลอดจนส่งเสริมให้ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อปท. รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของตนเองบนหลักของคุณธรรมดังกล่าว ซึ่งจะเป็นวิธีการที่สำคัญในการทำให้ทุกภาคส่วนได้นำเอาหลักการของการส่งเสริมคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับชุมชนท้องถิ่นให้ประสบความสำเร็จและเกิดเป็นรูปธรรมได้จริงในที่สุด ทั้งนี้แนวทางการขับเคลื่อนในแต่ละระดับของคุณธรรมใน อปท. อภิปรายผลได้ดังนี้

แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาในระดับความไม่เข้าข่ายนั้น การวิจัยพบว่าแนวทางหลักของการขับเคลื่อน คือ (1) กำหนดให้มีโครงการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร (2) เน้นความซื่อสัตย์สุจริต ทั้ง 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้บริหาร อปท. ฝ่ายสภา อปท. และฝ่ายเจ้าหน้าที่ อปท. แต่เน้นผู้บริหารเป็นสำคัญ (3) โดยเฉพาะผู้บริหาร อปท. ต้องใช้สังคหวัตถุ 4 เป็นหลักธรรมในการบริหารจัดการองค์กร

แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าข่าย การวิจัยพบว่าต้องมีการพัฒนากระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลทั้งนำผลสะท้อนกลับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางที่สถาบันพระปกเกล้า (2552) ได้กำหนดไว้ ได้แก่ (1) ระดับการให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการให้ข้อมูลแก่สาธารณชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหา ทางเลือกและทางออก ใช้เทคนิคของการมีส่วนร่วมโดย Fact sheet, Websites และ Open house (2) ระดับการให้คำปรึกษา เป็นการรับข้อมูลย้อนกลับจากการวิเคราะห์ทางเลือกและการตัดสินใจ ใช้เทคนิคของการมีส่วนร่วมจากการสำรวจความคิดเห็น การประชุม เวทีสาธารณะ และการประชุมกลุ่มย่อย (3) ระดับการเข้าไปเกี่ยวข้อง เป็นการทำงานร่วมกับสาธารณชนตลอดกระบวนการ เพื่อให้แน่ใจว่ามีความเข้าใจในประเด็นสาธารณะและมีการพิจารณาความห่วงกังวลของสาธารณชน ส่วนใหญ่ใช้เทคนิคของการมีส่วนร่วมโดยการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (4) ระดับการร่วมมือ เป็นการร่วมเป็นหุ้นส่วน เป็นหุ้นส่วนร่วมกับสาธารณชนในแต่ละด้านของการตัดสินใจ รวมถึงการพัฒนาทางเลือกและการระบุทางออกที่เป็นที่พอใจร่วมกัน เป็นการสร้างฉันทามติ ใช้เทคนิคของการมีส่วนร่วมโดยการแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาภาคประชาชน คณะกรรมการ และมีการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมกัน และ (5) ระดับ

การเพิ่มอำนาจการตัดสินใจ เป็นการเพิ่มอำนาจแก่ประชาชนในการตัดสินใจขั้นสุดท้าย แต่งานวิจัยครั้งนี้สามารถกำหนดแนวทางมากกว่า โดยต้องนำเอาผลของการมีส่วนร่วมดังกล่าวบรรจุในแผนฯ และนำสู่การปฏิบัติจริง จึงจะเกิดผลการขับเคลื่อนได้จริง ซึ่งหากทำได้แล้วจะนำไปสู่แนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าใจ คือ เน้นการนำเอาผลของการมีส่วนร่วมในการทำแผนกับชุมชนให้ได้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของตำบลสู่การปฏิบัติจริง

สำหรับแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาในระดับความเข้าใจ การวิจัยพบว่าจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายระหว่าง อปท. ระดับเข้าใจและระดับเข้าใจเข้าด้วยกันให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ อปท. ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการที่จะให้สังคมท้องถิ่นของไทยมีความอยู่ดีมีสุขและเป็นสังคมแห่งประโยชน์สุขได้นั้น การขับเคลื่อนตั้งแต่ระดับบุคคลจนถึงระดับองค์กรจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จ ดังการค้นพบของอมตยา เชน (2528) ที่ได้อธิบายไว้ในระดับปัจเจกบุคคลที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จหรือความสุข แต่การวิจัยครั้งนี้อธิบายได้กว้างกว่า กล่าวคือ สามารถให้แนวทางได้ถึงระดับจิตใจของคน (คุณธรรมในจิตใจ) ซึ่งหากทุกคนทำได้แล้วก็จะทำให้สังคมพัฒนาจิตที่มีคุณธรรมได้สูงขึ้น โดยเฉพาะผู้นำชุมชน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าในส่วนของผู้นำนั้นเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อน ทั้งผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรในชุมชนนั้น ๆ ทั้งที่เป็นผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป็นคนที่ชุมชนยอมรับนับถือ เป็นคนที่มีศักยภาพในการสื่อสารสร้างความเข้าใจกับคนกลุ่มต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เป็นคนที่เข้มแข็ง มีมุมมองกว้างขวาง มองการพัฒนาแบบองค์รวม และมีประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง เป็นนักสร้างและเน้นกระบวนการของการเสริมพลังจากการส่งเสริมการมีส่วนร่วม และมีความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้โดยมีคุณธรรมเป็นตัวกำกับการดำเนินงานของตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขนิษฐา กาญจนรังสีนนท์ และคณะ (2554) ที่ว่าระดับองค์กรภาครัฐ หน่วยงานภาครัฐให้หรือทำประโยชน์ โดยการพัฒนาองค์กร พัฒนาคณาภายในองค์กร เริ่มจากการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง การปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และให้ความรู้แก่คนในองค์กรแล้วจึงมีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติขององค์กรสู่องค์กร/หน่วยงานอื่น ๆ จนสามารถเป็นองค์กรต้นแบบในการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้ โดยในองค์กรภาครัฐขนาดเล็กจะเน้นที่บุคลากรภายในองค์กร เน้นการสร้างจิตสำนึกในการให้บริการที่ดีแก่ประชาชนในพื้นที่ ในขณะที่องค์กรภาครัฐขนาดใหญ่ เน้นทั้งสามส่วนคือบุคลากรภายในองค์กร การบริหารองค์กร และการพัฒนาลูกค้า สิ่งที่ต้องคำนึงของรัฐให้ คือ บุคลากรหรือข้าราชการที่ดี หน่วยงานราชการที่ดี บริการที่ปรารถนาดีต่อประชาชนผู้รับบริการ และความรู้ด้านการปฏิบัติงานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งงานวิจัย

ได้เสนอให้องค์กรภาครัฐระดับ อปท. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นและเสริมด้วยคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมด้วย จึงจะเกิดการขับเคลื่อนในองค์กรรวมได้อย่างแท้จริง

7.3 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไปในอนาคต

7.3.1 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

การวิจัยครั้งนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายทั้งสิ้น 5 ประเด็น คือ

7.3.1.1 ภาครัฐควรกำหนดแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรอปท. อย่างชัดเจนและระบุในแผน 4 ปี ของ อปท. ทั้งระดับ อบต. และ ทต. ซึ่งจะเกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมของ อปท. อย่างเป็นรูปธรรม

7.3.1.2 อปท. ควรนำแผนดังกล่าวไปใช้จริงลงสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกขั้นตอนและทุกกระบวนการในโครงการพัฒนาชุมชนของตนเอง

7.3.1.3 การส่งเสริมคุณธรรมใน อปท. ควรเน้นประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง

7.3.1.4 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล อปท. ที่เป็นต้นแบบของการพัฒนาเพื่อนำไปขยายผลต่อในเชิงนโยบายให้ อปท. อื่น ๆ ได้เข้ามาศึกษากระบวนการส่งเสริมคุณธรรมของ อปท. ต้นแบบ

7.3.1.5 กระทรวงวัฒนธรรม องค์กรทางการเมือง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับ ประเทศ ควรเอากระบวนการหรือวิธีการส่งเสริมคุณธรรมไปใช้ระดับประเทศ ดังเช่นงานวิจัยครั้งนี้ได้ขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 8 อปท. ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ (2) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (3) องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแพร่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (4) องค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ (5) องค์การบริหารส่วนตำบลกีดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ (6) เทศบาลตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (7) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่ และ (8) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ในโครงการพัฒนาองค์กรต้นแบบของความซื่อตรง ประจำปี พ.ศ. 2555 และอีก 5 อปท. ที่เหลือ ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ (2) เทศบาลตำบลแม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ (3) องค์การบริหารส่วนตำบลยุหว่า อำเภอ

สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ (4) องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ และ (5) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำบันทึกข้อตกลงในการเป็นเครือข่ายกับ อปท.ต้นแบบทั้ง 8 แห่ง ในปีงบประมาณ 2556 นอกจากนี้ผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของทั้ง 13 อปท. ที่จะทำให้ชุมชนได้ยกระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ความเชื่อตรงในองค์กรด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยมีโครงการและแผนงานที่จะดำเนินการในระยะยาว (แผน 4 ปี คือ พ.ศ. 2556 – 2559) ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของ อปท. โดยการบรรจุแผนดังกล่าวไว้ในข้อบัญญัติและเทศบัญญัติของ อปท. ทั้ง 13 แห่ง และพร้อมดำเนินการได้ในปีงบประมาณ 2556 นี้เป็นต้นไป เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ของการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นร่วมกับ อปท. อย่างมีคุณธรรมเป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

7.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไปในอนาคต

การวิจัยต่อไปในอนาคตนักวิจัยควรคำนึงถึงปัจจัยการวิจัย ดังต่อไปนี้

7.3.2.1 ควรศึกษาการเปรียบเทียบในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับ อบต. เทศบาลตำบล เทศบาลนคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ว่ามีอะไรที่ทำให้แตกต่างกัน หรือถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับของจังหวัดไม่ไปในทางเดียวกันแล้วการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นอย่างไร

7.3.2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบในระดับภูมิภาค ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งอยู่ภาคเหนือ ควรจะเปรียบเทียบกับ อปท. ในภาคอีสาน และภาคใต้ ซึ่งมีบริบทของชุมชนแตกต่างกัน

7.3.2.3 ควรศึกษาคุณธรรมขององค์กรชุมชนนอกเหนือจาก อปท. เช่น กลุ่มชุมชนต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กลุ่มกำนันผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มอาชีพหรือศูนย์เรียนรู้ โดยเฉพาะเป็นศูนย์เรียนชุมชน ซึ่งองค์กรชุมชนเหล่านี้อาจมีความเข้มแข็งของชุมชนที่มีคุณธรรม มีความสามัคคี ความซื่อสัตย์ และการมีส่วนร่วมค่อนข้างมาก จึงทำให้ชุมชนเหล่านั้นเข้มแข็ง ส่งผลให้หมู่บ้านและตำบลเข้มแข็งขึ้น อปท. จึงต้องพึ่งพาชุมชนเหล่านี้จนไม่อาจขาดการมีส่วนร่วมจากความเข้มแข็งของชุมชนดังกล่าวและอาจจะดำเนินการบริหารองค์กรตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงให้สูงขึ้นได้

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

กมลพร กัลยาณมิตร. การนำนโยบายอยู่ดีมีสุขไปปฏิบัติในจังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550.

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. บทบาทอำนาจหน้าที่ของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2540.

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. “พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542)”, คู่มือ บทบาทที่พึงปฏิบัติในการสนับสนุนการสร้างความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด.

<http://www.dla.go.th/servlet/EbookServlet>. 15 สิงหาคม, 2552.

กระทรวงสาธารณสุข. การประเมินความเข้มแข็งทางใจในชุมชน. กรุงเทพมหานคร : กรมสุขภาพจิต, 2550.

กรรมะ อูระ. ฐานันดร ‘ความสุขมวลรวมประชาชาติ’ 2 คิดใหม่เกี่ยวกับการพัฒนา. (สกลไศ ชันติวรพงศ์, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สวนเงินมีมา, 2550.

เกษมศักดิ์ วิจิตเชื้อ. “คุณธรรม: สร้างคนสร้างชาติ” บทเรียงความที่ชนะการประกวด ซึ่งด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เทศบาล, 2545.

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

โกวิท พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักและมิติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร : วิทยุชน, 2548.

ขนิษฐา กาญจนรังสีนนท์ และคณะ. ประโยชน์สุขจากเศรษฐกิจพอเพียง :

Research Projection the Happy Benefit from Sufficiency Economy. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2554.

ชาติยา วรรณสูตร และคณะ. คุณธรรม พฤติกรรมความซื่อสัตย์ของคนไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ, 2547.

คณพศ สิริพิเลศ. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านจริยธรรมในการทำงานกับประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- จรัส สุวรรณมาลา. ธรรมาภิบาลบทบาทขององค์การมหาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- จุฬามณี สมบูรณ์สุทธิ. ศึกษาหลักคุณธรรมที่ชาวบ้านใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
กรณีศึกษาชุมชนสลัมขอนแก่น. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิง
คุณธรรม : สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน), 2546.
- ัชวาลย์ ทัดศิวิธ. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action
Research-PAR): มิติใหม่ของรูปแบบวิธีวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนระดับท้องถิ่น.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549.
- ัชวุฒิ ัชพันธุ์. พัฒนาชนบทยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ชินรัตน์ สมสืบ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2539.
- ณัฐกุล จอมบดินทร์. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารของเทศบาลเมือง
นราธิวาส. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2544.
- คารุณี จงอุดมการณ์ และคณะ. รายงานการวิจัย ระยะที่ 1 การพัฒนาแบบชีวิตคุณภาพชีวิตและ
ความอยู่ดีมีสุขของคนจนสำหรับการจัดการเพื่อแก้ปัญหาคะยากจนขององค์กร
ปกครองท้องถิ่น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.
- _____. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ การพัฒนาแบบชีวิตคุณภาพชีวิตและความอยู่ดีมีสุข
ของคนจนสำหรับการจัดการเพื่อแก้ปัญหาคะยากจนขององค์กรปกครองท้องถิ่น.
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.
- _____. “การพัฒนาดัชนีชีวิตความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น”, วารสารพยาบาลและสุขภาพ. 32(2) : 67 – 79 ; เมษายน – มิถุนายน,
2552.
- _____. “ความตรงตามโครงสร้างของแบบประเมินความต้องการและปัญหาทางสุขภาพ
ครอบครัว มหาวิทยาลัยขอนแก่น : กรณีศึกษาครอบครัวแรงงานนอกระบบในภาค
อีสาน”, วารสารพยาบาลและสุขภาพ. 33(1) : 22 – 32 ; มกราคม – มีนาคม, 2553.
- ถวิลวดี บุรีกุล วันชัย วัฒนศัพท์ และสุกัญญา เพิ่มพูนวิวัฒน์. ชีวิตประเทศไทย: ตัวชี้วัด
ประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัยและพัฒนา, 2546.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

ทวีวัฒน์ ปุณฺทริกวิวัฒน์. “ความสุขมวลรวมประชาชาติ (GNH)”, น้อยร้อยไทย.

<http://www.duangden.com/Buddhism/GNH.html>. 31 สิงหาคม, 2552.

ทัศนาศา แฉมมณี. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.

กรุงเทพมหานคร : สมชายการพิมพ์, 2542.

ธานินทร์ กรัยวิเชียร. คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริม

จริยธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2547.

ธเนศวร เจริญเมือง. “1 ทศวรรษแห่งการกระจายอำนาจในสังคมไทย”, ใน เอกสารประกอบการ

ประชุมทางวิชาการ สถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สถาบัน

พระปกเกล้า, 2544.

ธีระพงษ์ แก้วหาญ. กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ประชาคม ประชาสังคม

ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, 2544.

นันทวดี สังข์แดง. กระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

นิยดา ศรีหานาม. ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมในการทำงาน และความผูกพันต่อ

องค์กร: ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัทเอกชนขนาดใหญ่ของคนไทยแห่งหนึ่ง.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

นิรุติ ไชยกุล. “กว่าจะเป็นกรรมการพัฒนาชุมชน”, วารสารพัฒนาชุมชน. 26(10) : 10 – 13 ;

ตุลาคม, 2522.

นิสาร์ตัน ศิลปะเดช. ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร : พิธิษฐ์

การพิมพ์, 2540.

นุชรรัตน์ สิริประภาวรรณ. “เมื่อถึงยุคของการบริหารจัดการความรู้ตอนที่ 1”, Engineering

Today. 3(32) : 119 – 122 ; สิงหาคม, 2548.

_____. “เมื่อถึงยุคของการบริหารจัดการความรู้ตอนที่ 2”, Engineering Today. 3(33) :

118 – 121 ; กันยายน, 2548.

บรรเจิด สิงคะเนติ. “การทบทวนต่อความไว้วางใจของประชาชน”, ปัจจัยลบ ทศ. พันธกิจการ

ตรวจสอบแทนประชาชน. 1 : 166 – 170, 2551.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. กฎหมายกับทางเลือกของสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2545.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- บัญชา เจริญชัย. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมและประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต : สถาบันราชภัฏสกลนคร, 2544.
- บัวพันธ์ พรหมพักพิง. “ความอยู่ดีมีสุข : แนวคิดและประเด็นการศึกษาวิจัย”, วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 23(2) : 1 - 31 ; มกราคม – มีนาคม, 2549.
- บุญเรือง อินทวัฒน์. จริยธรรมกับชีวิต. สกลนคร : สถาบันราชภัฏสกลนคร, 2540.
- บุญแสง ชีระภากร. ภาวะผู้นำและการบริหารงานของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2552.
- เบญจ พงษ์ธรรม. การจัดการความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2553.
- ประกอบ วิโรจน์ภู. น้ำกับการแก้ปัญหาความยากจน. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2547.
- ประสาทร ลิทธิเลิศ. บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังขององค์การบริหารส่วนตำบลในทัศนะของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วน ตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการ. สมุทรปราการ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2541.
- _____. รายงานการวิจัยการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระบัวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน : การสืบทอดวัฒนธรรมการปั้นหม้อดินเผา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2542.
- ประยัด หงษ์ทองคำ. การกระจายอำนาจ : หลักการและองค์ประกอบที่น่าพิจารณา. กรุงเทพมหานคร : รัฐสภา, 2544.
- ประเวศ วะสี. ประชาคม ยุทธศาสตร์ เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อศีลธรรมและสุขภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.
- ปรียวรรณ สุวรรณสุนย์. “ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน”, สถาบันพระปกเกล้า. <http://www.kpi.ac.th/wiki/index.php>. 15 กุมภาพันธ์ 2552.

C

2

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

วิรัช วิรัชนิการวรรณ. ค่านิยมของข้าราชการไทยในยุคปฏิรูประบอบราชการ. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2547.

_____. การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม : แนวคิด ปัญหา และการพัฒนา.

กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2550.

_____. การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน. กรุงเทพมหานคร :

โอเดียนสโตร์, 2551ก.

_____. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความหมายของการบริหาร การจัดการ การบริหาร

การพัฒนาและการบริหารจัดการ. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2551ข.

วิษณุ บุญมาร์ตัน. วิพากษ์เศรษฐกิจการเมืองยุค ทักษิณ ชินวัตร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์

ส. เอเชียเพรส, 2548.

วีระศักดิ์ สมยานะ. การจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของภาคชนบท

และชุมชนเมือง จ.เชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัย

แห่งชาติ, 2553.

_____. โครงการจัดการการเรียนรู้เพื่อสร้างและพัฒนานักวิจัย ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคมของท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการ

การวิจัยแห่งชาติ, 2553.

วุฒิสาร ดันไชย. การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร :

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

วัฒนา อัครพานิช. “ประชาธิปไตยเหมาะกับประเทศไทยจริงหรือ”, วารสารวิชาการทางด้าน

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม. 4 ; มกราคม – ธันวาคม,

2553.

ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม. คู่มือการจัดทำมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร :

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2550.

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. รายงานการศึกษาวิจัยการศึกษารูปแบบและวิธีการพัฒนา

คุณธรรมและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ

พลเรือน, 2542.

สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม. รายงานประจำปี 2550. กรุงเทพมหานคร :

สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.), 2550.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

สถาบันไทยพัฒน์. เศรษฐกิจพอเพียงในทรรศนะโลก (Sufficiency Economy in Global view).

กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552.

สถาบันพระปกเกล้า. ความขัดแย้ง ความชอบธรรม และการปฏิรูปประบบรัฐ: การจัดสรร

ผลประโยชน์ที่เป็นธรรมในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์, 2552.

สนธยา พลศรี. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชนสงขลา. สงขลา : สถาบันราชภัฏสงขลา,

2542.

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. “การพัฒนาระบบประชาธิปไตย”, ระบบการเมืองการปกครอง.

http://www.dopo.go.th/wed_pages/m0360000/km/democ.html. ตุลาคม, 2540.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2546.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559). กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2554.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงานการเสวนาทาง

วิชาการ เรื่อง กระบวนการเสริมสร้างจริยธรรม : บูรณาการระหว่างบ้าน วัด

โรงเรียน และชุมชน. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2546.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. “ความอยู่ดีมีสุขของคน

ไทย”, วารสารเศรษฐกิจและสังคม. 39 (1) : 1-2 ; มกราคม – กุมภาพันธ์,

2545.

_____. “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549)”, สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

<http://www.nesdb.go.th/interesting>. มิถุนายน, 2546.

_____. โครงการศึกษาวิจัยเพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดภาวะเศรษฐกิจ และสังคมโดยใช้หลัก

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนา

สังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2550.

_____. “แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนามนุษย์ในเรื่องความมั่นคงของชีวิตมนุษย์ โดยทาง

United Nation Development Program (UNDP)”, กระทรวงการพัฒนาและสังคมและ

ความมั่นคงของมนุษย์. <http://www.nakhonnayok.go.th/data/H47.htm>. 28 กันยายน,

2550.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. “(ร่าง) กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากาในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11”, ใน เอกสารประกอบการประชุมระดมความคิดเห็นยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๑ ระดับภาค. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554.
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน). บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอบต. ในทรรณะของคณะกรรมการบริหาร อบต. และพนักงานส่วน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2550.
- สุพัตรา ชาติบัญชาชัย. กระบวนการเรียนรู้: แนวคิด ความหมาย และบทเรียนในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข, 2548.
- สุภาพร พิศาลบุตร. จริยธรรมทางธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วน วี เจ พรินต์ติ้ง, 2544.
- เสรี พงศ์พิศ. แผนชีวิตเศรษฐกิจชุมชน. กรุงเทพมหานคร : ภูมิปัญญาไท, 2547.
- เสาวลักษณ์ สุขวิรัช. “แนวความคิดและนโยบายในการพัฒนาประเทศไทย”, ใน เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา PS 704 คณะรัฐศาสตร์ (หน้า 28 – 32). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545.
- อดิเรก ปัทมศิริวัฒน์ และคณะ. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องโครงการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพของการบริหารงาน. กรุงเทพมหานคร : สถาบันงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2547.
- อภิชัย พันธเสน. การวิเคราะห์อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคมมูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2544.
- _____. พุทธเศรษฐศาสตร์ : วิวัฒนาการ ทฤษฎี และการประยุกต์กับเศรษฐศาสตร์สาขาต่าง ๆ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อัมรินทร์, 2547.
- _____. สังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- อภิชัย พันธเสน. การสังเคราะห์งานวิจัย ข้อเขียน และบทความที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง (2542 – 2550). กรุงเทพมหานคร : สถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม
มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2551.
- อภิชัย พันธเสน และคณะ. เหลียวหลังเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในทศวรรษ
หน้า (2556 – 2565). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
(สกว.), 2555.
- อมรา พงศาพิชญ์ และคณะ. การสร้างและพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและพัฒนาสังคม.
กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย, 2543.
- อารี วิบูลย์พงศ์ และคณะ. รายงานการวิจัย การวิจัยและพัฒนาระบบการผลิตเกษตร และวิสาหกิจ
ชุมชนตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550.
- _____. การวางแผนเศรษฐกิจระดับท้องถิ่นด้วย SEM. สถาบันเพื่อการวิจัยและส่งเสริม
เศรษฐกิจพอเพียง : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.
- _____. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเรียนรู้เพื่อพัฒนาระดับตำบลอย่างเป็น
รูปธรรมตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”. สถาบันเพื่อการวิจัยและส่งเสริมเศรษฐกิจ
พอเพียง : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.
- _____. การวิจัยและพัฒนาระบบการผลิตเกษตรและวิสาหกิจชุมชนตามวิถีเศรษฐกิจ
พอเพียง. สถาบันเพื่อการวิจัยและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2552.
- อุทัย เอกสะบัง. พุทธปรัชญาในชีวิตประจำวัน ภาควิชาปรัชญาและศาสนา. สงขลา :
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2541.
- Bovee, Courtland L. and others. Management. New York: McGraw – Hill, Inc., 2000.
- Calkins, P. “Multi-constraint modeling of social optima: applications of Thailand’s Sufficiency
Economy Philosophy to immunize bottom-up planning”, In Report submitted to
Thailand Research Fund. Multiple Cropping Center: Chiang Mai University, 2008.
- _____. “Econometric Advances in the Service of Macroeconomic Prediction and
Planning: An Overview”, Journal of Economics and Management. 5(2): 159 –
166, 2009

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- Calkins, P. "Sufficiency Economy Matrices: Multi-Period Optimization for Local Development Planners", Journal of Economics and Management. 5: 305 – 332, 2009.
- Catt, Helena. Democracy in Practice. New York: Rutledge, 1999.
- Cohen, J. M., & Peterson, S. B.. Administrative decentralization: A new framework for improved, accountability, and performance. Harvard Institute for International Development: Harvard University, 2004.
- Combs, H.M. and Jenkins D.E. Public sector Financial Mangsement, 3rd Bdition. Tomson Learning: London, 2002
- Denhardt, J., & Denhardt, R. The new public service: Serving not steering. New York: Sharpe, 2003.
- Derek French and Saward Heather. Dictionary of Management. Second Edition, Aldershot: Gower, 1983.
- DMH Staffs. ความสุขที่แท้จริง. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
www.dmh.moph.go.th/news/view.asp?id=980 3lk. 27 กันยายน, 2550
- Downs, A.. Inside bureaucracy. Boston: Little, Brown., 1968.
- Ebel, R. D., & Yilmaz, S. "Concept of fiscal decentralization and worldwide overview", World Bank Policy Research Working Paper. 8 (5): 11-12, 2001.
- Edward W. Weidner. Development Administration in Asia, Durham. North Carolina: Duke University Press, 1970.
- Ferrel Heady. Public Administration: A Comparative Perspective. New Jersey: Prentice Hall, Inc., 1966.
- Fox, J. "The crucible of local politics", NACLA Report on the Americas. 29(1): 15 – 19; July-August, 1995.
- Fred W. Riggs. Frontiers of Development Administration. Durham, North Carolina: Duke University Press, 1970.
- George F. Gant. Development Administration: Concepts, Goals, Methods. Madison, Wisconsin: The University of Wisconsin Press., 1979.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- Hahn – Been Lee.. The Role of the Higher Civil Service under Rapid Social and Political Change. Comparative Administrative Group: American Society for Public Administration, 1962.
- Harry J. Friedman. “Administrative Roles in Local Governments”, in Edward W. Weidner (ed.). Development Administration in Asia. Durham, North Carolina: Duke University Press, 1970.
- Herbert A. Simon. Administrative Behavior. New York: Macmillian, 1947.
- Irving Swerdlow. Development Administration: Concepts and Problems. Syracuse. New York: Syracuse University Press, 1963.
- John D. Montgomery and William J. Siffin. Approaches to Development: Politics, Administration and change. New York: McGraw – Hill Books Company, 1966.
- Kingsley, G. T.. “Perspectives on devolution”, Journal of American Planning Association. 62(4): 419 – 426, 1996.
- Lewis, C. W., & Gilman, S. C. The ethics challenge in public service: A problem-solving guide (2nd ed.). San Francisco: Jossey – Bass, 2005.
- Michael A. Hitt et al. Effective Management. West Pub Co: January, 1979.
- Northouse, P. G. Leadership: Theory and practice (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage, 2001.
- Oates, Wallace E. Fiscal Federalism. New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1972.
- Paul Meadows. “Motivation for Change and Development Administration” In Irving Swerdlow (ed.), op. cit. Development Administration: Concepts and Problems. Syracuse. New York: Syracuse University Press, 1963.
- Pedhasur, E.J.; Schmelkin, L.P. Measurement, Design, and Analysis: An Integrated Approach. Mahwah. NJ: Lawrence Erlbaum Associations, 1991.
- Romney, D.; Brown, R.; Fry p. “Improving the quality of life: prescriptions for change”, In Journal Social Indicators Research. 33: 237 – 272, 1994.
- Rosenbloom, D. H., Krachuck, R. S., & Rosenbloom, D. G. Public administration, understanding management, politics, and law in the public sector (5th ed.). New York: McGraw – Hill, 2002.
- Sen, A. Development as freedom. New York: A Division of Random House, 1999.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- Shou – Sheng Hsueh. Technical Co-operation in Development Administration in South and Southeast Asia. Comparative Administrative Group: American Society for Public Administration, 1962.
- Sriboonchitta S., A. Wiboonpongse, P. Calkins.. “Bottom – up National Policy Guidance from the Tambon: A Recursive SEM Approach”, The ISSAAS international Congress 2008. 23 – 27 February: Bangkok: Thailand, 2009.
- Stockdale, J.D. “A Perspective on Poverty and Quality of Life”, Growth and Change. 4 (4): 24 – 28, 1973.
- Thai P.. Good governance development program. Canberra Australia: Australian Council for International Development, 2006.
- The World Bank. Prospects for development. USA: Washington D.C., 1975.
- UNESCO. Quality of Life Improvement Programmers. Bangkok: UNESCO Regional Office, 1993.
- UN Bureau of Social Affairs. World economic report 1953 – 1954. New York: The American Political Science Review, 1955.
- United Nations Development Program. Dedicated to the memory of Mahbub ul haq (1934 – 98) human development report. New York: Oxford University Pres, 1999.
- _____. Dedicated to the memory of Mahbub ul haq (2934 – 98) human development report. New York: Oxford University Press, 1999.
- Uphoff, N. Decentralization and good governance: A framework of centralization for sustainable community development. New York: U.S.A., 2001.
- Wiboonpongse, A., S. Sriboonchitta, N. Therakul, K. Kanmanee and P. Prabripoo.. “The Research-Development Project on Agriculture and the Community Enterprise System Based on the Sufficiency Economy Philosophy”, In Report submitted to Thailand Research Fund, Multiple Cropping Center, Chiang Mai University, 2009

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก**รายนามผู้เข้าร่วม Focus group**

1. นายเสถียร ใจคำ นายก อบต.กีดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
2. นายจันทร์ชัย ลิ้มพูล หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต.กีดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
3. น.ส.ภาวินี โพธิ์มัน ปลัด อบต.บ้านปาง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
4. น.ส.ศดาวัลย์ มุลละ นักพัฒนาชุมชน อบต.บ้านปาง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
5. นายณรงค์ ทาสึงห์คำ นายก ทต.สันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
6. น.ส.วิมลวัลย์ ไชยกาญจน์ นักพัฒนาชุมชน ทต.สันผักหวาน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
7. นายเทียมทัน ปัญญา นายก อบต.บ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
8. น.ส.ภาวนิยา ไชยคำ ปลัด อบต.บ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
9. นายชูศักดิ์ ธนทรัพย์ศิริกุล หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต.มะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
10. สดอ.ญ พรรณทิพย์ โกสีย์ศิริกุล ปลัด อบต.บุหว่า อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
11. นายดวงดี ปัญจันทร์ นายกอบต.ห้วยทราย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
12. นายก่อภพ ภิรมย์ปัญญา หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต.เทพเสด็จ อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
13. นายบุญช่วย ชันคำ นายก อบต.บ้านหลวง อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่
14. นายวิชัย อินตาโน ปลัด อบต.บ้านหลวง อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่
15. นายอุดม อินคำ นายก ทต.แม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
16. น.ส.สุริศรี สารพฤกษ์ ปลัด ทต.แม่คือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
17. นายชนวัฒน์ สิงห์กันท์ นายก อบต.ท่าวังพร้าว อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
18. นายจำนงค์ ไผ่ปิ่น นายก อบต.บ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

19. นายอนุชา	รีบเร่ง	นายก อบต.น้ำแพร่ อำเภอหางดง
จังหวัดเชียงใหม่
20. นายนันท	เครือพันธ์	นายก ทต.ป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด
จังหวัดเชียงใหม่
21. นายณรงค์	วิบูลย์มา	นายก ทต.หนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่
22. นางปริศนา	จอมเรือง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ ทต.สันป่าเป้า อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่
23. นายสมเพชร	ฝ่ายริพล	นายก ทต.บ้านแหวน อำเภอหางดง
จังหวัดเชียงใหม่
24. นายธานีศ	พึงพรชัย	หัวหน้าสำนักปลัด ทต.ออนใต้ อำเภอสันกำแพง
จังหวัดเชียงใหม่
25. นายธีรวัฒน์	สุขศรี	นักพัฒนาชุมชน ทต.หนองแฝก อำเภอสารภี
จังหวัดเชียงใหม่
26. นายประสิทธิ์	วงศ์ปัญญา	อสม. ตำบลสันผักหวาน อำเภอหางดง
จังหวัดเชียงใหม่
27. นางศรีนวล	มะโนปัญญา	อสม. ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าดง
จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

ภาพรวมระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรม
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

(1) คะแนนความพอใจของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
ฝ่ายผู้บริหาร อปท.

อปท.	กลุ่มผู้ประเมิน (จาก)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน)				
		ซื่อสัตย์ สุจริต	อดทนและ ขยันหมั่นเพียร	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ภาพรวม	ระดับการ ประยุกต์ใช้
1. อบต. บ้านกลาง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	99.72	100.00	99.78	99.78	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	99.32	97.20	94.98	98.46	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	95.45	98.60	94.44	95.98	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	97.66	98.39	95.70	97.61	มากที่สุด
2. อบต. แม่ท่าช้าง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	97.76	93.50	100.00	97.13	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	96.31	98.12	98.25	96.87	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	94.73	95.50	98.08	95.22	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	95.89	96.02	98.52	96.18	มากที่สุด
3. อบต. น้ำแพร่	1) ฝ่ายผู้บริหาร	90.12	90.66	85.47	89.76	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	89.44	89.60	84.75	89.00	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	86.83	88.45	82.00	86.67	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	88.40	89.29	83.66	88.11	มากที่สุด
4. อบต. มะขุน หวาน	1) ฝ่ายผู้บริหาร	84.26	87.60	88.92	85.39	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	80.55	83.55	83.26	81.42	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	79.05	80.42	85.77	80.00	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	80.62	82.95	85.52	81.57	มาก
5. อบต. กุดช้าง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	85.14	79.60	80.00	83.52	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	79.32	76.55	78.71	78.71	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	80.55	76.47	80.00	79.68	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	81.04	77.12	79.55	80.11	มาก
6. อบต. บุหว่า	1) ฝ่ายผู้บริหาร	83.55	84.96	75.00	82.98	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	84.56	82.87	82.56	84.02	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	82.30	83.20	81.29	82.38	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	83.34	83.44	80.48	83.07	มาก
7. อบต. ห้วยทราย	1) ฝ่ายผู้บริหาร	72.73	95.28	63.09	76.27	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	72.12	77.93	74.64	73.54	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	91.47	90.02	77.74	89.81	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	80.95	86.84	73.73	81.41	มาก

อปท.	กลุ่มผู้ประเมิน (จาก)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน)				
		ซื่อสัตย์ สุจริต	อดทนและ ขยันหมั่นเพียร	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ภาพรวม	ระดับการ ประยุกต์ใช้
8. ทต. สัน ผักหวาน	1) ฝ่ายผู้บริหาร	83.02	83.19	84.34	83.19	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	77.82	78.21	84.02	78.52	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	81.36	76.85	78.66	80.19	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	80.45	78.59	81.67	80.21	มาก
9. ทต. แม่ค้อ	1) ฝ่ายผู้บริหาร	91.43	89.35	66.60	88.53	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	75.22	84.28	79.44	77.45	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	53.36	66.91	89.63	59.70	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	68.63	77.48	81.46	71.68	มาก
10. อบต. บ้าน หลวง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	66.16	64.20	65.60	65.71	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	66.07	53.01	65.22	63.37	ปานกลาง
	3) ฝ่าย สภา อปท.	59.20	59.17	68.20	60.09	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	63.00	58.02	66.64	62.36	ปานกลาง
11. อบต. แม่วิน	1) ฝ่ายผู้บริหาร	62.36	74.09	57.23	64.19	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	63.89	86.26	62.02	68.18	ปานกลาง
	3) ฝ่าย สภา อปท.	57.30	44.61	60.18	55.05	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	60.62	65.09	60.24	61.47	ปานกลาง
12. อบต. เทพเสด็จ	1) ฝ่ายผู้บริหาร	46.21	58.95	69.39	51.08	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	70.59	86.12	80.80	74.72	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	80.46	80.92	71.55	79.66	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	70.15	78.35	74.36	72.21	มาก
13. อบต. บ้านโป่ง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	42.81	53.04	54.45	46.02	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	40.55	60.50	60.58	46.54	ปานกลาง
	3) ฝ่าย สภา อปท.	68.51	64.77	68.44	67.76	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	53.58	60.93	62.89	55.99	ปานกลาง

ที่มา : จากการวิเคราะห์

- หมายเหตุ : 1) ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก คำนวณจาก ค่าถ่วงน้ำหนักการประเมินระหว่างกลุ่ม และค่าถ่วงน้ำหนักการประเมินภายในกลุ่ม (ตารางที่ 3.4 และ 3.5)
- 2) คะแนนภาพรวมคำนวณจากค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักคุณธรรมทั้ง 3 ประการ (ตารางที่ 3.1)

(2) คะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน อปท.

อปท.	กลุ่มผู้ประเมิน (จาก)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน)				
		ซื่อสัตย์ สุจริต	อดทนและ ขยันหมั่นเพียร	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ภาพรวม	ระดับการ ประยุกต์ใช้
1. อบต. บ้านกลาง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	96.02	92.91	96.67	95.47	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	79.83	82.91	70.71	79.54	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	92.23	85.77	88.65	90.58	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	91.08	87.69	87.87	90.08	มากที่สุด
2. อบต. แม่ท่าช้าง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	73.05	69.28	70.14	72.01	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	93.84	95.82	92.35	94.09	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	92.09	89.01	92.02	91.47	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	85.78	83.47	84.43	85.18	มากที่สุด
3. อบต. น้ำแพร่	1) ฝ่ายผู้บริหาร	82.55	89.56	72.56	74.18	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	78.56	85.99	89.99	91.10	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	75.89	78.60	86.44	91.78	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	78.76	83.91	82.29	85.48	มากที่สุด
4. อบต. มะขุนหวาน	1) ฝ่ายผู้บริหาร	97.72	73.09	96.67	92.69	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	83.97	65.98	94.17	81.39	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	82.66	70.22	91.35	81.04	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	88.19	70.38	93.78	85.19	มากที่สุด
5. อบต. กีดช้าง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	77.57	78.01	77.42	77.65	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	91.77	78.17	95.14	89.39	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	90.78	75.95	92.48	87.99	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	86.35	77.12	87.74	84.65	มาก
6. อบต. ขุข่า	1) ฝ่ายผู้บริหาร	66.53	90.17	95.98	74.20	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	88.92	84.42	96.36	88.77	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	80.00	71.60	89.90	79.31	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	77.07	80.66	93.32	79.41	มาก
7. อบต. ห้วยทราย	1) ฝ่ายผู้บริหาร	53.37	61.33	95.63	59.19	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	87.59	76.95	79.46	84.65	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	89.36	75.10	69.01	84.47	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	76.41	70.65	80.42	75.66	มาก

อปท.	กลุ่มผู้ประเมิน (จาก)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน)				
		ซื่อสัตย์ สุจริต	อดทนและ ขยันหมั่นเพียร	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ภาพรวม	ระดับการ ประยุกต์ใช้
8. ทต. ตัน ผักหวาน	1) ฝ่ายผู้บริหาร	53.86	55.93	54.92	54.38	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	87.45	87.17	87.55	87.41	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	90.29	67.46	49.64	81.66	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	76.97	67.37	59.07	73.26	มาก
9. ทต. แม่คือ	1) ฝ่ายผู้บริหาร	95.00	68.33	55.91	85.76	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	57.80	64.09	58.26	59.11	ปานกลาง
	3) ฝ่าย สภา อปท.	70.03	73.11	73.80	71.02	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	76.32	69.63	64.43	73.80	มาก
10. อบต. บ้านหลวง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	79.77	51.54	84.19	74.56	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	71.25	75.00	85.05	73.38	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	84.60	52.40	88.33	78.53	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	80.24	56.62	86.23	76.11	มาก
11. อบต. แม่วิน	1) ฝ่ายผู้บริหาร	73.66	63.43	62.68	70.52	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	68.95	78.42	82.50	72.20	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	63.98	77.38	77.72	68.03	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	68.36	72.71	73.41	69.74	ปานกลาง
12. อบต. เทพเสด็จ	1) ฝ่ายผู้บริหาร	59.79	56.84	33.96	56.61	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	74.43	64.75	71.57	72.21	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	81.68	67.00	59.44	76.52	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	72.57	62.99	52.95	68.69	ปานกลาง
13. อบต. บ้านโป่ง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	41.22	51.93	71.46	46.39	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	73.60	58.79	66.40	69.92	ปานกลาง
	3) ฝ่าย สภา อปท.	53.59	40.49	73.87	53.00	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	53.27	48.16	71.53	54.07	ปานกลาง

ที่มา : จากการวิเคราะห์

- หมายเหตุ : 1) ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก คำนวณจาก ค่าถ่วงน้ำหนักการประเมินระหว่างกลุ่ม และค่าถ่วงน้ำหนักการประเมินภายในกลุ่ม (ตารางที่ 3.4 และ 3.6)
- 2) คะแนนภาพรวมคำนวณจากค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักคุณธรรมทั้ง 3 ประการ (ตารางที่ 3.1)

(3) คะแนนความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในฝ่ายสภา อปท.

อปท.	กลุ่มผู้ประเมิน (จาก)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน)				
		ซื่อสัตย์ สุจริต	อดทนและ ขยันหมั่นเพียร	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ภาพรวม	ระดับการ ประยุกต์ใช้
1. อบต.บ้าน กลาง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	97.00	92.44	94.63	95.85	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	83.77	82.47	84.44	83.58	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	98.85	83.69	89.37	94.87	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	92.08	86.70	89.50	90.75	มากที่สุด
2. อบต. แม่ท่าช้าง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	91.37	73.40	70.97	85.73	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	97.29	91.10	85.51	94.87	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	88.80	90.37	92.58	89.49	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	93.22	83.87	81.11	90.14	มากที่สุด
3. อบต. น้ำแพร่	1) ฝ่ายผู้บริหาร	79.12	76.30	75.17	86.77	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	77.21	78.91	72.55	82.17	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	78.48	79.52	78.25	82.99	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	78.23	77.99	74.74	84.17	มาก
4. อบต. มะขุนหวาน	1) ฝ่ายผู้บริหาร	83.00	79.05	78.40	81.75	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	91.64	89.23	89.68	90.96	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	77.21	79.58	80.77	78.04	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	85.30	83.23	83.39	84.69	มาก
5. อบต. กีดช้าง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	97.00	87.00	63.07	94.64	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	92.06	90.00	76.37	91.54	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	74.58	89.00	98.00	80.39	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	90.54	88.60	75.38	90.55	มากที่สุด
6. อบต. บุหว่า	1) ฝ่ายผู้บริหาร	42.50	83.60	92.20	55.69	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	84.78	73.72	83.40	82.43	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	80.00	52.06	40.55	70.47	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	66.91	73.34	78.35	69.34	ปานกลาง
7. อบต.ห้วย ทราย	1) ฝ่ายผู้บริหาร	94.77	38.25	94.93	83.48	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	84.92	77.72	83.70	83.36	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	84.46	76.86	79.35	82.43	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	88.76	61.76	87.32	83.22	มาก

อปท.	กลุ่มผู้ประเมิน (จาก)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน)				
		ซื่อสัตย์ สุจริต	อดทนและ ขยันหมั่นเพียร	เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	ภาพรวม	ระดับการ ประยุกต์ใช้
8. ทต. สันผักหวาน	1) ฝ่ายผู้บริหาร	51.52	52.86	49.57	51.59	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	81.03	84.24	83.14	81.88	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	84.80	85.60	82.00	84.68	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	69.98	71.96	69.48	70.32	มาก
9. ทต. แม่คือ	1) ฝ่ายผู้บริหาร	91.00	72.13	91.13	87.24	มากที่สุด
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	57.36	84.71	77.98	64.89	ปานกลาง
	3) ฝ่าย สภา อปท.	73.44	74.46	93.62	75.66	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	74.03	77.62	86.37	75.98	มาก
10. อบต. บ้านหลวง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	60.20	80.86	59.93	64.31	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	85.55	82.66	98.80	86.30	มากที่สุด
	3) ฝ่าย สภา อปท.	66.24	78.79	60.00	68.13	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	71.55	81.17	75.49	73.87	มาก
11. อบต.แม่ วิน	1) ฝ่ายผู้บริหาร	70.33	73.79	71.00	71.09	มาก
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	71.68	82.22	87.21	76.50	มาก
	3) ฝ่าย สภา อปท.	54.27	61.94	84.28	58.81	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	67.66	74.79	80.14	70.80	มาก
12. อบต.เทพ เสด็จ	1) ฝ่ายผู้บริหาร	45.83	50.45	25.13	44.69	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	47.69	55.71	43.60	48.89	ปานกลาง
	3) ฝ่าย สภา อปท.	90.51	41.26	43.77	75.99	มาก
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	55.51	50.72	36.25	52.63	ปานกลาง
13. อบต. บ้านโป่ง	1) ฝ่ายผู้บริหาร	65.33	57.72	70.73	64.35	ปานกลาง
	2) ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน	67.53	61.27	64.17	65.94	ปานกลาง
	3) ฝ่าย สภา อปท.	57.00	38.60	40.00	51.62	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	64.54	55.32	61.96	62.44	ปานกลาง

ที่มา : จากการวิเคราะห์

- หมายเหตุ : 1) ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก คำนวณจาก ค่าถ่วงน้ำหนักการประเมินระหว่างกลุ่ม และค่าถ่วงน้ำหนักการประเมินภายในกลุ่ม (ตารางที่ 3.4 และ 3.7)
- 2) คะแนนภาพรวมคำนวณจากค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักคุณธรรมทั้ง 3 ประการ (ตารางที่ 3.1)

ภาคผนวก ก

การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของฝ่ายบริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเจ้าถิ่นคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (1) (อบต.บ้านกลาง อ.ดงป่าดง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (2) (อบต.แม่ท่าช้าง อ.หางดง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง	100.00	98.40	100.00	99.44	98.77	93.50	94.54	95.02
2) ไม่ทำโครงการหรือกิจกรรมทุกชนิดที่มีผลประโยชน์แอบแฝง ฯ	100.00	100.00	95.00	97.75	99.32	99.00	96.67	98.01
3) มีนโยบาย/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตคนในองค์กร ฯ	100.00	99.50	90.00	95.33	96.67	97.00	96.67	96.78
4) พยายามกระจายทรัพยากรให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ฯ	99.93	98.50	98.60	98.83	96.67	97.09	92.22	94.81
5) ไม่สนับสนุนให้บุคคล/องค์กรใดเข้ามาใช้ประโยชน์ในทรัพยากรชุมชนฯ	100.00	100.00	98.89	99.50	99.00	98.89	90.00	94.91
6) ปฏิบัติงานตามภารกิจหรือหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ	99.00	98.85	92.20	95.89	96.62	96.50	96.67	96.60
7) มีการปฏิบัติตามพันธระสัญญาและนโยบายหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนฯ	100.00	99.89	87.99	94.56	97.40	92.50	96.67	95.36
8) ไม่มีกรณีฟ้องร้อง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต	97.90	99.95	97.78	98.56	96.00	95.00	94.44	94.95
รวมเฉลี่ย	99.72	99.32	95.45	97.66	97.76	96.31	94.73	95.89
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารองค์กร	100.00	95.00	98.00	97.35	88.80	99.00	97.00	96.06
2) ไม่ยุติการดำเนินงานกลางคัน แม้ว่าจะประสบปัญหาฯ	100.00	97.54	99.40	98.87	88.20	99.00	96.74	95.82
3) จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็น/ข้อร้องเรียนของชุมชน	100.00	98.00	100.00	99.30	99.67	99.51	98.00	98.86
4) รับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/คำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุม	100.00	97.00	99.00	98.50	98.55	99.70	96.00	97.81
5) มีการลงพื้นที่การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอฯ	100.00	97.45	100.00	99.11	90.00	98.75	92.00	93.96
6) มุมนานะในการทำงาน (วิริยะ)	100.00	98.50	98.89	98.98	98.60	98.50	96.00	97.40
7) มีการปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน	100.00	98.00	98.89	98.80	99.00	97.50	93.00	95.78
8) ไม่ตอบโต้/แสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วยฯ	100.00	95.00	95.56	96.25	95.50	88.90	90.00	90.72
9) มีความขยันในการหาโครงการ จากหน่วยงานภายนอกองค์กร	100.00	99.00	96.67	98.15	87.00	99.00	96.55	95.50
10) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการในวันหยุดราชการฯ	100.00	98.00	96.00	97.50	89.00	96.45	97.00	95.21
รวมเฉลี่ย	100.00	97.20	98.60	98.39	93.50	98.12	95.50	96.02

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าถึงคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (1) (อบต.บ้านกลาง อ.ลำปำทอง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (2) (อบต.บ้านกลาง อ.ลำปำทอง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีการนำเอาคุณธรรมที่ดีของผู้บริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ สังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้ความรู้) ปิยวาจา (พูดจาดีไม่ก่อให้เกิดปัญหา) อิตถจริยา (ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และสมานัตตา (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายอ่อนน้อมถ่อมตน) ไปประยุกต์ใช้	99.92	96.05	97.00	97.25	100.00	99.50	97.00	98.48
2) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งความคิด แรงกาย แรงใจ และปัจจัยของผู้บริหาร	99.90	97.50	93.33	96.11	100.00	97.30	98.05	98.18
3) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	98.98	90.00	90.00	91.80	100.00	98.00	99.00	98.85
4) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องผู้ปฏิบัติงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	100.00	93.50	94.44	95.23	100.00	97.00	98.80	98.41
5) สนับสนุนชุมชนทั้งแนวทางและการปฏิบัติในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	99.92	92.50	95.56	95.36	100.00	98.50	100.00	99.48
รวมเฉลี่ย	99.78	94.98	94.44	95.70	100.00	98.25	98.08	98.52
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	97.66	98.39	95.7	97.61	95.89	96.02	98.52	96.18

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (20 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (35 %) และจากฝ่ายสภา อบท. (45 %) (ตารางที่ 3.9)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทน และความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าใจคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (3) (อบค. น่านพร อ.หางคง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (4) (อบค. มะขุนหวาน อ.สันป่าตอง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (5) (อบค. กัดช้าง อ.แม่แตง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้												
1) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง	94.00	98.75	89.00	93.41	100.00	79.75	86.03	86.62	99.66	89.18	90.00	91.64
2) ไม่ทำโครงการหรือกิจกรรมทุกชนิดที่มีผลประโยชน์แอบแฝง ฯ	98.00	98.20	87.32	93.26	100.00	84.00	87.80	88.91	100.00	85.00	87.00	88.90
3) มีนโยบาย/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตคนในองค์กร ฯ	96.60	97.74	88.00	93.13	100.00	85.25	92.10	91.28	99.00	87.00	89.25	90.41
4) พยายามกระจายทรัพยากรให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ฯ	96.55	96.50	85.55	91.58	100.00	88.50	88.70	90.89	98.95	89.00	90.87	91.83
5) ไม่สนับสนุนให้บุคคล/องค์กรใดเข้าใช้ประโยชน์ในทรัพยากรชุมชนฯ	97.00	98.50	86.00	92.58	100.00	95.00	89.00	93.30	97.91	87.20	89.50	90.38
6) ปฏิบัติงานตามภารกิจหรือหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ	98.33	100.00	97.00	98.32	100.00	94.00	87.45	92.25	98.23	89.20	94.00	93.17
7) มีการปฏิบัติตามพันธสัญญาและนโยบายหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนฯ	95.41	99.00	96.00	96.93	100.00	97.32	85.60	92.58	99.00	85.10	86.40	88.47
8) ไม่มีกรณีฟ้องร้อง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต	86.00	98.80	87.50	91.16	100.00	92.00	86.00	90.90	100.00	86.00	87.00	89.25
รวมเฉลี่ย	95.62	98.35	89.09	93.64	100.00	88.15	87.97	90.44	99.14	87.32	89.30	90.58
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความเข้มแข็งที่นำไปประยุกต์ใช้												
1) มีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารองค์กร	100.00	100.00	98.50	99.33	99.75	90.80	95.75	94.82	100.00	98.70	98.00	98.65
2) ไม่ยุติการดำเนินงานกลางคัน แม้ว่าจะประสบปัญหา	100.00	99.70	98.05	99.02	99.40	95.32	96.00	96.44	99.80	98.55	96.00	97.65
3) จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็น/ข้อร้องเรียนของชุมชน	100.00	99.80	98.00	99.03	99.60	90.00	98.59	95.79	99.23	97.00	98.00	97.90
4) รับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ/คำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุม	100.00	99.90	95.00	97.72	100.00	92.00	96.80	95.76	99.90	95.00	97.00	96.88
5) มีการลงพื้นที่การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	100.00	100.00	85.00	93.25	98.24	95.80	96.00	96.38	100.00	96.00	95.52	96.58
6) มุมนานะในการทำงาน (วิริยะ)	100.00	99.80	86.00	93.63	99.50	95.00	93.37	95.17	99.05	95.54	95.85	96.38
7) มีการปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน	100.00	100.00	85.62	93.53	100.00	87.75	97.80	94.72	99.22	94.00	93.50	94.82
8) ไม่ตอบโต้/แสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วย	100.00	100.00	90.00	95.50	98.20	89.00	98.75	95.23	99.00	96.00	97.07	97.08
9) มีความขยันในการหาโครงการ จากหน่วยงานภายนอกองค์กร	100.00	99.90	98.00	99.07	99.12	88.46	98.00	94.88	99.50	97.45	96.60	97.48
10) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการแม้ในวันหยุดราชการ	100.00	98.02	88.00	93.91	97.00	96.23	97.56	96.98	99.75	99.00	95.00	97.35
รวมเฉลี่ย	100.00	99.80	93.16	96.85	99.26	92.16	96.69	95.62	99.60	96.81	96.47	97.22

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าใจคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (3) (อบค.น้ำแพร่ อ.หางคง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (4) (อบค.มะขุนหวาน อ.ลำปำคง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (5) (อบค.กัศร้าง อ.แม่แตง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้												
1) มีการนำเอาคุณธรรมที่ดีของผู้บริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ สังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้ความรู้) ปิยวาจา (พูดจาดีไม่ก่อให้เกิดปัญหา) อิตถจริยา (ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และสมานัตตา (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายอ่อนน้อมถ่อมตน) ไปประยุกต์ใช้ฯ	88.05	90.45	90.50	89.99	98.48	92.00	90.20	92.49	100.00	96.75	100.00	98.86
2) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งความคิดแรงกาย แรงใจ และปัจจัยของผู้บริหาร	93.25	94.99	93.05	93.77	100.00	93.00	98.50	96.88	100.00	99.15	100.00	99.70
3) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องในการแสวงหาความรู้จากนอกองค์กรด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	94.00	94.49	94.40	94.35	98.90	95.00	97.00	96.68	100.00	98.91	100.00	99.62
4) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องผู้ปฏิบัติงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	92.00	93.20	93.00	92.87	98.00	92.95	97.10	95.83	100.00	95.00	100.00	99.53
5) สนับสนุนชุมชนทั้งแนวทางและการปฏิบัติในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	90.00	92.00	90.00	90.70	98.20	96.00	98.30	97.48	100.00	98.00	100.00	99.95
รวมเฉลี่ย	91.11	92.86	92.08	92.16	98.92	93.21	95.20	95.25	100.00	97.71	100.00	99.20
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	93.64	96.85	92.16	94.13	90.44	95.62	95.25	91.95	90.58	97.22	99.20	92.77

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (20 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (35 %) และจากฝ่ายสภา อบท. (45 %)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (720 %) จากคุณธรรมความอดทน และความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %)

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (6) (อบค.พูดว่า อ.สามปากอง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (7) (อบค.หัวขทราย อ.มมริน)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง	74.00	89.30	85.57	84.56	69.00	68.00	89.00	77.65
2) ไม่ทำโครงการหรือกิจกรรมทุกชนิดที่มีผลประโยชน์แอบแฝง ฯ	72.90	90.00	83.00	83.43	78.00	76.00	90.30	82.84
3) มีนโยบาย/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตคนในองค์กร ฯ	75.00	92.00	85.00	85.45	70.85	71.70	93.50	81.34
4) พยายามกระจายทรัพยากรให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ฯ	78.32	95.00	84.30	86.85	75.00	74.25	91.00	81.94
5) ไม่สนับสนุนให้บุคคล/องค์กรใดเข้ามาใช้ประโยชน์ในทรัพยากรชุมชนฯ	79.60	94.90	85.00	87.39	73.00	72.00	79.00	75.35
6) ปฏิบัติงานตามภารกิจหรือหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ	78.50	89.00	80.00	82.85	74.50	77.00	99.00	86.40
7) มีการปฏิบัติตามพันธะสัญญาและนโยบายหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนฯ	76.85	86.00	77.00	80.12	68.00	68.50	98.90	82.08
8) ไม่มีกรณีฟ้องร้อง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต	73.45	90.53	75.00	80.13	72.90	69.02	97.50	82.61
รวมเฉลี่ย	75.86	90.97	82.67	84.22	72.73	72.12	91.47	80.95
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารองค์กร	85.10	85.00	87.00	85.92	98.10	80.55	90.00	88.31
2) ไม่ยุติการดำเนินงานกลางคัน แม้ว่าจะประสบปัญหาฯ	85.00	88.00	89.00	87.85	96.00	81.00	92.50	89.18
3) จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็น/ข้อร้องเรียนของชุมชน	79.00	81.95	86.20	83.27	91.00	85.00	93.00	89.80
4) รับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/คำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุม	80.00	78.00	87.95	82.88	96.00	70.50	89.50	84.15
5) มีการลงพื้นที่การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอฯ	84.20	79.00	85.60	83.01	96.00	82.00	88.00	87.50
6) มุมานะในการทำงาน (วิริยะ)	78.90	84.00	85.00	83.43	97.60	79.00	85.22	85.52
7) มีการปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน	77.85	85.00	84.50	83.35	95.00	72.00	86.00	82.90
8) ไม่ตอบโต้/แสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วยฯ	84.00	77.85	84.00	81.85	90.00	73.00	89.00	83.60

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเจ้าชายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (6) (อนค.สุทนต์ อ.ธัมมปิต้อง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (7) (อนค.ห้วยทราย อ.มณเฑียร)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
9) มีความซื่อสัตย์ในการหาโครงการ จากหน่วยงานภายนอกองค์กร	78.25	78.00	87.50	82.33	93.80	74.92	91.40	86.11
10) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการในวันหยุดราชการฯ	76.90	82.00	89.05	84.15	98.00	70.00	96.00	87.30
รวมเฉลี่ย	81.55	82.36	86.68	84.14	95.28	77.93	90.02	86.84
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีการนำเอาคุณธรรมที่ดีของผู้บริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ สังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้ความรู้) ปิยวาจา (พูดจาดี ไม่ก่อให้เกิดปัญหา) อิตถจริยา (ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และสมานัตตา (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายอ่อนน้อมถ่อมตน) ไปประยุกต์ใช้ฯ	91.00	78.00	93.92	87.76	64.47	72.50	79.30	73.95
2) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งความคิด แรงกาย แรงใจ และปัจจัยของผู้บริหาร	91.53	75.76	90.00	85.32	64.05	81.20	75.15	75.05
3) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	94.65	81.00	89.48	87.55	60.00	70.50	79.42	72.41
4) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องผู้ปฏิบัติงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	90.00	72.00	89.00	83.25	62.00	73.00	79.00	73.50
5) สนับสนุนชุมชนทั้งแนวทางและการปฏิบัติในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	94.50	70.00	91.00	84.35	61.00	70.00	76.00	70.90
รวมเฉลี่ย	91.91	76.40	91.27	86.20	63.09	74.64	77.74	73.73
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	84.22	84.14	86.20	84.40	80.95	86.84	73.73	81.41

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (20 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (35 %) และจากฝ่ายสภา อบท. (45 %) (ตารางที่ 3.9)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทน และความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (8) (ทศ.สันติภทวาน อ.หางคง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (9) (ทศ.แม่คือ อ.คอยตะแบค)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง	81.00	74.85	80.00	78.40	93.00	77.40	52.00	69.09
2) ไม่ทำโครงการหรือกิจกรรมทุกชนิดที่มีผลประโยชน์แอบแฝง ฯ	82.00	79.00	78.00	79.15	91.00	74.00	54.00	68.40
3) มีนโยบาย/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตคนในองค์กร ฯ	87.00	79.99	85.80	84.01	90.90	75.00	55.00	69.18
4) พยายามกระจายทรัพยากรให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ฯ	81.00	76.00	82.50	79.93	91.15	73.00	51.00	66.73
5) ไม่สนับสนุนให้บุคคล/องค์กรใดเข้ามาใช้ประโยชน์ในทรัพยากรชุมชน ฯ	84.55	79.50	83.35	82.24	92.00	77.50	53.95	69.80
6) ปฏิบัติงานตามภารกิจหรือหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ	85.00	77.35	84.00	81.87	90.44	78.00	57.00	71.04
7) มีการปฏิบัติตามพันธะสัญญาและนโยบายหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชน ฯ	84.00	76.79	78.00	78.77	91.00	74.00	50.00	66.60
8) ไม่มีกรณีฟ้องร้อง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต	80.00	80.50	79.00	79.73	91.00	71.26	54.50	67.67
รวมเฉลี่ย	83.02	77.82	81.36	80.45	91.43	75.22	53.36	68.63
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความอ่อนน้อมถ่อมตนที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารองค์กร	87.15	77.50	77.95	79.63	87.00	83.20	64.00	75.32
2) ไม่ยุติการดำเนินงานกลางคัน แม้ว่าจะประสบปัญหา ฯ	87.50	73.85	73.00	76.20	86.00	81.00	67.20	75.79
3) จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็น/ข้อร้องเรียนของชุมชน	83.00	75.00	75.00	76.60	89.50	87.00	66.50	78.28
4) รับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/คำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุม	80.00	82.70	79.00	80.50	89.00	81.50	68.00	76.93
5) มีการลงพื้นที่การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ฯ	78.00	81.50	80.00	80.13	89.80	84.50	69.00	78.59
6) นูมานะในการทำงาน (วิริยะ)	81.00	79.00	82.00	80.75	93.80	86.50	64.50	78.06
7) มีการปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน	84.90	77.00	72.00	76.33	91.50	89.00	68.00	80.05
8) ไม่ตอบโต้/แสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วย ฯ	80.00	79.85	75.65	77.99	95.00	83.78	68.12	78.98
9) มีความขยันในการหาโครงการ จากหน่วยงานภายนอกองค์กร	79.00	77.95	75.80	77.19	86.70	83.50	69.00	77.62
10) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการแม้ในวันหยุดราชการ ฯ	89.50	81.41	78.50	81.72	89.00	86.00	67.00	78.05
รวมเฉลี่ย	83.19	78.21	76.85	78.59	89.35	84.28	66.91	77.48

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (8) (ทค.ด้านพิทักษ์ อ.ทางคง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (9) (ทค.แม่คือ อ.ดอยสะเก็ด)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีการนำเอาคุณธรรมที่ดีของผู้บริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ สังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้ความรู้) ปิยะวาจา (พูดจาดี ไม่ก่อให้เกิดปัญหา) อหิงสวาจา (ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และสมานัตตา (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายอ่อนน้อมถ่อมตน) ไปประยุกต์ใช้	85.00	85.00	79.00	82.30	67.00	79.78	90.68	82.13
2) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งความคิด แรงกาย แรงใจ และปัจจัยของผู้บริหาร	84.72	83.00	80.00	81.99	63.83	78.00	87.00	79.22
3) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	83.10	84.00	78.00	81.12	68.00	78.50	89.66	81.42
4) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องผู้ปฏิบัติงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	84.00	83.70	76.10	80.34	69.00	81.50	91.50	83.50
5) สนับสนุนชุมชนทั้งแนวทางและการปฏิบัติในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	83.00	84.00	77.09	80.69	69.00	82.00	92.00	83.90
รวมเฉลี่ย	84.34	84.02	78.66	81.67	66.60	79.44	89.63	81.46
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	80.45	78.59	81.67	80.20	68.63	77.48	81.46	71.68

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (20 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (35 %) และจากฝ่ายสภา อบท. (45 %) (ตารางที่ 3.9)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทน และความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อปท. ที่มีลักษณะไม่เข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (10) (อบค.บ้านหลวง อ.แม่ฮาด)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (11) (อบค.แม่วิน อ.แม่วาง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง	64.00	68.06	55.35	61.53	60.00	65.00	55.00	59.50
2) ไม่ทำโครงการหรือกิจกรรมทุกชนิดที่มีผลประโยชน์แอบแฝง ฯ	65.00	64.50	57.00	61.23	62.50	62.00	56.00	59.40
3) มีนโยบาย/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตคนในองค์กร ฯ	67.00	68.00	58.00	63.30	64.00	63.50	58.75	61.46
4) พยายามกระจายทรัพยากรให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ฯ	69.00	63.00	60.00	62.85	61.85	66.00	58.70	61.89
5) ไม่สนับสนุนให้บุคคล/องค์กรใดเข้ามาใช้ประโยชน์ในทรัพยากรชุมชนฯ	65.20	62.00	59.00	61.29	64.00	66.00	59.50	62.68
6) ปฏิบัติงานตามภารกิจหรือหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ	65.80	68.00	62.00	64.86	64.00	61.65	55.50	59.35
7) มีการปฏิบัติตามพันธระสัญญาและนโยบายหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนฯ	69.00	67.00	62.60	65.42	61.00	63.00	57.90	60.31
8) ไม่มีกรณีฟ้องร้อง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต	66.00	69.00	66.00	67.05	62.38	63.00	58.50	60.85
รวมเฉลี่ย	66.16	66.07	59.20	63.00	62.36	63.89	57.30	60.62
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารองค์กร	62.00	50.00	57.00	55.55	71.40	84.00	44.00	63.48
2) ไม่ยุติการดำเนินงานกลางคัน แม้ว่าจะประสบปัญหาฯ	63.00	49.83	58.00	56.14	72.00	85.00	40.01	62.15
3) จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็น/ข้อร้องเรียนของชุมชน	65.00	52.35	58.55	57.67	75.00	86.00	42.00	64.00
4) รับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/คำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุม	66.00	54.00	61.00	59.55	76.00	87.00	47.19	66.89
5) มีการลงพื้นที่การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอฯ	64.50	52.20	63.00	59.52	74.50	88.00	44.00	65.50
6) มุมานะในการทำงาน (วิริยะ)	65.00	57.05	55.00	57.72	78.00	87.00	45.00	66.30
7) มีการปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน	66.00	56.00	62.50	60.93	73.00	86.50	48.00	66.48
8) ไม่ตอบโต้/แสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วยฯ	63.70	55.00	59.62	58.82	72.50	89.00	49.50	67.93
9) มีความขยันในการหาโครงการ จากหน่วยงานภายนอกองค์กร	65.00	54.00	59.00	58.45	75.00	87.56	48.00	67.24
10) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการแม้ในวันหยุดราชการฯ	62.50	56.00	59.50	58.88	76.00	84.50	44.31	64.71
รวมเฉลี่ย	64.20	53.01	59.17	58.02	74.09	86.26	44.61	65.09

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะไม่เข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (10) (อบค.บ้านหลวง อ.แม่เมาะ)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (11) (อบค.แม่วีน อ.แม่เมาะ)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีการนำเอาคุณธรรมที่ดีของผู้บริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ สังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้ความรู้) ปิยวาจา (พูดจาดีไม่ก่อให้เกิดปัญหา) อิตถจริยา (ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และสมานัตตา (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายอ่อนน้อมถ่อมตน) ไปประยุกต์ใช้	64.10	66.10	66.00	65.66	57.00	60.00	58.30	58.64
2) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งความคิด แรงกาย แรงใจ และปัจจัยของผู้บริหาร	65.00	63.50	67.00	65.38	58.00	64.00	60.00	61.00
3) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	66.50	66.00	72.90	69.21	55.00	61.45	63.00	60.86
4) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องผู้ปฏิบัติงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	68.00	64.50	71.00	68.13	59.00	63.00	61.00	61.30
5) สนับสนุนชุมชนทั้งแนวทางและการปฏิบัติในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	69.00	67.10	69.50	68.56	57.10	63.00	62.44	61.57
รวมเฉลี่ย	65.60	65.22	68.20	66.64	57.23	62.02	60.18	60.24
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	63.00	58.02	66.64	62.37	60.62	65.09	60.24	61.47

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (20 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (35 %) และจากฝ่ายสภา อบท. (45 %) (ตารางที่ 3.9)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทน และความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อปท. ที่มีลักษณะไม่เข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (12) (อบต.ทพ.เคหกิจ อ.คอยสระเมักษ์)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (13) (อบต.บ้านปง อ.หางดง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้อง	44.00	74.60	80.50	71.14	40.00	38.00	71.33	53.40
2) ไม่ทำโครงการหรือกิจกรรมทุกชนิดที่มีผลประโยชน์แอบแฝง ๑	45.00	68.00	82.00	69.70	41.00	39.00	67.35	52.16
3) มีนโยบาย/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตคนในองค์กร ๑	46.00	69.00	79.00	68.90	45.00	45.00	65.00	54.00
4) พยายามกระจายทรัพยากรให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ๑	49.00	72.00	81.00	71.45	47.00	42.60	67.95	54.89
5) ไม่สนับสนุนให้บุคคล/องค์กรใดเข้ามาใช้ประโยชน์ในทรัพยากรชุมชนฯ	48.90	70.50	79.50	70.23	42.45	42.50	69.00	54.42
6) ปฏิบัติงานตามภารกิจหรือหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ	44.50	71.50	82.45	71.03	44.90	40.38	69.70	54.48
7) มีการปฏิบัติตามพันธะสัญญาและนโยบายหรือข้อตกลงที่ให้ไว้กับชุมชนฯ	47.55	69.00	77.26	68.42	41.00	37.50	68.00	51.93
8) ไม่มีกรณีฟ้องร้อง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต	46.00	68.00	81.50	69.68	42.08	39.00	69.90	53.52
รวมเฉลี่ย	46.21	70.59	80.46	70.15	42.81	40.55	68.51	53.58
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคในการบริหารองค์กร	58.00	88.00	79.00	77.95	50.00	59.00	64.00	59.45
2) ไม่ยุติการดำเนินงานกลางคัน แม้ว่าจะประสบปัญหา	59.00	89.50	78.00	78.23	51.45	67.00	62.00	61.64
3) จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็น/ข้อร้องเรียนของชุมชน	60.00	80.00	85.00	78.25	51.00	62.00	63.95	60.68
4) รับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/คำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุม	62.90	86.55	86.00	81.57	55.00	61.00	65.00	61.60
5) มีการลงพื้นที่การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	57.09	86.22	82.00	78.50	56.00	60.10	68.00	62.84
6) มุมนานะในการทำงาน (วิริยะ)	55.06	86.50	81.50	77.96	53.00	58.40	69.50	62.32
7) มีการปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน	56.45	87.00	79.65	77.58	56.00	59.00	68.85	62.83
8) ไม่ตอบโต้/แสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วย	58.00	88.00	77.00	77.05	54.00	60.00	60.00	58.80
9) มีความขยันในการหาโครงการ จากหน่วยงานภายนอกองค์กร	60.95	81.00	80.27	76.66	55.00	55.90	60.10	57.61
10) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการแม้นวันหยุดราชการ	63.50	87.00	77.00	77.80	52.30	55.00	66.50	59.64
รวมเฉลี่ย	58.95	86.12	80.92	78.35	53.04	60.50	64.77	60.93

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะไม่เข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (12) (อบต.ทพ.เสด็จ อ.คอตตะเส็ก)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายผู้บริหาร (ค่าคะแนน) (13) (อบต.บ้านบึง อ.หางดง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีการนำเอาคุณธรรมที่ดีของผู้บริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง คือ สังคหวัตถุ 4 ได้แก่ ทาน (การให้ความรู้) ปิยวาจา (พูดจาดีไม่ก่อให้เกิดปัญหา) อคฺคจริยา (ทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น) และสมานัตตา (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายอ่อนน้อมถ่อมตน) ไปประยุกต์ใช้	68.15	78.90	70.35	72.90	57.00	59.00	71.50	64.23
2) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งความคิด แรงกาย แรงใจ และปัจจัยของผู้บริหาร	67.00	79.85	70.61	73.12	54.00	60.00	68.40	62.58
3) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	72.85	82.00	72.90	76.08	51.00	62.00	63.00	60.25
4) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานและลูกน้องผู้ปฏิบัติงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของผู้บริหารหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	73.90	85.00	73.30	77.52	50.20	64.10	69.00	63.53
5) สนับสนุนชุมชนทั้งแนวทางและการปฏิบัติในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	70.85	84.20	75.00	77.39	57.02	62.00	65.00	62.35
รวมเฉลี่ย	69.39	80.80	71.55	74.36	54.45	60.58	68.44	62.89
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	70.15	78.35	74.36	72.21	53.58	60.93	62.89	55.98

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (20 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (35 %)

และจากฝ่ายสภา อบท. (45 %) (ตารางที่ 3.9)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทน และความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

ภาคผนวก ง

**การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของฝ่ายปฏิบัติงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่**

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าถึงคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (1) (อบต.บ้านกลาง อ.สันป่าตอง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (2) (อบต.แม่ท่าช้าง อ.หางดง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) ไม่มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองฯ	98.20	80.00	90.00	90.87	74.13	97.20	92.00	86.79
2) ใช้วิชาชีพในการบริหารแต่ละฝ่ายของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	94.30	80.00	91.00	89.96	77.50	95.00	94.15	88.49
3) ปฏิบัติงานเต็มวัน (เต็มเวลา) และปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจฯ	99.00	79.35	94.53	93.06	77.00	90.10	92.00	86.37
4) ประหยัดการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน/มีการบริหารงบประมาณฯ	96.20	80.00	90.50	90.40	68.00	92.00	91.00	83.15
5) ดำรงชีพและปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฐานะ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่สุรุ่ยสุร่าย	94.15	79.44	96.12	92.10	70.00	93.00	92.00	84.50
6) ไม่มีกรณีฟ้องร้อง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์พนักงานเกี่ยวกับการทุจริต	90.00	80.20	94.45	90.04	65.33	93.84	90.00	82.13
รวมเฉลี่ย	96.02	79.83	92.23	91.08	73.05	93.84	92.09	85.78
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานทั้งภายในนอกองค์กรฯ	94.00	85.00	88.00	89.50	70.00	95.00	90.00	84.00
2) กระตือรือร้นในการปรับปรุงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	93.10	86.90	86.00	88.67	78.00	98.00	90.00	87.40
3) มุมานะมุ่งมั่นในการทำงาน/กระตือรือร้นและใส่ใจในการให้บริการ	94.90	88.08	84.50	88.86	60.00	96.00	95.00	82.95
4) ไม่ยุติ/เลิกล้มการดำเนินงาน แม้ว่าจะประสบปัญหาเป็นอย่างมาก	95.50	86.00	91.00	91.58	61.00	97.00	89.00	80.80
5) ปฏิบัติงานด้วยความละเอียด รอบคอบ	95.45	86.00	88.70	90.52	68.00	96.85	95.00	85.92
6) มีการพัฒนา/ปรับปรุงตนเองในการดำเนินงานให้ดีขึ้น/พัฒนาความรู้ฯ	90.00	85.06	85.98	87.20	68.08	95.00	87.00	81.98
7) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบ ต่อผู้ไม่สนับสนุนการดำเนินงานของ อบท.ฯ	89.99	78.50	90.00	87.70	65.40	96.00	82.55	79.24
8) มีการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	90.00	75.80	75.00	80.41	75.50	92.00	84.00	82.63
9) สามารถรับฟังและเข้าถึงปัญหาของประชาชนได้ดี จนสามารถนำไปปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหานั้นได้	94.00	70.60	78.00	82.12	80.00	93.00	75.00	80.35
10) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	91.00	75.18	78.00	81.99	77.00	98.00	90.15	87.12
11) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการแม้ในวันหยุดราชการฯ	87.00	74.90	89.93	85.90	66.00	95.00	95.00	84.85
รวมเฉลี่ย	92.91	82.91	85.77	87.69	69.28	95.82	89.01	83.47

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าถึงคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (1) (อบต.บ้านกลาง อ.สันป่าตอง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (2) (อบต.บ้านกลาง อ.สันป่าตอง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานกับการปฏิบัติงานในองค์กร	96.00	75.70	87.60	88.16	70.00	97.00	92.00	85.30
2) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	98.23	75.00	90.00	89.88	64.00	90.00	91.00	81.35
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	97.80	67.00	91.28	88.71	72.00	88.00	90.15	83.37
4) สนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	94.30	62.00	85.00	83.66	82.00	93.00	95.11	90.10
5) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละ ทั้ง ความคิด แรงกาย และแรงใจ หรือแม้แต่ปัจจัยของตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	95.80	64.90	88.00	86.11	67.35	92.20	94.00	84.31
รวมเฉลี่ย	96.67	70.71	88.65	87.87	70.14	92.35	92.02	84.43
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	91.08	87.69	87.87	90.08	85.78	83.47	84.43	85.18

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (35 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (20 %) และจากฝ่ายสภา อบท. (45 %) (ตารางที่ 3.10)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าใจคุณธรรมฯ)	การประยุตให้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน(ค่าเฉลี่ย) (3) (อบต.น้ำพอง อ.หางดง)				การประยุตให้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน(ค่าเฉลี่ย) (4) (อบต.มะขามหวาน อ.สันป่าตอง)				การประยุตให้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน(ค่าเฉลี่ย) (5) (อบต.ภักดีวัง อ.แม่แตง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุตใช้												
1) ไม่มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองฯ	76.01	93.30	92.00	86.66	96.98	82.00	82.00	87.24	78.01	91.00	89.00	85.55
2) ใช้วิธีการในการบริหารแต่ละฝ่ายของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	76.10	96.00	94.00	88.14	98.01	88.00	83.00	89.25	80.00	92.50	91.71	87.77
3) ปฏิบัติงานเต็มวัน (เต็มเวลา) และปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจฯ	84.00	92.00	93.00	89.65	99.01	85.00	84.00	89.45	76.42	91.50	90.98	85.99
4) ประหยัดการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน/มีการบริหารงบประมาณฯ	74.60	91.01	91.37	85.43	97.50	84.95	83.00	88.47	78.02	91.49	93.00	87.45
5) ดำรงชีพและปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฐานะ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่สุรุ่ยสุร่าย	68.00	92.50	90.01	82.80	97.50	80.00	83.00	87.48	79.01	92.02	91.05	87.03
6) ไม่มีกรณีฟ้องร้อง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์งานเกี่ยวกับการทุจริต	75.00	91.17	90.00	84.98	97.20	82.00	80.00	86.42	70.50	92.95	89.00	83.32
รวมเฉลี่ย	76.19	92.95	92.06	86.68	97.72	83.97	82.66	88.19	77.57	91.77	90.78	86.36
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความเข้มแข็งที่นำไปประยุตใช้												
1) มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานทั้งภายในนอกองค์กรฯ	65.00	90.00	92.00	82.15	73.00	65.00	72.00	70.95	78.00	78.00	75.00	76.65
2) กระตือรือร้นในการปรับปรุงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	68.00	95.00	90.00	83.30	72.00	64.00	77.00	72.65	77.00	79.00	76.00	76.95
3) มุมานะมุ่งมั่นในการทำงาน/กระตือรือร้นและใส่ใจในการให้บริการ	75.00	90.00	91.00	85.20	71.00	65.00	68.00	68.45	76.00	80.00	78.00	77.70
4) ไม่ยุติ/เลิกล้มการดำเนินงาน แม้ว่าจะประสบปัญหาเป็นอย่างมาก	70.00	85.00	85.00	79.75	73.00	66.00	65.00	68.00	79.00	80.00	74.00	76.95
5) ปฏิบัติงานด้วยความละเอียด รอบคอบ	69.00	86.00	89.00	81.40	79.00	67.78	61.40	68.84	78.00	82.00	75.00	77.45
6) มีการพัฒนา/ปรับปรุงตนเองในการดำเนินงานให้ดีขึ้น/พัฒนาความรู้ฯ	68.90	93.10	95.00	85.49	78.00	66.00	75.00	74.25	79.00	77.00	79.47	78.81
7) ไม่ทอดทิ้งหรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบ ต่อผู้ไม่สนับสนุนการดำเนินงานของ อบท.ฯ	66.99	92.40	91.98	83.32	74.10	75.00	75.50	74.91	77.50	76.40	77.00	77.06
8) มีการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	69.50	90.00	93.01	84.18	75.00	66.00	65.00	68.70	78.65	71.00	71.20	73.77
9) สามารถรับฟังและเข้าถึงปัญหาของประชาชนได้ดี จนสามารถนำไปปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหานั้นได้	63.90	83.50	90.00	79.57	68.00	65.20	72.00	69.24	77.00	78.00	80.30	78.69

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าใจคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน(ค่าคะแนน) (3) (อบต.น้ำพร อ.หางดง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน(ค่าคะแนน) (4) (อบต.มะขุนหวาน อ.สันป่าดง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน(ค่าคะแนน) (5) (อบต.กั๊ว อ.แม่แตง)			
10) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	61.98	85.25	88.00	78.34	69.00	64.00	70.00	68.45	81.00	75.00	75.00	77.10
11) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการในวันหยุดราชการฯ	60.00	92.99	89.70	79.96	65.00	60.00	70.00	66.25	80.00	79.00	74.00	77.10
รวมเฉลี่ย	67.95	89.66	90.48	82.43	73.09	65.98	70.22	70.38	78.01	78.17	75.95	77.12
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้												
1) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานกับการปฏิบัติงานในองค์กร	72.27	92.90	94.75	86.51	96.00	94.00	91.00	93.35	77.00	95.00	92.00	87.35
2) มีการให้ออกาสแก่เพื่อนร่วมงานในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	74.00	91.00	91.45	85.25	97.00	95.00	90.77	93.80	78.00	95.00	93.00	88.15
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	73.00	92.00	91.00	84.90	96.28	93.20	92.45	93.94	79.10	96.00	94.20	89.28
4) สนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	70.00	92.00	93.10	84.80	98.30	98.00	91.00	94.96	75.10	97.00	90.00	86.18
5) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละ ทั้ง ความคิด แรงกาย และแรงใจ หรือ แม้แต่ปัจจัยของตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	72.30	90.50	90.00	83.91	96.50	90.35	92.00	93.25	77.00	92.30	92.40	86.99
รวมเฉลี่ย	72.56	91.84	92.39	85.34	96.67	94.17	91.35	93.78	77.42	95.14	92.48	87.74
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	86.68	82.43	85.34	85.70	88.19	70.38	93.78	85.19	86.36	77.12	87.74	84.65

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (35 %) จากฝ่ายปฏิบัติงาน (20 %) และจากฝ่ายสภา อบท. (45 %) (ตารางที่ 3.10)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อปท. ที่มีลักษณะเข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (6) (อบต.สุหว่า อ.สันป่าคอง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (7) (อบต.ห้วยทราย อ.แม่ริม)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) ไม่มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองฯ	66.00	88.00	80.00	76.70	53.00	87.00	89.00	76.00
2) ใช้วิชาชีพในการบริหารแต่ละฝ่ายของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	69.96	89.00	80.00	78.28	53.15	87.00	89.00	76.05
3) ปฏิบัติงานเต็มวัน (เต็มเวลา) และปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจฯ	65.05	90.00	80.00	76.77	54.00	89.00	89.00	76.75
4) ประหยัดการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน/มีการบริหารงบประมาณฯ	63.00	91.95	80.00	76.44	52.50	87.60	91.25	76.96
5) ดำรงชีพและปฏิบัติตนให้เหมาะสม ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่สุรุ่ยสุร่าย	66.49	85.00	80.00	76.27	55.00	87.00	89.00	76.70
6) ไม่มีการฉ้อโกง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์พนักงานเกี่ยวกับการทุจริต	69.65	89.00	80.00	78.18	53.00	88.50	89.00	76.30
รวมเฉลี่ย	66.53	88.92	80.00	77.07	53.37	87.59	89.36	76.41
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานทั้งภายในนอกองค์กรฯ	90.00	85.00	71.00	80.45	58.00	76.00	75.00	69.25
2) กระตือรือร้นในการปรับปรุงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	90.00	85.00	72.00	80.90	56.00	78.00	70.00	66.70
3) มุมานะมุ่งมั่นในการทำงาน/กระตือรือร้นและใส่ใจในการให้บริการ	90.00	84.00	71.00	80.25	59.00	79.00	80.00	72.45
4) ไม่ย่อท้อ/เลิกล้มการดำเนินงาน แม้ว่าจะประสบปัญหาเป็นอย่างมาก	90.00	84.00	72.00	80.70	60.00	76.00	71.00	68.15
5) ปฏิบัติงานด้วยความละเอียด รอบคอบ	90.83	85.00	71.00	80.74	60.50	76.50	79.00	72.03
6) มีการพัฒนาปรับปรุงตนเองในการดำเนินงานให้ดีขึ้น/พัฒนาความรู้ฯ	90.00	84.10	72.00	80.72	69.00	79.30	75.50	73.99
7) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบ ต่อผู้ไม่สนับสนุนการดำเนินงานของ อปท.ฯ	90.00	84.00	65.00	77.55	61.00	74.00	76.00	70.35
8) มีการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	91.30	83.00	72.00	80.96	64.00	78.00	75.05	71.77
9) สามารถรับฟังและเข้าถึงปัญหาของประชาชนได้ดี จนสามารถนำไปปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหานั้นได้	90.00	85.00	75.00	82.25	69.00	76.00	75.50	73.33
10) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	90.00	84.00	76.60	82.77	66.10	76.00	75.00	72.09
11) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการแม้ในวันหยุดราชการฯ	90.00	85.00	75.00	82.25	65.00	76.00	75.90	72.11
รวมเฉลี่ย	90.17	84.42	71.60	80.66	61.33	76.95	75.10	70.65

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อปท. ที่มีลักษณะเข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (6) (อบต.ภูหว่า อ.ลำปำคลอง)				การประยุต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (7) (อบต.หัวทราย อ.มมริม)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุต์ใช้								
1) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานกับการปฏิบัติงานในองค์กร	96.00	96.27	89.00	92.90	96.30	83.00	68.05	80.93
2) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	96.00	96.00	89.50	93.08	95.50	76.83	70.00	80.29
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	95.50	96.60	90.50	93.47	95.00	78.00	71.00	80.80
4) สนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	96.60	96.28	91.00	94.02	94.00	80.00	67.00	79.05
5) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละ ทั้ง ความคิด แรงกาย และแรงใจ หรือแม้แต่ปัจจัยของตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	96.00	97.00	90.80	93.86	97.00	77.95	68.20	80.23
รวมเฉลี่ย	95.98	96.36	89.90	93.32	95.63	79.46	69.01	80.42
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	77.07	80.66	93.32	79.41	76.41	70.65	80.42	75.66

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (35 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (20 %) และจากฝ่ายสภา อปท. (45 %) (ตารางที่ 3.10)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเจ้าช้อคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (8) (ทศ.สันักทหวน อ.หางคง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (9) (ทศ.แม่เกือ อ.คอยสระเก็ด)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) ไม่มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวฯ	55.00	89.00	89.00	77.10	94.65	55.00	69.00	75.18
2) ใช้วิธีการในการบริหารแต่ละฝ่ายของคนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	54.90	86.50	91.00	77.47	98.00	59.00	72.00	78.50
3) ปฏิบัติงานเต็มวัน (เต็มเวลา) และปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจฯ	51.00	86.00	91.00	76.00	97.00	58.00	65.00	74.80
4) ประหยัดการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน/มีการบริหารงบประมาณฯ	54.00	87.70	90.05	76.96	95.00	58.70	72.61	77.66
5) ดำรงชีพและปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฐานะ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่สุรุ่ยสุร่าย	53.00	88.00	90.20	76.74	90.00	60.00	70.00	75.00
6) ไม่มีกรณีฟ้องร้อง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์พนักงานเกี่ยวกับการทุจริต	55.00	87.00	91.40	77.78	92.00	58.00	74.00	77.10
รวมเฉลี่ย	53.86	87.45	90.29	76.97	95.00	57.80	70.03	76.32
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานทั้งภายใน/นอกองค์กรฯ	55.00	87.00	67.00	66.80	70.00	65.00	77.00	72.15
2) กระตือรือร้นในการปรับปรุงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	55.00	87.00	67.00	66.80	62.75	64.00	72.00	67.16
3) มุมานะมุ่งมั่นในการทำงาน/กระตือรือร้นและใส่ใจในการให้บริการ	55.00	87.00	67.00	66.80	62.00	64.00	71.00	66.45
4) ไม่ขุด/เลิกล้มการดำเนินงาน แม้ว่าจะประสบปัญหาเป็นอย่างมาก	55.00	87.00	67.00	66.80	63.00	64.00	74.00	68.15
5) ปฏิบัติงานด้วยความละเอียด รอบคอบ	55.00	87.00	66.00	66.35	71.00	67.00	75.00	72.00
6) มีการพัฒนา/ปรับปรุงตนเองในการดำเนินงานให้ดีขึ้น/พัฒนาความรู้ฯ	50.20	90.00	68.00	66.17	69.00	64.00	70.11	68.50
7) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบ ต่อผู้ไม่สนับสนุนการดำเนินงานของ อบท.ฯ	60.00	85.00	69.85	69.43	70.00	59.00	69.00	67.35
8) มีการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	56.00	87.00	68.90	68.01	75.00	68.00	73.00	72.70
9) สามารถรับฟังและเข้าถึงปัญหาของประชาชน ได้ดี จนสามารถนำไปปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหานั้นได้	59.00	86.00	65.00	67.10	72.00	61.00	76.00	71.60
10) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	60.00	89.00	70.00	70.30	74.00	59.00	73.00	70.55
11) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการแม้ในวันหยุดราชการฯ	65.00	87.50	69.00	71.30	78.00	68.70	72.20	73.53
รวมเฉลี่ย	55.93	87.17	67.46	67.37	68.33	64.09	73.11	69.63

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อปท. ที่มีลักษณะเข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (8) (ทศ.ต้นพักหวาน อ.หางคง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (9) (ทศ.แม่คือ อ.คอตตะศักดิ์)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานกับการปฏิบัติงานในองค์กร	53.00	88.00	49.95	58.63	55.99	56.00	71.50	62.97
2) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	52.00	85.50	48.90	57.31	56.00	58.65	73.95	64.61
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	56.00	87.00	46.65	57.99	55.50	57.50	75.00	64.68
4) สนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	58.60	89.00	50.00	60.81	57.50	60.00	74.50	65.65
5) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละ ทั้ง ความคิด แรงกาย และแรงใจ หรือแม้แต่ปัจจัยของตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	60.00	90.00	55.00	63.75	54.50	62.50	76.50	66.00
รวมเฉลี่ย	54.92	87.55	49.64	59.07	55.91	58.26	73.80	64.43
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	76.97	67.37	59.07	73.26	76.32	69.63	64.43	73.80

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหาคำนวนจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (35 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (20 %) และจากฝ่ายสภา อปท. (45 %) (ตารางที่ 3.10)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะไม่เข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกตใ้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (10) (อบต.บ้านหลวง อ.แม่เมาะ)				การประยุกตใ้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (11) (อบต.แม่วิน อ.แม่เมาะ)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกตใ้								
1) ไม่มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองฯ	80.00	69.00	84.35	79.76	71.00	69.60	60.00	65.77
2) ใช้วิชาชีพในการบริหารแต่ละฝ่ายของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	81.00	70.00	82.95	79.68	76.30	68.75	66.00	70.16
3) ปฏิบัติงานเต็มวัน (เต็มเวลา) และปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจฯ	78.00	71.95	81.00	78.14	72.00	70.00	67.75	69.69
4) ประหยัดการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน/มีการบริหารงบประมาณฯ	79.40	72.50	86.50	81.22	74.00	69.00	64.90	68.91
5) ดำรงชีพและปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับฐานะ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่สุรุ่ยสุร่าย	79.50	74.00	88.95	82.65	76.89	67.00	62.00	68.21
6) ไม่มีกรณีฟ้องร้อง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์พนักงานเกี่ยวกับการทุจริต	81.00	73.00	87.00	82.10	73.60	68.00	64.00	68.16
รวมเฉลี่ย	79.77	71.25	84.60	80.24	73.66	68.95	63.98	68.36
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกตใ้								
1) มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานทั้งภายใน/นอกองค์กรฯ	53.50	70.00	52.00	56.13	65.00	75.00	75.00	71.50
2) กระตือรือร้นในการปรับปรุงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	48.00	80.00	52.00	56.20	64.00	85.00	75.00	73.15
3) มุมานะมุ่งมั่นในการทำงาน/กระตือรือร้นและใส่ใจในการให้บริการ	52.10	71.00	52.60	56.11	66.00	74.00	80.00	73.90
4) ไม่ยุติ/เลิกการดำเนินงาน แม้ว่าจะประสบปัญหาเป็นอย่างมาก	51.10	79.00	52.40	57.27	65.00	76.00	81.47	74.61
5) ปฏิบัติงานด้วยความละเอียด รอบคอบ	52.00	72.00	55.00	57.35	64.00	79.00	75.60	72.22
6) มีการพัฒนา/ปรับปรุงตนเองในการดำเนินงานให้ดีขึ้น/พัฒนาความรู้ฯ	54.00	76.50	56.00	59.40	63.00	79.00	80.00	73.85
7) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบ ต่อผู้ไม่สนับสนุนการดำเนินงานของ อบท.ฯ	45.10	75.40	54.00	55.17	60.00	78.55	78.00	71.81
8) มีการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	57.50	75.00	50.00	57.63	61.00	78.00	72.00	69.35
9) สามารถรับฟังและเข้าถึงปัญหาของประชาชน ได้ดี จนสามารถนำไปปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหานั้นได้	51.00	76.00	50.00	55.55	60.00	82.50	74.00	70.80
10) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	49.00	76.00	49.00	54.40	60.50	78.00	82.00	73.68
11) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการแม้ในวันหยุดราชการฯ	55.00	79.00	48.80	57.01	63.01	82.00	81.00	74.90
รวมเฉลี่ย	51.54	75.00	52.40	56.62	63.43	78.42	77.38	72.71

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะไม่เข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (10) (อบต.บ้านหลวง อ.แม่เมาะ)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (11) (อบต.แม่วิน อ.แม่เมาะ)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานกับการปฏิบัติงานในองค์กร	80.00	85.00	88.00	84.60	60.00	84.00	77.90	72.86
2) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	83.85	84.50	85.00	84.50	61.70	83.95	77.65	73.33
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	85.00	87.75	90.00	87.80	63.50	80.00	76.00	72.43
4) สนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	88.00	83.00	89.00	87.45	66.50	81.00	79.00	75.03
5) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละ ทั้ง ความคิด แรงกาย และแรงใจ หรือแม้แต่ปัจจัยของตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	89.90	84.00	92.60	89.94	65.90	81.50	78.90	74.87
รวมเฉลี่ย	84.19	85.05	88.33	86.23	62.68	82.50	77.72	73.41
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	80.24	56.62	86.23	76.11	68.36	72.71	73.41	69.74

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (35 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (20 %) และจากฝ่ายสภา อบท. (45 %) (ตารางที่ 3.10)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อปท. ที่มีลักษณะไม่เข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (12) (อบต.ทพ.เตี๋ย อ.คอตตะเม็ค)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (13) (อบต.บ้านปง อ.หางดง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) ไม่มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองฯ	59.00	74.00	79.00	71.00	39.00	70.00	50.00	50.15
2) ใช้วิชาชีพในการบริหารแต่ละฝ่ายของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	62.00	70.60	80.00	71.82	40.00	72.00	55.00	53.15
3) ปฏิบัติงานเต็มวัน (เต็มเวลา) และปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจฯ	55.00	78.00	80.50	71.08	44.00	76.00	56.00	55.80
4) ประหยัดการใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน/มีการบริหารงบประมาณฯ	61.25	75.50	84.00	74.34	43.00	75.00	54.00	54.35
5) ดำรงชีพและปฏิบัติตนให้เหมาะสม ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่สุรุ่ยสุร่าย	63.00	73.00	85.50	75.13	42.60	78.79	54.30	55.10
6) ไม่มีกรณีฟ้องร้อง/ร้องเรียน/วิพากษ์วิจารณ์งานเกี่ยวกับการทุจริต	59.79	77.00	86.00	75.03	39.50	73.00	53.97	52.71
รวมเฉลี่ย	59.79	74.43	81.68	72.57	41.22	73.60	53.59	53.26
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานทั้งภายใน/นอกองค์กรฯ	56.00	64.00	69.50	63.68	55.50	64.00	40.00	50.23
2) กระตือรือร้นในการปรับปรุงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	56.00	64.00	69.00	63.45	55.00	57.00	30.00	44.15
3) มุมานะมุ่งมั่นในการทำงาน/กระตือรือร้นและใส่ใจในการให้บริการ	56.00	64.00	65.00	61.65	46.00	68.30	35.00	45.51
4) ไม่ยุติ/เลิกล้มการดำเนินงาน แม้ว่าจะประสบปัญหาเป็นอย่างมาก	59.00	65.50	66.00	63.45	49.00	58.00	38.00	45.85
5) ปฏิบัติงานด้วยความละเอียด รอบคอบ	58.00	63.00	64.00	61.70	54.80	58.50	40.00	48.88
6) มีการพัฒนาปรับปรุงตนเองในการดำเนินงานให้ดีขึ้น/พัฒนาความรู้ฯ	60.00	66.00	63.00	62.55	56.00	50.00	42.45	48.70
7) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบ ต่อผู้ไม่สนับสนุนการดำเนินงานของ อปท.ฯ	55.00	68.00	68.00	63.45	56.20	60.00	48.00	53.27
8) มีการลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	53.00	61.00	69.00	61.80	48.00	51.00	45.00	47.25
9) สามารถรับฟังและเข้าใจปัญหาของประชาชนได้ดี จนสามารถนำไปปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหานั้นได้	56.40	69.00	67.50	63.92	50.00	59.00	52.55	52.95
10) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	58.00	66.75	67.00	63.80	45.00	58.00	45.00	47.60
11) มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง/การให้บริการแม้ในวันหยุดราชการฯ	59.00	63.00	70.00	64.75	48.00	51.00	50.00	49.50
รวมเฉลี่ย	56.84	64.75	67.00	62.99	51.93	58.79	40.49	48.16

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อปท. ที่มีลักษณะไม่เข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (12) (อบต. ทพ. เต็อง อ. คอยสะแก)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายปฏิบัติงาน (ค่าคะแนน) (13) (อบต. บ้านปง อ. หางดง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานกับการปฏิบัติงานในองค์กร	36.50	70.50	58.00	52.98	70.00	64.23	75.00	71.10
2) มีการให้โอกาสแก่เพื่อนร่วมงานในการแสวงหาความรู้จากภายนอกองค์กรด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	34.00	70.00	59.00	52.45	69.00	64.00	73.00	69.80
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมงานในด้านสวัสดิการ ด้วยปัจจัยของตนเองหรือปัจจัยภายนอกองค์กร	30.45	73.10	57.90	51.33	73.30	70.00	72.00	72.06
4) สนับสนุนชุมชนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ทั้งภายในและภายนอกชุมชน	32.00	72.90	61.80	53.59	73.00	69.00	74.00	72.65
5) มีความเอื้อเฟื้อและเสียสละ ทั้ง ความคิด แรงกาย และแรงใจ หรือแม้แต่ปัจจัยของตนเองเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	35.50	73.50	64.00	55.93	75.50	68.00	75.85	74.16
รวมเฉลี่ย	33.96	71.57	59.44	52.95	71.46	66.40	73.87	71.53
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	72.57	62.99	52.95	68.69	53.27	48.16	71.53	54.07

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (35 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (20 %) และจากฝ่ายสภา อปท. (45 %) (ตารางที่ 3.10)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทนและความขยันหมั่นเพียร (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

ภาคผนวก จ

การประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของฝ่ายปฏิบัติงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าถึงคุณธรรมฯ)	การประยุกตื้ใช้คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน)				การประยุกตื้ใช้คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน)			
	(1) (อบต.บ้านกลาง อ.ต้นป้าดอง)				(2) (อบต.แม่ท่าช้าง อ.หางดง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกตื้ใช้								
1) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้องฯ	97.00	85.63	98.83	92.82	90.00	96.55	90.27	92.67
2) ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	98.65	84.00	99.75	93.01	90.00	97.09	89.00	92.64
3) สนับสนุน อบท. ในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชุมชนฯ	97.50	83.00	97.50	91.70	94.60	98.00	85.00	94.04
4) ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบฯ	93.00	80.00	98.90	88.98	93.00	98.50	90.00	94.60
รวมเฉลี่ย	97.00	83.77	98.85	92.08	91.37	97.29	88.80	93.22
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกตื้ใช้								
1) มีการจัดทำประชาพิจารณ์และประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นฯ	93.33	70.86	80.00	81.68	73.33	97.00	90.45	86.22
2) รับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/คำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุมฯ	85.00	69.71	85.87	79.06	73.33	92.50	95.00	85.33
3) มีความอดทนต่อปัญหา/อุปสรรคจากเหตุสุดวิสัยที่ทำให้สภาต้องอดทน	93.67	84.00	96.74	90.42	73.33	87.30	92.00	82.65
4) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนของสภาฯ	95.90	89.90	83.15	90.95	73.33	83.00	88.61	80.25
5) ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนและชุมชนในวันหยุดราชการฯ	93.00	98.00	81.09	92.62	77.00	91.00	89.00	85.00
6) ลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	89.50	89.00	72.00	85.80	70.00	91.00	89.00	82.20
7) มุมนานะในการทำงาน (วิริยะ)	94.00	87.75	84.00	89.50	71.67	92.00	88.00	83.07
8) มีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	98.90	79.00	81.52	87.46	75.00	97.00	87.00	86.20
รวมเฉลี่ย	92.44	82.47	83.69	86.70	73.40	91.10	90.37	83.87
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกตื้ใช้								
1) มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	94.00	80.00	85.87	86.77	69.00	84.00	93.83	79.97
2) เป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน ข้าราชการ และลูกจ้างทุกคนฯ	98.00	88.80	98.25	94.37	72.24	88.70	94.29	83.23
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการทำงานเป็นทีมของสภา อบท.ฯ	91.15	89.00	84.78	89.02	74.00	84.50	86.90	80.78
รวมเฉลี่ย	94.63	84.44	89.37	89.50	70.97	85.51	92.58	81.11
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	92.08	86.70	89.50	90.75	93.22	83.87	81.11	90.14

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อปท. ที่มีลักษณะเจ้าใจคุณธรรมฯ)	การประยุกตื้คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน) (3) (อบต.น้ำพอง อ.หางดง)				การประยุกตื้คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน) (4) (อบต.มะขามหวาน อ.ลำปำทอง)				การประยุกตื้คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน) (5) (อบต.กักช้าง อ.มแม่แดง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกตื้												
1) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้องฯ	89.50	81.39	81.52	84.66	80.00	89.00	75.00	82.60	100.00	93.00	75.00	92.20
2) ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	88.90	80.00	74.00	82.36	87.00	93.50	78.00	87.80	100.00	92.70	74.50	91.98
3) สนับสนุน อปท. ในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชุมชนฯ	90.65	83.00	79.50	85.36	84.50	92.45	78.55	86.49	100.00	91.00	73.00	91.00
4) ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบฯ	86.00	82.90	79.00	83.36	80.00	93.00	79.00	85.00	100.00	90.00	75.85	91.17
รวมเฉลี่ย	89.03	81.52	78.48	83.92	83.00	91.64	77.21	85.30	100.00	92.06	74.58	91.74
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกตื้												
1) มีการจัดทำประชาพิจารณ์และประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นฯ	91.67	75.57	96.30	86.16	79.55	84.71	99.57	85.62	100.00	99.00	91.74	97.95
2) รับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะคำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุมฯ	90.00	80.71	88.05	85.89	80.00	84.71	80.00	81.88	100.00	100.00	90.87	98.17
3) มีความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคจากเหตุสุดวิสัยที่ทำให้สภาต้องออกทน	91.67	80.71	98.30	88.61	80.00	90.57	80.22	84.27	100.00	97.00	90.22	96.84
4) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนของสภาฯ	90.00	81.56	88.10	86.24	80.33	91.71	100.00	88.82	93.55	96.50	86.09	93.24
5) ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนและชุมชนในวันหยุดราชการฯ	73.33	76.71	84.00	76.82	79.00	94.43	72.61	83.89	92.00	94.00	96.90	93.78
6) ลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	72.10	76.75	92.00	77.94	79.00	92.86	56.09	79.96	75.00	94.00	94.50	86.50
7) มุมานะในการทำงาน (วิริยะ)	78.98	81.00	87.61	81.51	80.00	89.00	58.04	79.21	75.00	98.90	94.50	88.46
8) มีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน โครงการ และกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	73.90	77.95	90.00	78.74	70.00	88.88	61.09	75.77	75.00	98.00	94.57	88.11
รวมเฉลี่ย	84.63	78.91	91.00	83.62	79.05	89.23	79.58	83.23	91.64	97.33	91.92	93.97
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกตื้												
1) มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	74.00	93.22	98.00	86.49	77.25	87.57	73.91	80.71	60.13	70.00	96.00	71.25
2) เป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน ข้าราชการ และลูกจ้างทุกคนฯ	76.42	93.22	100.00	87.86	75.25	91.57	96.99	86.13	66.00	85.90	100.00	80.76
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการทำงานเป็นทีมของสภา อปท.ฯ	76.20	93.22	98.00	87.37	86.00	92.14	73.60	85.98	66.00	78.00	100.00	77.60
รวมเฉลี่ย	75.17	93.22	98.60	87.07	78.40	89.68	80.77	83.39	63.07	76.37	98.00	75.37
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	83.92	83.62	87.07	84.17	85.30	83.23	83.39	84.69	91.74	93.97	75.37	90.55

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบท. ที่มีลักษณะเข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน) (6) (อบค.สุทว่า อ.ต้นปลาคอง)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน) (7) (อบค.ห้วยทราย อ.แม่ริม)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) ไม่ได้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้องฯ	43.00	85.80	80.00	67.52	96.00	85.40	85.00	89.56
2) ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	45.00	83.50	80.00	67.40	95.00	84.50	82.29	88.26
3) สนับสนุน อบท. ในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชุมชนฯ	39.00	84.00	80.00	65.20	94.35	83.90	86.00	88.50
4) ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบฯ	41.00	86.00	80.00	66.80	92.01	86.00	85.50	88.30
รวมเฉลี่ย	42.50	84.78	80.00	66.91	94.77	84.92	84.46	88.77
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีการจัดทำประชาพิจารณ์และประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นฯ	81.67	76.43	49.09	73.06	39.00	77.15	83.40	63.14
2) รับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/คำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุมฯ	88.55	77.90	54.35	77.45	34.67	79.00	63.70	58.21
3) มีความอดทนต่อปัญหา/อุปสรรคจากเหตุสุดวิสัยที่ทำให้สภาต้องอดทน	88.50	74.43	46.09	74.39	41.67	80.77	78.91	64.76
4) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนของสภาฯ	75.00	71.00	54.35	69.27	30.00	73.43	78.91	57.15
5) ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนและชุมชนในวันหยุดราชการฯ	75.00	70.86	61.74	70.69	39.00	76.71	78.91	62.07
6) ลงพื้นที่เยี่ยมเยียน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	90.00	70.29	38.70	71.86	39.00	75.00	78.04	61.21
7) มุมนานะในการทำงาน (วิริยะ)	83.00	70.86	54.35	72.41	42.50	78.00	75.65	63.33
8) มีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนิน โครงการและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	90.00	75.00	61.74	78.35	46.00	83.43	78.91	67.55
รวมเฉลี่ย	83.60	73.72	52.06	73.34	38.25	77.72	76.86	61.76
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	92.90	84.00	40.55	78.87	95.65	80.00	78.04	85.87
2) เป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน ข้าราชการ และลูกจ้างทุกคนฯ	92.50	86.10	40.55	79.55	97.00	87.00	81.83	89.97
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการทำงานเป็นทีมของสภา อบท.ฯ	90.00	77.86	40.55	75.25	90.00	87.99	78.91	86.98
รวมเฉลี่ย	92.20	83.40	40.55	78.33	94.93	83.70	79.35	87.32
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	66.91	73.34	78.35	69.34	88.77	61.76	87.32	83.22

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อปท. ที่มีลักษณะเข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกติ์คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน) (8) (ทต.ถ้ำผกหวาน อ.หางดง)				การประยุกติ์คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน) (9) (ทต.แม่คือ อ.คลองสะแก)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกติ์ใช้								
1) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้องฯ	50.00	80.00	87.20	69.44	92.00	55.00	74.00	73.60
2) ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	50.18	82.00	83.50	69.57	91.50	57.69	73.50	74.38
3) สนับสนุน อปท. ในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชุมชนฯ	54.90	82.00	83.50	71.46	90.00	59.90	71.20	74.20
4) ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบฯ	53.25	80.20	83.50	70.08	89.00	58.80	75.00	74.12
รวมเฉลี่ย	51.52	81.03	84.80	69.98	91.00	57.36	73.44	74.03
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความเข้มแข็งที่นำไปประยุกติ์ใช้								
1) มีการจัดทำประชาพิจารณ์และประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นฯ	53.33	80.71	90.00	71.62	85.00	83.00	67.00	80.60
2) รับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/คำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุมฯ	53.33	85.86	90.00	73.68	86.10	80.00	65.35	79.51
3) มีความอดทนต่อปัญหา/อุปสรรคจากเหตุสุดวิสัยที่ทำให้สภาต้องอดทน	55.00	83.00	82.39	71.68	58.00	82.00	72.85	70.57
4) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนของสภาฯ	51.67	80.71	82.39	69.43	63.00	87.40	87.95	77.75
5) ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนและชุมชนในวันหยุดราชการฯ	50.00	87.00	88.20	72.44	76.60	92.85	68.82	81.54
6) ลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	51.67	87.70	82.39	72.23	67.01	88.86	76.86	77.72
7) มุมนานะในการทำงาน (วิริยะ)	51.10	87.70	82.39	72.00	67.00	82.57	84.00	76.63
8) มีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนิน โครงการและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	57.25	84.70	82.39	73.26	63.67	82.90	83.80	75.39
รวมเฉลี่ย	52.86	84.24	85.60	71.96	72.13	84.71	74.46	77.62
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกติ์ใช้								
1) มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	47.00	82.90	82.00	68.36	91.00	73.75	91.98	84.30
2) เป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน ข้าราชการ และลูกจ้างทุกคนฯ	51.11	82.90	82.00	70.00	89.43	81.00	96.74	87.52
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการทำงานเป็นทีมของสภา อปท.ฯ	53.67	84.10	82.00	71.51	94.00	84.00	93.04	89.81
รวมเฉลี่ย	49.57	83.14	82.00	69.48	91.13	77.98	93.62	86.37
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	69.98	71.96	69.48	70.32	74.03	77.62	86.37	75.98

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อปท. ที่มีลักษณะไม่เข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประชุกคิใช้คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน) (10) (อบต.บ้านหลวง อ.แม่เมาะ)				การประชุกคิใช้คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน) (11) (อบต.แม่วิน อ.แม่เมาะ)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประชุกคิใช้								
1) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้องฯ	62.00	83.35	65.00	71.14	71.65	72.00	51.00	67.66
2) ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	58.00	87.00	65.00	71.00	69.00	72.99	56.40	68.08
3) สนับสนุน อปท. ในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชุมชนฯ	58.00	85.40	68.20	71.00	71.00	70.45	55.50	67.68
4) ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบฯ	63.30	88.00	69.00	74.32	69.00	70.00	56.00	66.80
รวมเฉลี่ย	60.20	85.55	66.24	71.55	70.33	71.69	54.27	67.66
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประชุกคิใช้								
1) มีการจัดทำประชาพิจารณ์และประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นฯ	60.00	71.71	54.57	63.60	72.99	83.05	67.50	75.92
2) รับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/คำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุมฯ	80.00	89.00	78.26	83.25	83.67	82.55	72.83	81.05
3) มีความอดทนต่อปัญหา/อุปสรรคจากเหตุสุดวิสัยที่ทำให้สภาต้องอดทน	90.00	89.50	60.00	83.80	77.00	82.55	71.96	78.21
4) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในคำลบลบคำผู้ไม่สนับสนุนของสภาฯ	80.00	78.29	88.04	80.92	77.00	81.29	54.57	74.23
5) ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนและชุมชนในวันหยุดราชการฯ	99.65	73.00	95.22	88.10	70.33	79.57	37.17	67.39
6) ลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	60.00	89.00	94.35	78.47	70.33	80.71	48.91	70.20
7) มุมนานะในการทำงาน (วิริยะ)	95.00	88.40	97.90	92.94	63.67	84.00	65.00	72.07
8) มีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	95.00	89.00	85.65	90.73	63.67	85.00	73.91	74.25
รวมเฉลี่ย	80.86	82.66	78.79	81.17	73.79	82.22	61.94	74.79
3) คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประชุกคิใช้								
1) มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	55.32	98.50	60.00	73.53	71.00	88.00	86.09	80.82
2) เป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน ข้าราชการ และลูกจ้างทุกคนฯ	80.90	99.50	60.00	84.16	71.00	84.70	83.26	78.93
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการทำงานเป็นทีมของสภา อปท.ฯ	40.00	98.50	60.00	67.40	71.00	89.00	81.30	80.26
รวมเฉลี่ย	59.93	98.80	60.00	75.49	71.00	87.21	84.28	80.14
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	71.55	81.17	75.49	73.87	67.66	74.79	80.14	70.80

การบริหารจัดการทางการเมืองของท้องถิ่น ด้วยคุณธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กลุ่ม อบต. ที่มีลักษณะไม่เข้าข่ายคุณธรรมฯ)	การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน) (12) (อบต.ทพ.สต. อ.คอยตะเภา)				การประยุกต์ใช้คุณธรรมของฝ่ายสภา (ค่าคะแนน) (13) (อบต.บ้านโป่ง อ.หางดง)			
	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม	ผู้บริหาร	ผู้ปฏิบัติงาน	สภา	รวม
1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์เข้าตัวเองและพวกพ้องฯ	56.00	49.00	92.82	60.56	69.23	65.57	60.00	65.92
2) ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบของตนเองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตฯ	47.00	52.00	87.61	57.12	65.00	67.85	60.00	65.14
3) สนับสนุน อบต. ในการส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของคนในชุมชนฯ	28.50	47.00	93.00	48.80	63.00	78.00	60.00	68.40
4) ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบฯ	42.85	36.90	87.61	49.42	60.00	57.50	40.00	55.00
รวมเฉลี่ย	45.83	47.69	90.51	55.51	65.33	67.53	57.00	64.54
2. คุณธรรมด้านความอดทนและความขยันหมั่นเพียรที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีการจัดทำประชาพิจารณ์และประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นฯ	53.33	56.00	43.04	52.34	63.33	65.00	40.00	59.33
2) รับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/คำวิจารณ์ของเสียงส่วนน้อยในที่ประชุมฯ	52.50	51.00	43.04	50.01	62.50	48.00	40.00	52.20
3) มีความอดทนต่อปัญหา/อุปสรรคจากเหตุสุดวิสัยที่ทำให้สภาต้องอดทน	53.33	52.20	50.00	52.21	53.20	64.57	40.00	55.11
4) ไม่ตอบโต้หรือแสดงปฏิกิริยาในด้านลบต่อผู้ไม่สนับสนุนของสภาฯ	40.00	60.14	46.09	49.27	50.00	66.00	40.00	54.40
5) ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนและชุมชนในวันหยุดราชการฯ	40.00	60.00	20.65	44.13	60.00	60.00	40.00	56.00
6) ลงพื้นที่เยี่ยมเยือน ติดตาม ประเมินผลและสนับสนุนการดำเนินงานฯ	50.00	51.00	30.87	46.57	56.67	59.50	40.00	54.47
7) มุมานะในการทำงาน (วิริยะ)	53.33	60.00	41.00	53.53	60.00	63.35	40.00	57.34
8) มีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนฯ	68.33	58.29	55.00	61.65	53.00	68.00	20.00	52.40
รวมเฉลี่ย	50.45	55.71	41.26	50.72	57.72	61.27	38.60	55.32
3. คุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่นำไปประยุกต์ใช้								
1) มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	20.00	40.00	39.78	31.96	73.00	59.43	40.00	60.97
2) เป็นมิตรกับเพื่อนร่วมงาน ข้าราชการ และลูกจ้างทุกคนฯ	37.10	48.20	55.25	45.17	70.00	65.71	40.00	62.28
3) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการทำงานเป็นทีมของสภา อบต.ฯ	20.00	45.71	36.52	33.59	66.15	73.70	40.00	63.94
รวมเฉลี่ย	25.13	43.60	43.77	36.25	70.73	64.17	40.00	61.96
รวมเฉลี่ย(สุทธิ)	55.51	50.72	36.25	52.63	64.54	55.32	61.96	62.44

หมายเหตุ : 1) ค่าผลรวมการประยุกต์ใช้คุณธรรมฯ ของฝ่ายผู้บริหารคำนวณจากคะแนนถ่วงน้ำหนักจากฝ่ายผู้บริหาร (40 %) จากฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน (40 %) และจากฝ่ายสภา อปท. (20 %) (ตารางที่ 3.11)

2) ค่าผลรวมเฉลี่ย (สุทธิ) ของคุณธรรมแต่ละประเภทคำนวณถ่วงน้ำหนักคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต (70 %) จากคุณธรรมความอดทนและความซื่อสัตย์สุจริต (20 %) และคุณธรรมด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (10 %) (ตารางที่ 3.1)

ภาคผนวก ง .
ผลการประเมินระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชน
ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง

(1) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลบ้านกลาง
อำเภอต้นปาดอง จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่า คะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท.และ รัฐบาล
1. มีรายได้พอเพียงกับค่าใช้จ่าย	80	/		
2. มีที่ทำกินและที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และมี บ้านเป็นของตนเอง ตลอดจนมีสิ่งแวดล้อมที่ดี	90	/		
3. ไม่มีหนี้สิน	60	/		
4. มีสุขภาพแข็งแรง	90	/		
5. มีเพื่อนบ้านที่ดี	95	/	/	
6. มีความเอื้อเฟื้อและอยู่แบบชุมชนท้องถิ่น	90	/	/	
7. มีสาธารณูปโภคดีและครบครัน	90			/
8. สังคมปลอดภัยไม่มีขโมย อาชญากรรม และ ภัยจากยาเสพติด	80		/	/
9. เขว้าขานเป็นคนที่มีความกตัญญู ครอบครั วอบอุ่น เข้าใจกัน	90	/		
10. ได้รับการสนับสนุน โครงการหรือกิจกรรม จากรัฐบาล	85			/
11. สามารถสอนลูกหลานให้อยู่อย่างพอเพียง ได้	70	/		
12. ปลื้มใจว่าไม่ยึดติดกับวัตถุนิยม	70	/		
13. มีวัฒนธรรมที่ดีงาม	90	/	/	
14. มีผู้นำชุมชนที่ดีมีคุณธรรม	90		/	/
รวมเฉลี่ย	83.57	82.50	91.00	86.00
จำนวนตัวชี้วัด	14 ตัวชี้วัด	10 ตัวชี้วัด	5 ตัวชี้วัด	4 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) คำนวณเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และ
รัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(2) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลแม่ท่าช้าง
อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท.และ รัฐบาล
1. การทำมาหาเลี้ยงชีพไม่ฝืดเคือง	90	/		
2. พออยู่พอกิน	90	/		
3. มีบ้านเป็นของตนเอง	85	/		
4. ไม่มีคนว่างงานในชุมชน และมีอาชีพเสริม ฯ	85	/		
5. มีที่ทำกินเป็นของตนเอง	75	/		
6. ชาวบ้านในชุมชนรักใคร่ ช่วยเหลือกัน	70	/	/	
7. เด็กมีความเคารพ และเชื่อฟังผู้ใหญ่	75	/	/	
8. ไม่มียาเสพติดในหมู่บ้าน	80		/	/
9. ไม่มีร้านเกมส์ในหมู่บ้าน	75		/	/
10. เด็กเข้าร่วมทำกิจกรรมของชุมชนมากขึ้น	75	/	/	
11. คนในชุมชนเข้าวัดปฏิบัติธรรมมากขึ้น	75	/	/	
12. คนในชุมชนช่วยกันรักษาความสะอาดในหมู่บ้านและครัวเรือน และมีการนำเอาขยะมาใช้ให้เกิดประโยชน์ จึงไม่มีปัญหาขยะ/อากาศเสีย	90	/	/	/
13. คนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพ	75	/	/	
14. มีบุคลากรทางการแพทย์ เช่น หมอ พยาบาลประจำตำบลให้มากขึ้น	80			/
15. ไม่มีการซื้อขายสิทธิ และเสียงในการเลือกตั้ง	90		/	/
16. ชาวบ้านในชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในท้องถิ่น	90		/	/
17. ผู้นำท้องถิ่นเป็นคนดี มีคุณธรรม ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของนักการเมือง	90		/	/
รวมเฉลี่ย	81.76	81.00	80.45	85.00
จำนวนตัวชี้วัด	17 ตัวชี้วัด	11 ตัวชี้วัด	11 ตัวชี้วัด	7 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) ค่ารวมเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และรัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(3) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลน้ำแพร่
อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท. และรัฐบาล
1. มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ	75	/		
2. มีรายได้พอเพียง	70	/		
3. คนในชุมชนมีงานทำทุกคน	75	/		
4. มีบ้านอยู่อาศัยเป็นของตนเอง	80	/		
5. การคมนาคมสะดวก	80	/		
6. ไม่มีหนี้	70	/		
7. มีอาชีพที่มั่นคงและสุจริต	85	/		
8. มีเงินออมไว้ใช้ในอนาคต	70	/		
9. ไม่มีแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมายในชุมชน	75		/	/
10. ไม่มียาเสพติดหรือแหล่งอบายมุขในชุมชน	75		/	/
11. ชุมชนมีช่วยเหลือกัน	65	/	/	
12. เด็กและเยาวชนทำกิจกรรมช่วยเหลือชุมชน	60	/	/	
13. มีการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรม	75	/	/	
14. ชุมชนเข้าวัดปฏิบัติธรรม	70	/	/	
15. ครอบครัวอบอุ่น ไม่แตกแยก	70	/		
16. เด็กและเยาวชนได้ศึกษาต่อ	80	/		
17. มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์	80		/	/
18. คนในชุมชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมถึงมีการจัด กิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้คนร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	80		/	/
19. ไม่มีปัญหา ขยะ หรือหมอกควันพิษ	70		/	/
20. คนในชุมชนสุขภาพแข็งแรง	85	/		/
21. ไม่มีการซื้อขายสิทธิ และเสียงในการเลือกตั้ง	85		/	/
22. ชาวบ้านในชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับการเมือง ห้างถิ่นๆ	80		/	/
23. ผู้นำท้องถิ่นเป็นคนดี มีคุณธรรมฯ	80		/	/
รวมเฉลี่ย	75.43	74.00	74.58	78.89
จำนวนตัวชี้วัด	23 ตัวชี้วัด	15 ตัวชี้วัด	12 ตัวชี้วัด	9 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) ค่ารวมเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และ รัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(4) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลมะขามหวาน
อำเภอต้นป้าตอง จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท.และ รัฐบาล
1. มีอาชีพรองรับคนในชุมชน ทั้งอาชีพหลักและ อาชีพเสริมนอกฤดูการทำนา	70	/		
2. พอกัน	70	/		
3. มีที่ดินทำการเกษตรเป็นของตนเอง	65	/		
4. ไม่มีคนว่างงานในชุมชน	70	/		
5. มีไฟฟ้าสองข้างทางของหมู่บ้าน	75			/
6. ชาวบ้านในชุมชนรักใคร่ ช่วยเหลือกัน	70	/	/	
7. เด็กมีความเคารพ เชื่อฟังผู้ใหญ่ เด็กเข้าร่วมทำ กิจกรรมของชุมชนมากขึ้น	70	/	/	
8. ไม่มียาเสพติดในหมู่บ้าน	70	/	/	/
9. ไม่มีแหล่งมั่วสุมและร้านเกมในหมู่บ้าน	70		/	
10. คนในชุมชนเข้าวัดปฏิบัติธรรมมากขึ้น	65	/	/	
11. คนในชุมชนช่วยกันรักษาความสะอาดใน หมู่บ้านและครัวเรือน	70	/	/	
12. คนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพ	75	/	/	
13. ไม่มีปัญหาขยะหรืออากาศเสียจากกลิ่นมูลสัตว์	70		/	
14. มีบุคลากรทางการแพทย์ เช่น หมอ พยาบาล ประจำตำบลให้มากขึ้น	75			/
15. ไม่มีการซื้อขายสิทธิ และเสียงในการ เลือกตั้ง	70	/	/	/
16. ชาวบ้านในชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับ การเมือง การปกครองในท้องถิ่น	85		/	/
17. ผู้นำท้องถิ่นเป็นคนดี มีคุณธรรม ไม่อยู่ ภายใต้การครอบงำของนักการเมือง	80		/	/
รวมเฉลี่ย	71.76	69.55	72.27	75.83
จำนวนตัวชี้วัด	17 ตัวชี้วัด	11 ตัวชี้วัด	11 ตัวชี้วัด	6 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) ค่ารวมเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และ รัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(5) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลกุดช้าง
อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท. และรัฐบาล
1. มีรายได้พอเพียง	60	/		
2. มีที่ทำกินเป็นของตนเอง	90	/		
3. ไม่มีหนี้สิน	60	/		
4. มีสุขภาพแข็งแรง	80	/		
5. มีอาชีพที่สุจริต	95	/		
6. มีความรู้ที่สามารถนำมาพัฒนางานอาชีพได้	70	/		/
7. มีการคมนาคมสะดวก	55			/
8. ปลอดภัยไม่มีขโมย อาชญากรรม ยาเสพติด	75		/	/
9. ถูกหลอกลวงมีโอกาสได้พัฒนาตนเอง	60			/
10. มีบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความรู้	65			/
11. ผู้นำชุมชนที่มีความรู้ความสามารถ ในเรื่อง กฎระเบียบเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ท้องถิ่น	70		/	/
12. ไม่มีการแบ่งแยกชนชั้น	70	/	/	
13. มีการสืบทอดทางวัฒนธรรม	70	/	/	
14 มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างคนในพื้นที่ ราบกับชนเผ่า	50		/	
15 มีการสงวนและอนุรักษ์ที่ดินไว้สำหรับคนก ดช้าง ไม่ขายให้กับนายทุน	70	/	/	
16. มีการอนุรักษ์ทรัพยากร/สิ่งแวดล้อม	70	/	/	
รวมเฉลี่ย	69.38	73.50	67.86	65.83
จำนวนตัวชี้วัด	16 ตัวชี้วัด	10 ตัวชี้วัด	7 ตัวชี้วัด	6 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) ค่ารวมเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และ รัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(6) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลยุหว่า
อำเภอฮ้างปาดอง จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท.และ รัฐบาล
1. มีรายได้พอเพียง	65	/		
2. มีที่ทำกินเป็นของตนเอง	60	/		
3. ไม่มีหนี้สิน	50	/		
4. มีสุขภาพแข็งแรง	70	/		
5. มีการสืบสานอาชีพของชุมชน สามารถผลิต สินค้าของชุมชนให้เป็นที่รู้จัก	55	/		
6. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน	60	/	/	
7. มีสาธารณูปโภคดีและครบครัน	75			/
8. ปลอดภัยไม่มีขโมย อาชญากรรม ยาเสพติด	65			/
9. เด็กและเยาวชนรักในถิ่นเกิด	60	/	/	
10. เด็กและเยาวชนมีโอกาสได้ศึกษาต่อ	75	/	/	
11. มีการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การเมือง การปกครองแก่เด็กและเยาวชนใน ชุมชน	50			/
13. มีวัฒนธรรมที่ดีงาม	75	/	/	
14. มีผู้นำชุมชนที่ดีมีคุณธรรม	70		/	/
รวมเฉลี่ย	63.84	63.33	68.00	65.00
จำนวนตัวชี้วัด	14 ตัวชี้วัด	9 ตัวชี้วัด	5 ตัวชี้วัด	4 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) คำนวณเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และ
รัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(7) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลห้วยทราย
อำเภอเมริม จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท. และรัฐบาล
1.ครอบครัวพออยู่พอกิน มีงานทำทุกคนและเลี้ยง ตนเองได้ และมีอาชีพที่มั่นคง	55	/		
2. ไม่มีหนี้สิน	45	/		
3. มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ	60	/		
4. มีการสืบทอดอาชีพของชุมชน	55	/	/	
5. ครอบครัวมีความรักและอบอุ่น ไม่แตกแยกกัน	65	/		
6. ไม่มีปัญหาสุขภาพจิตและไม่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุข ในชุมชน	55	/	/	
7. ชุมชนมีความสามัคคีกันและมีน้ำใจช่วยเหลือกัน	65	/	/	
8. ไม่มีปัญหาการลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทในชุมชน	65		/	/
9. มีน้ำในลำเหมืองที่อุดมสมบูรณ์เพียงพอต่อการทำ เกษตร	60			/
10. คนในชุมชนมีสุขภาพจิตดีไม่เป็น โรคเครียดหรือ วิตกกังวล	65	/	/	
11. คนในชุมชนมีสุขภาพแข็งแรงไม่เป็นเบาหวาน ความดันหรือโรคอื่น มีการออกกำลังกาย และตรวจ สุขภาพเป็นประจำ	65	/	/	
12. คนในชุมชนช่วยกันดูแลและรักษาสสิ่งแวดล้อม	60	/	/	
13. เด็กในชุมชนประพฤติตนเป็นคนดี	60	/		
14. ผู้นำในท้องถิ่นมีความซื่อตรง	65		/	/
15. นักการเมืองในท้องถิ่นมีความเสียสละ ทำงานเพื่อ ชุมชนอย่างแท้จริง	65		/	/
16. ไม่มีปัญหาการทุจริต คอร์รัปชันในหน่วยงาน ของรัฐ	70			/
รวมเฉลี่ย	60.94	59.09	62.22	65.00
จำนวนตัวชี้วัด	16 ตัวชี้วัด	11 ตัวชี้วัด	9 ตัวชี้วัด	5 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) ค่ารวมเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และ
รัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(8) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลสันผักหวาน
อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท. และรัฐบาล
1. ชุมชนมีเศรษฐกิจเจริญรุ่งเรือง	70	/	/	/
2. ครอบครัวมีรายได้ที่พอเพียงและไม่มีหนี้สิน	70		/	/
3. มีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง	80	/		
4. มีอาชีพที่สุจริต	80	/		
5. คนในชุมชนมีงานทำ สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ของชุมชนได้ตลอดและเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย	70	/	/	/
6. มีกองทุนสวัสดิการในชุมชนที่เกิดจากการออม ของคนในชุมชนเพื่อช่วยเหลือเป็นทุนหมุนเวียนใน การประกอบอาชีพ	85		/	
7. มีการสืบทอดและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น	50	/	/	
8. ไม่มียาเสพติด/อบายมุข ไม่มีแหล่งมั่วสุมในชุมชน	70	/	/	
9. ไม่มีขโมยหรือมีโจรอาชญาในชุมชน	65		/	/
10. ไม่มีคนจรจัดหรือแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย	65		/	/
11. คนในชุมชนมีความสามัคคีและมีมนุษยสัมพันธ์	65	/	/	
12. คนในชุมชนมีจิตสาธารณะ เสียสละช่วยเหลือสังคม	70	/	/	
13. คนในชุมชนช่วยกันดูแลและรักษาสถาปัตยกรรม	75	/	/	
14. คนในชุมชนมีการออกกำลังกาย/ตรวจสุขภาพ ฯ	65		/	/
15. คนในชุมชนมีการรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ฯ	60	/	/	
16. ไม่มีการแตกแยกความคิดของคนในชุมชน เกี่ยวกับการเมือง การปกครอง หรือคนในชุมชนมี ความสามัคคีไม่แบ่งแยกกัน	80	/	/	/
17. คนในชุมชนมีความสนใจและติดตามตรวจสอบ การทำงานของท้องถิ่น	65	/	/	/
18. ผู้นำชุมชนเอาใจใส่ติดตามดูแลทุกข์สุขประชาชน	70		/	/
รวมเฉลี่ย	69.72	69.58	68.44	68.89
จำนวนตัวชี้วัด	18 ตัวชี้วัด	12 ตัวชี้วัด	16 ตัวชี้วัด	9 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) คำนวณเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และ
รัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(9) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลแม่คือ
อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึงพา ตนเอง	พึงพา ชุมชน	พึงพา อปท. และรัฐบาล
1. ครอบครัวพออยู่พอกิน	70	/		
2. คนในครอบครัวมีงาน และมีอาชีพที่มั่นคง	65	/		
3. ไม่มีหนี้สิน	60	/		
4. มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ	60	/		
5. มีการสืบทอดอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น	45	/		
6. ครอบครัวมีความรักและอบอุ่นไม่แตกแยกกัน	70	/		
7. ไม่มียาเสพติด	70	/		
8. ชุมชนมีความสามัคคีกัน	75	/	/	
9. คนในชุมชนมีน้ำใจช่วยเหลือกัน	70	/	/	
10. มีกองทุนช่วยเหลือคนว่างงาน คนพิการ เด็กและคนชรา ฯ	65		/	/
11. ไม่มีปัญหาการลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทในชุมชน	65		/	/
12. ไม่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุขในชุมชน	70		/	/
13. มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์เพียงพอต่อการทำนาและบริโภค	70		/	/
14. คนในชุมชนมีสุขภาพจิตดีไม่เป็นโรคเครียดหรือวิตกกังวล	65	/	/	
15. คนในชุมชนมีสุขภาพแข็งแรงไม่เป็นเบาหวาน ความดัน ฯ	70	/		
16. คนในชุมชนช่วยกันดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อม	70	/	/	/
17. คนในชุมชนมีการออกกำลังกายและตรวจสุขภาพประจำปี	65		/	/
18. คนในชุมชนช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ไม่มีหมอกควันพิษ	75	/	/	
19. มีบุคลากรทางการแพทย์ดูแลรักษาพยาบาลให้ผู้ที่พิการ ฯ	50		/	/
20. ผู้นำในท้องถิ่นมีความสามัคคี มุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	80		/	/
21. นักการเมืองในท้องถิ่นมีความเสียสละ ทำงานเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง	70		/	/
22. ไม่มีปัญหาการทุจริต คอร์รัปชันในหน่วยงานของรัฐ	80		/	/
รวมเฉลี่ย	67.27	66.54	69.29	68.50
จำนวนตัวชี้วัด	22 ตัวชี้วัด	13 ตัวชี้วัด	14 ตัวชี้วัด	10 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) คำนวณเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และรัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(10) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลบ้านหลวง
อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท. และรัฐบาล
1. ครอบครัวพออยู่พอกิน	55	/		
2. มีอาชีพที่มั่นคง มีงานทำ และเลี้ยงตนเองได้	60	/		
3. ไม่มีหนี้สิน	50	/		
4. มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ	50	/		
5. มีสาธารณูปโภคพร้อม	45			/
6. ครอบครัวมีความรักและอบอุ่น ไม่แตกแยกกัน	60	/		
7. ไม่มียาเสพติด	60	/	/	
8. ชุมชนมีความสามัคคีกันและมีน้ำใจช่วยเหลือกัน	65	/	/	
9. มีกองทุนช่วยเหลือคนว่างงาน คนพิการ เด็ก และคนชราที่ถูกทอดทิ้ง	45		/	/
10. ไม่มีปัญหาการลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทใน ชุมชน รวมถึงไม่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุขในชุมชน	65	/	/	/
11. มีน้ำในลำเหมืองที่อุดมสมบูรณ์เพียงพอต่อการ ทำนาและบริโภค	70		/	/
12. คนในชุมชนมีสุขภาพจิตดีไม่เป็นโรคเครียด หรือวิตกกังวล	65	/		
13. คนในชุมชนมีสุขภาพแข็งแรงและมีการออกกำลังกาย	70	/		
14. คนในชุมชนช่วยกันดูแลและรักษาสสิ่งแวดล้อม รวมถึงรักษากบ้านของตนเองให้เป็นระเบียบ ตลอดจนรักษาสาธารณะสมบัติ	60	/	/	
15. ผู้นำในท้องถิ่นเป็นคนดี มีคุณธรรม	60		/	/
รวมเฉลี่ย	58.67	60.00	60.71	57.00
จำนวนตัวชี้วัด	15 ตัวชี้วัด	11 ตัวชี้วัด	7 ตัวชี้วัด	5 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) ค่ารวมเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และ
รัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(11) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลแม่วิน
อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท. และรัฐบาล
1. ครอบครัวพออยู่พอกิน	60	/		
2. คนในครอบครัวมีงานทำทุกคนและเลี้ยงตนเอง ได้	50	/		
3. ไม่มีหนี้	50	/		
4. มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ	55	/		
5. มีเงินเหลือไว้เก็บออมในอนาคต	55	/		
6. มีสาธารณูปโภคพร้อม	45			/
7. ครอบครัวมีความรักและอบอุ่น ไม่แตกแยกกัน	60	/		
8. ไม่มียาเสพติด	60	/	/	/
9. ชุมชนมีความสามัคคีกันและมีน้ำใจช่วยเหลือ กัน	65	/	/	
10. มีกองทุนช่วยเหลือคนว่างงาน	45			/
11. ไม่มีปัญหาการลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทใน ชุมชน	65		/	/
12. ไม่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุขในชุมชน	60		/	/
13. มีน้ำและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์และคนในชุมชน ช่วยกันดูแลและรักษาสืบเนื่อง	70	/	/	/
14. คนในชุมชนมีสุขภาพดีและอายุยืนยาว	65	/	/	
15. ผู้นำในท้องถิ่นเป็นมีคุณธรรม	60			/
16. ผู้นำในท้องถิ่นมีความเสียสละและรัก คนในชุมชน	60			/
17. มีสถานพยาบาลประจำชุมชนที่มีบุคลากรทาง การแพทย์พร้อม	45			/
รวมเฉลี่ย	57.06	59.00	64.17	56.67
จำนวนตัวชี้วัด	17 ตัวชี้วัด	10 ตัวชี้วัด	6 ตัวชี้วัด	9 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) ค่ารวมเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และ รัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(12) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลเทพเสด็จ
อำเภอคอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท. และรัฐบาล
1. มีรายได้พอเพียง	65	/		
2. มีที่ทำกินเป็นของตนเอง	90	/		
3. ไม่มีหนี้สิน	50	/		
4. มีสุขภาพแข็งแรง	80	/		
5. ได้รับความรู้ในการพัฒนาอาชีพ เช่น ผลผลิตกาแฟที่มีคุณภาพและจำหน่ายได้ใน ราคาดี	60			/
6. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กับคนในชุมชน	70	/	/	
7. มีสาธารณูปโภคดีและครบครัน	50			/
8. ปลอดภัยไม่มีขโมย อาชญากรรม ยาเสพติด	70		/	/
9. เด็กและเยาวชนรักในถิ่นเกิด	45	/	/	
10. เด็กและเยาวชนมีโอกาสได้ศึกษาต่อ	50			/
11. ไม่มีการบุกรุกที่ดินจากนายทุน	50	/	/	/
12. มีการนำเอาทรัพยากรจากธรรมชาติ เช่น สมุนไพร มาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ	50	/	/	/
13. มีวัฒนธรรมที่ดีงาม	70	/	/	
14. มีผู้นำชุมชนที่ดีมีคุณธรรม	70		/	/
รวมเฉลี่ย	62.14	63.33	60.71	60.00
จำนวนตัวชี้วัด	14 ตัวชี้วัด	9 ตัวชี้วัด	7 ตัวชี้วัด	7 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) คำนวณเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) คำนวณเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และ รัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

(13) ระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลบ้านปาง
อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท. และรัฐบาล
1. ครอบครัวพออยู่พอกิน	60	/		
2. มีงานทำที่มั่นคง	60	/		
3. ไม่มีหนี้	50	/		
4. มีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ	50	/		
5. มีรายได้และสามารถจำหน่ายสินค้าที่ผลิตเป็นที่ ต้องการของตลาดและจำหน่ายได้ในราคาดี	58	/		
6. มีสาธารณูปโภคพร้อม	55	/		/
7. ครอบครัวมีความรักและอบอุ่น ไม่แตกแยกกัน	65	/		
8. ไม่มียาเสพติด	60	/	/	/
9. ชุมชนมีความสามัคคีกัน	65	/	/	/
10. คนในชุมชนมีน้ำใจช่วยเหลือกัน	70	/	/	
11. ไม่มีปัญหาการลักทรัพย์ ทะเลาะวิวาทใน ชุมชน	65	/	/	/
12. ไม่มีแหล่งมั่วสุมอบายมุขในชุมชน	60		/	/
13. มีน้ำและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์	70	/	/	/
14. คนในชุมชนมีสุขภาพดี	65	/		
15. คนในชุมชนช่วยกันดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อม	60	/	/	/
16. ผู้นำในท้องถิ่นเป็นคนดี มีคุณธรรม	60		/	/
17. ผู้นำในท้องถิ่นมีความซื่อสัตย์ต่อคนในชุมชน ติดตาม ดูแลทุกข์สุขของชาวบ้านอย่างใกล้ชิด	65		/	/
18. นักการเมืองในท้องถิ่นมีความเสียสละทำงาน เพื่อชุมชนอย่างแท้จริง	60		/	/
รวม	61.00	60.93	63.50	62.00
จำนวนตัวชี้วัด		14 ตัวชี้วัด	10 ตัวชี้วัด	10 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ: 1) ค่ารวมเฉลี่ยคำนวณจากผลรวมค่าคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
2) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาตนเอง คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งตนเองหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
3) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพาชุมชน คำนวณจากผลรวมคะแนนระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพาชุมชนหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด
4) ค่ารวมเฉลี่ยของการพึ่งพา อปท. และรัฐบาล คำนวณจากผลรวมคะแนนของระดับความอยู่ดีมีสุขที่พึ่งพา อปท. และ
รัฐบาลหารด้วยจำนวนตัวชี้วัด

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินระดับการมีส่วนร่วมระหว่าง อปท. กับประชาชน

(1) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. บ้านกลาง ที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับเข้าถึง

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	89.00	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	90.50	มากที่สุด
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	89.00	มากที่สุด
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	88.50	มากที่สุด
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	88.00	มากที่สุด
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	87.50	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	88.50	มากที่สุด
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	89.50	มากที่สุด
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	81.50	มาก
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	88.50	มากที่สุด
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรง หรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	89.50	มากที่สุด
3) การจัดสรรและรับผลประโยชน์	90.50	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	89.00	มากที่สุด
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	90.50	มากที่สุด
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดสรรผลประโยชน์ต่าง ๆ	92.00	มากที่สุด
4) การติดตาม และประเมินผล	87.86	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	83.50	มาก
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	84.50	มาก
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	89.00	มากที่สุด
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	90.50	มากที่สุด
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	91.00	มากที่สุด
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	89.50	มากที่สุด
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านโครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	87.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	88.72	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.338		

ที่มา : จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบต.
2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(2) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. แม่ท่าช้าง ที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับเข้าถึง

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	92.00	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	90.00	มากที่สุด
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	95.00	มากที่สุด
1.3 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	96.00	มากที่สุด
1.4 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	87.00	มากที่สุด
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	92.00	
2.1 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	93.00	มากที่สุด
2.2 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	93.50	มากที่สุด
2.3 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	92.00	มากที่สุด
2.4 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	91.00	มากที่สุด
2.5 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรงหรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	90.50	มากที่สุด
3) การจัดสรรและรับผลประโยชน์	81.33	
3.1 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	79.50	มาก
3.2 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	78.50	มาก
3.3 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดสรรผลประโยชน์ต่าง ๆ	86.00	มากที่สุด
4) การติดตาม และประเมินผล	78.29	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	81.50	มาก
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	76.00	มาก
4.3 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	77.50	มาก
4.4 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	77.00	มาก
4.5 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	77.00	มาก
4.6 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	82.00	มาก
4.7 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	77.00	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	85.91	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.787		

ที่มา : จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบต.
2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(3) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. น้ำแพร่ ที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับเข้าใจ

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	90.75	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	89.50	มากที่สุด
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	92.00	มากที่สุด
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	88.00	มากที่สุด
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มี ผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	93.50	มากที่สุด
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	90.80	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	87.00	มากที่สุด
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	96.50	มากที่สุด
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	90.50	มากที่สุด
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	91.50	มากที่สุด
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรง หรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	88.50	มากที่สุด
3) การจัดสรรและรับผลประโยชน์	91.17	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	91.50	มากที่สุด
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	93.50	มากที่สุด
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดสรรผลประโยชน์ ต่าง ๆ	88.50	มากที่สุด
4) การติดตาม และประเมินผล	86.29	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผล โครงการต่าง ๆ	88.00	มากที่สุด
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	86.50	มากที่สุด
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	81.50	มาก
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	87.00	มากที่สุด
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	87.50	มากที่สุด
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	85.50	มากที่สุด
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านโครงการที่มีผลกระทบ ในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	88.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	89.75	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.579		

ที่มา : จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบต.
2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(4) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. มะขุนหวานที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับเข้าใจ

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	76.63	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	80.00	มาก
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	70.50	มาก
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	77.00	มาก
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	79.00	มาก
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	85.40	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	88.00	มากที่สุด
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	91.00	มากที่สุด
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	71.50	มาก
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	90.00	มากที่สุด
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรง หรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	86.50	มากที่สุด
3) การจัดการและรับผลประโยชน์	92.67	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	86.50	มากที่สุด
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	95.50	มากที่สุด
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดการผลประโยชน์ต่าง ๆ	96.00	มากที่สุด
4) การติดตาม และประเมินผล	77.29	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	84.00	มาก
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	83.00	มาก
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	86.00	มากที่สุด
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	64.00	ปานกลาง
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	79.00	มาก
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	69.00	ปานกลาง
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	76.00	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	83.00	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.896		

ที่มา : จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบท.
2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(5) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. กัดช้าง ที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับเข้าใจ

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	81.75	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	85.00	มากที่สุด
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	82.50	มาก
1.3 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	80.00	มาก
1.4 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	79.50	มาก
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	72.40	
2.1 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	77.50	มาก
2.2 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	72.00	มาก
2.3 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	77.00	มาก
2.4 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	70.50	มาก
2.5 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรง หรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	65.00	ปานกลาง
3) การจัดการและรับผลประโยชน์	66.67	
3.1 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	71.50	มาก
3.2 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	69.50	ปานกลาง
3.3 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดการผลประโยชน์ต่าง ๆ	59.00	ปานกลาง
4) การติดตาม และประเมินผล	64.64	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผล โครงการต่าง ๆ	67.50	ปานกลาง
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผล โครงการต่าง ๆ	67.50	ปานกลาง
4.3 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	69.00	ปานกลาง
4.4 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	62.00	ปานกลาง
4.5 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	68.00	ปานกลาง
4.6 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	60.50	ปานกลาง
4.7 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	58.00	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	71.37	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.916		

ที่มา : จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบต.
2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(6) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. ยูหว่า ที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับเข้าข่าย

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	83.00	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	82.50	มาก
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	84.00	มาก
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	84.50	มาก
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	81.00	มาก
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	77.50	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	79.00	มาก
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	78.00	มาก
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	76.50	มาก
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	82.00	มาก
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรง หรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	72.00	มาก
3) การจัดสรรและรับผลประโยชน์	73.33	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	69.00	ปานกลาง
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	73.50	มาก
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดสรรผลประโยชน์ต่าง ๆ	77.50	มาก
4) การติดตาม และประเมินผล	48.86	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผล โครงการต่าง ๆ	50.00	ปานกลาง
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	53.00	ปานกลาง
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	47.50	ปานกลาง
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	47.50	ปานกลาง
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	48.50	ปานกลาง
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	52.50	ปานกลาง
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านโครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	43.00	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	70.67	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 3.768		

ที่มา : จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบท.
2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(7) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. บ้านกลาง ที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับเข้าถึง

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	72.00	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	73.50	มาก
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	77.00	มาก
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	66.50	ปานกลาง
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	71.00	มาก
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	75.90	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	73.50	มาก
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	68.00	ปานกลาง
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	73.00	มาก
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	82.00	มาก
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรง หรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	83.00	มาก
3) การจัดสรรและรับผลประโยชน์	81.83	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรผลประโยชน์ให้อุ้กต้อง	81.50	มาก
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	86.00	มากที่สุด
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดสรรผลประโยชน์ต่าง ๆ	78.00	มาก
4) การติดตาม และประเมินผล	81.71	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	89.00	มากที่สุด
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	77.50	มาก
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	84.00	มาก
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	83.50	มาก
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	79.50	มาก
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	82.00	มาก
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	76.50	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	77.86	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.197		

ที่มา : จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบต.
2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(8) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ ทต. สันผักหวาน ที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับเข้าข่าย

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	63.75	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	68.50	ปานกลาง
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	66.00	ปานกลาง
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	62.50	ปานกลาง
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	58.00	ปานกลาง
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	82.70	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	85.00	มากที่สุด
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	83.00	มาก
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	84.50	มาก
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	81.50	มาก
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรงหรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	79.50	มาก
3) การจัดสรรและรับผลประโยชน์	74.00	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	74.50	มาก
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	74.00	มาก
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดสรรผลประโยชน์ต่าง ๆ	73.50	มาก
4) การติดตาม และประเมินผล	60.07	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผล โครงการต่าง ๆ	71.00	มาก
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผล โครงการต่าง ๆ	60.00	ปานกลาง
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	57.00	ปานกลาง
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	58.00	ปานกลาง
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	55.00	ปานกลาง
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	61.50	ปานกลาง
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านโครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	58.00	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	70.13	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 2.561		

ที่มา : จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบท.
2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(9) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ ทต.แม่คือ ที่มีการพัฒนาคุณธรรมระดับเข้าข่าย

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	75.50	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	75.50	มาก
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	76.50	มาก
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	76.00	มาก
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	74.00	มาก
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	73.20	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	72.50	มาก
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	68.50	ปานกลาง
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	74.50	มาก
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	73.00	มาก
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรง หรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	77.50	มาก
3) การจัดสรรและรับผลประโยชน์	77.33	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	81.00	มาก
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	77.50	มาก
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดสรรผลประโยชน์ต่าง ๆ	73.50	มาก
4) การติดตาม และประเมินผล	73.71	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	73.00	มาก
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	74.00	มาก
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	73.00	มาก
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	77.00	มาก
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	68.00	ปานกลาง
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	72.00	มาก
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	79.00	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	74.94	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.469		

ที่มา : จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบท.

2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(10) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต.บ้านหลวง ที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับความไม่เข้าข่าย

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	68.88	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	77.00	มาก
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	66.00	ปานกลาง
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	69.50	ปานกลาง
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	63.00	ปานกลาง
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	51.40	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	54.00	ปานกลาง
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	53.00	ปานกลาง
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	54.00	ปานกลาง
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	54.00	ปานกลาง
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรง หรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	42.00	ปานกลาง
3) การจัดการและรับผลประโยชน์	51.33	ปานกลาง
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	50.50	ปานกลาง
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	52.50	ปานกลาง
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดการผลประโยชน์ต่าง ๆ	51.00	ปานกลาง
4) การติดตาม และประเมินผล	77.36	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	70.00	มาก
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	70.50	มาก
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	78.50	มาก
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	66.50	ปานกลาง
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	81.50	มาก
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	88.00	มากที่สุด
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	86.50	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	62.24	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 3.256		

ที่มา : จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบต.
2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(11) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. แม่วิน ที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับความไม่เข้าข่าย

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	69.50	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	76.50	มาก
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	65.50	ปานกลาง
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	69.00	ปานกลาง
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	67.00	ปานกลาง
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	64.60	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	66.00	ปานกลาง
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	57.50	ปานกลาง
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	69.00	ปานกลาง
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	63.50	ปานกลาง
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรง หรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	67.00	ปานกลาง
3) การจัดการและรับผลประโยชน์	68.00	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	68.00	ปานกลาง
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	72.00	มาก
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดการผลประโยชน์ต่าง ๆ	64.00	ปานกลาง
4) การติดตาม และประเมินผล	62.64	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	66.50	ปานกลาง
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	60.00	ปานกลาง
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	66.50	ปานกลาง
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	56.00	ปานกลาง
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	62.50	ปานกลาง
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	66.00	ปานกลาง
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	61.00	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	66.19	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.782		

ที่มา : จากการวิเคราะห์

หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบต.

2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(12) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. เทพเสด็จ ที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับความไม่เข้าข่าย

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการมีส่วนร่วม
1) การวางแผน	54.25	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	56.50	ปานกลาง
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	56.50	ปานกลาง
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	56.00	ปานกลาง
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	48.00	ปานกลาง
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	61.00	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	64.00	ปานกลาง
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	59.50	ปานกลาง
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	58.50	ปานกลาง
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	64.00	ปานกลาง
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรงหรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	59.00	ปานกลาง
3) การจัดการและรับผลประโยชน์	64.17	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	60.00	ปานกลาง
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	62.00	ปานกลาง
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดการผลประโยชน์ต่าง ๆ	70.50	มาก
4) การติดตาม และประเมินผล	59.21	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผล โครงการต่าง ๆ	62.00	ปานกลาง
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	55.00	ปานกลาง
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	59.00	ปานกลาง
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	50.00	ปานกลาง
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	57.00	ปานกลาง
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูติดตาม และประเมินผลฯ	67.00	ปานกลาง
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านโครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	64.50	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	59.66	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.037		

ที่มา : จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็น ได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบต.
2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

(13) ระดับของการมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. บ้านโป่งที่มีการพัฒนาคุณธรรม
ระดับความไม่เข้าข่าย

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1) การวางแผน	42.75	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	50.00	ปานกลาง
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	60.00	ปานกลาง
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	40.00	ปานกลาง
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	21.00	ปานกลาง
2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ	58.40	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	60.50	ปานกลาง
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	60.00	ปานกลาง
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	50.00	ปานกลาง
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	61.00	ปานกลาง
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรง หรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	60.50	ปานกลาง
3) การจัดการและรับผลประโยชน์	40.00	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	40.50	ปานกลาง
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	40.00	ปานกลาง
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดการผลประโยชน์ต่าง ๆ	39.50	ปานกลาง
4) การติดตาม และประเมินผล	31.71	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	50.00	ปานกลาง
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	60.00	ปานกลาง
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	20.50	ปานกลาง
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	20.50	ปานกลาง
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	20.50	ปานกลาง
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาติดตาม และประเมินผลฯ	30.00	ปานกลาง
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านโครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	20.50	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้าน	43.22	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 2.789		

ที่มา : จากการวิเคราะห์
หมายเหตุ : 1) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็น ได้จากผู้ตอบแบบประเมิน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชน จำนวน 25 รายต่อ อบต.
2) ค่าคะแนนในแต่ละประเด็นคำนวณจากค่าเฉลี่ยของประเด็นย่อย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ

นายวีระศักดิ์ สมยานะ

ประวัติการศึกษา

วิทยาศาสตรบัณฑิต (วทบ.) เศรษฐศาสตร์เกษตร
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2539
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (ศ.ม.)
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2543

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2543 อาจารย์ประจำสาขาเศรษฐศาสตร์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประวัติการวิจัย

ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

จากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาเศรษฐศาสตร์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่